پې توطئې
جګړې

د روسانو
له وتو
د ائتلافي حکومت
تر نسکوریدو

Ketabton.com

حکمتیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب له متن څخه

لدې نه په مخکې مراحلو کې هم د دوست او دښمن جبهه څرګنده وه او هم د جګړې لاملونه، آرمانونه او شعارونه. د دوست او دښمن په پیژندلو کې ډیر کم کسان په مغالطی او اشتباه کې پریوتل، خو پدې پړاو کې چې بهرنی فوځونه زمونږ له هیواد نه ستانه شوی وو او په جګړو کې د دښمن فعال خو نامرئی او له نظره پټ حضور هرچا ته ځرګند نه وو، پدې پړاو کې د جګړې دوام ډیرو ته د توجیه وړ نه بریښیدو، پدې نه پوهیدل چې دښمن له دروازې وتلی خوله کړکۍ بیرته راننوتلی، څیره ئې بدله کړی، په جګړې کې ئې د سابق په شان ونډه ده خو په بدلی څیری کې، که څه هم کمونست نجیب له پریړو بریتو سره ګوښه شوی، خو د ده د سیاستونو وارث له پکول، عبا او قبا سره د ده لوبه کوي او د ده د بادارانو په خدمت کې دی.

هغه کسان چې د پیښو په ماهیت او په پیښو کې د پردې شاته د اصلی لوبغاړو په ونډې دقیقاً نه پوهیدل او د دښمن د تبلیغاتی سرچینو له درواغجنو او زهرجنو تبلیغاتو نه متأثره شوی وو، ټولي خواوی ئې د استثناء او تفکیك نه پرته محکومول، د جګړې د داخلی او خارجی عواملو له پیژندو نه عاجز وو، نه پوهیدل چې د نجیب له نسکوریدو نه وروسته د ټولو جګړو اصلی عاملین د ببرك طرفداران وو چې غوښتل ئې نجیب په ببرك کارمل تعویض کړی، د شهنواز تنی له کودتا نه وروسته چې خلقیان تصفیه شول، ځینی بندیان او ځینی له هیواد نه وتښتیدل، د چارو واګی د جنرال نبی عظیمی او جنرال آصف دلاور په شان د ببرك د پلویانو لاس ته ورغلی، دوی لا د مخه د کودتا منصوبه جوړه کړی وه، ببرك ئې د همدې لپاره له مسکونه راوغوښت، د کې جی بی موافقه ئې ترلاسه کړه، امریکا او په منطقی کې ځینو نورو مؤثرو هیوادونو دوی ته اطمئنان ورکړ چې د دوی تر مشری لاندې له ځینو جهادی ډلو سره د یوه ائتلافی حکومت ملاتړکوي.

لدی حقایقو نه بې خبره کسان داسې ګمان کوي چې د جبل السراج ننګینه معاهده، له خپلو ټولو خونړیو عواقبو سره، یوه تصادفي پیښه وه چې د ځینو جاه طلبه او قدرت غوښتونکو څیرو له فرصت طلبی نه راولاړه شوی. نه دا چې د دې خطرناکی او خونړی توطئی اصلی طراحان د کې جی بی او سی آی ای په شان بین المللی جاسوسی شبکی دی چې غوښتل ئې پدې سره د یوه اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی وکړی، کې جی بی د همدې مقصد لپاره یو ځل بیا د ببرك ډله استخدام کړه، خو دا ځل د روسی فوځونو د رابللو په ځای باید د یوی داسې ائتلافی جبهی تر پردې شا ته خپل نقش ترسره کړی چې له ځینو غولیدلو قدرت غوښتونکو سره به ئې جوړوی !!

دغو حلقو ته پدې مطلب پوهیدل ګران دی چې ولی مسکو او واشنګټن څنګ په څنګ او په یوه وخت د جبل السراج له معاهدی او د دې معاهدی په بنسټ د جوړې شوی ائتلافی جبهی ملاتړ کولو؟ نه پوهیږي چې واشنګټن ته پدې پړاو کې ترټولو مهمه مسئله دا وه چې څنګه د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی وکړی، امریکا د جهاد د دې تاریخي تجربی بریا او په یوه اسلامی حکومت د هغه منتج کیدل، ټوله اسلامی نړۍ کې دخپلو استعماری ګټو لپاره جدی تهدید ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې که دا تاریخي تجربه ناکامه نکړی او د مجاهدینو په لاس د اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی ونکړی، دا تجربه به په نورو ملکونو کې هم هرو مرو تکراریږي، نور ملتونه مخصوصاً هغه چې په خپلو هیوادونو کې د پردیو له سیاسی، اقتصادی او فرهنګی تسلط نه ستومانه شوی، د دوی له سلطی نه د ژغورنی او د استقلال او خپلواکی په لټه کې دی، د افغان مجاهدینو لار به غوره کوي، پدوی پسې به اقتدا کوي او پدې سره به امریکا ته په خپلو مستعمراتوکی هماغه مشکلات راولاړوی چې افغان مجاهدینو شوروی اتحاد ته راولاړ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

د ناشر مقدمه..أ
سریزه ....ج
مسکو وتلو ته اړ شو..۱۱
با عزته وتل..۱۲
د مسکو او واشنگټن موافقه..۱۹
د پاکستان دریځ ۲۰
په وتونکو فوځونو حملې..۲۳
د مسکو پیغامونه...۲۵
وتل...۲۷
دنجیب د حکومت په نسکوربېدوکي ځنډ ۳۰
د بینظیر او عرفات په غونډې کي...۳۵
د مؤقت حکومت د خارجه وزیر په توگه ۳۷
د رباني او مجددی عکس العمل ۳۹
د جلا ل آباد جگړه..۴۲
روسانو ولې مسعود انتخاب کړ؟!...۴۷
د مسعود او ۴۰ نمبر فرقې ترمنځ تړون...۵۸
د تړون مسوده ۵۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب پیغامونه.. ۶۶
رکود او د کودتا هڅه.. ۶۹
د ځینو حزبیانو مخالفت... ۷۵
نجیب څه وکړل.. ۷۷
د اسلامي شئونو وزارت... ۷۸
د خوست فتحه... ۸۰
کابل ته د کارمل راستنېدل... ۸۰
د بینن سیوان هڅي... ۸۴
د نجیب استعفی.. ۸۸
د حزب اسلامي طرحه... ۹۱
پېښې.. ۹۴
د شمال پېښې او د ببرک د پلویانو لوبه... ۹۴
د جبل السراج معاهده.. ۹۵
په کابل د حملې گواښ... ۹۸
د فتحی زیری... ۱۰۳
د امریکا عکس العمل.. ۱۰۹
د گاونډیو دریځ.. ۱۱۲
له کابل نه تر وتلو وروسته... ۱۱۲
د جنرال دوستم د جلبولو هڅي... ۱۱۷
د رباني واکمني... ۱۲۱
د استاد فرید صدارت.. ۱۲۴
لویه گډه حمله... ۱۲۷
د دې حملې نتائج.. ۱۲۹
د خنجان عملیات... ۱۳۰
ائتلاف او د سولي هڅي.. ۱۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورړ، ائتلاف او پاکستان ۱۳۵
د ائتلافیونو ژمني............ ۱۴۰
د ائتلاف په مقابل کي د نورو ډلو دریځ............ ۱۴۴
حرکت انقلاب اسلامي............ ۱۴۴
اتحاد اسلامي............ ۱۴۶
په غرب پوري تړلې کړی............ ۱۴۹
مائوویستان............ ۱۴۹
د شینډنډ سقوط............ ۱۵۳
د اسلام آباد مذاکرات............ ۱۵۷
د اسلام آباد د معاهدې بشپړ متن............ ۱۵۹
وظایف او صلاحیتونه ۱۶۲
جمهور رئیس: ۱۶۲
د جمهور رئیس صلاحیتونه:............ ۱۶۲
د صدراعظم صلاحیتونه:............ ۱۶۴
کابینه او ائتلاف............ ۱۶۸
د جنرال دوستم کفالت............ ۱۷۱
د شوری هم آهنگي تأسیس............ ۱۷۳
د جنرال مؤمن مرگ............ ۱۷۹
د مسعود واکمني............ ۱۸۱
زما په کور بمباري............ ۱۸۷
د سولي د هڅو بل دور ۱۹۴
دطالبانو حرکت ۱۹۷
د حزب اسلامي په ضد ۲۱۱
د طالبانو جنگ............ ۲۱۱
د غزني سقوط ۲۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چهارآسیاب مجدد سقوط ۲۲۴
له رباني او مسعود سره مذاکرات.. ۲۳۰
د معاهدې متن ۲۳۲
د جمهور رئیس صلاحیتونه... ۲۳۴
د صدراعظم او کابینې صلاحیتونه... ۲۳۵
په حکومت کي د هري ډلي موقعیت.. ۲۳۵
کابل ته تګ ۲۳۹
د تګلاري بشپړ متن ۲۴۲
د امنیت د تأمین په برخه کي ۲۴۸
د دفاعی چارو په برخه کي ۲۴۸
په اداري برخه کي... ۲۴۹
په اجتماعي برخه کي ۲۵۰
د ښووني او روزني په برخه کي ۲۵۲
د روغتیا په برخه کي ۲۵۳
د کرهني په برخي کي ۲۵۳
د اقتصاد او تجارت په برخه کي ۲۵۳
د بهرني سیاست په برخه کي.. ۲۵۵
د مات وزرو خېل کي ۲۲۵
بې رحمه ګاونډي ۲۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د ناشر مقدمه

د میثاق ایثار اداره ویاړي چې د ورور حکمتیار دا له تاریخي اسنادو نه غني اثر، چې لدې نه مخکې په پښتو، دري، اردو او عربي کې د بېلو بېلو نشراتي مؤسسو له خوا چاپ شوی، یو ځل بیا په نوې قطع او صحافت کې د افغانستان د لرغوني تاریخ مینه والو ته وړاندې کوي. چا چې دا کتاب څو کاله د مخه او زمونږ په ګران هېواد افغانستان باندې د امریکائي ځواکونو له یرغل نه مخکې لوستلی، ډېرې برخې به ئې په هغه وخت کې ورته داسې وړاندوینې برېښېدلې وي چې نن ئې د خپلو سترګو وړاندې د څرګندو حقایقو په بڼه کې ګوري. څو بېلګې ئې ستاسو مخې ته ږدو:

- د طالبانو حکومت د اوږدې مودې لپاره دوام نشي کولی، د دوی ناکام سیاستونه، د هېواد اجتماعي جوړښت، د دې سیمې وضعیت او د اسلام په ضد د امریکا او روسیې ګډ سازشونه دوی ته په قدرت کې د پاتې کېدو مجال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي.

- د شمال جبهه د مسکو او واشنګټن د ګډ سازش په نتيجه کې جوړه شوې، هدف ئې دا وو چې له دغې ډلې نه د جګړې د دوام او پدې هېواد کې د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنيوي په کار کې استفاده وکړي.
- امريکا به ظاهر خان راولي، خو د راوستو يوازنۍ لار ئې د دې هېواد نظامي اشغال دی.
- شمالي ټلواله به د روسانو په وينا لدې امريکائي منصوبې سره توافق کوي.
- امريکا د روسانو په څېر افغانستان نيولی شي او خپل کارمل پدې هېواد د لنډې مودې لپاره تپلی شي، خو د دې هېواد دائمي اشغال ورته ممکن ندی.

د دې کتاب ډېرې نورې خبرې به دې ته ورته او داسې ومومئ چې نن ئې عملاً تحقق موندلی.

موږ نه يوازې د قطع او صحافت له اړخه د دې ارزښتناک کتاب په نوي چاپ کې څه نوښتونه راوستي او مخکني اشتباهات مو تر ډېره حده راکم کړي، بلکې د کتاب په پای کې مو د ورور حکمتيار هغه دوه جالبې ادبي ټوټې هم اضافه کړې چې د هېواد د دغې مرحلې پېښنې پکې انځور شوې.

هدف مو دا دی چې خپل ولس له حقايقو خبر کړو، د دښمن توطئو ته ئې متوجه کړو، د دښمنانو د سپکو او ذليلو ملګرو کرغېړنې څېرې افشاء کړو او د افغان ولس راتلونکي نسل ته د مجاهدينو هغه ارزښتناکې تجربې انتقال کړو چې هره يوه ئې په ډېر ګران قيمت او د زرهاوو سرتېرو مجاهدينو د وينو په بيه ترلاسه شوې. پدې اميد چې ارحم الراحمين خدای مو د خپلې لارې د مجاهدينو په ډله کې قبول کړي.

اللهم وفقنا لما تحب و ترضی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته پړاو، مخصوصاً د نجیب حکومت له نسکورېدو راديخوا، د اسلامي جهاد تر ټولو سخت، غامض او کړکېچن پړاو وو چې له مخکنیو مراحلو سره ئې پوره تفاوت درلود. لدې نه په مخکي مراحلو کي هم د دوست او دښمن جبهه څرګنده وه او هم د جګړې لاملونه، آرمانونه او شعارونه. د دوست او دښمن په پېژندلو کي ډېر کم کسان په مغالطې او اشتباه کي پرېوتل، خو پدې پړاو کي چې بهرني فوځونه زموږ له هېواده ستانه شوي وو او په جګړو کي د دښمن فعال خو نامرئي او له نظره پټ حضور هرچا ته څرګند نه وو، پدې پړاو کي د جګړې دوام ډېرو ته د توجیه وړ نه برېښېدو، پدې نه پوهېدل چې دښمن له دروازې وتلی خوله کړکۍ بېرته راننوتلی، څېره ئې بدله کړې، په جګړي کي ئې د سابق په شان ونډه ده خو په بدلي څېرې کي، که څه هم کمونست نجیب له پرېړو بریتو سره ګوښه شوی، خو د ده د سیاستونو وارث له پکول، عبا او قبا سره د ده لوبه کوي او د ده د بادارانو په خدمت کي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کسان چې د پېښو په ماهيت او په پېښو کې د پردې شاته د اصلي لوبغاړو په ونډې دقيقاً نه پوهېدل او د دښمن د تبليغاتي سرچينو له دروغجنو او زهرجنو تبليغاتو نه متأثره شوي وو، ټولي خواوي ئې د استثناء او تفکيك نه پرته محکومولې، د جګړې د داخلي او خارجي عواملو له پېژندو نه عاجز وو، نه پوهېدل چې د نجيب له نسکورېدو نه وروسته د ټولو جګړو اصلي عاملين د ببرك طرفداران وو چې غوښتل ئې نجيب په ببرك کارمل تعويض کړي، د شهنواز تڼي له کودتا نه وروسته چې خلقيان تصفيه شول، ځيني بنديان او ځيني له هېواد نه وتښتېدل، د چارو واګې د جنرال نبي عظيمي او جنرال آصف دلاور په شان د ببرك د پلويانو لاس ته ورغلې، دوی لا د مخه د کودتا منصوبه جوړه کړې وه، ببرك ئې د همدې لپاره له مسکو نه راوغوښت، د کي جي بي موافقه ئې ترلاسه کړه، امريکا او په منطقې کې ځينو نورو مؤثرو هېوادونو دوی ته اطمئنان ورکړ چې د دوی تر مشرۍ لاندې له ځينو جهادي ډلو سره د يوه ائتلافي حکومت ملاتړ کوي.

له دې حقايقو نه بې خبره کسان داسې ګمان کوي چې د جبل السراج تنګينه معاهده، له خپلو ټولو خونړيو عواقبو سره، يوه تصادفي پېښه وه چې د ځينو جاه طلبه او قدرت غوښتونکو څېرو له فرصت طلبۍ نه راولاړه شوې. نه دا چې د دې خطرناکې او خونړۍ توطئې اصلي طراحان د کي جي بی او سي آی ای په شان بين المللي جاسوسي شبکې دي چې غوښتل ئې پدې سره د يوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنيوی وکړي، کي جي بی د همدې مقصد لپاره يو ځل بيا د ببرك ډله استخدام کړه، خو دا ځل د روسي فوځونو د رابللو په ځای بايد د يوې داسې ائتلافي جبهې تر پردې شا ته خپل مأموريت ترسره کړي چې له ځينو غولېدلو قدرت غوښتونکو سره به ئې جوړوي !!

دغو حلقو ته پدې مطلب پوهېدل ګران دی چې ولې مسکو او واشنګټن څنګ په څنګ او په يوه وخت د جبل السراج له معاهدې او د دې معاهدې په بنسټ د جوړې شوې ائتلافي جبهې ملاتړ کولو؟ نه پوهېږي چې واشنګټن ته پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پړاو کي ترټولو مهمه مسئله دا وه چي څنګه د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی وکړي، امریکا د جهاد د دې تاریخي تجربې بریا او په یوه اسلامي حکومت د هغه منتج کېدل، ټوله اسلامي نړۍ کي د خپلو استعماري ګټو لپاره جدي تهدید ګڼلو. ګمان ئې دا وو چي که دا تاریخي تجربه ناکامه نکړي او د مجاهدینو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی ونکړي، دا تجربه به په نورو ملکونو کي هم هرو مرو تکرارېږي، نور ملتونه مخصوصاً هغه چي په خپلو هېوادونوکي د پردیو له سیاسي، اقتصادي او فرهنګي تسلط نه ستومانه شوي، د دوی له سلطې نه د ژغورني او د استقلال او خپلواکي په لټه کي دي، د افغان مجاهدینو لار به غوره کوي، پدوی پسې به اقتدا کوي او پدې سره به امریکا ته په خپلو مستعمراتوکي هماغه مشکلات راولاړوي چي افغان مجاهدینو شوروي اتحاد ته راولاړ کړل.

دوی دې ته نه دي متوجه چي د دې مرحلې جګړې په اصل کي د تېرو جګړو تسلسل او د سابق په شان له بهرنه تپل شوې جګړې دي، منطقوي رقابتونه د دې جګړو د ادامې لامل دي، واشنګټن او مسکو او پدوی پوري تړلي محلي ځواکونه پدې جګړو پانګه اچوی او په جګړو لګیا ډلي حمایه کوي.

له هیچا باید دا حقیقت پټ نه وي چي زموږ هېواد، مخصوصاً د ۱۹ او ۲۰ پیړۍ په بهیرکي د یوه داسي معبر او پله حیثیت درلود چي ښکیلاکګرو ځواکونو غوښتل له هغه نه آخوا تېر شي خپل هغه پراختیا غوښتونکي اهداف ترلاسه کړي چي د دې هېواد دواړو خواوو ته پراته وو، مخکي شوروي اتحاد غوښتل له افغانستان نه تېر شي، تودو اوبو او د خلیج د تیلو زېرمو ته ورسېږي، د کرملین واکدارانو د تزار له زمانې نه بیا د کمونستانو تر واکمني پوري تل ویلي چي روسي سرتېري به هرومرو خپلي پښې د هند په سمندرکي وینځی! د همدې لپاره مسکو دا جګړه زموږ په هېواد تحمیل کړه، لومړی د کمونستانو په ذریعه او د عسکري کودتاګانو له لاري، چي د کمونستانو له ماتو نه وروسته په خپله د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې ډګر ته راوړاندې شول او لس کاله په افغانستان کې وجنګېدل، د مسکو له نظره د افغانستان د نیولو او پدې هېواد کې د یوه خپلواك اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنیوي په اهمیت هلته ښه پوهېدی شو چې دې خبرې ته دقیقاً ځیر شو چې مسکو د لسو کلونو جګړې په دوران کې یو ملیون سرتېرې په مختلفو ټولګیو کې افغانستان ته ولېږل، هومره ئې پدې جګړې پانګه واچوله چې ملا ئې ورماته کړه او د شوروي اتحاد د وېروونکې امپراطورۍ په نسکورېدو منتج شوه، خو اوس او د شوروي اتحاد له زواله وروسته پداسې حال کې چې مسکو له ملا ماتوونکو اقتصادي ستونزو او سختو داخلي مشکلاتو سره مخامخ دی، د رباني له دولت سره دجګړې د دوام لپاره بې دریغه مالي اونظامي مرستې کوي.

غرب نشوکولی چې د تودو اوبو او د خلیج د تیلو د ځاګانو په لوري د شوروي ځواکونو مخکې تګ وزغمي ، دا ځاګاني عمدتاً د امریکائي کمپنیو په واك کې وې، دوی له شوروي اتحاد سره د ډغرو وهلو توان په خپلو مټوکې نه لیدلو ، د زړه ورو افغانانو نه ماتېدونکې مقاومت ئې داسې وموندو چې له هغه نه د حمایت په صورت کې کولی شي د دې مخکې تګ مانع شي او د خپلو پخوانیو ماتو غچ واخلي او په خلیج او د هند سمندر شا او خواکې خپلې ګټې خوندي وساتي.

خو د شوروي اتحاد له زواله وروسته، اوس امریکا غواړي چې له افغانستان نه د یوه معبر په حیث استفاده وکړي او د مرکزي آسیا د تیلو زېرمې ترلاسه کړي، د دې سیمې هېوادونه له مسکو نه رابېل کړي او په روسیې د اتکاء او اعتماد په ځای ئې د افغانستان له لاري له ځان سره وصل کړي، پدې سیمې د مسکو د بیا واکمنۍ مخه ونیسي، پرې نږدي چې د دې هېوادونو ترځمکې لاندې پراخې زېرمې او ګټور تجارتي بازارونه د مسکو په ګټه وړیا له لاسه ورکړي. ټولو ته معلومه ده چې د شوروي اتحاد په جنوبي سرحداتو کې پراته هېوادونه، د خپلو زېرمو له پلوه هومره غني دی چې د غربي هېوادونو د کمپنیو پاملرنه ئې ځانته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلب کړي، له سیاسي او اجتماعي اړخه له مسکو نه د آزادۍ په لټه کې دي، پدې سیمې کې د نفوذ پراخ او مناسب شرائط شته، امریکا غواړي په کابل کې یو مزدور او لاس پوڅی حکومت ولري ترڅو د دوی لاره د مرکزي آسیا په لوري پرانېزي.

حقیقت دا دی چې د افغانستان رواني جګړې په اصل کې د تیلو د کمپنیو جګړې دي، پدې خبرې یوازې هغه کسان نشي پوهېدی چې ډېر بې عقله او بې خبره وي، نه د محلي رقابتونو په ماهیت خبر وي او نه د بین المللي توطئو له څرنګوالی نه اطلاع لري، پدې نه پوهېږي چې مسکو د څه لپاره د نجیب او ببرک په ځای رباني او مسعود انتخاب کړل، کله ئې انتخاب کړل؟ کومو لاملونو مسکو دې کار ته اړ کړ؟ څنګه او ولې د نظار شوری له ۱۹۸۲ نه وروسته د یوې پټې معاهدې په ترڅ کې له روسانو سره ملګرې شوه او له هماغه نېټې راهیسې له مسکو څخه پیسې او وسلې ترلاسه کوي؟ دا یوه تصادفي پېښه نه وه، بلکې مسکو تل او د خپل استعماري تاریخ په اوږدو کې، په خپلو ټولو مستعمراتو کې وړوکې، التقاطي، دوه مخي او سازشي ډلې د ځواکمنو، انقلابي او سازش نه منونکو ډلو په خلاف انتخاب کړې، هغوی ته ئې وده ورکړې، د مقاومت د ټکولو او په خپلو مستعمراتو د سلطې لپاره ئې له هغوی نه استفاده کړې. دا حقیقت خو اوس د ډېرو سطحی نظر خاوندانو نه هم پټ ندی چې پدې سیمې کې د مسکو ستراتیژیکې ګټې، د افغانستان د جګړې له دوام سره غوټه شوې، د همدې لپاره مسکو داسې یو محور انتخاب کړ او داسې یوه ډلګۍ ئې استخدام کړه چې یوازې د جګړې د دوام باعث شي او په افغانستان کې د سولې او ثبات راتلو مخنیوی وکړي.

متأسفانه ځیني کسان لا تر اوسه له هغو حقایقو ندي خبر چې په افغانستان کې د مېشت روسي قواوو قومندانانو او د کې جی بی لوړ رتبه مأمورینو، د خپلو خاطراتو په کتابونو کې افشاء کړي، دوی په خپلو ضخیمو کتابونو کې د دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرحلې ټول انکشافات څېړلي او ټول پټ اسرار ئې افشاء کړي، دا ئې څرگند کړي چې روسانو څنگه د بد ضمیره او جهاد خرڅوونکو قومندانانو د اختستو، د مقاومت په لیکوکې د داخلي جگړو اور بلولو او د دې جگړو او مخصوصاً د حزب اسلامي په خلاف د گډو عملیاتو لپاره د مسعود په شان د پروتوکولي قومندانانو استخدام په برخه کې څومره پانگه اچولې او څومره پراخې او پرله پسې هڅې ئې کړې؟!

دوی د دښمنانو د اعتراف سره سره او د دغو پټو اسرارو له څرگندېدو نه وروسته هم پدې ندي پوه شوي چې حزب اسلامي د اسلامي مقاومت د ملاتیر او د اسلامي تحریك د باني او مؤسس په حیث د اسلام د دښمنانو له گډې ستري توطئې سره مخامخ شو، د کمونستانو او غولېدلو څېرو ائتلاف ئې د همدې لپاره جوړ کړ، د طالبانو حرکت ئې د همدې لپاره جوړ او د حزب اسلامي په خلاف د جگړې ډگر ته راوړاندې کړ، د همدې ځواکونو په ایما او اشاره او د دوی په وساطت، طالبانو د پیدایښت په لومړیو مرحلو کې ائتلاف ته د ملگرتیا لاس ورکړ او په گډه د حزب اسلامي په خلاف وجنگېدل. دا حلقې نه پوهېږي چې اسلام آباد له یوې خوا د امریکا تر سخت فشار لاندې وو او پدې نشو توانېدی چې د امریکا له اغېز نه آزاد، د خپلو ملي مصالحو په رڼا کې خپلواك سیاست غوره کړي او د افغانستان د راتلونکې په اړه د واشنگټن شرائطو ته تسلیم نشي، مجبور وو هماغه څه وکړي چې امریکا ئې ورته خوښوي، له بلې خوا د امریکائیانو او په امریکا پورې د تړلو حلقو د دې تبلیغاتو تر اغېز لاندې تللې وو چې که په کابل کې داسې یو حکومت جوړ شي چې په سرکې ئې کوم پښتون مشر وي او حزب اسلامي په هغه کې فعاله او مؤثره ونډه ولري، دا کار اسلام آباد ته د پښتونستان کشاله راولاړوي او په پاکستان کې د دوی د مخالفو اسلامي ډلو د تقویې او مزید ځواکمن کېدو اسباب برابروي، دهمدې لپاره د ISI د هغه وخت مشر، جاوید ناصر، د حزب اسلامي د مجاهدینو په لاس د کابل د فتح کېدو په ورځ، په پېښور کې له افغاني مشرانو سره د خپلې غونډې په ترڅ کې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان به هیڅکله اجازه ورنکړي چي حزب اسلامي په کابل حکومت وکړي، حتی له قوې نه د استفادی په بیه !!

مګر دا هسي یو تصادف وو چي پاکستان دوه ځله رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په توګه په نورو تحمیل کړل؟! لدې کار نه د اسلام آباد مقصد څه وو، د دوی په انتخاب کي ئې کومي ګټې مضمري وې؟!

دا کسان ګمان کوي چي د نجیب له نسکورېدو نه وروسته ټولي جګړې، د اقتدار د لاس ته راوړو جګړې وې چي د جهادي ډلو ترمنځ راولاړي شوې، پداسي حال کي چي دا جګړې، د سابقه جګړو تسلسل او ادامه ده، د دې جګړو واګې او قومنده د همغو افسرانو په لاس کي وه چي مخکي له ټولو مجاهدینو سره جنګېدل، خو اوس یوازې له حزب سره، مخکي له کمونست رژیم نه د دفاع لپاره او اوس له اسلامي دولت نه د دفاع تر غولوونکې پلمې لاندي. د نجیب د حکومت لوی درستیز، د کابل د ګارنیزیون قومندان، له کمونست رژیم نه د پاتې قطعاتو قومندانان، د روسانو په لاس جوړي شوې او روزل شوې ملېشې، دا هغه ځواکونه وو چي د دغو جګړو مهار ئې سل په سلو کي په لاس کي وو، د شورای نظار په شان د منحطو ټولګیو نه هغوی فقط د یوې غولوونکې پردې په حیث استفاده کوله.

ځیني بې خبره کسان داسي ګمان کوي چي ګواکي د نجیب له نسکورېدو وروسته، قدرت مجاهدینوته انتقال شوی، اسلامي حکومت جوړ شوی او جګړه تر یوې مودې متوقف شوې خو وروسته د قدرت د وېش په سر د مجاهدینو ترمنځ نزاع راولاړه شوې او په جګړې منتج شوې !! پداسي حال کي چي نه مخکنۍ جګړه د یوې شېبې لپاره متوقف شوې، نه قدرت مجاهدینوته انتقال شوی او نه په کابل کي د چارو واګې مجاهدینو ته سپارل شوې، جګړه د سابق په شان، د کمونستو افسرانو تر قومندې لاندي روانه وه، په کابل کي د چارو واګې په کامله توګه د کمونستانو په واك کي وې، ارګ، د دفاع وزارت، د دولتي امنیت (خاد) وزارت،

(c) ketabton.com: The Digital Library

راډيو، تلويزيون، هوايي ميدان، د ښار امنيت، د کابل امنيتي کمربند، په ښار او د ښار شا او خوا حاکم نقاط ټول د کمونستانو او مليشو په اختيارکي وو. کوم مجاهدين چي کابل ته تللي وو په حقيقت کي مېلمانه وو چي د تصفيې لپاره کابل ته بلل شوي وو، د کابل په شا او خوا کي د حزب شته والی کمونستانو ته موقع ورنکړه چي دوی تصفيه کړي.

پدی کتاب کي د روسي فوځونو له وتو نه د ائتلافي حکوت تر پرېوتو پوري جريانات څېړل شوي، اميد دی لدې نه مخکي او وروسته مراحل هم په بېلابېلو کتابونو کي وڅېړو.

د دې جرياناتو له څېړلو نه مو مقصد دا دی چي زموږ هوشيار او با ايمانه ولس، د دې خونړيو پېښو اصلي لوبغاړی او د پردې شا ته د دښمنانو نامرئي لاسونه درک کړي، هغه ډلي وپېژني چي په پرديو پوري تړلې او د بهرنيو ځواکونو د ګټو لپاره جنګېږي، د جګړو د عواملو، لاملونو او موخو په پېژندګلوی کي اشتباه ونکړي، د هېواد او منطقې د وضعيت او د دې سيمي په جرياناتو کي د ذيدخله مؤثرو اړخونو په هکله ژور معلومات ترلاسه او د دې په رڼاکي وتوانېږي چي د روان دردوونکي حالت نه د وتو لار تشخيص او مناسب تصميم ونيسي.

موږ د دې توري شپې په ختمېدو باور لرو، روښانه راتلونکې ته په طمع يو، ډاډه يو چي دا پړاو به هم حتماً او ژر پای ته رسېږي، پټې او ښکاره توطئې به يوه په بل پسې شنډېږي، پټ او ښکاره دښمنان به زموږ د مؤمن او صبور ولس د عزم او ايمان په وړاندي ماتې خوري او زموږ د شهيدانو آرمان به هرو مرو او په نږدې راتلونکې کي تحقق مومي.

و ما ذلك على الله بعزيز

حکمتيار

۱۳۷۸/۲/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسکو وتلو ته اړ شو

برژنف چې په کومې هیلې افغانستان ته د فوځونو د لېږلو فیصله کړې وه، لدې تصور سره چې د دریو میاشتو په ترڅ کې به روسي قطعات په کامله توګه د افغانستان د پېښو بهیر مهار کړي، په اوضاع به مسلط شي، مقاومت به وټکوي او "انقلابي!" رژیم به د "ارتجاعي!" ځواکونو په خلاف هومره مضبوط کړي چې د سقوط وېره به ئې د تل لپاره ختمه شي، خو دا هیله نه یوازې ترسره نه شوه او د ده دا تصور نه یوازې غلط ثابت شو، بلکې برعکس د ده دا اقدام د یوې سترې وېرونکې امپراطورۍ په زوال منتج شو.

برژنف دا فیصله پداسې وخت کې کړې وه چې:

۱ - د دنیا هیڅ نظامي ځواك له مسکو سره د ټکر او تصادم جرأت نشو کولی او د هغه مخې ته د ودرېدو توان ئې په ځان کې نه لیدو، امریکا د دنیا بل دوهم طاقت په ویتنام کې د روسانو په وړاندې داسې شرمناکه او عبرتناکه ماتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوړلې وه چي د دوهم ځل لپاره، د دنيا په بل ځای کي، مخصوصاً په آسيا او روسيې ته نږدې ملکونو کي د روسانو سره د تصادم تصور ئې نشو کولی.

په بين المللي پېښنو کي امريکا ورځ په ورځ او په ډېر سريع توګه په شا تمبېده، يو په بل پسې ئې نظامي اډې، د وسلو د خرڅلاو بازارونه او ملګري رژيمونه د مسکو په ګټه له لاسه ورکول، په آسيا، اروپا، افريقا او د لاتيني امريکا په ملکونوکي انقلابي بدلونونه،کودتاګاني اومسلح قيامونه د امريکا پلوه ارتجاعي رژيمونو په خلاف تر سره کېدل او له کمونستي افکارو نه متأثر ځواکونه قدرت ته رسېدل او د مسکو پلوه رژيمونو شمېر ورځ په ورځ په زياتېدو وو. د دنيا په هر ګوټ کي چي به د کوم انقلاب، عسکري کودتا، مسلحانه قيام، بغاوتونو، مظاهرو، د يوه رژيم د سقوط او د بل د مسلط کېدو خبر خپرېدو نو ډېر ژر به ټولو ته څرګنده شوه چي پدې پېښنو کي اصلي لوبغاړي روس پلوه کمونستان دي.

۳ - د کمونستانو په لاس کي پرېوتی ملك او د سرو فوځونو له خوا اشغال شوی کوم هېواد، بيا ندی توانېدلی چي د دوی له منګولو خپله آزادي او استقلال تر لاسه کړي، په نړۍ کي حاکم ذهنيت همدا وو چي د داسي هېواد بيا آزادي امکان نلري.

۴ - په امريکا کي قدرت د ديموکراتانو په لاس کي وو، د امريکا ولس دوی ته پدې خاطر د جمهوري غوښتونکو په خلاف رأيه ورکړې وه چي دوی له مسکو سره د تصادم او جګړې مخالف وو او غوښتل ئې د بهرنيو مسائلو په ځای کورنۍ وضعي ته توجه وکړي او د ويتنام د پېښنو په شان د حوادثو د راولاړېدو مخالف وو.

زه د امريکا د هغه وخت، د سياسي وضعيت او د امريکائي واکمنانو د ذهني کيفيت د توضيح لپاره، د يوه خاص جريان رانقلول دلته ضروري ګڼم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امین رژیم ته د آخري ګوزار ورکولو لپاره موږ د یوه عسکري اقدام ترتیبات نیولي وو، زموږ وفادارو افسرانو احوال راولېږو چې د اقدام لپاره تیار یو، خو معلومات مو دا دی چې روسان حتماً فوځي مداخله کوي، تاسو د ګاونډیو هېوادو، مخصوصاً له امریکائیانو نه معلومه کړئ چې د روسانو د فوځي مداخلې په صورت کې به د دوی عکس العمل څه وي؟

تر دې نه د مخه، موږ له امریکائیانو سره هیڅ ډول بالواسطه یا بلا واسطه تماس نه درلود، ما نه غوښتل چې له امریکائیانو سره او هغه هم د داسي یوې مهمې مسئلې په ارتباط خبره وکړو، خو وروسته مو دا مناسبه وګڼله چې د دوی رأیه د روسانو د عسکري مداخلې د احتمال په هکله او بیا د وقوع په صورت کې د دوی د عکس العمل په اړه ځانته معلومه کړو.

ما استاد امین الله ته وظیفه ورکړه چې په پېښور کې د امریکا له کنسل سره پدې هکله خبره وکړي چې آیا دوی د روسانو د عسکري مداخلې او د فوځونو لېږلو راپورونه دقیق ګڼی که نه؟ او څومره دا کار محتمل ګڼی؟ او که فرضاً روسانو زموږ په هېواد تېری وکړ د دوی عکس العمل به څه وي؟ د امریکا کنسل هغه ته وویل چې زه د ځواب ورکولو نه عاجز یم، واشنګټن سره تماس نیسم، ډېر ژر به د واشنګټن رسمي ځواب درکړم!

په هماغه هفته کې کنسل، استاد امین الله ته وویل چې د واشنګټن رسمي ځواب دا دی: " واشنګټن ګمان نکوي چې روسان به په افغانستان تېری وکړي او دې هېواد ته به خپل فوځونه ولېږي که فرضاً داسي وشول نو واشنګټن به دوه کاره کوي:

الف: له روسانو سره به د (سالټ دوه) مذاکرات متوقف کوي.

ب: او روسانو ته د غنمو مرستي به بندوي".

د دې ځواب معنا څرګنده وه او د روس په وړاندې، د امریکا وضعیت او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناتواني له احساس نه د راولاړ شوي پسيف سياست ښه څرګندونه ئې کوله ! څو ورځې وروسته روسي فوځونه د هوا او ځمکې له لارې د کابل په لوري وخوځېدل، امين ئې په قتل ورسولو او ببرك ئې د اقتدار په کرسۍ کښېنولو.

د واشنګټن رسمي عکس العمل د کارتر په ژبه دا وو:

"امريکا، د افغانستان په آزاد هېواد د شوروي اتحاد فوځي تېرى په کلکه غندي،... او دا خبره په ډاګه کوي چې د جنوب په لوري د دوی مزيد مخکې تګ نشي زغملی..." د دې رسمي دريځ، مفهوم هم ډېر څرګند وو، يعنې: افغانستان لا د مخه د شوروي اتحاد تر اغېز لاندې کړې کې منل شوی، پدې هېواد د مسکو د فوځي تېري په مقابل کې امريکا کوم خاص عکس العمل نه ښيي! خو که د جنوب په لوري مزيد مخکې ولاړ شي بيا به امريکا عکس العمل ښيي !!

بريژنف ته د واشنګټن نبض ښه معلوم وو، د همدې لپاره هغه په ډېر ډاډ او جرأت سره، په ډهلي کې د يوه مطبوعاتي کنفرانس په ترځ کې وويل:

د افغانستان په سرحداتو کې چې کومې پېښې راولاړې شوې، د دريو راتلونکو مياشتو په منځ منځ کې به کاملاً پای ته ورسېږي او پدې هېواد کې به کامل امنيت تأمين شي. خو داسې و نشول، روسي فوځونو د ۱۳۵۸ کال د جدي له ۲ نه د ۱۳۶۷ کال د دلوی تر ۲۵ نېټې خپل ټول ممکن توان طاقت په کار واچولو، له هيڅ جنايت نه ئې ډډه ونکړه، ټول وسايل ئې وآزمويل، خو نه يوازې دا چې د مقاومت په ختمولو قادر نشو بلکې د هغه د ورځ په ورځ مزيد ځواکمن کېدو مخنيوی ئې ونشو کړی او په پای کې له دې هېواد نه وتلو ته اړ شو.

د روسانو د ناکامي او له افغانستان نه د فوځونو د ايستلو د پرېکړې لاندې اساسي عوامل وو:

۱. په جګړې کې د روسي فوځيانو د مرګ ژوبلي شمېر ورځ په ورځ زياتېدو، دې کار په طبيعي توګه په روسي فوځيانو، د دوی په خپلوانو او ملګرو کې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې په خلاف کړکه او نفرت راولاړولو او هغه ئې يوه ناکامه او بې حاصله هڅه شمېرله او همدې احساس د دوی رزمي روحيه ورځ په ورځ کمزورې کوله.

۲. د جګړې مالي مصارف هغه حد ته رسېدلي وو چې نور د شوروي اتحاد، مات ګوډ اقتصاد ته د زغملو نه وو.

۳. پدې ونتوانېدل چې د خلق او پرچم د مختلفو ډلو ترمنځ شديد اختلافات حل کړي او يو قوي افغاني حزب او د هغه له لارې يو ډاډمن افغاني فوځ جوړکړي، د جګړې ټول بار په خپله د روسانو په غاړه وو، د داسې جګړې، نه ګټل ورته ممکن وو او نه ئې د تلفاتو زغمل.

۴. د مسکو سخت دريځه، زاړه واکداران مخصوصاً هغه چې افغانستان ته ئې د فوځ د لېږلو پرېکړه کړې وه يو په بل پسې يا په طبيعي مرګ مړه شول يا په يوه، بل دليل له صحنې لېرې شول او واک داسې کسانو ته په لاس ورغی چې غوښتل ئې د دې بې نتيجې او بې فايدې جګړې له نه زغمېدونکي مالي او ځاني تاوان نه شوروي اتحاد ډېر ژر وژغوري او د ولس د اقتصادي ستونزو د حل کولو فرصت اوکريدت ترلاسه کړي.

۵. روسانو د افغانستان د اشغال په جريان کې تقريباً يو مليو ن فوځيان يو په بل پسې دې هېواد ته لېږلی چې پس له څه مودې پاتې کېدو ئې تعويض کړي، دې فوځيانو له ځان سره د دې جګړې ټول منفي تأثرات شوروي ته انتقال کړل او په ولس کې ئې د جګړې په خلاف حساسيتونه تشديد کړل.

۶. په روسانو باندې، په افغانستان کې د زياتې پاتې کېدو او په جګړې کې د عدم موفقيت په وجه بين المللي فشار ورځ په ورځ زيات شوی وو.

۷. د جګړې په ميدان کې عملاً د دوی ناکامي او د مقاومت په ختمولو او حتی تضعيف کې د دوی پاتې راتلل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

با عزته وتل

مسکو له افغانستان نه د فوځونو د ایستلو فیصله وکړه، خو غوښتل ئې:

- وتل ئې باعزته وي.
- د وتلو په وخت کې پر دوی حملې و نشي.
- دا پېغور ئې په برخه نشي چې خپل ملګري ئې د مرګ په پوله یوازې او بې اسرې پرېښودل.
- د ماتې له طبیعي منفي اثراتو نه د خوندي پاتې کېدو تضمین ترلاسه کړي.
- وتل ئې له امریکا سره د یوه توافق په اساس وي او لږ تر لږه د دوی وتل داسې توجیه شي چې د یوې معاهدې په اساس او له سولې سره د مسکو د علاقمندۍ په وجه ترسره شوي نه د یوه نظامي ماتې په وجه.

روسانو پدې ټینګارکولو چې د نجیب د حکومت د بقا ضمانت دې وشي، استدلال ئې دا وو چې که د نجیب حکومت ابقا نشي، یا کمونستان په حکومت کې شریك نه وي، په بل صورت کې د دوی ژوند نشي تضمینېدی او ټول به دې ته مجبورېږي چې هېواد پرېږدي او مسکو د دې توان نلري چې څو لکه کمونستانو او د دوی پلویانو ته په خپل هېواد کې پناه ورکړي، دوی دا هم ویل چې اوس خو د خلق د دیموکراتیك ګوند هم نوم بدل شوی او هم تګلاره، هغه اوس د وطن د ګوند په نامه یادېږي، اسلام ته ئې مخه کړې او په اساسي قانون کې ئې په واضح الفاظو لیکلي چې د هېواد رسمي دین اسلام دی، ملي مصالحه ئې اعلان کړې، د حکومت واګې ئې د حسن شرق په شان بې طرفه کسانو ته سپارلې، له مجاهدینو سره ائتلافي حکومت ته چمتو دی، مجاهدین باید له خپل سخت دریځ نه راکوز شي او د وطن له ګوند سره د ائتلافي حکومت جوړولو ته تیارشي. واشنګټن په لاندي دلائلو د مسکو له دریځ سره اتفاق کولو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱. دوی ته تر ټولو مهمه موضوع د روسي ځواکونو ماتې، له افغانستان نه وتل او پدې ترتیب د ویتنام د ماتې غچ اخستل وو.

۲. د امریکا جمهوري غوښتونکي ګوند غوښتل چې د دوی د اقتدار په موده کې روسي ځواکونه له افغانستان څخه ووځي او پدې ترتیب د خپل کامیاب خارجي سیاست یو نه هیرېدونکی ریکارډ قائم کړي او په راتلونکو نږدې انتخاباتو کې یو ځل بیا بری ترلاسه کړي.

۳. امریکایانو غوښتل چې ګورباچوف ته چې د شوروي اتحاد په دړې وړې کولو کې ترې ښه استفاده کېدلی شوی دا امتیاز ورکړي چې د روسي ځواکونو وتل په عزت سره ترسره شوي او د مسکو پلوي حکومت په کابل کې په خپل حال پاتې شوي.

۴. امریکا پدې خاطر هم دا نه غوښتل چې د روسي ځواکونو له وتلو سره سم دې د نجیب حکومت نسکور او په ځای دې د مجاهدینو اسلامي حکومت جوړ شي چې:

• د نجیب لپاره ئې داسې بدیل نه درلود چې د امریکا د خوښې حکومت په کابل کې جوړ کړي.

• د مجاهدینو په لاس دیوه اسلامي حکومت جوړېدل ورته په څو دلیله خطرناک برېښېدو:

• د ایران د تجربې له تکرار نه ئې وېره درلوده او دا تشویش ورسره وو چې که د ایران تر څنګ یو بل انقلابي رژیم په منطقه کې رامنځته شي، په منطقې او مخصوصاً خلیج کې د امریکا ګټې له جدي ګواښ سره مخامخ کېږي.

• د افغانانو اسلامي پاڅون او جهادي شعارونو او د اسلامي جهاد له لارې د یوه استعماري مجهز ځواک مقابلې او پدې نابرابرې جګړې کې د دوی بریالیتوبونو په اسلامي امت کې هغه جهادي ولوله راوېښه کړه چې په اسلامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکونو او د دوی په اقتصادي زېرمو مسلط استعماري ځواکونو تل له هغې نه ترهه درلوده او د هغې د ټکولو او له منځه وړلو لپاره ئې ډېري هڅې او ډېر مصارف کړي وو. اسلامي ملکونه چي د دوی د وسلو د خرڅلاو په بازارونو، د مصنوعاتو په مارکیټونو او د خامو موادو د لاس ته راوړلو په ذخایرو بدل شوي او په سیاسي او اقتصادي لحاظ په مستقیم او غیرمستقیم توګه په هغوی حکومت کوي، د افغان جهاد له ادامې او بري نه د دې ملکونو په اسلام غوښتونکو او آزادي غوښتونکو کي په طبیعي توګه دا احساس او دا هیله قوت مومي چي کولی شي د افغانانو په شان د جهاد له لاري د خپلو هېوادونو آزادي ترلاسه کړي.

د امریکا استخباراتي شبکو او سیاسي مبصرینو په فلسطین کي نوی جهادي خوځښت، د کشمېر مسلحانه جهاد، د الجزائر پېښي، د مصر جریانات، په سودان او یمن کي د مسلمانو ځواکونو تحرکات او د دنیا په ګوټ ګوټ کي د اسلام او جهاد تر نامه لاندي راولاړ شوي نهضتونه د افغان جهاد طبیعي اثرات ګڼل او په مسلسله توګه ئې سپیني ماڼۍ او د سنا جرګې مربوطه کمیسونونو ته دا راپورونه وړاندي کول چي د افغان جهاد د ادامې له خطرناکو اثراتو نه په اسلامي ملکونوکي د امریکا ګټو ته شدید خطر متوجه دی،که دا جهاد خپل هدف ته ورسېږي او د یوه مستقل اسلامي حکومت په جوړولو وتوانېږي او دا جهادي تجربه ناکامه نکړي شي، د خطرناکو عواقبو مخنیوی به ئې ډېر ګران وي، دغو استخباراتي شبکو په خپلو راپوررونو کي دې ټکي ته هم اشاره کوله چي د ایران له انقلاب نه پداسي حال کي چي د اسلامي امت د یوه وړوکې مذهبي فرقې نمایندګي کوي د امریکا ګټو ته کومه صدمه رسېدلې او دوی ته ئې کوم جنجالونه راولاړ کړي، که افغان مجاهدین د ایران تر څنګ، د دنیا د سني مذهبه مسلمانانو لپاره په یوه محور بدل شي او په کابل کي د مجاهدینو په لاس اسلامي حکومت رامنځته شي، امریکا ته به بیا د دې بهیرمقابله ګرانه وي. دوی په خپلو راپورونو کي په درواغو دا هم لیکل چي د افغان مجاهدینو څخه حزب اسلامي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایران د سپاه پاسدارانو سره ژوري اړیکي لري، د نړۍ په سطح ئې د تروریستي فعالیتونو لپاره ګڼ تربیتي او عملیاتي مراکز جوړکړي او په پاکستان کي د حزب اسلامي ترځنګ د ایران د سپاه پاسدارانو سابقه رئیس او په اسلام آباد کي د ایران زوړ سفیر جناب ابو شریف په او سېدو ئې استناد کولو او هغه ئې د خپلي درواغجني ادعا د ثبوت لپاره د دلیل په حیث وړاندي کولو، حال دا چي ابوشریف په پاکستان کي د یوه مهاجر په حیث ژوند کولو، د ایران له حکومت سره ئې مناسبات ښه نه وو او ایران ته نشو تلی.

د مسکو او واشنګټن موافقه

واشنګټن او مسکو د افغانستان د کشالې په اړه د خپلو اختلافاتو د کمولو لپاره په لاندي خبرو توافق وکړ:

- روسي فوځونه به د ۱۳۶۷ کال د دلوي تر ۲۵ (د ۱۹۸۹ کال د فبروری تر ۱۵) پوري له افغانستان نه وځي.
- د نجیب حکومت به په خپل حال پاتې وي او د روسانو مالي او نظامي مرستي به لدې حکومت سره ادامه لري.
- له مجاهدینو سره به مرستي متوقف کېږي او دې ته به اړ کېږي چي د وطن له ګوند سره د تفاهم له لاري مشکل حل کړي.
- په ژنیو کي به د داسي مذاکراتو په ترڅ کي د روسي فوځونو د وتلو په مهال وېش او مربوطه معاهدې امضاء کېږي چي د پاکستان او افغانستان د حکومتونو استاځي به هم پکي برخه لري او د معاهدې اصلي طرفونه او امضاء کوونکي به د پاکستان او افغانستان د حکومتونو استاځي وي نه د واشنګټن او مسکو استاځي !!
- امریکائیان به د دې هڅه کوي چي د مجاهدینو استاځي د ناظر په حیث پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذاکراتو کي برخه واخلي، ترڅو د نوموړې معاهدې په مراعات ملزم کړی شي او لږ تر لږه دنیا ته داسي وښودل شي چي د مجاهدینو په سر امریکائیانو له مسکو سره سودا نده کړې، بلکي د دوی په موجودیت کي ئې د دوی د خوښې معاهده امضاء کړې.

د پاکستان دریځ

پدې وقت کي د پاکستان د حکومت واگې د جونیجو په شان د یوه بې انتهاء نرم مزاج او ضعیف شخص په لاس کي وې، غوښتل ئې له یوې خوا د روسي فوځونو وتل د ده د حکومت په دوران کي ترسره شي او پدې ترتیب شخصاً دی او د ده حزب" مسلم لیگ" په ولس کي خاص اعتبار او حیثیت ترلاسه کړي او له بلي خوا د امریکا غوښتنو ته په مثبت ځواب ویلو سره د خپل ضعیف حکومت لپاره قوي بهرنی تائید او ملاتړ پیدا کړي. د همدې لپاره ئې د ژنیو د مذاکراتو او د مسکو او واشنگټن ترمنځ د شوو موافقو په کلکه ملاتړ کولو او ویل یې: د روسي فوځونو په وتلو باید اکتفاء وشي، د نجیب حکومت دي په رسمیت وپېژندلی شي او له مجاهدینو سره دي نظامي مرستي متوقف شي. ده د امریکائیانو له غوښتني سره سم له مجاهدینو نه په کلکه غوښتنه کوله چي حتماً د ژنیو په مذاکراتو کي شرکت وکړي او د ژنیو د مذاکراتو او معاهدې له هر راز مخالفت نه ډډه وکړي !!

خو موږ په کلکه، صراحت او مکرره توگه د دې مذاکراتو او په هغه کي د گډون مخالفت وکړ او دا خبره مو د گڼ شمېر مطبوعاتي کنفرانسونو او اجتماعاتو په ترځ کي اعلان کړه چي:

- د ژنیو په مذاکراتو کي هیڅوك د مجاهدینو او افغان ولس نمایندگي او ترجماني نشي کولی.
- موږ د دې مذاکراتو د نتائجو په اړه هیڅ التزام نه لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ترڅو چې قدرت د مسکو د لاس پوڅي حکومت څخه يوه مؤقت حکومت ته نه وي انتقال شوی، د افغانستان بحران نشي حل کېدی.
- د افغانستان د بحران په ارتباط د پاکستان او د نجيب د استاځو تر منځ د يوې معاهدې د امضاء معنا دا وه چې د نوموړې کشالې اصلي طرفونه دوی دي، ګواکي دا د پاکستان او افغانستان ترمنځ يوه سرحدي منازعه وه چې د دواړو د استاځو ترمنځ د ژنيو د نوموړې معاهدې د امضاء په نتيجه کي حل شوه.

زموږ او د پاکستان د خارجه وزارت د دريځونو ترمنځ د شديد او څرګند اختلاف د رفع کولو لپاره، د جهادي تنظيمونو د مشرانو او د پاکستان د هغه وخت د خارجه چارو د وزير ترمنځ د يوې ګډې جلسې ترتيبات ونيول شول، پدې جلسې کي صاحب زاده يعقوب خان، د ژنيو له مذاکراتو نه د دفاع په خاطر څه مات ګوډ استدلالونه وکړل او په پای کي ئې وويل: "پاکستان د خپلو مجبوريتونو په وجه پدې مذاکراتو کي شرکت کوي او له تاسو نه هم دا توقع کوو چې زموږ مجبوريتونه درك کړئ او له نوموړو مذاکراتو سره توافق وکړئ".

ما په ځواب کي ورته وويل: روسي فوځونه حتماً او په هر صورت کي له افغانستان نه وځي که د ژنيو معاهده وشي او که ونشي، مسکو په خپله دا خبره مکرر اعلان کړې چې خپل فوځونه په هر صورت کي له افغانستان نه باسي. پداسي مذاکراتوکي چې د نجيب استاځي برخه ولري نه ستاسو شرکت مناسب دی او نه دافغان مجاهدينو د هيئت ګډون. تاسو له نجيب نه يوه بې طرفه مؤقت حکومت ته د قدرت په انتقال ټينګار وکړې او استدلال وکړې چې د نجيب د پاتې کېدو په صورت کي پدې هېواد کي امنيت نشي راتلای او جګړه پای ته نشي رسېدي. موږ هم خاص مجبوريتونه لرو او د هغه په وجه موږ لدې مذاکراتو سره له توافق نه معذور وګڼې. زما د دې ځواب په مقابل کي صاحب زاده يعقوب خان د ديپلوماتيکي آدابو نه ډېر ډېر لېري په عصباني لهجې وويل: "پاکستان يو آزاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملك دی، هره پالیسي ئې چي زړه وغواړي غوره کوي به ئې، موږ د خپل هېواد ګټې په خطر کي نشو اچولی او د چا د اقتدار لپاره ئې نشو قرباني کولی...)

ما ورته وویل: بیشکه چي پاکستان یو آزاد ملك دی او کولی شي د خپلي خوښي پالیسي غوره کړي خو د پاکستان په ارتباط نه د افغانستان په اړه. موږ هم دا حق لرو چي د خپل هېواد په هکله د خپلي خوښي سیاست غوره کړو او پری نږدو چي زموږ برخلیك دي نور وټاکي او زموږ د ولس قرباني دي هدر لاړه شي.

د ISI مشر مداخله وکړه، د مشاجرې د مزید تریخوالي مخه ئې ونیوله، صاحب زاده یعقوب خان ئې په کومه پلمه له جلسې نه د څو شیبو لپاره له ځان سره بهر وایستلو او د بېرته راستنېدو نه وروسته ده او خارجه وزیر غوښتل چي مخکي تریخوالی جبران شي او جلسه په آرامه فضاء کي پای ته ورسېږي.

د پاکستان د هغه وخت جمهور رئیس جنرال ضیاءالحق هم د جونیجو د حکومت د دریځ په هکله اندیښمن وو، جونیجو ته ئې ویل چي روسان حتماً وتونکي دي، باید په خپل پخواني دریځ، "یوه موقت حکومت ته د قدرت په انتقال" ټینګار وکړو او د نجیب حکومت د پاتې کېدو په هکله د مسکو شرط ته تسلیم نشو. ښایي هغه پدې پوهېدو چي د نجیب د پاتې کېدو عواقب به افغانستان او پاکستان ته څومره خطرناك وي. خو جونیجو د ضیاءالحق مشورو ته خاصه توجه ونکړه، هیچا د دې تصور نشو کولی چي جونیجو به د ضیاءالحق مشورو ته نه یوازي دا چي توجه ونکړي بلکي د هغه په خلاف به په څرګنده ګام اوچت کړي، خو همداسي وشول.

ده د ژنیو د معاهدې په هکله د خپل دریځ په ګټه د سیاسي ګوندونو د ملاتړ ترلاسه کولو لپاره، د ټولو ګوندونو ګډ"دګردي میز" کنفرانس دائر کړ، د ولسي تائید ترلاسه کولو لپاره ئې د ټول پاکستان د مهمو ښارونو دوره وکړه او په عامو جلسو کي ئې د دغو مذاکراتو په ګټه پوره تبلیغات وکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي د جونيجو د حکومت د انحلال څه نور عوامل هم وي خو زه گمان کوم چې تر ټولو ستر عامل ئې د ژنيو د معاهدې په سر له جنرال ضياءالحق سره د ده اختلاف وو.

د دغو مذاکراتو په دوران کې موږ له جنرال ضياءالحق سره گڼ شمېر اوږدې جلسې درلودې، يو ځل خو زموږ جلسه چې ماښام شروع شوې وه د سحار له لمانځه نه لږ د مخه پای ته ورسېده. د دغو جلساتو د بحث اصلي موضوع دا وه چې د مسکو او واشنگټن ترمنځ د توافق او د ژنيو له معاهدې نه د راولاړ شوي وضعيت له احتمالي ستونزو سره څنگه مقابله کولی شو او د پاکستان او مجاهدينو تر منځ څنگه د سوء تفاهم او اختلاف مخنيوی کولی شو.

د همدغو غونډو په نتيجه کې مرحوم ضياءالحق له ځان سره دا پرېکړه وکړه چې د امريکا فشارونو ته تسليم نشي او پرې نږدې چې پاکستان د داسې فشارونو لاندې د افغانستان د کشالې په اړه داسې کوم گام اوچت کړي چې د مجاهدينو د قربانۍ او ارمان سره د جفا معنا ورکړي.

دا تصميم څه آسان کار نه وو، د مرحوم ضياءالحق دا پرېکړه د ده د ژوند په بيه تمامه شوه، زه په ټول ډاډ او اطمئنان سره دا ويلی شم چې د مرحوم ضياءالحق ترور او د طيارې انفجار د همدې پرېکړې نتيجه وه.

په وتونکو فوځونو حملې

د روسي فوځونو د مصئون انسحاب په هکله چې په ژنيو کې کومه موافقه شوې وه، موږ د دې موافقې په خلاف اعلان وکړ چې په روسي فوځونو به ترهغه زموږ د مجاهدينو حملې رواني وې چې آخري فوځي ئې له سرحد نه آخوا تېرېږي. هدف مو دا وو چې له يوې خوا نړيوالو ته ثابته کړو چې شوروي فوځونه د ماتې په نتيجه کې وځي نه په افغان ولس د پيرزوينې په وجه او يا د ژنيو د موافقې په وجه، له بلې خوا موغوښتل چې مسکو ته عملاً تفهيم کړو چې د افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله له امریکا یا د دې هېواد له ګاونډیو سره د تفاهم او توافق له لارې نه، بلکې په خپله له افغانانو سره د تفاهم له لارې او د افغانستان استقلال او آزادي ته داحترام له لارې حل کېدی شي، همدا راز د ژنیو په مذاکراتو سره چې د مجاهدینو کوم سپکاوی شوی وو، داسې حملې د هغه طبیعي نتیجه وه، موږ باید دا حقیقت ټولو ته څرګند کړی وی چې افغانان د هیچا وصایت او قیمومیت نه مني، هیچا ته د دې حق نه ورکوي چې د دوی په سرله نورو سره سودا وکړي. د روسي فوځونو د وتلو په ارتباط د یوې خاصې پېښې څرګندول مفید ګڼم: ماته د پاکستاني مأمورینو له لارې په پاکستان کې د افغانستان په اړه د یوه موظف عالیرتبه او با صلاحیته امریکایي مأمور سره د تفصیلي خبرو او د سوء تفاهم د رفع کولو وړاندیز وشو چې ما موافقه وکړه، دا هغه وخت وو چې واشنګټن د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته د افغانستان د راتلونکې په هکله دا اندیښنه درلوده چې مبادا د نجیب حکومت مقاومت ونشي کړی، د وضعې له سنبالولو عاجز شي او مجاهدین د کوم غیرمترقبه اقدام په نتیجه کې قدرت ترلاسه نکړي او د ایران ترڅنګ یو بل اسلامي حکومت په منطقې کې رامنځته نشي. د همدې لپاره ئې زما د ترور ګڼ شمېر هڅې وکړې، لدې امریکایي استازي سره د خبرو په ترڅ کې ما له هغه نه پوښتنه وکړه چې د CIA مأمورینو د څه لپاره دا سروی پیل کړې او له افغانانو نه تپوسونه کوي چې که حکمتیار نه وي نو په مقاومت به د ده د نشتوالی اثرات څه وي؟ لدې سروی نه او د ډېرو نورو دلائلو نه ما ته داسې معلومېږي چېCIA زما د ترور منصوبه لري، ما ته ووایاست چې ولې دا کار کوي؟ هغه په وار خطا لهجه وویل: زه قسم خورم چې موږ دا اراده نلرو برعکس موږ تاسوته احترام لرو او پدې اعتراف کوو چې تاسو شخصاً او حزب اسلامي د روسانو په خلاف مقاومت کې محوری او ستره ونډه درلوده ...

د خبرو په پای کې هغه ما ته وویل: اجازه راکړې تاسو ته د جمهور رئیس خصوصي پیغام ورسوم چې هغه ستاسو لدې موقف سره شخصاً موافق دی چې په روسي فوځونو دې د وتلو په جریان کې حملې جاري وي !!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي دې امريکايي مأمور، داسي گمان کړی وي چي د امريکا د جمهور رئيس د دې خصوصي او مهم پيغام !! په نتيجه کي به د واشنگټن په هکله زما ټول تشويشونه او بدگماني، په ډاډ او د منني په احساس بدل شوي وي، ځکه هغه به حتماً د آسيايي ملکونو ډېر داسي ستر ستر شخصيتونه ليدلی وي چي د امريکا د سفارت د يوه عادي مأمور په تلفوني (هلو)، تر ډېره وخته له خوشحالی او فخر نه په جامو کي نه ځائېږي !! خو ما چي هغه ورځ او د همدې خبري له اورېدو نه وروسته په خپل زړه کي د امريکائيانو د دوه مخي او منافقانه سياست په هکله کومه ژوره کرکه احساس کړې، سابقه ئې نه درلوده. امريکائيان په ژنيو کي له روسانو سره د باعزته او مصئون وتلو معاهده امضاءکوي، خو په معاهدې د امضاء رنگ لا نه دئ وچ شوی چي د دې معاهدې جدي مخالف او په روسي قطعاتو د وتلو په وخت کي د حملو طرفدارو ته، د جمهور رئيس لخوا خصوصي پيغام لېږي چي د ده له دريځ سره موافق دی !!

د مسکو پيغامونه

مسکو د خپلو هيئتونو په ذريعه او له ډېرو نورو لارو نه موږ ته پدې مرحله کي گڼ شمېر پيغامونه ولېږل، يو ځل گرباچوف خپل ډېر اعتمادی مشاور، د خبرو آترو لپاره د مسکو د رسمي پيغام د انتقال لپاره پاکستان ته راولېږو، په اسلام آباد کي د حزب د نمايندگي په دفتر کي مي لده سره ليدنه کتنه وشوه. د هغه دخبرو لنډيز داسي وو:

۱ – گرباچوف په کلکه تصميم نيولی چي شوروي فوځونه حتماً له افغانستان څخه و باسي، پدې کي هيڅ شك مه کوي.

۲ – روسي جنگي اسيران موږ ته وسپاري، دا کار به دگرباچوف دريځ د هغو ځواکونو په خلاف پياوړی کړي چي په افغانستان کي د شوروي فوځونو د پاتې کېدو پلويان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ – باید د وطن له ګوند سره چې کافي بدلونونه پکي راغلي او سابقه کمونستي تګلاره ئې پرېښي، ګډ حکومت جوړ کړي، موږ پدې هکله ستاسو ترمنځ وساطت کولی شو.

۴ – که د وطن ګوند په اقتدارکي شریك نه وي څنګه به د دې ګوند د غړو ژوند تضمینوو؟

۵ - موږ نشو کولی د وطن ګوند ټولو غړو او د نجیب د حکومت دومره لوی شمېر پلویانو ته پناه ورکړو، دوی باید په خپل هېواد کي په ډاډ او اطمئنان سره پاتې شي.

۶ – آیا مسکو د شوروي فوځیانو د وتلو نه وروسته له افغانستان سره د خپلي عنعنوي دوستي په دوام حساب کولی شي؟

۷ – آیا په افغانستان کي خو به د شوروي اتحاد په خلاف د دښمني او مخالفت اډه نه جوړېږي؟

۸ – لدې سره ئې زیاته مینه وه چي پوه شي آیا د مسکو ـ کابل ترمنځ دوستانه تعلقات مخصوصاً د وسلو پلورلو په ارتباط به په خپل سابقه حال پاتې وي که نه؟

چی کله ما په خبرو پیل وکړ، پدې پلمه زما خوا ته رانږدې شو چي ګواکي په کومي جګړې کي ئې د غوږ پردې صدمه لیدلی او له لېري نه خبره نه اوري! زما د ځوابونو خلاصه دا وه:

۱ - دفوځونو وتل تر هرچا د مخه ستاسو په ګټه ده.

۲ – د فوځونو د وتلو په مهال وېش او د افغانستان د بحران د حل لټولو لپاره باید تاسو له مجاهدینو سره خبرو ته ناست وی نه له هغه چا سره چي د مجاهدینو ترجماني او نمایندګي نشي کولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ – د وطن له گوند سره ائتلافي حکومت جوړول نه عملي او ممکن کار دی او نه د بحران د حل لار، چا چې تاسو ته د داسي ائتلاف د امکان په هکله اطمئنان درکړي وي، د افغانستان د حاکم ذهني او عيني وضعيت په هکله ئې بې بنياده او غلط راپور درکړي.

۴ – موږ عمومي عفوه اعلان کړي، د وطن گوند دي له همدې عفوی نه استفاده وکړي، د دوی لپاره همدا امتياز کفايت کوي، پدې اړه تفاهم کېدی شي.

۵ - د دې خبري سل په سلو کي اطمئنان درکوو چي افغانستان به ستاسو په خلاف د امريکا په نظامي اډې نه بدلېږي.

۶ - د افغانستان او شوروي اتحاد ترمنځ د راتلونکو اړيکو څرنگوالی د مسکو په چلند او دريځ پوري اړه لري، که مسکو په خپل سياست کي تجديد نظر وکړي، تېر اشتباهات جبران کړي، ديوه خاص ټولگي په ځای د ټول افغان ولس سره دوستي وغواړي، پدې صورت کي مسکو د افغانستان په دوستي حساب کولی شي.

۷ – جنگ ځپلي، خوار افغانستان ته د خپلو ټولو زړو وسلو په نوو وسلو بدلول، هغه هم په لنډه موده کي ناشونی کار دی.

۸ – د جنگي اسراوو په هکله به موږ له مشوری نه وروسته تاسو ته د خپل تصميم اطلاع درکړو.

۹ – د افغانستان د بحران د حل يوازنۍ عملي لار دا ده چي قدرت يوه داسي مؤقت غيرائتلافي حکومت ته انتقال شي چي کابينه ئې له غيرمتنازع فيها دريمگړو شخصيتونو نه جوړه شوې وي او بيا انتخابات تر سره شي.

وتل

بالآخره د روسي فوځونو و تل پيل شول، کابل او نورو مراکزو ته د خورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورو قطعاتو د راغونډولو او بيا په لويو لويو قطارونو کې د شمال او سرحد په لوري د هغوی د لېږدولو په دوران کې، دلارو په دواړو خواوو کې د مجاهدينو په مراکزو مسلسلې او درنې بمبارۍ کېدې، خو لدې سره سره مجاهدينو هغوی آرام نه پرېښودل او پرله پسې حملې ئې ورباندې کولې، دې حالت هرستنېدونکې روسي فوځي ته د جګړې د پای د څرنګوالی، د روسي فوځونو د وتلو د لاملونو او د دوی په نسبت د افغان ولس د احساس جامع تصور ورکولو او پدې ئې پوهول چې د روس ملت او واکدارانو ته د افغان ولس پيغام، د ګلونو په هغو آميلونو کې چې په کابل کې د روسي افسرانو په غاړه کې وليدل او يا د ګلانو په هغو ګېډيو کې چې افغاني کمونستانو د دوی په ټانکونو ايښودل تمثيل کېده او که د ګوليو په هغه باران کې چې د وتلو په وخت او د لارو په اوږدو کې د مجاهدينو له خوا پدوی ورېدې؟ ښايي د مجاهدينو د دغه واقعي استقبال په وجه وو چې کله د ۱۹۸۸ کال د فبرورۍ په ۱۵ آخري روسي فوځې د افغانستان له پولې نه د شوروي اتحاد په لوري تېرېدو نو شا ته ئې د کتلو شوق نه درلود او د فوځونو قومندان اعلان وکړ چې روسان به بيا افغانستان يا بل پردي هېواد ته د فوځونو د لېږلو غلطۍ تکرار نکړي!! که د وتلو په وخت کې يوازې د ګلونو په شيندلو او د ګلونو په ګېډيو او آميلونو استقبال شوي وی او د لارې په اوږدوکې ئې پرله پسې ګولۍ د غوړونو څنګ ته نه وی تېرې شوې، ممکن د دې خبرې د کولو ضرورت ئې نه وی احساس کړې...

په هغه ورځ چې کله دا خبره د دنيا د ټولو راډيوګانو په څپو کې اعلان شوه چې دا دی د روسي فوځونو آخري فرد، د افغانستان له پولې نه واوښت په ما عجيب حالت راغې، د شکرسجده مې په ځای کړه، څو رکعته لمونځ مې وکړ، مسلسل او ټوله ورځ مې له سترګو نه بې اختياره اوښکې بهېدې، دا نه د خوشحالۍ اوښکې وې نه د خپل شهيد پلار، ورونو او همسنګرو شهيدانو د رايادولو اوښکې او نه هم د دې آرمان اوښکې چې کاش زموږ شهيدان ژوندي وی او د برۍ دا صحنه ئې په خپلو سترګو ليدلې وی، بلکې دا د رحمان رب د وسيع

(c) ketabton.com: The Digital Library

او بې انتهاء پيرزوينې له احساس نه راخوټېدونکې د شکر اوښکې وې، ما په خپل ټول وجود سره او د زړه په سلول سلول سره د هغه لوی آرمان د ترسره کېدو ننداره کوله چې هر چا ته ناشونی معلومېدو، خو زما زړه تل گواهی راکوله چې دا آرمان به تر سره کېږي، د زړه دا ډاډمن شهادت به مې تل په غوږونو، ويناگانو، ليکونو کې په وار وار څرگندېدو او ويل به مې چې روسي فوځونه به حتماً زموږ له هېواد نه په وتلو مجبورېږي، نن هماغه خبره رښتونې شوې وه.

زه ډېر ماشوم وم، خوکله چې پوه شوم د روم او فارس په شان دوه سترې امپراطورۍ د پيغمبر عليه السلام په لاس نسکورې شوې، ما الله ته دا دعا پيل کړه او تل به مې د هر لمانځه نه وروسته تکرارولە چې (خدايه په ما د روس او امريکا زوال وگورې او په زوال کې ئې ما ته لويه ونډه راپه برخه کړې) نن د خپلې هغې زړې مکررې دعا د يوې برخې د تحقق او اجابت شاهد وم. پدې خاطر مې له سترگونه د شکر اوښکې بهېدې، اميد مې دا دی چې، د دعا گانو منونکی رب، زما د دعا هغه دوهمه برخه هم ترسره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب د حکومت په نسکورېدو کې ځنډ

د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته، د هر چا انتظار دا وو چې د نجیب حکومت به ډېر ژر رانسکور شي، خو د دې انتظار په خلاف، د نجیب حکومت د څه مودې لپاره دوام وکړ، راشي وګورو چې آیا د دې خلاف انتظار مقاومت وجه هماغه وه چې جنرال ګروموف" په افغانستان کې د روسي فوځ عمومي قومندان" ئې دعوی کوي، که بل څه؟ جنرال ګروموف په خپل کتاب (سرې لښکرې په افغانستان کې) لیکي: د خوست دفاع او د جلال آباد ساتنې، چې یوکال اوږده شوه، د لمر غوندې روښانه کړه چې د څلویښتم لښکر له جزو تامونو سره اوږه په اوږه جنګېدلی حکومتي فوځ رښتینی قوت دی" آیا په رښتیا د نجیب د فوځ پیاوړتیا او د شوروي اتحاد پراخو مرستو د دې حکومت د فوری سقوط مخنیوی وکړ که عوامل ئې نور څه وو؟

د روسي فوځونو د وتلو نه وروسته د نجیب د حکومت په فوری سقوط کې د ځنډ، خاص کورني او بهرني عوامل وو چې ځیني ئې دا دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ – جهادي تنظیمونه په هماغو حساسو شپو ورځو کې چې کابل رژیم ته د وروستی او پرېکنده ګوزار ورکولو تر ټولو مناسب وخت وو، د حکومت د جوړولو په لوبه کې مصروف کړي شول او هغه هم پدې شکل چې د ټولو تنظیمونو ۲۰، ۲۰ تنه مؤثر قومندانان او مهم شخصیتونه باید په راولپنډۍ کې راغونډ شي او د حکومت د جوړولو په سر د اوږدو مرکو، بحثونو او مشاجرو نه وروسته توافق وکړي.

۲ – امریکائیانو پدې ټینګار کولو چې باید د مجاهدینو د حکومت له څرنګوالی نه پدې شکل مطمئن شي چې پدې حکومت کې باید ملي ګرایان محوری رول ترلاسه کړي. پاکستانیانو د بنسټ پالو له مسلط کېدو نه د واشنګټن د وېرې د ختمولو لپاره د داسي یوې شورئ د جوړېدو فیصله له افغاني تنظیمونو نه واخستله چې ستر او واړه تنظیمونه به په هغې کې برابره برخه لري. دې ۴۲۰ کسیزي مشورتي غونډې ته به هر تنظیم ۲۰ غړي معرفي کوي او همدا غونډه به د راتلونکي حکومت د مهمو ادارو د وېش په اړه پدې شکل فیصله کوي چې هر غړی به د دوو رایو ورکولو حق لري. د دې غونډې دوې حتمي او خطرناکي نتیجې وې:

الف: مجاهدین د اساسي عسکري کار په ځای په یوه سیاسي جنجال کې مصروف کړي شول.

ب: د وړو تنظیمونو ترمنځ د ائتلاف په نتیجه کې حساسي ادارې تر ټولو ضعیفو تنظیمونو ته وسپارل شوې، دې کار د مؤثرو او قوي تنظیمونو د مجاهدینو په روحیې منفي اثر وکړ او په اکثرو ځایونوکې د جګړې په سوړوالی منتج شو.

۳ – د کابل رژیم لا د روسي فوځونو د وتلو نه د مخه له اطراف نه خپل ځواکونه مهمو ښارونو او هغو حساسو ځایونو ته راغونډ کړل چې په کوم کې دفاع کول ورته آسان وو، په لویو ښارونو د عملیاتو لاندي ضروري او لازمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتني وې:

الف: د مجاهدينو ترمنځ جدي او ژور يووالی او تنسيق او په يوه وخت ګډ عمليات.

ب: کافي درنې وسلې.

ج: د هوايي بريدونو د مدافعی مؤثر نظام.

د: د داسي عملياتو کافي تجارب.

هـ: په ډېرو قوي مراکزو د عملياتو په ځای په ځو نسبتا ضعيفه مراکزو پرله پسې کامياب عمليات.

مجاهدينو ته له يوې خوا د راولپنډۍ جوړ شوي مؤقت حکومت صدمه ورسوله، له بلي خوا د جلال آباد په شان په يوې ناکامي نښتي کي پداسي حال کي مصروف شول چي د لويو ښارونو د نيولو جنګي تجارب ئې نه درلودل، له بلي خوا ځينو هغو قومندانانو د دې جګړو د مخالفت غږ اوچت کړ چي د کابل له رژيم او روسانو سره ئې اوربندونه او پروتوکولونه درلودل، غربي آژانسونو د دوی مخالفتونه په پراخه پيمانه خورول او د عملياتو په خلاف ئې خلك راپارول.

۴ – امريکا او پلويانو ئې نه غوښتل چي د روسي فوځونو د وتلو سره سم دي د نجيب حکومت نسکور شي، ځکه د دې په نتيجه کي به په کابل کي د هغو ځواکونو حکومت جوړېدو چي امريکا خطرناك بنستې پالان ګڼل. دوی د نجيب د حکومت د فوری سقوط او په کابل کي د مجاهدينو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنيوی لپاره لاندي کارونه وکړل:

الف: د غربي خبري آژانسونو، اخبارونو، مجلو او راډيو ګانو مخصوصاً بي،بي،سي او امريکا غږ تبليغاتي لهجه په ناڅاپي ډول بدله شوه، د مجاهدينو په خلاف او د نجيب په ګټه تبليغات پيل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: په امریکا پورې تړلې ډلې او قومندانان مکلف شول چې د نظامي عملیاتو مخالفت او مخنیوی وکړي او لږ تر لږه پداسي عملیاتو کې له ګډون نه ډډه وکړي.

د دې مرحلې د نظامي عملیاتو په خلاف به د مسعود او د مسعود په شان د ځینو قومندانانو دریځ او تبلیغات د ټولو په یاد وي.

ج: له مجاهدینو سره هر راز مرستې باید په ټپه ودرېږي، د مجاهدینو په خلاف باید تبلیغات هومره تشدید شي چې په اسلامي نړۍ کې د مجاهدینو سره انفرادی مرستې هم متوقف شي.

د – د راولپنډۍ د اوجړی کمپ او ورپسې د نوښار د وسلو لوی سلاح کوټونه ئې په لنډه موده کې یو په بل پسې منفجر کړل، غوښتل ئې له یوې خوا مجاهدینو ته د مهماتو د رسېدو ټول امکانات ختم کړي او له بلې خوا په پاکستاني ولس کې د جنګ په خلاف احساسات راوپاروي.

هـ: خو چې د فشارونو، تهدیدونو او اخطارونو سره سره، د پاکستان په دریځ کې تبدیلی رانغله، نو مرحوم ضیاءالحق ئې له خپلو ګڼ شمېرمهمو ملګرو سره د بهاولپور په فضاء کې د ده د سورلی د طیارې په انفجار کې له منځه یووړ او افغان ولس ئې له یوه رښتوني دوست نه محروم کړ.

ډېر ناپوه او له حالاتو نه بې خبره خلك به دا ګمان کوي چې د نوموړو سلاح کوټونو او بیا د طیارې انفجار به تصادفي پېښې وې، پدې کې هیڅ شك نشته چې دا کارونه د امریکا د هغه پلان برخې وې چې په کابل کې د مجاهدینو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنیوی لپاره وضع شوی وو. دغو پېښو وښودله چې امریکا ډېر بې اعتباره، خود غرضه، بې مروته او نامرده دوست او د اسلام او مسلمانانو نه پخلاکېدونکی دښمن دی، یا به ډېر احمق انسان په امریکا باورکوي او یا ډېر بې ایمانه، امریکا مزدور خوښوی نه ملګري، داسي مزدور چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکا د ګټو لپاره هره شېبه د ځان او د خپل هېواد او ولس قرباني کولو ته چمتو وي.

۵. د ضیاءالحق له ترور نه وروسته، غلام اسحق خان د جمهور رئیس په حیث وټاکل شو، د ده په وخت کې د افغانستان په اړه د پاکستان پالیسي پدې دلیل د سابق په څېر پاتې شوه چې د فوځ لوی درستیز، جنرال اسلم بیګ او د ISI مسئول جنرال حمید ګل وو او د فوځ او نورو حساسو او مهمو ادارو واګې د داسې کسانو په لاس کې وې چې د ضیاءالحق نږدې همفکره او هم مزاجه خلك ګڼل کېدل. د جنرال ضیاءالحق یو د یادونو وړ امتیاز دا وو چې اکثراً ئې هغه افسران راوړاندي کړي وو چې د اسلامي شخصیت په درلودو او په پاکوالی او وطن پالني مشهور وو.

غلام اسحق خان مجبور وو په دریو میاشتوکې د انتخاباتو تر سره کېدل اعلان کړي، په انتخاباتوکې پیپلزپارتي هومره رایې ترلاسه کړې چې د یوه ائتلافي حکومت په جوړولو قادر شي.

له امریکا سره د دې ګوند د نږدې دوستانه اړیکو په وجه، امریکائیانو دا انتظار درلودو چې د افغانستان په ارتباط به د پاکستان په دریځ کې د دوی د خوښې تبدیلی راشي، خو د جنرال اسلم بیګ، جنرال حمید ګل او ګڼ شمېر نورو مؤثرو شخصیتونو د شته والی په وجه د امریکا دا انتظار تر سره نشو، همدا وجه وه چې د پاکستان د فوځ او ISI په هکله په غربي ورځپاڼو او راډیوګانو کې دا تبلیغات کېدل چې په حساسو ادارو کې لاتراوسه هغه افسران پاتې دي چې بنسټ پاله دي او د افغان مجاهدینو ملاتړ کوي، امریکا د پاکستان په واکمنانو شدید فشار اچولی وو چې دا افسران باید ژر تر ژره تعویض شي.

په همدې اړه د یوه خاص جریان لیکل راته پدې خاطر ضروري برېښي چې ډېر پټ اسرار او حقایق په ګوته کوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنرال اسلم بیگ د تقاعد دمودې رانږدې کېدو او د ده په عوض د بل لوی درستیز د ټاکلو په شپو ورځو کې، ما د وقت له جمهور رئیس غلام اسحاق خان سره یوه تفصیلي لیدنه کتنه درلوده، د نورو خبرو په ترڅ کې ما هغه ته د نوي لوی درستیز ټاکلو په ارتباط وویل: زه گمان کوم چې د پاکستان او د پاکستان د شا او خوا حالات دا تقاضا کوي چې تاسو جنرال حمیدگل د دې دندې لپاره وټاکي ... کاش پاکستان او افغانستان د ده په څېر ډېرشمېر لایق او با احساسه افسران درلودي...

هغه مسکی شو او ما ته ئې وویل: ستاسو خبره صحیح ده، خو پدې کار سره به امریکائیان ډېر حساس او خفه شي!! هغوی وایي چې جنرال حمیدگل بنیادپرست دی!!

د بینظیر او عرفات په غونډې کې

د افغانستان په اړه د بینظیربوتو دگوند دریځ د هغې غونډې له خبرو آترو نه معلومولی شي چې د یاسرعرفات په افتخار د جوړې شوې مېلمستیا په پای کې ما لدوی سره درلوده. په غونډې کې د بې نظیر په شمول نصرت بوتو، د بهرنیو چارو وزیر، جنرال بابر د کورنیو چارو وزیر او د آی اس آی مسئول او یاسرعرفات او د ده د هیئت غړو برخه درلوده، د یاسر عرفات د غوښتني په اساس ما ته پدې مېلمستیا او غونډې کې بلنه راکړل شوې وه، بې نظیربوتو غوښتل چې د دواړو طرفونو گډه خبره د یاسرعرفات په ذریعه وشي، هغه ماته مخ کړ او وئی ویل: "ته ځوان ئې او روښانه راتلونکې لرې...په خپلو د غو بچیانو (کمونستانو) رحم وکړه، دوی مؤقتا په خپلي غېږ کي ونیسه، په یوه گډ ائتلافي حکومت توافق وکړي او پدې ترتیب روانه جگړه پای ته ورسوي، بیا انتخابات وکړي، په انتخاباتو کې طبعاً او له شکه پرته، ملت تا ته رأی درکوي..."

ما ورته وویل: زموږ د هېواد وضعیت داسي دی چې د مجاهدینو او نجیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمنځ د ائتلافي حکومت د جوړېدو هیڅ امکان نشته، باید په یوې داسې طرحې فکر وکړو چې عملي وي او واقعاً او د تل لپاره د جګړې عوامل او امکانات پای ته ورسوي. هغه وویل: نو تاسو دواړه ظاهرشاه د مؤقتي مودې لپاره د سمبول په حیث ومنې، اصل قدرت به ستاسو په لاس کې وي.

ما وویل: "د ظاهرشاه د راتلو هیڅ چانس نشته، نه ئې مجاهدین مني او نه هغه د افغانستان په شان د کړکېچنوحالاتو د سمبالولو استعداد او توان لري، په کوم چاچې هیڅ توافق نشي راتلای هغه ظاهرشاه دی. د حل عملي او آسانه لار دا ده چې یوه داسې مؤقت حکومت ته قدرت انتقال شي چې ټولو طرفونو ته د منلو وړ وي او له منل شوو صالح افغاني شخصیتونو نه جوړ شوی وي. د پاکستان په شان موږ هم یوه مصطفی جتویې ته ضرورت لرو، ټولو وخندل (جتوئی په پاکستان کې د مؤقت حکومت صدر اعظم ټاکل شوی وو): ما علاوه کړه: بیا دې انتخابات تر سره شي. هغه کسان چې ګمان کوي په افغانستان کې انتخابات یا عملي ندي یا سابقه نلري اشتباه کوي، په افغانستان کې د انتخاباتو سلسله د ظاهرشاه په دور کې پیل شوې او څو ځله انتخابات تر سره شوي،که افغانستان ته ورته، د نړۍ د نورو هېوادونو اوږدې داخلي جګړې، لکه د جنوبي افریقا او کمبودیا په څېر منازعات، د انتخاباتو له لارې حل کېدی شي او هلته ائتلافي حکومتونه غیرعملي ګڼل کېږي، ولې د افغانستان بحران په همدې ترتیب حل نشي"؟!

د هغې غونډې په پای کې یاسرعرفات له بینظیربوتو نه وغوښتل چې د ده (یاسرعرفات) او امریکا ترمنځ منځګړیتوب وکړي! داسې معلومېده چې یاسرعرفات په هماغو شپو ورځو کې د خپلې پخوانۍ تګلارې له نتائجو نه مأیوسه شوی وو، د حماس د انقلابي خوځښت وسیع تحرکات او ورځ په ورځ زیاتېدونکی نفوذ ئې د الفتح سازمان لپاره جدي خطر ګڼلو او غوښتل ئې د امریکا له لارې له اسرائیلو سره کوم توافق ته ورسېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مؤقت حکومت د خارجه وزير په توګه

ما په مؤقت حکومت کې د خارجه وزير په توګه خپل کار په جدي توګه پيل کړ، په هغې مرحلې کې زموږ په وړاندې دوه مهم هدفونه پراته وو: په اسلامي کنفرانس کې د افغانستان خالي څوکۍ تر لاسه کول او د اسلامي نړۍ د يو شمېر ملکونو له خوا د مؤقت حکومت په رسميت پېژندل.

د دې لپاره ما شخصاً د يوه ګډ هيئت په سرکې د ايران، سعودي، ليبيا، عراق، ماليزيا، سنګاپور، بروناي، بنګله ديش، اندونيزيا، آستراليا او چين دوره وکړه او ډېرو نورو ته مو هيئتونه ولېږل.

ما غوښتل چې تر ټولو د مخه ايران زموږ مؤقت حکومت په رسميت وپېژني، د همدې لپاره مې لومړی سفر ايران ته وو، ايراني مسئولينو ته مو وويل چې راشي دا تاريخي ګام تاسو اوچت کړي او دا افتخار تاسو تر لاسه کړي چې د مجاهدينو حکومت مو تر ټولو د مخه په رسميت وپېژندلو، پدې سره به هم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلامي نړۍ کې ستاسو اعتبار ته ګټه ورسېږي او هم به په افغان ولس کې ستاسو په نسبت د مینې او احترام جذبه تقویه شي، هغوی ته مې وویل چې د نجیب حکومت حتماً او ډېر ژر نسکورېږي، د مجاهدینو حکومت به په نږدې راتلونکې کې د هغه ځای نیسي، ښه به دا وي چې په کابل کې تر استقرار نه د مخه هغه په رسمیت وپېژني، پدې سره به مجاهدین د تل لپاره ستاسو مرهون وي. خو ایران پدې ارتباط دوه مشکله درلودل:

الف: په مؤقت حکومت کې، په ایران کې د مستقر شیعه تنظیمونو عدم شمولیت.

ب: له مسکو سره د تهران د نږدې روابطو له خرې پرې کېدو نه د دوی تشویش.

ما له یوې خوا هڅه وکړه چې دا تنظیمونه حتماً په یوه څه راضی کړو او په مؤقت حکومت کې ئې شرکت ته تیار کړو او له بلې خوا د تهران مسئولین پدې قانع کړو چې د مؤقت حکومت په ارتباط خپل دریځ د شیعه تنظیمونو په شمولیت او عدم شمولیت پورې ونه تړی، خو متأسفانه پدې موفق نشوم.

د اسلامي کنفرانس په غونډې کې، مجاهدینو ته د افغانستان د خالی څوکۍ د سپارلو په ارتباط د هغو هېوادونو او هیئتونو د مخالفت د مخنیوی لپاره چې له مسکو سره ئې نږدې روابط درلودل، موږ د لیبیا او عراق د موافقې ترلاسه کول ضروري وګڼل، د همدې لپاره ما شخصاً د دې دواړو ملکونو دوره وکړه، له معمرالقذافی او صدام حسین سره مې تفصیلي لیدني کتني وشوې له دواړو څخه مې قطعی اطمئنان ترلاسه کړ، ما د دواړو استقبال او تائید د خپل انتظار نه ډېر ډېر اوچت وموندو.

یوازنی طرف چې د مخالفت وېره مې ترې درلوده د الفتحی هیئت وو، د همدې لپاره مې له یاسرعرفات سره تلفوني خبري وکړې او له هغه نه مې وغوښتل چې که تائید او ملاتړ نشي کولی لږ تر لږه باید مخالفت ونکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دغو هلو ځلو په نتيجه کې موږ له يوې خوا په اسلامي کنفرانس کې د افغانستان څوکۍ تر لاسه کړه چې ډېر زيات اهميت ئې درلودو او له بلې خوا څلورو ملکونو زموږ مؤقت حکومت په رسميت وپېژندو.

متأسفانه د بې نظير بوتو حکومت، پدې خاطر چې واشنګټن ناراضه نشي زموږ په مؤقت حکومت له اعتراف نه ډډه وکړه، د ډېرو نورو هېوادونو د عدم اعتراف وجه يا د پاکستان عدم اعتراف وو او يا د امريکا مخالفت.

بينظيربوتو ويل چې که مجاهدين ځيني لوى ښارونه ترلاسه کړي او يا د دوى حکومت داخل ته انتقال شي پاکستان به ئې په رسميت وپېژني، پداسې حال کې چې مجاهدينو د کنړ، خوست، تخار او پکتيکا په شان مهم ولايتونه نيولى وو.

د رباني او مجددي عکس العمل

استاد رباني له مؤقت حکومت نه د جوړېدو له لومړۍ ورځې څخه ښه خاطره نه درلوده، ځکه ده او ګيلاني ته تر ټولو کمه رأيه او تر ټولو غير مهم پستونه په لاس ورغلى وو. په همدې خاطر هره شېبه د دې حکومت د ړنګېدو په انتظار کې وو.

مجددى ته د وزارت خارجه زيات فعالېدل او يو په بل پسې مهم موفقيتونه په لاس ورتلل د زغملو وړ نه وو.

دواړو، د امريکا اوسعودى سفارتونو او ISI ته شکايتونه کول، د مجددى حوصله هومره تنګه شوه چې خبره ئې تر اخبارونو ورسوله. مسعود په شمال کې د حزب له ګڼ شمېر جبهاتو سره په جګړو بوخت شو، که څه هم د ده جګړې لا د مخه او له روسانو سره په ۱۹۸۲ کال کې د اوربند د علني او له يوه بل سره د مرستو د مخفى معاهدې له امضاء کولو نه وروسته پيل شوې وې چې په دغو کې د اشکمش، اندراب، لرخاب، کشم، تخار، فرخار، ګلبهار، بولغين او کوهستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې د يادولو وړ دي. د حزب اسلامي ستر ستر قومندانان، لکه انجنير سليم، انجنير عبدالوهاب، قاضی جاويد، عبدالحی شيدا، ابراهيم بت شکن، سيد ناصر، مولوی عبدالوهاب، محمد عبدالله، ملاحسن ...پداسي حالت کي د شورای نظار په ذريعه په شهادت رسېدلی چي يا ئې مذاکراتو ته دعوت کړي او د تلو راتلو په جريان کي ئې وژلي، يا ئې د معاهدو نه وروسته د نامردانه کمينونو په ترڅ کي په شهادت رسولي. د همدغو جګړو په ترڅ کي د مؤقت حکومت په دوران کي، په تخارکي د حزب اسلامي د قومندان سيدجمال شهيد سره د يوه تکړ په نتيجه کي د جمعيت څو تنه داسي قومندانان په قتل ورسېدل چي ټولو له مسعود سره سخت مخالفت درلودو، موږ ته اطلاع ورسېده چي نوموړی قومندانان په اسارت نيولی شوي، فوراً مو سيدجمال او نورو قومندانانو ته د مخابری له لاري هدايت ورکړ چي نوموړی کسان بايد ډېر ژر خوشي کړي شي، خو وروسته معلومه شوه چي دوی په قتل رسېدلي، موږ د دې پېښي په اړه خپل خفګان، د شهداوو له خپلوانو او جمعيت سره غم شريکي او د حادثی غندنه رسماً د يوې اعلاميې په ترڅ کي اعلان کړه، خو رباني او مجددی د نوموړی پېښي په ارتباط زما په خلاف شديد تبليغات وکړل او داسي ئې وښودله چي ګواکي دا کار زما په هدايت ترسره شوي. له بلې خوا جمعيت په شمال کي د مختلفو ولايتونو څخه خپل قوتونه راغونډ کړل او په تخار کي ئې د سيد جمال او د حزب اسلامي د نورو جبهاتو په خلاف وسيع عمليات پيل کړل، سيد جمال د خپلي کورنۍ او جبهې له ګڼ شمېر کسانوسره ونيولی شو او وروسته ټول اعدام شول. د اعدام صحنه ئې د بی بی سي او امريکا غږ له لاري پداسي پارونکي انداز کي منعکس شوه چي د حزب اسلامي ټول غړي ئې غچ اخستلو ته وهڅول. د جمعيت ټولي اکمالاتي لاري چي د حزب له منطقو نه تېرېدي، بندي شوي... موږ هڅه وکړه چي د تشنج له تشديد نه مخنيوی وکړو او پری نږدو چي دښمن له هغه نه استفاده وکړي... دغو پېښو په ګډه حکومت کي د يوځای کار کولو امکانات ختم کړل او موږ ئې دې ته مجبور کړو چي د مؤقت حکومت په کابينې کي خپل عضويت د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعليق په حالت کي اعلان کړو. هسي هم نوموړی حکومت خپل افادیت له لاسه ورکړي وو، د ګټي په ځای ئې جهاد ته صدمه رسوله، تنظیمونو خپل کارونه ځانته په مستقله توګه پر مخ بیول، نه ئې د افغانانو مشکلات حل کولی شوی او نه ئې د دوی توقعات پوره کولی شوي. امریکائیانو له یوې خوا د حکومت په خلاف شدید تبلیغات کول او غوښتل ئې افغانانو ته دا ثابته کړي چې مجاهدین د حکومت کولو اهلیت نلري، له بلي خوا ئې په داخل کي د قومندانانو شوراګاني جوړولی او د خپلي خوښي قومندانانو سره ئې مخامخ مرستي کولی او هغوی ئې د مؤقت حکومت په خلاف هڅول او د هغوی په خوله ئې د حکومت په خلاف تبلیغات کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جلا ل آباد جګړه

د جلال آباد ناکامي جګړې د کابل رژیم ته له څو پلوه ګټه ورسوله:

۱ – د رژیم د فوځي قطعاتو او پلویانو مړاوی روحیه ئې راژوندۍ کړه او د فوری نسکورېدو تصور ئې د بقا او مقاومت په یوه کاذب ډاډ او اطمئنان بدل کړ.

۲ – د مجاهدینو روحیه ئې تضعیف کړه او په رژیم د عاجل برلاسي په هکله ئې شکمن کړل.

۳ – له نوموړی جګړې سره د مسعود په شان د ځینو قومندانانو مخالفت او د بی بی سي له لاري د دې عملیاتو په خلاف د دوی د ښرګندونو په ملاتړ کې پراخ تبلیغات، مجاهدینو ته د جګړې د افادیت او راتلونکې په هکله تشویشونه راولاړول.

۴ – پدې دوران کې مسعود په سالنګ او نورو ځایونو کې په ښرګنده توګه د عملیاتو مخالفت کولو، د دې لپاره چې د نوموړی مخالفت وجه ښرګنده شي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو ته معلومه شي چې دا له روسانو او د کابل له رژیم سره د مسعود د پروتوکولونو په نتیجه کې وه، زه دلته په افغانستان کې د روسي قطعاتو د عمومي قومندان جنرال ګروموف له خوا د لیکل شوي کتاب د ځینو برخو رااخستل ضروري ګڼم:

هغه دخپل کتاب په ۲۲۵ مخ کې لیکي: "له همدې امله د محدودو قطعاتو قومنداني سخته علاقه درلوده چې مسعود د همکاری لپاره ځانته رامات کړي او پدې توګه په پنجشیر او د افغانستان شمال ختیځ په نورو ولایتونو کې د خونړیو جګړو د پېښېدو مخنیوی وکړي. د څلوېښتم لښکر د استخباراتي مرکز هڅو، په پای کې ټاکلې نتیجې ورکړې، په ۱۹۸۲ کال کې موږ خپل لوی مقصد ته ورسېدو، له احمد شاه سره مو داسې ټینګې اړیکې پیدا کړې چې ان له افغانستان څخه د شوروي فوځونو د وتلو تر وخته په خپل حال پاتې شوې. په افغانستان کې زموږ د فوځي حضور په ټولوکلونو کې له مسعود سره زموږ اړیکو بریالی وده وموندله، خو لدې سره سره د محدودو فوځي ټولګیو قومنداني د ده د وسله والو باندونو فعالیت له نظره نه غورزاوو. په ۱۹۸۲ کال کې د څلوېښتم لښکر د استاځو او شخصاً د مسعود له خوا یو تړون لاس لیک شو چې د هغه له مخې مسعود ژمنه کړې وه چې په جنوبي سالنګ کې به چې د ده د بې رقیبه باداری سیمه وه، پر شوروي فوځي قطارونو یرغل ته اجازه نه ورکوي. احمد شاه دخپلو ډلو د وسلو او مهماتو د کمبود له امله مجبور شو چې دغه تړون ته غاړه کښېږدي، د پنجشیر درې د کلابندی او دغه راز په کاپیسا کې چې پنجشیریانو ته د وسلو د رسولو کارواني لارې پری تېری شوې وې د جمعیت خلاف د حزب اسلامي د باندونو شدید فعالیت د دې سبب شو چې احمدشاه ته د وسلو او مهماتو په رسولو کې کمی راشي. له بلې خوا دسیمه ایزو خلکو ناخوښی چې د احمدشاه د باندونو د فعالیت له امله ورته زیان رسېدلی وو، هم نوموړی د دغسې یوې سولې کولو ته اړ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاس ليك شوي تړون له مخي مسعود خپلو وسله والو باندونو ته امر وکړ چې د حکومتي عسکرو خلاف دي له جگړي نه لاس واخلي او خپل ټول ځواك دي د مخالفی ډلي اسلامي حزب د باندونو خلاف جگړي ته متوجه کړي.

مسعود په بدل کې له موږ نه غوښتل چي شوروي عسکر دي له پنجشير څخه ووځي او له دغي ولسوالی نه دي د افغانستان اردو ته د سرتېرو له جلب نه ډډه وشي."

هغه وروسته په ۲۲۸ صفحی کې داسي ليکي: " د ۱۹۸۲ کال په دسمبر کې چي احمدشاه کومه سوله د شوروي ځواکونو له خوا دهغه د باندونو د بشپړی تباهی له وېری کړې وه، د ۱۹۸۴ تر اپريله اوږده شوه"

بيا ليکي: "روغه جوړه څو مياشتي نوره هم اوږده شوه. د يادولو وړ بولم چي مسعود له ځينو کوچنيو مواردو پرته خپلي ژمني بشپړي سرته رسولې."

گروموف د (کي،جی،بی) د هغو راپورونو په هکله چي د احمدشاه په هکله به ئې مسکو ته لېږل په ۲۲۹ صفحی کې داسي ليکي: "احمدشاه دي د افغانستان له ديموکراتيك جمهوري دولت سره رسمي تماس ټينگولو ته رامات کړي شي، د لومړی گام په توگه دي احمدشاه ته وويل شي چي په زندان کي دخپلو نږدې پلويانو د خوشي کولو په هکله دي د افغانستان ديموکراتيك جمهوريت مشرتابه ته نيغ په نيغه مراجعه وکړي، له احمدشاه سره په اړيکو کې دي زيات زور د هغه له خوا په افغانستان کې د موجوده رژيم د مشروعيت په مستقيمي يا غيرمستقيمي پېژندني واچولی شي"

هغه وروسته په ۲۷۳ مخ کي ليکي: احمدشاه په خپله هم خپل موقعيت ښه پېژاندو او همدې حالت د هغه پرسياست او له شوروي فوځيانو سره د هغه په اړيکو اغېزه شيندله، هغه ښه پوهېدو چي د څه شي د کولو اجازه لري او د کوم شي د کولو له امله به ئې غوږونه تاوېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهمدې کتاب ژباړونکی، پردیس مسافر، د کتاب په پیل کې د "ماشکوفسکي کمسمولیچ" په نامه د مسکو د یوې ډېرې معتبرې ورځپاڼې هغه مرکه رااخلي چې له ایګور باریسوویچ د روسیې د فوځي استخباراتو له مأمور سره ئې کړې او د همدې ورځپاڼې د ۱۹۹۴ کال د اپریل د ۱۳ نېټې په ګڼه کې خپره شوې داسې رااخلي:

خبریال: ایګور بارسوویچ ! په هغو ټولو پېښو کې څه شي ته د فوځي استخباراتو د ادارې د بریا نوم ورکولی شي؟

ځواب: هره ورځ مو زیار ایستو چې د سر د زیان اندازه تر ډېره حده راکمه کړو. دا نه یوازې ستونزمن کار وو بلکې له ځاني خطره ډك کار وو او ځکه پدې لړ کې د "کوم ستر بري" په ګوته کول آسان نه برېښي... ښه به وي که بری یا ماته په هره ځانګړې پېښه کې په جلا جلا توګه ولټولی شي.

خبریال: خوله دې ټولو سره سره.

ځواب: زموږ د ادارې کارکونکي کله ناکله پدې بریالی کېدل چې له احمدشاه مسعود سره مخامخ تماس ونیسي.

خبریال: لږ صبر وکړې، لږ صبر وکړې! آیا ستا مقصد دا دی چې ګني احمدشاه مسعود د شوروي فوځي استخباراتو جاسوس وو؟

ځواب: نه، خوکه ټیك خبره رانه غواړې نو هغه زیاته موده په موږ پوري تړلی او زموږ د نفوذ عامل وو، نږدې یو کال زموږ مأمورینو لده سره لیده کاته کول، بېلې بېلې موضوع ګاني ئې ورسره څېړلې او ګډې پرېکړې مو سره کولی او هغه به زیات وخت هغه څه کول چې موږ ورته ویل".

دغه حقایق او دې ته ورته ډېر نور اسرار چې د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته ګڼ شمېر روسي افسرانو او د (کې،جی، بی) غړو او روسي لیکوالانو لیکلي او خپاره شوي او له روسانو سره ئې د مسعود روابط افشاکړې، له حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د ده د جگړو او د کابل رژیم په خلاف د مجاهدینو له عملیاتو سره د ده د مخالفت لاملونه په ښه توگه څرگندوي.

حقیقت دا دی چې د مسکو له پلوه چې تر نن پورې له مسعود سره د پیسو او وسلو کومې مرستې کېږي د دې سلسله د ۱۹۸۲ کال د اوربند له هماغه معاهدې سره سم پیل شوې او تر اوسه ادامه لري.

نجیب په واضح الفاظو دا خبره اعلان کړه چې مونږ د دفاع وزارت څوکۍ مسعود ته خالي پرېښې !!

حسن شرق، د وخت صدراعظم دخپل کتاب " کرباس پوشان برهنه پا ۲۵۲ مخ کې لیکي چې له گرباچوف سره د لیدنې په وخت کې د مسکو واکمن ده ته وویل: تاسو له مسعود سره په شمال کې د یوې خپلواکې سیمې د جوړولو موافقه وکړې او پدې هکله د ده مرسته وکړې، پدې ترتیب به دی له جگړې نه لاس واخلي، د ده ځینو ملگرو پدې هلکه تمایل ښودلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسانو ولې مسعود انتخاب کړ؟!

له ډېرو کسانو سره دا سوال دی چې کې جی بی ولې مسعود انتخاب کړ؟ پداسې حال کې چې هغه د فرانسویانو له خوا مطرح شو او سي آی ای په هغه کارکولو، د یوه منظم فوځ جوړولو لپاره ئې ده ته څوکاله کافي مالي مرستې ورکولی، پاکستان ئې تل تر فشار لاندې نیولو چې ده ته زیات امتیازات، ډېر وسایل او امکانات ورکړي، اسلام آباد ئې دې ته اړ کړ چې د مجاهدینو په حکومت کې رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په توګه وټاکي او ټول جهادي احزاب د دې خبرې منلو ته اړ کړي !!

هغه کسان چې د غربي آژانسونو، مخصوصاً بی بی سي او امریکا غږ د پراخو تبلیغاتو تر تأثیر لاندې تللي او مسعود د دغو تبلیغاتو په هنداره کې د جهاد د اتلانو په څېره کې ګوري، پدې خبرې پوهېدل ورته ګران برېښي چې څنګه د فرانسې او امریکا د حمایت ترڅنګ، له کې جی بی سره ټینګ روابط جوړوي او د مسکو مرستې ترلاسه کوي. ځیني خو حتی نن هم چې د کې جی بی ګڼ شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأمورینو او په افغانستان کې مستقر، د روسي قطعاتو ګڼ شمېر قومندانانو د خپلو خاطراتو په کتابونو کې دا اسرار افشا کړي او له روسانو سره ئې د مسعود له معاهدو او پټو ارتباطاتو نه پرده اوچته کړې د دې معما له پوهېدو نه عاجز دي.

موږ هم د ۱۹۸۰ـ ۱۹۸۲ کلونو ترمنځ دا راپورونه ترلاسه کول چې مسعود له روسانو نه مالي او نظامي مرستې ترلاسه کوي او د حزب اسلامي په خلاف له روسانو سره ګډ عملیات تر سره کوي، د پنجشیر د شا او خوا جبهاتو قومندانانو له اندراب، ورسج، فرخار، اشکمش، کوهستان، کاپیسا، جبل السراج او غوربند نه موږ ته لیکل چې مسعود په ډېر مقدار کې هغه افغاني خوروی چې روسان ئې نجیب ته ورکوي، په ورته بنډلونو کې او د ورته نمبرونو بانك نوټونه او زموږ په جبهاتو باندې د برید په وخت کې روسي قطعات په هوایي حملو او د توپچی په ډزو سره د ده مرسته کوي او زموږ په ضد ګډ عملیات لري ! ګمان موکولو چې ښایي دا راپورونه د محلي رقابتونو زیږنده وي، نباید جدي وګڼلی شي، خو کله چې موږ ته مؤثق اطلاعات راورسېدل، له روسانو سره د مسعود دتړون کاپی مو ترلاسه کړه، د ده او روسانو د اوربند معاهده د راډیوګانو له لاري اعلان شوه نو د جریان په حقیقت پوه شوو.

روسانو د ضعیف النفسه قومندانانو په اخستلو، د مجاهدینو ترمنځ د شخړو او جګړو راولاړولو، په پوستو او اکمالاتي قطارونو د مجاهدینو د بریدونو په مخنیوی او د پایپ لاین له لاري د تیلو په خوندي انتقال ډېر مصارف کړي، د دې لپاره ئې د مجاهدینو په لیکو کې استخدام شوو ټولګیو ته ضرورت درلود، له ډېرو قومندانانو سره ئې تماسونه نیولي، هغوی ته ئې زړه رابښکونکي وړاندیزونه کړي خو له لږو کسانو نه ئې مثبت ځواب اورېدلی، اکثرو منفي ځواب ورکړي. د روسانو سره روغه جوړه او اوربند ئې ملي خیانت ګڼلی او لدې نه ئې په کلکه ډډه کړي، یوازنی معروف قومندان چې له روسانو سره لومړی په پټه او بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څرګنده خبرو آترو ته کښېنستی او د اوربند ننګینه معاهده ئې امضاء کړې مسعود وو. روسانو له مسعود سره د پروتوکول د امضاء او د ده د استخدام لپاره ځو محرکات درلودل:

۱. ښکیلاکګر غواکونه تل د ملي مقاومتونو د ټکولو لپاره ورې ډلي د لویو په خلاف او اقلیتونه د اکثریتونو په خلاف استعمالوی او د مقاومت په لیکو کي د خپل منځی جګړو لپاره په ورو ډلو پانګه اچوی.

۲. له روسانو سره د مسعود څرګند اوربند او له جګړو لاس اخستل، له ټولو هغو پراخو تبلیغاتو سره سره چي غربي آژانسونو د ده لپاره کول د کي جی بی لویه بریا ګڼل کېده چي لږ تر لږه ئې لدې سازش نه پراخه تبلیغاتي استفاده کولی شوی.

۳ . په جنوبي سالنګ کي د تونل له خولی نه تر جبل السراج پوري د روسي قطارونو امنیت تأمین کېدو.

۴. د حزب اسلامي په خلاف ئې لده نه پراخه استفاده کولی شوی.

۵. د پنجشیر جبهه له څلورو خواوو د حزب اسلامي جبهاتو احاطه کړې وه، مسعود له پنجشیر نه د وتلو او په نورو منطقو کي د نفوذ او د پښو ځای موندلو لپاره دې ته ځان اړ ګڼلو چي له حزب سره د جګړي لار غوره کړي، روسانو د ده دا د ضعف نقطه ښه درك کړې وه هیله من وو چي د اوربند، له یوه بل سره د نظامي مرستو او ګډو عملیاتو په اړه به د روسانو وړاندیز ته حتماً مثبت ځواب وایي.

۶. حاکم کمونست حزب لا ډېر د مخه خپل مؤثریت له لاسه ورکړي وو، روسان د بدیل په لټه کي وو، د کمونستانو هیڅ ډله د مسکو لپاره بدیل نشوه جوړېدی، غوښتل ئې د مسعود نه د یوه محتمل بدیل په څېر کار واخلي. پدې مطلب هلته ښه پوهېدی شو چي د هغه روسي هیئت د رئیس وینا ته ځیر شو چي په کولاب کي ئې له رباني او ملګري هیئت سره لیده کاته درلودو او هغه ته ئې په خپل خطاب کي وویل: "ښاغلې استاده ! مسکو په خپلو مخکنیو اشتباهاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراف کوي چې کمونست حزب ئې انتخاب کړ او له نجیب نه ئې ملاتړ وکړ، تاسو تر نجیب نه مسکو ته ډېر غوره او مفید وئ!!"

د دې لپاره چې له روسانو سره د مسعود په ژورو اړیکو او پدې کار د کې جی بی ترکیز او پانګې اچولو له اهدافو نه ښه خبر شو، د یوه امریکایي آزاد او مستقل لیکوال، بروس ریچاردسن له هغه کتاب نه څه اقتباسات کوو چې د افغانستان په هکله ئې لیکلی، د افغان ولس په نامه ئې اهداء کړی، نوم ئې (افغانستان د شوروي وېرونکي تسلط پای ته رسوونکی) دی، دا کتاب په انګلیسي لیکل شوی او په دري ترجمه شوی، د کتاب لیکونکی د کې جی بی او په افغانستان کې د روسي قطعاتو د لوړ رتبه افسرانو په ډېرو لیکنو استناد کوي او ډېر په زړه پوري اسرار ئې افشا کړي. بروس ریچاردسن د خپل کتاب په هکله لیکي: ما د دې کتاب په لیکنې کې د بوریس بی ګروموف (د روسي فوځونو د ۴۰ نمبر قول اردو قومندان) او د لیوند شیبارشین (د کې جی بی د لومړۍ شبکې رئیس) د خاطراتو له کتابونو نه استفاده کړې او د مسعود او په افغانستان کې د مېشت روسي افسرانو ترمنځ د تړون تفصیلات مې ترلاسه کړي. د دوی په کتابونو کې د روسي فوځونو د عملیاتو تفصیلي معلومات موندلی شو، دا معلومات چې د افغان شوروي ټول جنګ احتواء کوي، که د مخابرو راپورونه دي، که پټ اوراق او اسناد او زما د دې کتاب د لیکنې نه څه موده د مخه د اسرارو له دوسیونه راوتلي او منتشر شوي. ما له لاندنیو آثارو نه استفاده کړې:

- "دسپاهیانو کیسه"او "روسي فوځیانو د جګړو خاطرې په یاد دي" د هانیاما، لیپانن او ویور چنګو آثار.
- "په افغانسان کې عام سیاسي قتل" د روزان کلاس اثر.
- "افغان ځواکونه او روسي سپتناتز" د محمد حسن کاکړ، بروس آمستوتز، الکساندربنګسن او ایلی کراکراسکي آثار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- او د خاطراتو هغه کتابونه چې د روسي قطعاتو مهمو افسرانو ليکلي لکه د الکساندر فوتودوف او پروفيسور اناتولی سودوپلاتوف خاطرات چې د جګړو په هکله لومړني معلوماتونه ورکوي. خو کوم کتابونه چې "د اسنادو د ساتنې مرکز" له خوا په مسکو کې نشر شوی، د پېښو د تفصيلاتو او په هغو کې د بېلابېلو څېرو ونډه او د رسمي ملاقاتونو راپورونه نشر شوي ډېر ارزښتناک دي.

هغه ليکي: پداسې ټولنو کې چې ګڼ مليته دي، پدوی د حکومت کولو لپاره روسانو تل د بېلابېلو قومي، اجتماعي او مذهبي ټولنو ترمنځ اختلافات راولاړ کړي، د ځواکمن په خلاف ئې د ضعيف ټولګي مرسته کړې، لکه چې د ققفاز په جګړو کې د تزاری دولت مشرانو د "کباردی" او "کوميك" له قومونوسره د "آوار" او "چيچين" د ولس پرضد مرسته وکړه او د مسيحي" اوستانيانو" په مقابل کې د "ديګور" د قبايلو او د آذربايجاني مسلمانانو په خلاف ئې د ارمني مسيحيانو ملاتړ وکړ. د تزاری دولت له تجربو نه کمونستو بلشويکيانو استفاده وکړه، په ۱۹۱۸ ميلادی کال کې د "بشکريانو" نه ئې د خپلو ځواکونو او جنګياليو رقيبانو (تاتاريانو) په وړاندې حمايت وکړ، په ۱۹۲۰ کې ئې د ققفاز په شمال کې د"دآلين" په مقابل کې له "آواريانو" او د چيچينيانو" په خلاف له "انګوشيانو" نه دفاع وکړه، د قزاقستان په کورنيو جګړو کې ئې يوه ډله کوچيان اغوا کړل او له هغوی نه ئې د نورو په ضد کاروا خيست "وګورئ: بنګسن ۳ مخ"، همدا کار دوی په خوارزم او فرغانه کې وکړ، "اوزبك" او "قره کالپيتك" ئې د ترکمنانو په خلاف استعمال کړل او له تاجيکانو" نه ئې د باسمچی خوځښت د ټکولو لپاره استفاده وکړه، باسمچيان هغه چريکي مبارزين وو چې د خوقند له سقوط نه وروسته دبلشويکيانو په خلاف د مبارزی ډګر ته راووتل.

شورويانو داسې انګېرله چې په افغانستان کې د مختلفو قومي او مذهبي ډلو ترمنځ د شخړو د راولاړولو کافي امکانات شته، کولی شي د پښتنو مختلفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قبیلی، یوه د بلې په خلاف، شیعه د سني په ضد، اسماعیلی فرقه د شیعه او سني په خلاف او ښاریان د کلیوالو او بزګرانو په ضد راوپاروی، خو روسان پداسې محیط کې راګیر شوی وو چې د ټولنې له فکری او اجتماعي جوړښت سره نابلده وو او د یوې داسې موفقی ستراتیژی په جوړولو ونه توانېدل چې وکولی شي خپل دښمنان تجزیه کړي او د یوه بل په خلاف ئې وجنګوي.

بروس لیکي: خو یوه ډېره جالبه استخباراتي هڅه هغه وه چې په افغانستان کې د شوروي استخباراتي ډلو، د پنجشیر له قومندان، احمد شاه مسعود سره د یوې پټې معاهدې په اړه درلوده او پدې هڅې کې ډېر ژر بریالی شول. مسعود د ۳۵۰۰۰۰ / ډالرو غوښتنه وکړه، چې د ۱۹۸۳ کال د فروری په میاشت کې، په معاهدې د امضاء په مقابل کې ئې ترلاسه کړل "وګورئ د فوتودوف کتاب".

دا دوهم تړون وو چې په یوه بل د عدم تعرض په اړه مسعود له روسي افسرانو سره امضاء کړي وو. لومړی تړون د ۱۹۸۲ کال د جون په میاشت کې ترسره شوی وو، چې د پیسو د ترلاسه کولو نه علاوه د ده درې نوري غوښتنې هم منل شوې وې:

- له روسي چارواکو سره مخامخ او مسلسل تماس"د ببرک کارمل د حکومت په ځای".
- له خپلو دښمنانو سره د مقابلې لپاره له روسانو نه مالي او نظامي مرستې ترلاسه کول.
- په پنجشیر د ده سلطه. "وګورئ: امستوتز: ۲۹۲ مخ".

کله چې استخباراتي مأمور، فرانز کلنسوویچ، خپل مافوق نظامي افسر، ډګروال واستروتین ته اطلاع ورکړه چې مسعود د شوروي له فوځ سره د فعال او منظم ارتباط غوښتونکی دی، ده ته وویل شوو: دا یوه مهمه استخباراتي کودتا ده، خاص استراتیژیك اهمیت لري، تا ته ئې د دې کودتا په خاطر د "شجاعت او

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلوالی نشان" سپارشتنه کړې!!

کلنسوویچ له مسعود سره د خپلې لیدنې په هکله لیکي: خپل منځی اختلافات تل موږ ته ګټور وو، ما هم دې لورې ته پاملرنه وکړه، موږ (ما او مسعود) په یوې بې طرفی منطقې کې، په یوې داسې لوړې له یوه بل سره ولیدل چې له هغه ځایه موږ دواړو، ټوله هغه ساحه لیدلی شوه کوم چې مسعود غوښتل د ده تر ولګې لاندې وې. بیا هغه د شپې په تیاره کې زما ځای ته راغی او تړون مو امضاء کړ. د دې تړون له مخې به هغه په خپلې منطقې کې د روسانو او د کابل حکومت پر فوځونو له حملو نه ډډه کوي، له هر هغه پیلوت سره به مرسته کوي چې طیاره ئې د ده په منطقې کې راپرېوزی او موږ به په پنجشیر کې د ده په چارو کې مداخله نه کوو او له ده سره به د پیسو، وسلو، مهماتو، خوراکي موادو او طبی وسائلو مرسته کوو. دې ته ورته معاهدې د رسمي هدایاتو له مخې له هغو مخالفینو سره تړل کېدې چې له روسي فوځونو سره تړون او ملګرتیا ته چمتو کېدل. هدف ئې دا وو چې د لویو نظامي عملیاتو او بې ځایه تلفاتو مخنیوی وشي. وګورئ: د "شوفیلد کتاب-غوره شورویان ۱۱۳-۱۱۴ مخ".

واستروتین وایي: د شوروي ځواکونو ۳۴۵ فرقې له مسعود سره د اوږدې مودې لپاره ټینګې اړیکې درلودی او د یوه بل مرسته ئې کوله، د ده په ملګرتیا مو ډېرې هغه جهادي ډلې وټکولې چې په نورو تنظیمونو پورې تړلې وې او د ده لومړۍ درجه دښمنان ول. "وګورئ: شوفیلد: غوره شورویان: ۱۱۳-۱۱۴ مخ".

دګروال واستروتین، هغې استخباراتي ټولګي ته چې د فرانز کلینسوویچ تر اشراف لاندې ئې کارکولو د " شاملون" نوم ورکړی وو، دا ټولګی چې له څه مودې کارنه وروسته، د ۳۴۵ فرقې په یوه فعال او قوي مټ بدل شوی وو، په اصل کې د شوروي اتحاد له پوهنتونونو او انستیټونو نه فارغ شوي افراد وو چې عمر ئې اکثراً له ۲۰ کلونو نه زیات او اکثراً تاجیك او اوزبك وو خو په پښتو، دري او هندي ژبو هم بلد وو، د افغانانو له دود دستور سره آشنا وو او پدې هکله تر نورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسي افسرانو ډېر مخکې وو.

له افغاني ډلو سره دا راز معاهدو پدې خاطر روسانو ته اهمیت درلود چې پدې سره مو لږ تر لږه دا هدف ترلاسه کولی شو چې نظامي اکمالاتي قطارونه، د کابل ـ حیرتان د لویې لارې له ځینو برخونه په پوره ډاډ او اطمینان تېرکړو، دغې لویې لارې موږ ته حیاتي اهمیت درلود.

کلنسوویچ چې افغانانو د کپتان فرانز په نامه پېژندو له مسعود سره د خپل لومړني تماس په اړه لیکي: ما ته ډېره گرانه وه چې داسې ځوك پیدا کړو چې مسعود ته زما د پیغام رسولو ته تیار شي، قاصدانو د ده له غبرگون نه او د نورو ډلو له عکس العمل نه تشویش درلودو." وگورئ: شوفیلد ۱۱۲ مخ".

مسعود پداسې موقعیت کې وو چې که دی داسې یوه تړون او معاملې ته تیار شي، نورو ډلو ته لار پرانستل کېږي او د هغوی دې کار ته تشویقول آسان کېږي. واستروتین استدلال کولو چې له مسعود سره داسې یو تړون په حقیقت کې یوه ارزښتناکه او استراتیژیکه سیاسي کودتا ده، پکار ده چې د سپتسپروف استخباراتي ټولگي ته پوره صلاحیت او کافي امکانات ورکړی شي ترڅو له مسعود سره د لازیاتو تعهداتو او مزید منظمو اړیکو شرایط برابر کړي "وگورئ د سودو پلاتوف خاطرات".

کلنسوویچ د خپل هغه پیغام تفصیلات چې مسعود ته ئې لېږلی وو داسې لیکي: غواړم پدې خبره دې خبرکړم چې زه حاضریم هرځای او هرکله چې ته وغواړې له وسلې نه پرته ستا لیدو ته درشم!!

هغه چا ته چې زما دا پیغام ئې مسعود ته ورسولو، شپږ کامازه اوره، غنم، وریځې او کالی مو ورکړل، جواب ته سترگې په لارې وم، چې ناڅاپې راورسېدو او په هغه کې ده له ملاقات او د یوې معاهدې له عقد سره موافقه کړې وه "وگورئ: شوفیلد: غوره شورویان: ۱۱۳مخ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاملون" د مواصلاتي لارو د امنیت په تأمین او کابل ته د کاروانونو په روغ رمټ رسولو کې ډېر مؤفق وو، له ګڼ شمېر پروتوکولی قومندانانو مخصوصاً مسعود سره د نه تعرض له معاهداتونه ډېر راضی برېښېدو، په حقیقت کې دا یوه لویه او ستراتیژیکه سوبه وه چې په آساني او ارزان قیمت روسانو ته په لاس ورغلی وه او پدې توانېدلی وو چې د پروتوکولی قومندانانو اعتماد او صادقانه ملګرتیا ترلاسه کړي. "وګورئ: شیبارشین: ۱۸۰ مخ".

هغه لیکي: د "ایوان شاملوف" هغه روسي سپاهی چې د جګړې لپاره افغانستان ته لېږل شوی وو، شفاهی شهادت دا حقیقت افشاء کوي چې څنګه د مقاومت په لیکو کې ځینو کسانو، شورویانو ته دا شرایط برابر کړل چې له شمال نه تر کابل پوري د هغې لویې مواصلاتي لارې امنیت تأمین کړي چې نه یوازې اوږده او طولاني وه بلکې له غرنیو سیمو نه تېره شوې وه." شاملوف وایي: زما نوم ایوان شاملوف دی، زه په ۱۹۸۷ کال کې افغانستان ته ولاړم او په ۱۹۸۹ کال کې له وروستۍ قطعی سره بېرته خپل هېواد ته ستون شوم، زه له لنډې نظامي روزني نه وروسته افغانستان ته ولېږلی شوم، زموږ د روزني موده دوه میاشتې وه، ما ته د ماشینګنی د استعمال روزنه راکړې شوه، له دوو میاشتو نه وروسته زموږ د قطعی مربوط ټولګی د افغانستان په لوري وخوځېدل، لومړی ټولګی بیا دوهم او بیا دریم، ۲۰ نفره پاتې وو، موږ ته وویل شول چې له پاتې کسانو نه یوه نمونه قطعه جوړېږي ترڅو د فوځ جنرالانو ته وښیو چې لېږل شوو فوځیانو ته څنګه روزنه ورکړې شوې. خو ډېر ژر معلومه شوه چې یو بل بلوك هم باید ولېږلی شي، له پاتو دېرشو کسانو څخه لس کسیز ګروپ انتخاب شو، زه هم پدې ډلګې کې وم، د کاماز په ذریعه مو د ترمز له لارې د افغانستان په لوري سفر پیل کړ، موږ ته ویل شوي نه وو چې چیرته لېږل کېږي، دګمرك په دفتر کې راته معلومه شوه چې کندز ته درومو، خو په پای کې تاشقرغان ته ورسېدو! دا زما د کار لومړۍ ساحه وه، وروسته څو نورو سیمو ته د کار لپاره ولېږلی شوم... د شوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فوځونو له وتلو نه د مخه زموږ قطعه د ۲۰۱ فرقې په ساحه کې چې بغلان او سمنګان ته څېرمه واقع وه په عملیاتو لګیا وه، مسعود دلته ځینې چریکي ګروپونه درلودل، لدې ټولګیو سره زموږ اړیکو په زړه پوري بڼه غوره کړې وه، دوی به زموږ مرکز ته راتلل، زغره والو موټرو په سربه د یوه بل خواته کښېنستلو او په ګډه به مو سګرټ دودول، حقیقت دا دی چې د مسعود ګوریلایانو روسي فوځیانوته هیڅ نه ویل، موږ ئې خپل کارته آرام پرېښودلو خو د کابل حکومت فوځیان به ئې ځورول. "وګورئ د حسیني کتاب"

پدی منطقې کې، دلویې لارې په امتداد کې دوه پایپ لاینونه غزول شوي وو، چې ډیزل او تیل خاك پکې انتقالېدل، موږ د مسعود د ټولګیو سره دا تړون درلودو چې په ښارونو او سړکونو به موږ د پایپ لاین امنیت ساتو او غرنۍ سیموکې به دوی دا کارکوي، د دې کار په مقابل کې به موږ هره میاشت څو ټُنه اوړه او یو ټانکر تیل دوی ته ورکول.

تر هغه ځایه چې زما په یاد دي زموږ له خوا زموږ د فرقې قوماندان او د مجاهدینو له خوا د دوی قوماندان "مسعود" دا تړون امضاءکړي وو، زموږ اړیکې د مسعود له ګوریلایانو سره هومره ښې او خوندوري وې چې د دوی آمران به ډله ډله زموږ د قطعی قومنداني ته راتلل، موږ به مجللي مېلمستیاوی ورته برابرولی، مسعود او زموږ د قطعی قومندان په خپلو منځونوکې تعهد کړي وو چې یوه بل ته به تاوان نه رسوی، لدې تړون نه وروسته زموږ ژوند ډېر سوکاله، له جګړو لېرې تېرېدو "وګورئ: هایناما، لیپاتین او یورچنګو: له ۱۱۵ تر ۱۳۳ مخ پوري."

د مقاومت په ټکولوکې د روسانو تکتیك دا وو چې له یوې خوا به ئې ستر فوځي عملیات تر سره کول، یوه لویه سیمه به ئې محاصره کړه، کوتلونه، لوړې او د تلو راتلو لارې به ئې ونیولی او د مجاهدینو حامي کلی به ئې محاصره او تر شدید اور لاندې ونیول، کلیوال به ئې هومره وځپل چې بیا څوك له مجاهدینو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرستي او ملګرتيا جرأت ونکړي. له بلي خوا به ئې د رشوت له لاري د مجاهدينو ځيني ټولګي له نورو سره جنګول، د کابل حکومت هم ډېر کسان واخستل او له دوی نه ئې "پلاروطنه جبهه" جوړه کړه، د مجاهدينو ترمنځ به ئې ډېري خونړی جګړي (چی په اصل کي د روسانو د استخباراتي شبکو کار وو) په درواغو ځان ته منسوب کړي... له نورو مجاهدينو سره د مسعود خونړۍ او ستره جګړه پدې منتج شوه چي نوموړی له روسي چاروا‌کو سره سازش ته ملا وتړی او لدوی سره داسي يوه معاهده امضاء کړي چي د هغې له مخي به نورو تنظيمونو ته اجازه نه ورکوي چي په روسي فوځونو او د کابل حکومت په قطعاتو او پوستو حمله وکړي. " وګورئ: شيبارشين: ۱۷۷ـ ۲۱۴ مخ"

شيبارشين د خپل کتاب په همدې برخي کي ليکي: په همدې وخت کي مسعود، د شوروي قواوو د قومندان په غوښتنه د يوه داسي تړون امضاء ته تيار شو چي‌د ۱۹۸۴ کال د اپريل تر ۲۱ ئې دوام درلود، د دې تړون له مخي مسعود ژمنه کړې وه چي د روسانو په خلاف به له هر راز مخاصمانه تبليغاتو نه ډډه کوي، د روسي فوځونو او د کابل حکومت د قطعاتو په ضد به خپل عمليات متوقف کوي، نورو جهادي ډلو ته به اجازه نه ورکوي چي د ده په سيمي کي داسي عمليات ترسره کړي، ده دا خبره هم ومنله چي د پنجشير مهاجرين کولی شي بېرته خپل کورکلی ته راستانه شي او يا د پنجشير نه کابل او د دولت تر تسلط لاندي نورو ولاياتو ته ولاړ او هلته مېشت شي، ده ژمنه کړې وه چي د پنجشير په درې کي مستقر د روسانو او کابل حکومت په قطعاتو به هيڅکله حمله نه کوي، خو مسعود د تړون پدې موده کي د کابل له حکومت سره د مخاخ خبرو نه ډډه کوله او دې ته ئې ترجيح ورکوله چي خبري او اړيکي ئې مخامخ له روسي چارواکو سره وي !! د ده لدې دريځ نه په ځرګنده معلومېده چي دی او د جمعيت مشرتابه له روسي چارواکو سره د يوه ځانګړي سياست پلوي کوي او غواړي چي له نورو ډلو نه بېل په مستقل طور تفاهم وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعیت چارواکو له روسي فوځونو سره له جګړې او له نظامي مقابلې نه د ځان ساتلو سیاست ته دوام ورکړ او د دې هڅه ئې کوله چې د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته مرحلې ته ځان چمتو کړي، د دوی په خلاف د روسي فوځونو عملیات هم متوقف شول، خو کله ناکله به ئې داسي حرکات کول چې دوی ته دا وښیي چې شوروي به د توافقاتو له روحیې نه هیڅ ډول تخطی او انحراف ونه زغمي.

د مسعود او ۴۰ نمبر فرقې ترمنځ تړون

د شوروي اتحاد استاځو هڅه وکړه چې له مسعود سره اړیکي ټینګیکړي او د شوروي له حکومت سره د ده ملګرتیا ترلاسه کړي، د شوروي فوځ اعلی قوماندان، د نجیب له موافقې نه وروسته د اعتدال خوښوونکو له لاري له مسعود سره تماس قایم کړ او د مذاکری لپاره ئې لاندي آجندا چې په کابل کې د شوروي د سفارت مهر وربانديوهل شوی وو ، تیاره کړه:

سند: له مسعود سره د مذاکری آجندا:

۱ـ د تاجك مېشته داسي سیمو تأسیس چې د متحده افغانسان په چوکات کې به نسبی خپلواکي لري، په بدخشان، تخار، کندز او د پروان په ځینو سیمو کې به خپلواکه حکومتونه جوړېږي.

۲ ـ ده ته د تاجك قوم د تمثیل حق ورکول او په دولتي اداراتو او د جمهوري ریاست، پارلمان او کابینې په تشکیلاتو کې دوی ته مناسبه برخه سپارل.

۳ ـ د رباني اسلامي جمعیت د یوه مستقل سیاسي ګوند په حیث په رسمیت پېژندل او هغه ته مساوی حقوق منل.

۴ ـ د تاجك قوم لپاره د جمعیت اسلامي تر اشراف لاندي منظم فوځي ځواك جوړول او په دولتي ادارو کې د هغه شاملول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې نظامي ځواك د جوړېدو اهداف او مقاصد به د ملي ګټو په اړه او د حکومتي اهدافو په ارتباط، د کابل حیرتان لویې لارې د حفاظت په شمول د مذاکراتو په ترڅ کې تعریف کېږي.

۵. د تاجك قوم د خپلواکو سیمو په داخل کې د سولې تأمین او د دې سیمو ولس ته د عادي ژوند د اعادې شرايط برابرول.

۶. په شمال ختیځ افغانستان کې اقتصادي انکشاف، پدې هکله د دولت له لوري مرستې، همدا راز څو اړخیزه مرستې په مالي، نظامي او نورو برخوکې او همدا راز د سرحدي تجارت د انکشاف په اړه.

هغه ټکي چې ما پدې سند کې ځای کړي، د شوروي اتحاد لوی سفیر دا ټکي د افغانستان د جمهوري ریاست له نظره تېر کړي او د هغوی موافقه ئې ترلاسه کړې.

مسعود ما ته په ځواب کې دا پیغام راولېږو چې پدغو موضوعاتو د خبرو لپاره تیار دی او لده سره هم د مذاکراتو لپاره ځیني نور وړاندیزونه شته. د شوروي اړخ استاځي له وسلې او محافظ نه پرته هغه ځای ته لاړل چې د مذاکراتو لپاره ټاکل شوی وو. ورنتسوف او جنرال وی. ای وانیکوف پدې هیئت کې شامل وو، د مذاکراتو په ترڅ کې مسعود ته وویل شو چې یا دې له حکومت سره کوم تړون امضاء کړي او په ګډه دې د کابل ـ حیرتان لویې لارې امنیت وساتي او یا دې یوازې د خپلو قطعاتو په ذریعه د دې لارې امنیت تأمین کړي او تحریری تضمین دې ورکړي چې د اردو قطعاتو او قطارونو ته به پدې ساحه کې هیڅ راز مزاحمت نه راولاړېږي" وګورئ: شیبارشین: ۱۷۷ ـ ۲۱۴ مخونه."

د تړون مسوده

د هغې معاهدې د مسودی متن چې د شوروي ځواکونو د قومندانې او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنجشير د مسلح ډلي ترمنځ ورباندي بحث شوی دا وو:

د افغانستان له سولي او ثبات سره د رغبت په وجه او پدې هېواد کي د سولي د تأمين لپاره د ترون دواړه خواوی دا پروتوکول امضاء کوي او د هغې له مخي لاندي مکلفيتونه په غاړه اخلي:

۱. په جنوبي سالنګ او د حيرتان ـ کابل لويې لاري ته څېرمه سيمو کي د نظامي عملياتو کامل توقف او د جمعيت اسلامي په لوري پوري مربوطو سيمو او د شوروي اردو ، د کابل حکومت ځواکونو ، سرحدي محافظينو او په څارندوی پوري مربوطو کلو ، پوستو او قطعاتو باندي له هري وسلې نه د هر راز ډزو قطع.

۲. د پنجشير مسلح قطعات به د لويې لاري د هغي برخي امنيت ساتي چي له تاجکانو (د جبل السراج يوکلی) نه تر چوګنی (د سالنګ تونل ته نږدې کلی) پوري غزېدلی، پدې ساحی که به د شوروي فوځونو او کابل حکومت په خلاف د ډزو ، بريد ، غلا ، شوکو او هر راز خصمانه عملياتو د مخنيوی تضمين کوي.

۳. د شورويانو اړخ تعهد کوي چي د دې ترون له مخي به لازم مقدار وسائل او تجهيزات او د اړتيا وړ مواد د همدې ترون د مودې په جريان کي سپاری ترڅو د پنجشير او د سالنګ مشخص شوو سيمو اړتياوي رفع کړي.

۴. د نورو تنظيمونو مجاهدينو ته به اجازه نه ورکول کېږي چي پدې ترون کي ټاکل شوو سيمو ته ننوځي او د شوروي ځواکونو او کابل حکومت په خلاف عمليات وکړي او يا پايپ لاين تخريب کړي، که د نورو ډلو له خوا د داسي عملياتو هڅه وشي د شوروي ځواکونه به دې ته تياروی چي د پنجشير د مسلح قطعاتو له غوښتني سره سم په توپچی او هوايي بريدونو د دوی مرسته وکړي.

۵. د هغو روسي اتباعو د موندلو لپاره ګډې هڅي او د معلوماتو تبادله کوم چي پدې ترون کي ټاکل شوو سيمو کي ورک شوي.

۶. د دې ترون ساحه له تاجکانو نه تر چوګنی پوري د لويې لاري دواړو خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو تر ۳۰ کیلومتری پوري اعتبار لري. لدې ساحی نه آخوا، روسي ځواکونه او د پنجشیر مسلح ډله دا حق لري چې د هغو قطعاتو او وسله والو ډلو د ختمولو لپاره نظامي عملیات تر سره کړي چې د روسي فوځونو او د پنجشیری قطعاتو په خلاف ئې خپل نظامي عملیات ندي متوقف کړي.

۸ـ دا تړون له امضاء نه وروسته فوراً عملي کېږي.

د اطلاعاتو منبع: په افغانستان کې دشوروي قواوو د نظامي عملیاتو گروپ ـ د ۱۹۸۸ کال د دسمبر میاشت.

دا سند جنرال وی بی گروموف، د شوروي اتحاد د دفاع وزیر، شهنواز تنی او احمد شاه مسعود- امضاء کړي. شیبارشین: ۱۷۷ـ ۲۱۴ مخ.

د وروستي تحلیل له مخی، شاملون (د ۴۰ نمبر قول اردو استخباراتي مرکز) لدې توافقاتو نه ځیني خاص نتایج ترلاسه کړل، په ۱۹۸۲ کال کې موږ پدې بریالی شوو چې له مسعود سره تماس ونیسو او یوه توافق ته ورسېږو، دا توافق د شوروي فوځونو تر وتلو پوري په خپل حال پاتې شو. وگورئ: گروموف:محدود قطعات: ۱۸۸ ـ ۱۹۷ مخ

هغه لیکي: بیا هم د توجه وړ بریاوی د روسانو په برخه شوې، د شوروي تهاجم د لس کلن جنگ په بهیرکي، د اوربند تر ټولو مهمه موافقه هغه وه چې د ۱۹۸۲ کال د فبروری په میاشت کې له مسعود سره تر سره شوه. د دې موافقې له مخې د پنجشیر مجاهدینو د مسعود تر قوماندې لاندې دا ژمنه کړې وه چې په روسي او د کابل حکومت په قطارونو به ډزی او حمله نه کوي او د نورو جهادي ډلو د حملو مخه به نیسي. له روسانو سره د مسعود همدې معاهدې، د حکمتیار له حزب اسلامي سره د مسعود اختلاف راوپاراوو چې تر نن پوري دوام لري، مسعود د ۴۰ نمبر قول اردو د وسائلو په حمایت او مرسته په مسلسله توگه د حزب اسلامي په سپاهیانو بریدونه کړي او مرگ ژوبله ئې وراړولی. "وگورئ: د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسيني کتاب "

دا معاهده دواړو خواوو ته گټوره وه، شوروي قواوو ته د سالنگ لويه او حياتي لار، چي ډېر ژر او په آساني تاوان منونکې وه، د دې معاهدې له مخي خوندي شوه او مسعود ته ئې د دې امکان ميسر کړ چي خپل ځواکونه اکمال او منظم کړي او له هغو وسلو او پيسو نه په استفادی سره چي روسانو ده ته ورکولی د خپل نظامي قدرت بنسټ مزيد ټينگ کړي، ... روسانو دا ژمنه کړې وه چي د هغه تجارتي اموالو د ټولي بيي د پنځمي برخي برابر پيسې به ده ته ورکوي پدې شرط چي دا اموال د سالنگ له لاري کابل ته خوندي ورسېږي. "وگورئ: روبين: ۱۵۹ مخ".

د دولت هڅي د قومندانانو او سرحدي قبايلو د اخستلو په لارکي تل بريالی نه وې، د مثال په توگه په ۱۹۸۰ کال کي د سرحداتو وزير فيض محمد د دې لپاره چي د ځدراڼو قبېله له دولت سره ملگرتيا ته چمتو کړي اته ويشت زره ډالر ئې د دې قبېلی مشرانو ته د رشوت ورکولو لپاره له ځان سره يووړل، پدې هکله له نومړو مشرانو سره مخکنۍ موافقه شوې وه، خو د دې قبېلی سرتېرو نومړی وزير او د ده دوه ملگري ووژل او پيسې دوی ته په لاس ورغلی.

د سياف د ډلي يوه قومندان له کابل نه رشوت ترلاسه کړ او له رژيم سره ملگری شو خو د ده د جبهې اکثر مجاهدين لده نه بېل او له بلي ډلي سره ملگري شول.

پروفيسور روبين (د امريکا او سېدونکی) د ۱۹۸۸ کال د فبروری په مياشت کي د ننگرهار ديوه قومندان له خولی ليکي چي د خاد مأمورينو ده ته د ډېرو پيسو وړانديز وکړ ترڅو د روسانو ملگرتيا وکړي خو هغه وايي چي ما د دوی په مخ تو کړل، دوی گمان کوي چي جهاد يو تجارت دی !! " وگورئ: روبين: ۳۳۲ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګروموف پدې هکله چې د دوی استخباراتي اداره څنګه وتوانېده چې د رشوت له لارې ضعیف النفسه قومندانان استخدام کړي او په ځینو سیمو کې مقاومت تضعیف او د مجاهدینو عملیات په ټپه و دروی لیکي: د دې تکتیك د برياوو خاصې بېلګې په دوو ستراتیژیکو سیمو، بغلان او پروان کې لیدلی شو، له کومو نه چې د کابل او شوروي اتحاد تر منځ غزېدلی حیاتي لار تېرېده، په پروان کې د تعجیز او اغوا (د ځپلو او په پیسو اخستلو) سیاست هومره بریاوی درلودی چې یوه غربي خبریال په ۱۹۸۳ کې د دې ولایت په هکله راپور ورکړ چې دلته مقاومت کاملاً فلج شوی. وګورئ: ګروموف: ۱۱۸ـ۱۹۷ مخ"

پروفیسور الکزاندر فیدوتوف له راډیو پیام آزادي سره په خپلې مرکې کې وايي: روسان لا تر اوسه په افغانستان کې خپلو مخفی عواملو نه ګټې اخستو ته دوام ورکوي ترڅو په خپلې بربنډې لاس وهنې پرده واچوی.

بروس ریچارد سن لیکي: له جګړې نه د مخه، پښتانه د افغاني ټولنې، ۴۰ـ ۵۰ په سلوکې وو، دوی توریالي، جنګیالي او آزادي غوښتونکي دي، له تاریخي لحاظه هیڅکله د پردیو سلطې ته ندي تسلیم شوی، د بل چا سلطه ئې نده منلی، دوی پدې هېواد حکومت کولو،د سکندر له زمانې نه ترنن پورې دوی پدې هېواد خپل خاص هویت او سلیقه تحمیل کړې. "وګورئ: کارو ۱۳۴ـ۱۳۵ مخ"

پښتانه د آمو دریا شمال ته مېشت قومونو سره قومي او ژبني اړیکې نه درلودی، د همدې لپاره روسانو ته غیر قابل هضم پاته شوې. روسانو د افغانستان د نیولو لپاره د پښتنو مهاجر کول او لدې هېواده ایستل ضروري ګڼل، همداراز پاکستان ته د دغو پښتنو هجرت په هغه هېواد کې د عدم استقرار باعث کېدو، ځکه هلته د پښتنو یوه لويه برخه، له کلونو کلونو رادیخوا، د بېلېدو او استقلال هڅه کوي، روسان ئې تشویقوي او د کابل حکومت ورسره مرسته کوي: "وګورئ: کلاس: ۱۳۰ـ۱۳۱ مخ"

که څه هم د افغانستان د ټولو سیمو اوسېدونکي د روسانو له لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځورېدلی خو د روسانو معامله له پښتنو او غیر پښتنو سره ډېر توپیر درلودو، که څه هم د وېرې اچوني نظامي عملیات د ځینو نورو سیمود تخلیې لپاره هم تر سره شوي خو د روسانو عمومي ستراتیژی دا وه چي پښتون مېشته سیمي تخلیه کړي او لدې لاري د افغانستان اجتماعي جوړښت تبدیل کړي، چي پدې سره ئې په آساني کولی شوی دا مهمه او ستراتیژیکه سیمه د مرکزي آسیا له اشغال شوو جمهوریتونو سره یو ځای کړي، دا ځکه چه افغاني تاجکان، ازبکان او ترکمنان د پولی آخوا خلکو سره قومي او ژبني اړیکي لري او په آساني له هغوی سره یو ځای کېدی شي، دا کار د مسعود په لاس چي له یوې خوا تاجك وو او له بلې خوا د روسانو یو پروتوکولی قومندان، په آساني تر سره کېدی شو. "وګورئ: فودوتوف خاطرات"

د هغي احصایې له مخي چي پاکستاني او ایراني حکومتونو ترسره کړي د افغاني مهاجرینو شمېر شپږ ملیونو ته رسېدو چه مطلق اکثریت ئې پښتانه وو. وګورئ: د کلاس اثر: ۱۳۰-۱۳۳ مخ

د دوی د مهاجر کولو لپاره له مختلفو لارو چارو نه استفاده کېده، په کلو ئې بمونه ورول، د تیښتي په حال کي کلیوال به ئې د هلیکوپترو په ذریعه تعقیبول او وژل، فصلونو ته ئې د ریبلو په وخت کي اور اچولو، باغونه ئې له بیخه ایستل، رمې ئې ورته وژلې او د دې لپاره چي خواره شوي کلیوال بېرته خپلو کلیو ته راستانه نشي نهرونه، ځاګاني او کاریزونه به ئې ورانول، دا د دوی پرېکړه وه، پدې پوهېدل چي د کلیوالو ژوند په زراعت متکي دی د اوبو نه پرته پدغو سیمو کي ژوند نشي کولی. وګورئ: کلاس: ۱۳۰-۱۳۳ مخ

د ۱۹۹۰ کال تر نیمایي پورې د افغاني مهاجرینو شمېر هومره وو چي د دنیا د ټولو مهاجرینو نیمایي دوی وو. افغانستان تقریباً له نیمایي نفوس نه محروم شوی وو خو د روسانو حملې لاهماغسي رواني وې ترڅو د یو شمېر پاتې کلیو اوسېدونکي هم وتلو ته اړ کړي. په جنوب کي د پښتنو تقریباً ټولې سیمي تخیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا تخریب شوې وې. د مثال په توګه د کندهار نفوس چې د هېواد دوهم ستر ښار وو او اکثریت اوسېدونکي ئې پښتانه دي، له ۲۵۰۰۰۰/ نه ۳۵۰۰۰/ کسانو ته راکوز شو، اکثره سیمې ئې تخلیه شوې. همدا راز هغه غربي سیاحان چې د لوګر دره ئې په ۱۹۸۵ کې لیدلې وه، په ۱۹۸۲ کې ئې همدا دره له اوسېدونکو خالي وموندله.

ننۍ روسیه د پروني شوروي اتحاد وارث، لاتر اوسه د مسعود مرسته کوي چې د سره جنګ په دوران کې د دوی له خوا استخدام شوی وو، دوی غواړي د افغانانو ملي یووالی ختم کړي، قومي تعصبات راوپاروی او افغانان په خپلو منځونو کې وجنګوي، دا هماغه کار دی چې بلشویکیانو مخکې کولو، د دوی هڅه دا ده چې له یوې خوا د مرکزي آسیا هېوادونه د دوی په ولګیکې پاتې شي، د افغانستان له لارې له نوري نړۍ سره وصل نشي او د هغې تجارتي لارې د پرانستلو پروژه ویجاړه کړي چې له کندهار، لشکرګاه، هرات او تورغنډۍ نه تېرېږي او کویټه له ترکمنستان سره وصل کوي، ترڅو د دې هېوادونو بازارونو باندې د روسیې سلطه خوندي پاتې شي. پدې سربېره په افغانستان کې د جګړو دوام، له روسیې نه د تحمیل شوې جګړې د تاوان موضوع شا ته غورزوی او افغانانو ته د دې مجال نه ورکوي چې پدې هکله مؤثر ګام اوچت کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب پیغامونه

پدې موده کې له مختلفو لارو، له مورږ سره پدې هکله تماسونه ونیول شول چې له نجیب سره په یوه ائتلافي حکومت توافق وکړو.

د پاکستان، سعودي، ایران، عراق، لیبیا او د الفتحی تنظیم له ګڼ شمېر هیئتونو سره د لیدنو کتنو په جریان کې دا جوته کېده چې مسکو او کابل دواړه د افغانستان د بحران د حل لپاره د مذاکراتو او ائتلافي حکومت غوښتونکي دي. د مختلفو چینلو په ذریعه د نجیب شخصی پیغامونه راورسېدل. ولې خان د نشنل پارټي مشر په همدې سلسله کې زما د لیدلو لپاره کورته راغی او پدې ئې ټینګار کولو چې له نجیب سره د ده په وساطت مذاکرات پیل کړو. د ځینو قاصدانو او منځګړو په لاس لېږل شوي پیغامونه داسي وو چې ګواکې نجیب پدې راضی دی چې د یوه مؤقت حکومت لپاره له قدرت نه لاس واخلي، خو دا کار به هله کوي چې مخامخ له ماسره وګوري، یو ځل ئې پیغام داسي وو چې: حکمتیار د مشر ورور په حیث منو، د کابینې لس مهم وزارتونه دي دی انتخاب کړي. له خپلې استعفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پنځه ورځې د مخه ئې دا احوال راولېږو چې که تاسو له ائتلافي حکومت سره توافق و نکړ نو وبه ګورئ چې موږ قدرت چا ته سپارو!! دا ئې هم ویلي وو چې که له ائتلافي حکومت سره د مخالفت په نتیجه کې ظاهرشاه راغی مسئولیت به ئې د حکمتیار په غاړه وي. د نجیب له هیئتونو سره په بغداد او لیبیا کې لیدني کتني وشوې، زموږ له خوا کریاب او داکتر بهیر او د دوی له خوا د بغداد په مذاکراتو کې، یعقوبي، سلیمان لایق، وطن جار او کاویاني نمایندګي کوله او د ترابلس په مذاکراتو کې سلیمان لایق او کاویاني.

پدی ټولو لیدنو کتنو او د پیغامونو وړلو راوړلو کې د دوی صرف یوه خبره وه او هغه، د حزب اسلامي او دوی ترمنځ ائتلافي حکومت او طبعاً زموږ هم یوازې یو ځواب وو او هغه دا چې: قدرت دې یوه مؤقت غیر ائتلافي حکومت ته انتقال شي، بیا دې انتخابات ترسره شي او د وطن ګوند ټول غړې دې فقط د عمومي عفوی په امتیاز اکتفاء وکړي. پداسي حال کې چې نجیب له نورو ډلو سره هم تماسونه درلودل خو موږ ته ئې مسلسل ویل چې مسئله یوازې د حزب اسلامي او وطن ګوند د روغې جوړې له لارې حل کېدی شي، که حزب توافق وکړي د نورو ډلو مخالفت هیڅ اهمیت نلري. خو موږ له یوې خوا د اسلامي اصولو په حکم لدوی سره په ائتلافي حکومت توافق نشو کولی او له بلې خوا پدې هم ښه پوهېدو چې د ائتلافي حکومت نتائج به دا وي:

- د نورو ډلو د تصفیې لپاره به د هغوی په خلاف د جګړې لار غوره کوو، یعنی له کمونست سره ائتلاف او له مجاهد سره جګړه.
- پداسي حال کې چې د سیاسي احزابو ائتلافي حکومتونه ناکام وي او دوام نشي کولي، د دوو داسي مسلح ډلو ائتلافي حکومت به څنګه ادامه وکړي چې کلونه کلونه د یوه بل په خلاف جنګېدلی دي، یو په اسلام باور لري او بل کمونست وي، یو د خپل هېواد کامل استقلال غواړي او بل سل په سلو کې د پردیو ګوډاګی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په حقیقت کي پداسي یوه ائتلافي حکومت کي شاملېدل د کابل واکمنانو ته د تسلمېدو په معنا وه چي فوځ، خاد، د کابل او لویو ښارونو امنیتي کمربندونه او د لویو لارو امنیت د دوی په لاس کي وي، طبعاً به ائتلاف سل په سلو کي د دوی په ګټه وي.
- که خلقیان او پرچمیان پداسي حال کي چي عقیده ئې یوه او حامي او پالونکی ئې یو دی، دواړه له مسکو نه توجیه کېږي، نشي کولی په ګډې اداري کي د قدرت په وېش توافق وکړي، د قدرت په سر ئې د یوه بل له وژلو، بندي کولو او له هېواد نه شړلو نه ډډه ونکړه او روسان تر پایه ونشو توانېدی چي دوی په ډاډمنه توګه خپلو منځونو کي متحد وساتي، نو د مجاهدینو او د دوی ائتلاف به څنګه عملي وي. پدې هم ښه پوهېدو چي د کمونستانو له شر نه د هېواد د ژغورني تر ټولو ډاډمنه او آسانه لار دا ده چي قدرت یوه غیر ائتلافي مؤقت حکومت ته انتقال شي او بیا انتخابات ترسره شي. دا ځکه چي:

الف: پدې سره د وطن ګوند متلاشي کېږي.

ب: کابل ته د مسلح ننوتلو او د قدرت په سر د مجاهدینو تر منځ د جګړو مخنیوی کېږي.

ج: د سازشونو او کودتاګانو له لاري او د پردیو په مرسته قدرت ته د رسېدو سلسله به د تل لپاره پای ته رسېږي او انتخابات به د حکومت د جوړولو د یوازنۍ اصولی لاري په حیث منل کېږي.

د: د ملي اردو د وسائلو او د ملي شتمنیو د ضایع کېدو مخنیوی به کېږي.

نوموړی مذاکرات پدې دلیل بې نتیجې پاتې شول چي موږ ائتلافي حکومت نشو منلی او دوی له غیر ائتلافي مؤقت حکومت سره توافق نه کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رکود او د کودتا هڅه

د جلال آباد د عملیاتو ناکامي، د نجیب د حکومت دوام او له هغه سره د ځینو ډلو ټپلو اوربندونه، له خاد سره د ځینو تش په نامه نفوذی قومندانانو یوځای کېدل، د رژیم له خوا د کابل گردیز لویه لار پرانستل، تر لوگر او میدانشهر پورې د کابل د امنیتي کمربند پراخېدل، د سالنگ په لوی لارې د رژیم د اکمالاتي کاروانونو مصئون تگ راتگ، د مجاهدینو د مؤقت حکومت انحلال، په شمال کې د حزب اسلامي په خلاف د مسعود جگړې چې ورو ورو نورو سیمو ته خورېدې، د کابل رژیم په گټه او د مجاهدینو په خلاف د غربي آژانسونو شدید تبلیغات، د پاکستان له خوا د مجاهدینو په مؤقت حکومت عدم اعتراف او... په یوه داسې خطرناك حالت او وروسته پداسې رکود منتج شو چې د ماتولو لپاره ئې یوه جدي ابتکار ته ضرورت وو. دا ابتکار باید د تل په شان حزب اسلامي کړې وې، په بلې ډلې کې د دې توان او استعداد نه وو.

په فوځ کې د کارکولو، د ناراضی افسرانو له لارې رژیم ته له داخل نه د یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخت ګوزار ورکولو فیصله مو وکړه، چې پدې سره یا رژیم رانسکور شي او یا لږ تر لږه موجود رکود ختم شي.

له جنرال آصف شور سره چې په حربی ښوونځی کې زما همصنفی وو او د کمونستانو د اقتدار په دوران کې یوه موده په ننګرهار کې او څه موده په ګردیز کې د دولت د قطعاتو قوماندان وو، تماس ونیولی شو، که څه هم پدې وخت کې دی په کورس (آ) کې استاد وو، خو د یوه با اعتباره افسر په حیث ئې په فوځ کې د کار کولو ښه چانس درلودو، هغه دې ته چمتو شو چې له خپل اعتبار نه په استفادی سره هغه افسران تنظیم کړي چې د روان وضعیت له دوام سره موافق نه وو او له بحران نه د هېواد د ایستلو په لټه کې وو.

دلته باید دا خبره توضیح کړم چې ما له شپږم نه تر نهم پوري په حربی ښوونځی کې سبق ویلي، په شپږم اوم او اتم صنفونو کې زه اول نمره وم او آصف شور به کله دریم او کله دوهم نمره شو، خو له اتم نه نهم ته هغه اول نمره او زه دوهم نمره کامیاب شوم، ما ته د دې ناڅاپي تبدیلي وجه، حربی ښوونځی ته د آصف شور د تره راتګ برېښېدو او دا ګمان مې وکړو چې په استادانو د هغه نفوذ باعث شو چې زما په هکله بې انصافی وشي، په همدې خاطر ما د حربی ښوونځی د پرېښودو فیصله وکړه، خو په حربی ښوونځی کې د درې کاله پاتې کېدو نتیجه دا وه چې اوس ګڼ شمېر زما هم دوره افسران په فوځ کې د جنرالی رتبی ته رسېدلی وو او ما ته ئې د دې امکان راپه برخه کولو چې د دوی ترمنځ کار وکړې شم.

جنرال آصف شور له لنډې مودې نه وروسته ما ته د یوه تفصیلي لیك په ذریعه اطلاع راکړه چې تر ډېره حده په خپل کار کې موفق شوي یو او زیات شمېر افسران مو لیدلي، اکثرو راسره موافقه کړې، په نورو کار روان دی. وروسته له څه مودې د ده کار داسې پړاو ته ورسېدو چې له مانه ئې د راډیویي او تلویزیوني وینا متن او کستې وغوښتې، ما لیکلی متن ورولېږو، د وینا اساسي ټکي دا وو:

- ملت ته د پخواني کړغېړن رژیم د نسکورېدو مبارکي وایو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د جګړې له شرنه د هېواد د ژغورنې لپاره د افسرانو د دې عسکري اقدام نه پرته بله لار نه وه، موږ د اقتدار لاس ته راوړو لپاره نه بلکې د جګړې د پای ته رسولو لپاره دا اقدام کړې.
- موږ هغه افسران یو چې د خپل هېواد په استقلال او اسلامي هویت باور لرو او غواړو چې د ملت د خوښې منتخب اسلامي حکومت ته اقتدار انتقال شي.
- د ټولو جهادي تنظیمونو مشرانو ته بلنه ورکوو چې په یوه مؤقت بې طرفه حکومت او بیا د همدې حکومت تر نظارت لاندې په انتخاباتو توافق وکړي.

ځینو افسرانو دا نظر وړاندې کولو چې په کار ده د اقدام نه د مخه د ټولو یا ځینو مؤثرو تنظیمونو توافق تر لاسه شي. که څه هم موږ ته معلومه وه چې تنظیمونه لدې کار سره په څو دلائلو توافق نکوي:

الف: ځیني له عبوری حکومت او انتخاباتو سره پدې خاطر مخالفت کوي چې نه یوازې لدې لارې قدرت ته د رسېدو کوم چانس نلري بلکې پدې کار سره له صحنې نه وځي.

ب: ځیني په بهرنیو قوتونو مخصوصاً غرب پورې هومره تړلي دي چې د هر هغه پلان او اقدام به حتماً مخالفت کوي چې د دغو ځواکونو له مداخلې او موافقې نه پرته تر سره کېږي.

له دې سره سره ما د تنظیمونو د مشرانو په یوې غونډې کې دا خبره په مجمل انداز کې وکړه چې ځیني عسکري صاحب منصبان پدې نظر دي او موږ ته ئې احوالونه لېږلي چې که ټول مشران له یوه مؤقت حکومت او انتخاباتو سره موافقه وکړي، دوی د نجیب راپرزولو ته تیار دي. عکس العمل هماغه وو چې موږ ئې اټکل کولو، پدغو مشرانو کې دوو کسانو د کابل رژیم ته اطلاع ورکړه چې پام کوي، حزب اسلامي د کومې کودتا پلان لري او موږ ته ئې په یوې غونډې کې دا او دا ویلي !! موږ فیصله وکړه چې دا کار باید په هر صورت کې تر سره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدغه وخت کي، د نجيب او د ده د دفاع وزير، شهنواز تنی ترمنځ اختلافات هومره تشديد شوي وو چي د روسانو سفير او ګڼ شمېر لوړ رتبه هيئتونه د دوی په روغي جوړي موفق نشول.

شيوارډناډزي، د شوروي اتحاد د خارجه چارو وزير او ورنتسوف، په کابل کي د دوی ځواکمن سفير د نجيب ملاتړ کولو او په همدې خاطر مسکو پدې اختلافاتو کي د نجيب مرسته کوله، په خلقيانو مخصوصاً د امين په پلويانو شکمن وو، چي ګواکي دوی د روسانو له ګټو سره خاصه علاقه نلري او نشنلستي روحيه وربانديي غالبه ده ! تاسو ته به حتماً معلومه وي چي د کابل رژيم اصلي ځواك له خلقيانو نه جوړ شو ی وو، د خلق د ګوند غړي اکثراً د پښتنو له غريبو او نيستمنو کورنيو څخه او د پرچم غړي اکثراً د تاجکو له شتمنو کورنيو څخه راولاړ شوي وو. په جګړي کي اصلي ونډه د خلقيانو وه. خوپه واکمني کي د دوی برخه په جګړي کي د دوی د برخي په اندول نه وه.

آصف شور وتوانېدو چي لدې وضعيت نه پوره ګټه اوچته کړي، د اوږدې جګړي نه د فوځ ستومانه کېدل، د جګړي د مستقبل په هکله بې باوري، د افغاني فوځ له افسرانو سره د روسي مشاورينو له غروره ډك او سپکونکی چلند، دا هغه عوامل وو چي اکثر افسران مخصوصاً هغه افسران چي يا کمونستان نه وو يا له کمونيزم نه بيزاره شوي او غوښتل ئې د ملت غېږي ته راوګرځي، دې ته هڅول چي د دغسي يوه عسکري بدلون بلني ته مثبت ځواب ووايي.

جنرال آصف شور په خپلو وروستيو ليکونو کي ماته اطلاع راکړه چي "د دفاع وزارت په قرارګاه او د شهنواز تنی په ما حول کي مو کار ډېر مخکي تللی دی، قرارګاه او د ده دفتر، ټول زموږ په کنټرول کي دی، خو دی مو له جريان څخه ندی خبر کړی، د اقدام په وخت کي به د قوتونو د سوق او اداري کار کاملاً زموږ په لاس کي وي"

دوی غوښتل چي خپل اقدام پداسي وخت کي پيل کړي چي د نجيب او تنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمنځ شخړه په مخامخ تصادم بدله شي، خو دا تصمیم د دې باعث شو چې اقدام وځنډېږي او نجیب ته له خطر سره د مقابلې لپاره د تیاری کولو فرصت په لاس ورشي.

له نجیب سره د وزارت دفاع په مقابل کې د خاد مسلح ځواکونه او د هوایي قواوو په مقابل کې د مزار هوایي ځواکونه ملګري وو، نجیب خپل اقدام مخکې کړ، د خاد د پنځم ریاست ځواکونو په واسطه ئې د وزارت دفاع قرارګاه محاصره کړه، عملي تصادم پیل شو، جنرال آصف شور، د قوتونو د سوق او ادارې مهار په لاس کې واخیست، شهنواز تنی د دې په ځای چې په خپلې قرارګاه کې پاتې شي، د یوه جیپ په سورلۍ، ځان د بګرام هوایي میدان ته ورسولو، د بګرام میدان د نجیب له پلویانو نه تصفیه شوی او عملاً د مخالفو ځواکونو په لاس کې وو، په ارګ ئې مسلسل بمباري پیل کړه، خو د بګرام هوایي ډګر له مزار شریف نه په پرله پسې توګه تر بمبارۍ لاندې ونیولی شو، پدې بمبارۍ کې د جنرال مصطفی لویه ونډه وه، د بګرام هوایي ډګر فلج شو، د جنرال تنی ارتباطات له خپلې قرارګاه سره قطع شول، غوښتل ئې د جنرال قادر اکا، د هوایي قواوو قومندان او ځینو نورو ملګرو سره د کوم هلیکوپتر په ذریعه د مجاهدینو کومې جبهې ته پناه یوسي، خو وروسته، دی او ملګري ئې په یوه هلیکوپتر او یوه ان ـ۱۲ کې سواره شول او د پاکستان په لوري ئې حرکت وکړ چې هلیکوپتر په جمرود کې او ان ۱۲ د پاره چنار په هوایي ډګر کې راکوز شوه.

جنرال آصف شور، جنرال کبیرکاروانی او جنرال جعفر سرتېر چې د اقدام لارښوونه ئې کوله، یو په ریشخور کې او نور د وزارت دفاع په قرارګاه کې د جګړې په جریان کې ووژلی شول او پدې ترتیب نجیب د خاد په مرسته په هغه اقدام کې بریالی شو.

موږ د تصادم له پیل سره سم، خپل ملاتړ اعلان کړ او له ټولو مجاهدینو نه مو وغوښتل چې د نجیب د حکومت د پرزولو لپاره لدې فرصت نه اعظمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استفاده وکړي او د هغوځواکونو مرسته وکړي چې د نجيب په خلاف راپورته شوي..

د تنظيمونو يو مشر له بی بی سي سره په خپلې يوې مرکې کې نه يوازې د دې اقدام مخالفت وکړ بلکې وئې ويل: ان شاء الله د نجيب ځواکونه د برلاسي په حالت کې دي !!

که څه هم نجيب لدې خطرناکې پېښې نه روغ رمټ ووتو او په ظاهر کې ئې بريا په برخه شوه، خو په حقيقت کې د ده د زوال ستر عامل همدا اقدام وو. د فوځ زيات شمېر افسران وتښتېدل، په سلګونو بنديان شول، ډېر ووژلی شول، په فوځ او وطن ګوند کې بې باوری انتهاء ته ورسېده، د رژيم اعتبار په داخل او خارج کې سخته جټکه وخوړله، رکود مات شو، د مجاهدينو ضعيفه روحيه لوړه او مړاوی هيلې ئې راژوندی شوې. خو د پاکستان ISI نه غوښتل دا اقدام کامياب شي، ښايي د نوموړې ادارې د مخالفت دوه اساسي وجهی په ګوته کړې شو:

- د اقدام په هکله مخکنی راپور نه درلودل او په ناڅاپي ډول له يوې ستري پېښې سره مخامخ کېدل، دې کار د پاکستان د لوړو مقاماتو په وړاندې، د دې ادارې د هغه وخت د مسئولينو بې کفايتي په ګوته کوله، نو ځکه ئې له موږ نه د غچ اخستلو په خاطر د دې اقدام د ناکامولو هڅه وکړه.
- دوی او امريکائيان په ګډه دې نتيجې ته رسېدلی وو چې پدې ترتيب او د دې اقدام په نتيجه کې د کابل د رژيم نسکورېدل دوی ته ګټور کار ندي.

زه بايد دا ټکي واضح کړم چې موږ د دې اقدام په وخت کې د قوي نشراتو لپاره د ۵۰ کيلو واته MW ترانسميتر په بهرکې اخيستی وو او د پاکستان له لاري مو داخل ته انتقالولو، خو آی اس آی د هغه له سپارلونه ډډه وکړه او نږدې يوکال ئې له ځان سره وساتو او له اقدام نه ډېر وروسته ئې موږ ته تسليم کړ. د اقدام د شنډولو لپاره، ISI شهنواز تڼی د خپلو ملګرو سره، په هماغه حساسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شیبو کې چې جګړه روانه وه، په اسلام آباد کې، په مخفی ځای کې، تر نظارت لاندې وساتو او د ده رابطه ئې له موږ سره قطع کړه، چې کله اقدام کاملاً شنډ شو، جګړه پای ته ورسېده او نجیب په اوضاع مسلط شو، هغه ته ئې اجازه ورکړه چې له ما سره وګوري!!

د ځینو حزبیانو مخالفت

په فوځ کې د کار کولو په اړه، د حزب اسلامي اجرائیه شورى ته وقت په وقت، لازم معلومات ورکړې شوي او پدې ارتباط ګڼ شمېر تفصیلي غونډې او بحثونه شوي وو، د اقدام په جریان کې د اجرائیه شورى مسلسلې غونډې رواني وې، ټول بلااستثناء خوشحاله او له اقدام سره موافق وو او په اتفاق سره یې، پدې اصرار کولو چې حزب باید له خپلو ټولو امکاناتو نه په استفادى سره د دې اقدام د کامیابولو هڅه وکړي، یو هم داسې نه وو چې له اقدام نه د مخه یا د اقدام په جریان کې ئې څه مخالفت کړې وي، یائې کومه ملاحظه وړاندې کړې وي. خو وروسته مخصوصاً د اقدام د شنډېدو نه پس، ځینو کسانو په ابتدا کې پټ پټ او په خصوصي غونډوکې او وروسته لږ په څرګنده توګه، دلته، هلته پدې هکله تبلیغات پیل کړل، موږ ګمان کولو چې دا به یو عادي او طبیعي بهیر وي او د هر اقدام له ناکامي نه وروسته د هغه د عدم افادیت په هکله د راولاړېدونکې ذهنیت په شان به یو طبیعي او د معمول مطابق عکس العمل وي، خو وروسته وروسته متوجه شوو چې خاصې حلقې په جدي توګه لګیا دي او د دې هڅه کوي چې لدې فرصت نه په استفادى سره، په حزب کې اختلافات راولاړ کړي، خو د ګوتو په شمېر کسانو نه پرته، هیڅوك د دغو حلقو د هلو ځلو او تبلیغاتو تر تأثیر لاندې رانغلل.

په حزب اسلامي کې دوه ځله داسې حالات راپیدا شوي چې د سیاسي دریځونو په اړه، د رأیې اختلاف، د دې په ځای چې د اکثریت رأى ته د احترام له

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاري حل شوي وي، د غیر اصولی اختلاف رنګ ئې غوره کړي، یو ځل د همدې اقدام په اړه او بیا د خلیج په جګړې کې د غربي ځواکونو د تېرى غندنه او د عراق د ولس په نسبت د خوا خوږى څرګندونه. پدې مورد کې هم خاصو بهرنیو حلقو د اختلاف راولاړولو هڅه کړې او دا وظیفه ئې هغو مؤسسوته سپارلی چې له افغاني شخصیتونو سره ئې په بېلوبېلو نومونو مالي مرستي کولې. خو هر ځل د مرکزي شورى غونډه دایره شوې او په قاطع اکثریت سره ئې د اصولی موقف ملاتړ کړي او نوي مناسب تصمیمونه ئې نیولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجيب څه وکړل

د نوموړي عسکري اقدام د ناکامۍ په نتيجه کي اکثر غير پرچمي پښتانه غړي، په ګوند او دولت کي، مخصوصاً له فوځ نه تجريد شول او ځای ئې پرچميانو يا پرچميانو ته وفادارو افرادو ته تخليه شو.

نجيب دې ته اړ کړی شو چي د قومي او ژبنيو اړيکو پر بنسټ په ولس کي پراخ کار پيل او پرهمدې بنياد مسلح قطعات جوړکړي، د دې پرېکړي لاندي لاملونه وو:

- فوځ عملاً ختم شوی وو، د مکلفيت د دوری پر اساس د فوځ جوړول نه ممکن وو او نه مؤثر، د دې په پرتله پر قومي بنياد او د امتيازاتو په مقابل کي د مسلح ټولګيو جوړول مفيد اومؤثر وو.
- دوی پدې مرحلې کي د دعوت لپاره بل مضمون نه درلود، کمونيزم نور په مسکو کي د ختمېدو په حال کي وو، په افغانستان کي خو دوی لا د مخه له

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیزم نه خپل برائت اعلان کړي وو او نجیب خو به ویل چي یوازي رېږه ئې نده پرېښې نور نو په مسلمانۍ کي تر ملایانو هم مخکي دئ، دا دی د اسلامي شئونو وزارت ئې جوړکړی او درویشت زره امامانو ته معاش ورکوي...!!

- دوی د مختلفو قومونو د جنګولو او لدې لاري په قدرت کي د پاتې کېدو او یا لږ ترلږه د قوم تر حمايې او سیوری لاندي د ژوندي پاتې کېدو هیله درلوده.

نوموړی قومي قطعات په اوزبکو، پښتنو، هزاره وو او تاجکو کي جوړ شول، پدوی کي تر ټولو مؤثر قوت چي په جګړو کي ئې زیاته ونډه وه د جوزجانیانو او ګلم جمانو په نامه د اوزبکو قطعات وو.

په پښتنو کي جوړ شوي قطعات د شمېر له پلوه کم ا وپه جګړو کي د برخي له پلوه ډېر ضعیف او غیر مؤثر وو. چي وجه ئې یا د امکاناتو کموالی او یا پدوی د رژیم بې باوری او یا په جهاد کي د پښتنو زیاته ونډه وه.

په ملي مصالحی زور اچول، یو اړخیز اوربندونه اعلانول، بې طرفانو ته په قدرت کي د فعالی او په زړه پوري برخي ورکولو ډنډوری غږول، د روسي فوځونو په ایستلو کي د نجیب جدي او صمیمانه ونډې ته د خلکو پام رااړول، اسلام ته د وطن د ګوند د وفاداری لپاره تبلیغات کول، مجاهدین په نه پخلاکېدونکو او معتدل ډلو وېشل او له پخلاکېدونکو معتدلو ډلو سره تماسونو او حتی توافقاتو ته مسلسل ګوته نیول، د نجیب د دې مرحلې د تکراری وینا ګانو اساسي ټکي وو.

د اسلامي شئونو وزارت

تاریخ دا خبره ثابته کړي چي د دین او مذهب په خلاف د دین د دښمنانو جګړه په پای کي د دین او مذهب تر نامه لاندي ترسره شوې او د هر مذهبي انقلابي پاڅون د مقابلې لپاره، دین خرڅوونکي ملایان او مکار پیران د الله د لاري د مجاهدینو او واقعی علماوو په خلاف استخدام شوي. فرعون د خلکو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دین په حامي او له تباهی نه د ژغورونکي په ژغورونکي بدل شوی او موسی د ولس د مذهب دښمن او د فساد عامل ګڼل شوي. د موسی مقابلې ته جادو ګران راغونډ کړی شوي او فرعون ویلي:

وقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِى أَقْتُلْ مُوسى وَ لْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِى أَخَاف أَن يُبَدِّلَ دِينَكمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فى الْأَرْضِ الْفَسادَ*

غافر: ۲۶

او فرعون وویل: ما پرېږدی چې موسی ووژنم، هغه دې خپل رب مرستې ته راوبلی، وېرېږم چې ستاسو دین بدل نکړي او یا په ځمکه کې فساد خور نشي.

د شئون اسلامي په وزارت کې د مولوی عبدالولی او مولوی عبدالعزیز په څېر په سلها وو ملایان استخدامول او (۲۳۰۰۰) امامانو ته معاش ورکول هماغه کار وو چې فرعون د موسی علیه السلام په مقابل کې وکړ او نجیب د واقعی مجاهدینو او مجاهدو علماوو په خلاف. په شئون اسلامي کې تنظیم شوي دین خرڅوونکي ملایان هماغه وو چې د ظاهرشاه په وخت کې به ئې ویل: خدایه ! د ده ملك او سلطنت دائمي کړې ... د داؤد په وخت کې به ئې د هغه جمهوریت سل په سلو کې اسلامي نظام ګڼلو، د تره کي په هکله به ئې ویل چې عمری عدالت ئې راووست، د نجیب دسر دعا ئې کوله، استاد رباني ئې د اسلامي دولت هغه رئیس شمېرلو چې د اهل حل او عقد له خوا غوره شوی او اوس د طالبانو مشر ملامحمدعمر، امیرالمؤمنین ګڼی اود مجاهدینو په خلاف د جګړې فتواګانې ورکوي.

د اسلامي انقلاب څپانده او مواج بهیر هومره قوي او جرړی ئې په ملت کې هومره ژوري وې او ولس ئې د آرمانونو او شعارونو په حقانیت او د شخصیتونو په ایمان او تقوی هومره پوه شوی وو چې د شئون اسلامي په وزارت کې د څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استخدام شوو مزدورانو او بې شخصیته دین خرڅوونکو په تبلیغاتو د هغه مخه نیول او ملت ترې بېلول ممکن نه وو.

د خوست فتحه

د مجاهدینو په لاس د خوست فتحه، د رژیم لپاره دوهم سخت ګوزار وو، خوست په څو لحاظه اهمیت درلود:

الف: یو داسې سرحدي ښار وو چې د مجاهدینو لاس ته د هغه په ورتلو سره د جنوب ډېره پراخه ساحه د دولت له کنټرول نه ووته.

ب: د خوست جګړه له رواني لحاظه په یوې داسې جګړې بدله شوې وه چې د کابل رژیم او ټولو پلویانو ئې خپل برخلیك په هغې پورې تړلی ګڼلو.

ج: د کمونست رژیم زیات شمېر مهم افسران او د ګوند غړي په همدې ساحې پورې مربوط وو. په خپله نجیب، د ده د دفاع مخکنی او وروستنی وزیر او... د همدې ولایت اوسېدونکي وو.

د خوست په سقوط سره د رژیم د ملا تیر مات شو. که مجاهدینو د جلال آباد په ځای د روسانو له وتلو سره سم د خوست د نیولو هڅه کړې وی او همداسې د دوی په لاس فتحه شوی وي، نو د کابل رژیم به هیڅکله دومره دوام نه ووکړی.

کابل ته د کارمل راستنېدل

د ۱۳۷۰ کال د سرطان په میاشتې کې په ناڅاپې ډول، له مسکو نه افغانستان ته د ببرك کارمل د ستنېدو خبر خپور شو، ځینو دا ګمان کولو چې ښایې مسکو پدې توانېدلی وی چې د نجیب او کارمل ترمنځ اختلاف ختم کړې او له حالاتو سره د مقابلې لپاره د دوی پلویان په یوه صف کې سره ودروي. ځینو نورو ګمان کولو چې د سرطان د بیماری په وجه، هغه له خپل ژوند نه مأیوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی او د همدې لپاره هېواد ته راستون شوی. خو په حقیقت کې د ده د راستنېدو اصلي وجه دا وه چې:

- د نجیب په خلاف په ګوند کې مخالفت خپل اعظمي حد ته رسېدلی وو.

- روسانو چې د ۱۹۸۶ کال د مي په میاشتې کې د کومي کودتا یا انقلاب نه پرته، فقط له مسکو نه په کابل کې د روسي قواوو عمومي قومندان ته د یوه سری هدایت په نتیجه کې، کارمل له ارګ نه د تورو شیشو په موټر کې وایست او تر ډېرو ورځو، هیڅوك، حتی د مرکزي کمیټې غړي نه وو خبر چې ببرك چیرته دی!! او د ده په ځای ئې نجیب د واکمنۍ په تخت کښېنولو او ارګ ته له داخلېدو نه وروسته ئې د مرکزي کمیټې غړي پدې خبرکړل چې لدې وروسته، نجیب جمهور رئیس او د حزب منشي دی، وجه ئې دا وه چې مسکو ګمان کولو ببرك کارمل پدې خاطر ناکام او د مقاومت له مقابلې نه عاجز دی چې د ګوند او فوځ پښتانه غړي لده سره مرسته نکوي او د افغانستان ټولنیز جوړښت د دې اجازه نه ورکوي چې د ده په شان کوم کس د هېواد جمهور رئیس وي، په کار ده نجیب راوړاندې کړو او پدې ترتیب د افغاني ټولني اکثریت قانع کړو، خو اوس ټول هغه ګوندي غړي او د فوځ افسران، یا شړل شوي او یا بندیان شوي چې د دوی په خاطرکارمل په نجیب بدل شوی وو.

- د دولت، ګوند او فوځ ټول حساس پستونه، په مرکز او ولایاتو کې د ببرك د پلویانو په لاس کې وو، دوی غوښتل چې په مناسب وخت کې نجیب له صحنې لرې او د ګوند اصلي مشر راوړاندې کړي. دا د دوی ډېره مخکنۍ پرېکړه وه.

نبي عظیمي د خپل کتاب په ۱۵۸ مخ کې هغې ته داسې اشاره کوي: "ده (عبدالوکیل) وویل: زه غواړم چې د اردو د مسلحانه قیام په اړه ستاسو او د ۱۴ فرقې د ملګرو لخوا، ملګري ببرك کارمل ته اطلاع ورکړم. څه فکرکوې؟ آیا کولی شې هلته د خپلې فرقې استقلال اعلان کړې او زموږ له غوښتني سره سم د کابل په لور وخوځېږې؟ څو شېبې مي له ځان سره فکر وکړ دا ځکه چې د لومړۍ ځل لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې په حزب کې د انشعاب او له خلقیانو سره د عدم روغې جوړې سندره اورېده، د هغې شېبې احساسات هیڅکله نشم هیرولی، خو چاره نه وه، یو تریخ حقیقت وو چې باید قبول کړې مو وی... زموږ ترمنځ رمز او شفر وټاکل شو او پرېکړه مو وکړه چې د تلفون او یا قاصد په لاس باید دا شفر ماته ورسېږي ترڅو خپل کار پیل کړم."

د دوی پلان دا وو چې له اقدام نه د مخه باید د ځینو ډلو او قومندانانو سره داسې خبرې وکړې چې ګواکې د دوی اقدام به د دغو ډلو په نفع وي او راتلونکې حکومت به د دوی په مشوره جوړوي، ترڅو د اقدام په وخت کې د دغو ډلو له خوا، نه یوازې مخالفت ونشي بلکې نتائجو ته ئې هیلمند وي.

خو د هېواد سیاسي او نظامي وضعیت او یو په بل پسې خاصې پېښې د دې باعث شوې چې د نجیب تر استعفی پورې، د مؤثر اقدام موقع ترلاسه نکړي، جنرال نبي عظیمي د خپل کتاب "اردو و سیاست" په **۵۲۵** مخ کې لیکي: "عبدالوکیل د خارجه چارو وزیر د مخکنیو تماسونو نه وروسته په **۱۳۷۱/۱/۲۷** د داکتر نجیب "چې تر دې نېټې لا جمهور رئیس وو" په مشوره او اجازه پروان ته ولاړ او له مسعود سره ئې ولیدل مسعود د ده دروند استقبال وکړ. پدې وخت کې د وکیل او د اجرائیه بیورو طرحه ورته او د رأیو په اتفاق داسې وه:

له مجاهدینو خاصتاً مسعود سره د ائتلافي حکومت تشکیلول. که نور له ائتلافي حکومت سره موافق نه وو د ګلبدین حکمتیار په خلاف ګډه جبهه جوړول او د کابل ښار له شا او خوا نه د هغه ایستل او د قدرت مساویانه وېش"

هغه په **۵۲۶** مخ کې لیکي: "عبدالوکیل له تلویزیون سره د خپلې مرکې له لارې وویل: ټول تنظیمونه حاضر دي چې د کابل له دولت سره ائتلاف وکړي او یو پراخ بنسټه ائتلافي دولت جوړ کړي، لدې کبله د ده په ګمان د ملل متحد د پلان د تطبیق ضرورت نشته. هغه وویل: یوازې حکمتیار لاتراوسه له دولت سره د ائتلاف مخالف دی" هغه وروسته په همدې مخ کې لیکي: "مزدك، کاویاني او

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکیل راتلونکې ته په امیدوارۍ سره کتل او مسعود ئې قهرمان ګڼلو، ما پوښتنه وکړه: څومره په مسعود اعتماد کولی شو؟ کاویاني او مزدك جواب راکړ: مسعود خپل رقیب حکمتیار ته د ماتې ورکولو لپاره هر راز سازش او روغې جوړې ته تیار دی!! او پدې هکله هیڅ تشویش ندی پکار!!"

په ۲۳۰ مخ کې لیکي: پدې وخت کې یوازې لوی درستیز آصف دلاور وو چې د جګړو سوق او اداره ئې په لاس کې وه، نور د رباني او مسعود په شمول په کاریز میر او خیرخانې کې اوسېدل، ویل کېږي چې رباني په شپو ورځو د دکو په یوه تاکوې کې اوسېدو. شورای نظار بې روحیې وه، یوازې د جنرال دوستم افرادو او سابقه نظامي قطعاتو اوچته روحیه درلوده او مقاومت ئې کولو. دلاور وایي: له حکمتیار سره د یوې پرېکندې جګړې لپاره عملیات پیل شول، حکمتیار مقاومت کولو او زموږ د قطعاتو مخکې تګ کم وو خو بلآخره د ده مقاومت مات شو او موږ برې ته نږدې شوو، د ده افرادو د لومړي خط مورچلې پرېښودې، حکمتیار خپله ماته احساس کړه او بیا ئې د اوربند وړاندیز وکړ، دلاور وویل: مجبور شوم له رباني سره وګورم او هغه ته ووایم چې عملیات باید ادامه وکړي ترڅو حکمتیار تسلیم شي خو رباني وویل: لوی درستیز صاحب! زه اختیار نلرم، د بهرنیو دوستانو تر فشار لاندې یم! او پدې ترتیب یو ځل بیا حکمتیار روغ رمټ خلاص شو. دلاور وویل: که یوه ورځ نور هم عملیاتو ادامه کړې وی زموږ ځواکونو چهارآسیاب نیولو او د کابل په شا او خوا کې جګړه د تل لپاره پای ته رسېدله"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بینن سیوان هڅې

له یوې خوا د ملل متحد د سرمنشي د خاص استازي بینن سیوان په ذریعه، د غیرمستقیمو خبروآترو له لارې د مجاهدینو او کابل رژیم ترمنځ د توافق لپاره هڅه کېده، هغه په لومړی سرکې په ائتلافي حکومت ټینګار کولو، خو زموږ د عدم توافق په نتیجه کې، هغه نجیب پدې قانع کړو چې مجاهدین ائتلافي حکومت نه مني باید په غیرائتلافي مؤقت حکومت توافق وشي، زموږ طرحه دا وه:

- د مخامخ خبروآترو نه پرته دې نجیب د خپلې استعفی له اعلان سره توافق وکړي.

۲ – د غیر متنازع فیها شخصیتونو څخه دې یومؤقت حکومت جوړ شي.

۳ – له فوځ او پولیس نه پرته دې ټول مسلح قطعات منحل شي.

۴ – د مؤقت حکومت په دوران کې دې د یوه مستقل انتخاباتي کمیسیون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذريعه په شپږو مياشتو کې انتخابات ترسره شي.

له دې طرحې څخه زموږ اهداف دا وو:

الف: د نجيب له استعفی سره سم کمونستي نظام او د وطن گوند متلاشي کېږي او کمونستانو ته د يوه منظم قوت په توگه پاتې کېدل گرانېږي.

ب: د کمونست رژيم اصلي جنگي ځواک، ملېشې او د خاد قطعات وو، فوځ عملاً ختم شوی وو، د دغو قطعاتو د انحلال په نتيجه کې د کمونستانو وروستی منظم جنگي قوت ختمېږي.

ج – عبوري حکومت ته د قدرت د انتقال په وجه هم د مجاهدينو تر منځ د جگړې احتمال پای ته رسېږي او هم د سازشونو مخنيوی کېږي.

د: په انتخاباتو سره به قوي مرکزي حکومت جوړېږي او په قومونو، مذهبي فرقو او سياسي ډلو د قدرت د وېش نزاع به پای ته رسېږي.

غربي ځواکونو او په دوی پورې تړلو حلقو په ظاهر کې لدې طرحې سره توافق ښودو، خو په پټه ئې له مسکو سره د يوه ائتلافي حکومت د جوړولو هڅه کوله، داسې ائتلافي حکومت چې د ببرک پلويان به ئې د دوی د خوښې ډلو سره جوړوي، مسکو او واشنگټن، ايران، پاکستان، سعودی اوهند به د دې حکومت ملاتړ کوي او کومه افغاني ډله چې لدې حکومت سره مخالفت وکړي بايد تر شديد فشار لاندې ونيولی شي، د هېواد د ننه او بهر، د داسې ائتلافي جبهې د جوړولو او د سياسي ډلو او گاونډيو هېوادونو د اقناع لپاره، جدي ليدني کتنې رواني وې، ځينو ډلو په آگاهانه توگه او د بهرنيو هېوادونو د فشار په وجه او ځينو په بې خبرې کې لدې بهير سره مرسته او ملگرتيا وکړه.

رباني ناڅاپه سعودی ته د سفر په نامه بهرته ولاړ او په همدې سفر کې ئې له روسانو سره وليدل او د مسعود معاهدې ئې توثيق کړې، پاکستان ته له راستنېدو وروسته، په يوې گډې جلسې کې يوه پاکستاني مسئول ترې پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه چي " استاده مور خبر کړه چي چیرته تللی وې؟" هغه وارخطا شو، شونډې ئې ورپېدې او فقط دومره ئې وویل چي په مور شك مه کوئ !"

له روسانو سره د رباني او مسعود توافقات په لاندي خبرو وو:

- د وطن ګوند ټول موجود غړي به په خپلو خپلو رسمي دندو کي پاتې کېږي.
- د افغان فوځ د افسرانو روزنه به د پخوا په څېر په روسیه کي ترسره کېږي او د فوځ وسله به روسي وي.
- د افغاني بانك نوټونو د چاپ کار به د مخکنی معاهدې سره سم د تل لپاره په مسکو کي ترسره کېږي.
- د اتحاد جماهیر شوروي سرحدات به محترم ګڼل کېږي.
- پدې سیمي کي به د مسکو له دوستانو سره د دوستي او له مخالفینو سره د مخالفت سیاست اعمالېږي "یعنی له هند سره دوستي او له پاکستان سره مخالفت"

داسي معلومېږي چي خوارکی بېنن سیوان پدې نه وو پوه چي اصلي خبره څه ده او څنګه دی د مجاهدینو د اغفال لپاره استعمالېږي. بېنن سیوان ته د امریکا او روسیې لخوا دا وظیفه ورکړې شوې وه چي که مجاهدینو له ائتلافي حکومت سره موافقه ونکړه نو د مؤقت حکومت تر څنګ باید په پټه داسي نظامي شوری جوړه شي چي رئیس به ئې د نجیب د ځواکونو قومندان جنرال نبي عظیمي وي. د جمعیت په شمول ځینو ډلو دا طرحه منلی وه، نجیب هم لدې طرحی سره موافقه کړې وه. جنرال نبي عظیمي په خپل کتاب (اردو و سیاست) کي دا خبره په ډاګه کړې.

د مؤقت حکومت په سر اکثرو افغاني ډلو موافقه وکړه او د کابینې د غړو لست ئې جوړ او بېنن سیوان ته ئې وسپارو. دوو ډلو چي یا له اصل توطئې نه بې خبره وو او یا وظیفه ورکړې شوې وه، لدې طرحی سره مخالفت اعلان کړ، خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوى مخالفت ته خاص اهميت ورنکړې شو.

رباني چې له پټ جريان نه واقف وو په ظاهر کې ئې لدې طرحې او د مؤقت حکومت د کابينې د غړو له لست سره خپله موافقه اعلان کړه. د کابينې غړو ته بلنه ورکړې شوه چې له بېنن سيوان سره يو ځاى کابل ته د تلو لپاره ځانونه اسلام آباد ته راورسوي. که څه هم نجيب د خپلو ځينو ملګرو په شمول لدې سره موافقه کړې وه چې قدرت دغه مؤقت حکومت ته انتقال کړي، خو د وطن ګوند د مرکزي کميټې، په هغې وروستۍ غونډې کې چې د بېنن سيوان په موجوديت کې دائره شوه، پدې هکله جدي مشاجره راولاړه شوه. محمود بريالي، نبي عظيمي، وکيل، آصف دلاور، کاوياني، مزدك او د ببرك نورو پلويانو د بېنن سيوان له طرحې سره مخالفت وکړ، جنرال نبي عظيمي په ډېرې تندې لهجې، نجيب تهديدکړ او وئې ويل: غير ائتلافي حکومت ته د قدرت انتقال، د وطن له ګوند سره خيانت دی، زموږ موجوديت او ژوند به څوك تضمينوي؟ که موږ په قدرت کې شريك نه وو هيڅ څوك، د ملل متحد په شمول د وطن د ګوند د غړو ژوند نشي تضمينولي، د مزار تجربې وښوده چې ائتلاف هم ممکن دی او هم زموږ په ګټه.

د غونډې وضعه هومره متشنجه شوه چې بېنن سيوان له نجيب نه وغوښتل چې لده سره يوځاى مجلس ترك کړي، نجيب له غونډې نه ووت، په وضعيت پوه شوى وو، په کابل کې پاتې کېدل ئې ځانته خطرناك ګڼل، غوښتل ئې له بېنن سيوان سره د ملل متحد په طيارې کې له هېواد نه ووځي، خو د کابل له هوايي ډګر نه راستون کړې شو، چانس ورسره يارى وکړه او پدې وتوانېدو چې د ملل متحد دفتر ته پناه يوسي. د ببرك پلويانو عملاً د قدرت واګې په لاس کې ونيولې، يعقوبي د خاد وزير، د نجيب له محدود شمېر نورو پلويانو سره په قتل ورسېدو، د کابل د ادارې لپاره داسې څلور کسيز هيئت اعلان شو چې‌جنرال نبي عظمي، جنرال آصف دلاور، د خاد د وزارت معين يارمحمد او د کورنيو چارو د وزارت معين عظيم زرمتي ئې غړې وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې وخت کې په اسلام آباد کې د تنظيمونو د مشرانو او نمايندګانو غونډه وه، زه لا دمخه د کابل په لوري خوځېدلی وم، زما په ځای هلال صاحب، پدې غونډې کې برخه اخيستې وه، د غونډې په منځ کې رباني ته د خط په ذريعه اطلاع ورکړې شوه چې په کابل کې داسې بدلون راغلي، هغه له غونډې نه ووت، څو شېبې وروسته بېرته غونډې ته راستون شو او وئې ويل: نور نو جلسې ته ضرورت نشته، په کابل کې قدرت مجاهدينو ته په لاس ورغلی او نجيب بندي شوی، په همدې وينا ئې غونډه پرېښوده او د غونډې له ځای نه په منډه ووت، خو يو ساعت وروسته پداسې حال کې بېرته راستون شو چې په څېرې کې ئې د خفګان او شديد تشويش نښې له ورايه څرګندې وې، وجه ئې داوه چې ده ته ويل شوي وو چې د ده ائتلافي ملګري به قدرت تر لاسه کوي او مخامخ او له کوم ځنډ نه پرته به ئې‌ده ته سپاری خو د کابل د ادارې لپاره د څلورکسيز هيئت اعلان مشوش کړي وو.

د نجيب استعفی

د نجيب د اقتدار په وروستيو شپو ورځو کې د هېواد حالات داسې وو:

کابل د مجاهدينو تر محاصرې لاندې وو، د روسانو مالي مرستې متوقف او نظامي مرستې ئې محدودې شوې وې، د خوراکي او سوند موادو بيه خپلې لوړې پورې ته اوچته شوې وه، رژيم حتی د نظامي پرسونل د معاش له ورکړې نه عاجز وو، د نظامي وسائطو لپاره ئې‌کافي تيل نلرل، اردو عملاً متلاشي شوی وو او ځای ئې د مليشو هغو ځواکونو ته تخليه شوی وو چې اجير جګړه ماران وو او د غارت او تالان لپاره جنګېدل او د جګړو له لارې اکمالېدل، کارئې دا وو چې په مفتوحه سيمو کې تالان ګډ کړي او له همدې لارې تغذيه او اکمال شي. د دولت د جنګي پرسونل روحيه ډېره مړاوی او د وطن ګوند د ملکي او نظامي غړو په ليکو کې شديد اختلافات راولاړ شوي وو، د حاکم حزب يوې ډلې غوښتل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدرت يوه داسي مؤقت حکومت ته انتقال شي چي د ملل متحد له لاري له مجاهدينو سره د تفاهم په نتيجه کي جوړېږي، بلې ډلي له ځينو جهادي تنظيمونو سره د ائتلافي حکومت په جوړولو ټينګار کولو.

نجيب هم په لومړی سرکي په ائتلافي حکومت اصرارکولو خو کله چي د ائتلافي حکومت په اړه ټولي هڅي ناکامي شوې نو ناچار شو چي مؤقت حکومت ته د قدرت د انتقال له طرحی سره موافقه وکړي. هغه په ۲۸/ ۱۲ / ۱۳۷۰ د چهارشنبې په ورځ دا موافقه اعلان کړه، خو د ببرك پلويانو لکه عبدالوکيل، جنرال نبي عظيمي، محمود بريالی، جنرال آصف دلاور او نورو لدې مفکوری سره مخالفت وکړ او د يوه داسي ائتلافي حکومت په جوړولو ئې ټينګار وکړ چي له جمعيت اسلامي او نورو منځ لارو ډلو سره به ئې جوړوي. په نظامي او ملکي اداراتو کي د چارو واګي عملاً د همدې دوهمي ډلي په واك کي وې، ملېشې هم لدوی سره ملګري وې.

نجيب چي د خپلو مخالفينو په ټکولو او له صحنې نه په لېري کولو کي ناکام شو، د جنرال دوستم د ترور منصوبه ئې هم شنډه شوه، نو مجبور شو چي د سه شنبې په ورځ ۲۵ / ۱ / ۱۳۷۱ خپله استعفی اعلان کړي.

د نجيب په استعفی سره د دولت ټول واك د ببرك د پلويانو په لاس کي پرېووت. دوی د احتمالي پېښو سره د مقابلې په خاطر او د دې لپاره چي د دولت تر تسلط لاندي منطقو مخصوصاً په کابل باندي د دوی سلطه قايم پاتې شي او د نظام د کامل متلاشي کېدو مخنيوی وکړي، د هغو ډلو سرتېري ئې کابل ته راانتقال کړل چي په يوې ائتلافي جبهې کي لدوی سره ملګري شوي وو. کابل ته د دغو سرتېرو د انتقال کار په ۱۳۷۰/۱۲/۲۵ عملاً پيل شوی وو او اکثره ئې د کابل د جنوبي کمربند په هغو پوستو کي ځای په ځای شوي وو چي د حزب اسلامي د ځواکونو د مخنيوی لپاره احداث شوې وې. په ولاياتوکي ټولو ملکي او نظامي مسئولينو ته ويل شوي وو چي د ائتلافي جبهې ملاتړ وکړي، که په

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازي سر د ښارونو له ساتني نه عاجز شول نو له خپلو ائتلافي انډيوالانو نه دي مرسته وغواړي. د حزب اسلامي له جبهاتو نه پرته د هري ډلي افراد له ځان سره ملګري کولی شي. پدې ائتلافي جبهې کي د ببرك له پلويانو سره د دوستم، سيد منصور نادري د اسماعليانو مشر، د وحدت حزب او شورای نظار ملګري وو، په ائتلاف کي د جنګي قوت له لحاظ د شورای نظار ونډه ترټولو کمه وه.

د کمونستانو پلان دا وو چي نظامي ځواك او د ښارونو امنيت او اداره د دوی د ځواکونو په لاس کي پاتې شي او ائتلافي انډيوالان يوازي په ځينو سياسي او اداري دندو کي مصروف کړي. د ائتلاف د دې خطرناکي توطئې اصلي لوبغاړو د ايران اسلامي جمهوريت ته دا ډاډينه ورکړې وه چي دوی د پاکستان د جدي مخالفت او له ايران سره د کلکي دوستي او ملګرتيا اراده لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حزب اسلامي طرحه

حزب اسلامي غوښتل چې په يوه داسي مؤقت حکومت توافق وشي چې ټولو جهادي ډلو ته د منلو وړ وي او دې حکومت ته په سوله ايز شکل قدرت انتقال او بيا په شپږو مياشتو کي انتخابات ترسره شي او دا هڅه ئې کوله چې ټولي ډلي پدې قانع کړي چې اقتدار ته د رسېدو لپاره د کودتاګانو، سازشونو او له کمونستانو سره د ائتلاف لار غوره نکړي او د کمونستانو ترخی تجربې ونه آزمويي او په مؤقت حکومت کي دي د خاصي برخي لاس ته راوړو هڅه ونکړي بلکي دا دي ومني چي مؤقت حکومت دي لداسي شخصيتونو نه جوړ شي چي ټولو ډلو ته د منلو وړ وي او دا خبره دي د يوه اصل په حيث قبول کړي چي د تنظيمونو برخه او د شخصيتونو وزن او حيثيت دي د انتخاباتو له لاري او د ولس لخوا وټاکل شي، مشران دي تر انتخاباتو انتظار وکړي او د انتخاباتو له لاري دي په حکومت کي داخل شي. موږ پدې باور وو چي يوازي پدې ترتيب د خپل منځی جګړو، کودتاګانو، سازشونو او د بهرنيو په مرسته قدرت ته د رسېدو د ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروا هڅو مخنیوی کولی شو. خو هغه کورني او بهرني څواکونه چې د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامي حکومت له جوړېدو نه وېرېدل، پدې هلوځلو بوخت وو چې لومړی دي له کمونستانو سره یوه ائتلافي اداره جوړه شي، داسې چې واګې به د کمونستانو په لاس کې وي که دا کار میسر نشو نو په یوه داسې حکومت دي توافق وشي چې له غرب پلوه بې طرفانو او منځ لارو نه جوړ شوی وي، حزب اسلامي د دې توطئې د شنډولو لپاره دا طرحه وړاندې کړه:

- نجیب دي استعفی وکړي.
- جهادي ډلې دي په یوه داسې مؤقت حکومت توافق وکړي چې له غیر متنازع فیها شخصیتونو نه جوړ شوی وي او ټولو ته د منلو وړ وي، دا شخصیتونه کولی شي احزابو ته منسوب وي خو مشروط پدې چې د نورو په خلاف تعصب ونلري، د دوی د سوابقو، اسلام ته د تعهد او له کمونستانو سره د عدم ملګرتیا په اړه هیڅ ډله پدوی اعتراض ونلري.
- ملېشې چې د کمونست رژیم اصلي جنګي ځواک دی باید منحل شي او د دوی وسلې دي اردو ته انتقال شي.
- د کابل ښار امنیت دي د پولیسو ځواک ته وسپارلی شي.
- قدرت دي په سوله ایز ډول دې حکومت ته انتقال شي.
- په شپږو میاشتوکې دي عمومي انتخابات تر سره شي.

له مولوی خالص او استاد سیاف نه پرته ټولو ډلو لدې طرحی سره توافق وکړ، د کابینې د غړو لست جوړ شو، کاپی ئې بینن سیوان د ملل متحد د سرمنشي خاص استازي ته وسپارلی شوه، نجیب له خپلې استعفی او مؤقت حکومت ته د قدرت له انتقال سره توافق وکړ، د کابینې غړي په اسلام آباد کې راغونډ شول، ترڅو له بینن سیوان سره یو ځای کابل ته ولاړ شي، خو دا پروسه د ببرک پلویانو د کې جی بی په اشاره مختل کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباني په لومړۍ سر کي دا طرحه ومنله او د کابینې د غړو لست ئې په ۱۳۷۱/۱/۲۷نېټې امضاء کړ، خو څو ورځي وروسته او پس له هغه چي د ببرك پلویانو ډاډه کړ چي دوی د نجیب په خلاف د اقدام اراده لري، له خپلي ژمني په شا شو او پدې ئې اصرار پیل کړ چي په مؤقت حکومت کي باید مشران برخه واخلي، مقصد ئې دا وو چي په کابل کي د ائتلافي جبهې له خوا کودتا کېږي، دوي ته په حکومت کي په زړه پوري برخه ورکول کېږي، پکار ده دا برخه د جهادي تنظیمونو د ګډي پرېکړي په نامه ترلاسه کړي نه د ائتلافي جبهې لخوا د کودتا تر نامه لاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې

د شمال پېښې او د ببرك د پلويانو لوبه

په شمال کې د نجيب او د ده د گوندي مخالفينو ترمنځ اختلاف، ورځ په ورځ زياتېدو، نجيب غوښتل جمعه اڅك د دوستم په مقابل کې تقويه کړي، د ببرك پلويانو دا هڅه کوله چې جمعه اڅك او د نجيب نور پلويان له مزار نه لېرې کړي او د ټول شمال واگې د دوی په لاس کې پرېوځي، د مزار ستراتيژيك اهميت هومره وو چې په ټول هېواد د تسلط لپاره بايد مزار د دوی په واك کې وي، د دوستم تهديدونو، له مجاهدينو سره د ده ارتباطاتو اوپه کابل کې د ببرك د پلويانو ټينگار، نجيب دې ته اړ کړ چې جمعه اڅك او د ده ټيم، له مزار نه کابل ته راوغواړي او مزار جنرال دوستم ته پرېږدي. جنرال دوستم پدې قانع شو او له مجاهدينو سره د ده ارتباطات ساړه شول.

د مخالفت په وخت کې هغه تر ټولو د مخه د حزب وحدت له مشر عبدالعلی مزاری سره تماس ونيولو، بيا ئې موږ ته هيئتونه راولېږل او وروسته ئې له مسعود سره خبرې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه پیغامونو ته زموږ لیکلی او شفاهی ځواب دا وو چې نجیب د جګړې په دوام اصرار کوي، د دې پروا نلري چې د ده د اقتدار لپاره به تر کله وینې توئیږي، ترڅو نجیب له اقدار نه لېرې نشي او ځای ئې یوه مؤقت حکومت ته تخلیه نشي جګړه به دوام کوي. هغه ځواکونه چې نه غواړي د افغان ولس د وینو په مزید تویولو کې د نجیب ملګرتیا ته دوام ورکړي باید له دولت نه رابېل شي، له جګړې نه لاس واخلي، د خپل ملت په خواکې ودرېږي او له مجاهدینو سره ملګري شي، که څوک دا کار وکړي یا ئې ونکړي دا رژیم به حتماً نسکورېږي، د رژیم د بقا ټول امکانات ختم شوي.

له مزار نه د جمعه اخك او د ده د ملګرو له لېرې کولو نه وروسته، نجیب خپلې غلطی ته متوجه شو، پس له لنډې مودې ئې هغوی بېرته مزار ته له پوره صلاحیت او امکاناتو سره ولېږل. جنرال دوستم ته د مجاهدینو په ګډون د یوه مسلحانه قیام نه پرته بله لار نه وه پاتې، په مزار د حملې لپاره تیاری ونیولی شو، په حملې کې د دوستم، منصورنادري او د حزب وحدت د ځواکونو په څنګ کې د جمعیت محدود شمېرکسانو برخه واخستله، مزار د دوی په لاس کې پرېوتو، جمعه اخك له خپلو ځینو ملګرو سره اسیر شو، له یوې خوا د وحدت حزب او له بلې خوا جمعیت، بی بی سي ته وویل چې مزار دوی نیولی او جنرال دوستم لدوی سره یوځای شوي، خو په حقیقت کې دواړه له دوستم سره ملګري شوي وو او مزار عملاً د دوستم او د ببرك د پلویانو په لاس کې وو.

له کابل نه جنرال نبي عظیمي د یوه هیئت په سرکې مزار ته ورسېدو د سخی د جنډې د پورته کولو مراسم د نوموړې هیئت په وړاندې تر سره شول او راپور ئې کابل راډیو خپورکړ او پدې ترتیب د مزار د فتحې حقیقت، هرچا ته ښه معلوم شو، مخصوصاً د مزار د نیولو مدعی غولول شوو فاتحینو ته !!

د جبل السراج معاهده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مزار تجربه، د جنرال نبي عظیمي او د "ملگرو" له نظره کامیابه تجربه وه! د ائتلاف تجربه، داسي ائتلاف چي هر څه ئې دوي ته سپارلي، واکمني، وسائل، په قوم کي اعتبار او په ائتلاف کي جهادي انډیوالانو ته د یوه لوی ښار د نیولو داسي تش په نامه افتخار په لاس ورغلی چي پنځمه ورځ هر څوك د هغه په حقیقت پوه شوي.

دا کامیابه تجربه باید په کابل کي هم تکرار شي، جنرال نبي عظیمي حق لري چي د مرکزي کمیټې په غونډې کي د نجیب د هغه نظر مخالفت وکړي چي ویل ئې "قدرت دي مؤقت حکومت ته انتقال شي" او په ډاډ او اطمئنان سره ووایي چي د مزار د تجربې مطابق ائتلافي حکومت د حل لاره ده !!!

د جبل السراج د معاهدې ترشا، اساسي هڅوونکی عامل همدا وو، د دې معاهدې لپاره په جبل السراج کي مسعود، دوستم، د حزب وحدت هیئت او د ببرك د پلویانو هیئت راغونډ شول او په لاندي ټکو ئې توافق وکړ:

- د نجیب واکمني پای ته رسول.
- د یوې داسي شل کسیزی شوری تشکیل چي مسعود به ئې رئیس او سیدمنصور نادري به ئې معاون او په ائتلاف کي شامل ډلي به د تساوی په بنیاد په هغې کي غړیتوب لري.
- د راتلونکي حکومت صدراعظم به عبدالعلی مزاري، د دفاع وزیر به جنرال دوستم او د خارجه چارو وزیر به عبدالوکیل وي، د فوځ ټول قطعات به په خپل حال پاتې وي.
- لومړی به په شمال کي گډي اداري جوړېږي، وروسته به د کابل لپاره وروستی اقدام کېږي.
- په کابل کي په د شورای نظار او حزب وحدت یو شمېر مسلح کسان د دوستم د قطعاتو تر څنگ او د هغوی په جامه کي ځای په ځای کېږي. د غونډې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای کې، یو ځل بیا یوه بل ته د دوستۍ لاسونه او په خپلو ژمنو د ودرېدو اطمئنان ورکړي شو.

د دې مرحلې د جریاناتو په حقایقو د پوهېدو لپاره ښايي له هغو خبرونه خبرېدل به ډېر حقایق تاسو ته روښانه کړي چې ۱۳۷۵ کال د سنبلې په میاشت کې زما او مسعود تر منځ، زما په موټرکې تر سروبی پورې د سفر په جریان کې شوي:

ما ورته وویل: په یوه وخت، په دوو جبهو کې جګړه، نه موږ ته مفید ده او نه ممکن، باید له یوه طرف سره حتماً روغه جوړه وکړو.

مسعود: دوستم ډېر خود غرضه او بې اعتباره انسان دی.

ما ورته وویل: له موږ سره ئې تر اوسه په خپلو ژمنو عمل کړی.

مسعود: زه به د یوه جریان په هکله معلومات درکړم ترڅو درته څرګنده شي چې دوستم څومره بې اعتباره انسان دی: موږ توافق کړی وو چې په شمال کې به زموږ افراد د ولایاتو په مراکزو کې ځای په ځای کېږي او ګډې ادارې به جوړوو، ما د بدخشان قومندانانو ته وویل چې د جنرال دوستم له قومندان سره، چې نوم ئې رانه هېر شوی، تماس ونیسي.

ما وویل: جنرال همایون فوزي؟

مسعود: هو جنرال فوزي، څوکله چې زموږ قومندانانو له هغه سره خبره وکړه، ځواب ئې ورکړ چې ما ته تر اوسه پدې هکله خاص هدایت ندی راکړې شوي، له دوستم سره مې د مخابرې له لارې خبره وکړه، هغه راته اطمئنان راکړ چې زه جنرال فوزی ته همدا اوس هدایت ورکوم، خو ما ته د مخابرې د کشف شبکې اطلاع راکړه چې دوستم، فوزی ته هدایت ورکړ چې د مسعود قومندانان په خبرواترو مصروف وساته، خپل استحکامات ونیسه، هیڅ ته اجازه مه ورکوه چې فیض آباد ته داخل شي. همدا راز له جمعه اخک سره د ده د اختلاف د تشدید په وخت کې ده له موږ سره د ګډ کار تعهد وکړ، څوکله چې نجیب، جمعه اخک له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مزار نه تبدیل کړ، رابطه ئې له موږ سره قطع شوه، بیا د مزار له نیولو نه وروسته هغه یوځل بیا له کابل سره روغه جوړه وکړه او د جنرال نبي عظیمي په مشرۍ له کابل نه هیئت ورغی او د سخی جنډه د همدې هیئت په لاس اوچته شوه!!

د همدې سفر د خبرو آترو په یوه بل پړاو کي هغه غوښتل د کابل د سقوط په پېښه کي خپل رول توضیح او توجیه کړي، وئی ویل: د نجیب له سقوط نه مخکي موږ ته د فوځ د افسرانو مراجعه دومره زیاته شوه چي ما به له جنرالانو نه پرته له بل چا سره نه کتل !! ماترې پوښتنه وکړه: لکه څوک؟

هغه په خپل ذهن فشار راوور، له څه ځنډ نه وروسته ئې د جنرال عیسی خان (د لسمي فرقې قوماندان) په شمول د دریو جنرالانو نومونه واخستل.

ما ورته وویل: باور وکړه چي د دغو جنرالانو، ډېر د مخه له موږ سره ارتباطات ټینګ او د نجیب تر سقوط پوري ئې له موږ سره تماس درلود، خو موږ پوهېدو چي دوی د ببرک پلویان دي او غواړي د هغه لپاره څه وکړي.. ببرک د همدې لپاره له مسکو نه په ناڅاپي ډول وطن ته راستون شوی وو.

مسعود، نابېره په یوې داسې خبرې اعتراف وکړ چي زه ګمان نکوم بل چاته به ئې افشا کړې وي، وئې ویل: په آخر کي زه هم دې خبرې ته متوجه شوی وم، د همدې لپاره په هغې غونډې کي چي جنرال دوستم له ګڼ شمېر جنرالانو او ځینو جهادي قوماندانانو سره، پداسې حال کي، په پروان کي زما قرارګاه ته راغلي وو چي زه ئې نه ووم خبرکړي، ما ټولو ته وویل: پدې غونډې کي باید ټول دا خبره په څرګندو الفاظو وکړو چي ببرک یو ملي خائن دی، ټولو سرونه کوز واچول، هیچا څه ونه ویل، په پای کي ستاسو یوه قوماندان، انجنیرمهدی وویل: آمرصاحب اوس د دې خبرو وخت ندې، ډېر مهم مهم ملیتي مسائل په مخ کي لرو، د ملیتونو د حقوقو د ټاکلو وخت دی، دا مسئله باید د هرڅه نه زیات په پام کي ولرو !!

په کابل د حملې ګوابښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاد او اسلام په خلاف، د دغې خطر ناکې توطئې له اسرارو څخه له خبرېدو وروسته، د پاکستان غونډې راته عبث او غولوونکې بربښېدې، د سپيني شګې له لارې مې د لوګر په لورې حرکت وکړ، دوه کاره مو وکړل:

- ټولو جبهاتو ته مو لارښوونه وکړه چې د ولاياتو د پاتې مراکزو د نيولو لپاره بايد له صالح مجاهدينو سره له تفاهم نه وروسته ګډ اقدام وکړي او مجاهدين د ائتلاف په خطر ناکو عزائمو او عواقبو پوه کړي.
- کمونستانو ته مو دا خبره اعلان کړه چې يا به د ثور له اوومې نه د مخه له قدرت نه بلاقيد او شرط لاس اخلي او د کابل امنيت به د کابل د شا او خوا مهمو قومندانانو هغې شورى ته سپارى چې لست ئې اعلان شوي، يا دې پر کابل د لويې حملې انتظار وکړي.

مخکې له هغه چې ولايتونه، ائتلافي جبهې ته په لاس ورشي د مجاهدينو د عملياتو په نتيجه کې د هېواد په جنوب او شرق کې، ګڼ شمېر مراکز د مجاهدينو په لاس فتحه شول، خو متأسفانه په شمال او غرب کې، د مجاهدينو د غفلت په وجه ځيني ولايات د ائتلاف په لمن کې پرېوتل، هرات، غزني، کندهار او ميدان ښار هم پدې جمله کې وو. ننګرهار، لغمان، لوګر، پکتيا، هلمند، فراه، نيمروز، غور، بادغيس، کاپيسا، بغلان، کندز، زابل او ارزګان د مجاهدينو په لاس فتحه شول پکتيکا، خوست، کنړ او تخار لا د مخه فتحه شوي وو.

ښايي د هغه مخابروى هدايت له متن نه خبرېدل به په حقايقو د لا ښه پوهېدو په لاره کې له تاسو سره مرسته وکړي چې د ببرك له خوا د ننګرهار د والى افضل لودين په نامه جلال آباد ته مخابره شوى وو: ببرك هغه ته ليکلي وو: "حتماً مقاومت وکړي او مه پرېږدى چې جلال آباد د مجاهدينو په لاس کې پرېوځي، تر دريو ورځو پورې به ۲۰۰۰ جوزجاني سرتېري ستاسو مرستې ته درورسېږي". د مخابرى دا متن د جلال آباد له فتحى نه وروسته د مجاهدينو لاس ته ورغي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ځواکونه د کابل په لوري و خوځېدل اول او دوهم امنیتي کمربندونه ئې له کوم جدي مقاومت سره له مخامخ کېدونه پرته مات کړل او ترقلعه چي پوري ورسېدل، زه پدې وخت کي د لوګرولایت په سرخاب کي وم. سرخاب ته پاکستاني هیئت راورسېد ، له مانه ئې غوښتل چي یو ځل د څو ساعتو لپاره تر پېښور پوري ولاړ شم او د مشرانو په وروستۍ غونډې کي برخه واخلم. غونډې د پېښور په ګورنر هاوس کي دائرېدی، د سعودی د استخباراتو مشر ترکي الفیصل او د پاکستان صدراعظم نوازشریف هم پدې غونډه کي برخه اخسته.

د پاکستان صدرعظم او ترکي الفیصل څو ځله د مخابری له لاري له ما نه وغوښتل چي پېښور ته ورشم، ما ته ئې ویل چي په حکومت کي ستا او ستا د حزب د موقعیت په ارتباط به ټول مشکلات حل شي. خو ما ورته وویل: زه په حکومت کي د حزب د موقعیت په اړه نه کومه خاصه غوښتنه لرم او نه اعتراض، زه د مسئلی اصولی او معقول حل غواړم، په کابل کي د کمونستانو له خوا خطرناکه توطئه روانه ده، د دې توطئې د شنډولو لپاره زما موجودیت د کابل په شا او خوا کي ضروري دی. د حکومت په هکله د بحث لپاره زموږ با صلاحیته استاځي هلته شته او په غونډه کي برخه اخلي.

پدی وخت کي د سعودی له خوا د مشایخو او علماوو یوه لویه ډله د دې لپاره پېښور ته رااستول شوې وه چي د دوی په ذریعه د داسي یوه حکومت په سر د ټولو تنظیمونو توافق ترلاسه کړي چي:

- تر دوو میاشتو پوري به د هغه ریاست صبغة الله مجددی کوي.
- وروسته به د څلورو میاشتو لپاره رباني د دولت رئیس وي.
- مسعود به د دفاع وزیر وي.
- صدارت به حزب اسلامي ته سپارل کېږي.

آی اس آی پدې ټینګار کولو چي که مسعود د دفاع وزیر نشي او رباني او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجددی ته د جمهوري ریاست مقام ورنکړي شي بحران نه حل کېږي او په کابل مسلط ځواکونه بل چاته قدرت نه سپاري. وروسته وروسته دا خبره کاملاً په ډاګه شوه چي په اصل کي مسکو او واشنګټن د دې فیصله کړې وه چي په قدرت کي د کمونستانو ګډون یوازي لدې لاري تضمین کېدی شي چي جمهوري ریاست او دفاع وزارت هغه چا ته وسپارلی شي چي له کمونستانو سره ئې ائتلاف کړي او په خپلو پستونو کي د دوی له پاتې کېدو سره موافق وي، دا خبره د یادولو وړ ده چي ځینو خاصو حلقو اود آی اس آی مسئول جنرال جاویدناصر حکومت ته دا مشوره په مکرر ډول ورکړې وه چي: د پاکستان ملي مصالح دا غوښتنه کوي چي په کابل کي د یوه ځواکمن پښتون مشر په ځای باید یو غیر پښتون مشر د حکومت واګي په لاس کي ولري چي پدې ترتیب به د افغانستان له لوري پاکستان ته د پښتنو تر نامه لاندي د کومي ستونزی د راولاړېدو احتمال پای ته ورسېږي.

د کابل له لوري هم یوځل سلیمان لایق د مخابری له لاري تماس ونیوو او بیا ئې د جنرال رفیع د دفاع سابقه وزیر په مشری هیئتونه سر خاب ته راغلل. د سلیمان لایق یوه خبره په خاصه توګه د یادولو وړ ده چي لما نه ئې پوښتنه وکړه: تاسو په ائتلاف څه اعتراض لرئ، پداسي حال کي چي نور ورسره موافق دي او ستونزه یوازي له همدې لاري حل کېدی شي.

جنرال رفیع پدې تأکېد کولو چي په کابل د حملې له ګواښ نه منصرف شو او د خبرو له لاري په یوې ګډې اداري توافق وکړو. ما ورته وویل: که غواړئ په کابل حمله ونشي نو تاسو بلاقید او شرط له قدرت نه لاس واخلئ. ده وویل: قدرت چاته انتقال شي؟ تر اوسه خو مجاهدینو په کومي ادارې توافق ندی کړی. ما ورته وویل: تاسو درې خبرې اعلان کړئ:

- موږ له قدرت نه لاس اخلو او مجاهدینو ته د قدرت له لېږدولو سره موافق یو.
- که مجاهدین په خپلو منځونو کي په کوم حکومت توافق وکړي قدرت به هماغه حکومت ته انتقالوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- او که داسې ونشول موږ به د کابل د ادارې واګې هغې شورى ته سپارو چې د کابل د ښا او خوا له مؤثرو قومندانانو نه جوړه شوې وي.

پدی صورت کې موږ اطمئنان درکوو چې په کابل به حمله نه کېږي.

دی کابل ته ستون شو، خو د کابل واکداران د دې په ځای چې له دغو خبرو سره توافق وکړي له يوې خوا ئې کابل ته له شمال نه د ائتلافي جبهې قوتونه راانتقال کړل او له بلې خوا عبدالوکیل د نجیب د وخت خارجه وزیر، اعلان وکړ چې که حزب اسلامي په کابل حمله وکړي نو غاښ ماتونکی ځواب به ورکړي شي.

جنرال رفیع هم راغی او ماته ئې دوه خبرې، يوه رسمي او يوه شخصي وکړه: رسمي خبره ئې دا وه چې د دولت عالي شورى ستاسو له طرحې سره موافق نده، پدې ټینګار کوي چې باید ګډه اداره جوړه شي، په کابل له حملې نه ډډه وشي او زموږ او ستاسو ترمنځ دې مذاکرات ادامه وکړي.

غیر رسمي خبره ئې دا وه چې ځینې ستاسو له طرحې سره موافق دي خو ځینې مخصوصاً د ببرك پلویان له ائتلافي او ګډ حکومت نه پرته په بل څه نه راضی کېږي، ما په غونډې کې ستا هغه اعتراض هم وړاندې کړ چې: تاسو د شمال د ائتلاف ځواکونه د څه لپاره کابل ته راانتقال کړي؟ آیا د دې خبرې معنا دا نده چې تاسو په زور په قدرت کې د پاتې کېدو اراده لرئ؟ د غونډې ځینې غړي لدې نه خبر نه وو، ځینو نورو وویل چې دا کار د کومې پرېکړې په اساس ندی شوی او شمېر ئې هم دومره ندی چې د تشویش وړ وي.

بالآخره د ثور په پنځمې نېټې له مختلفو خواوو ګڼ شمېر مجاهدین کابل ته راکوز شول، ارګ، صدرات، داخله وزارت، خارجه وزارت او ګڼ شمېر نور مهم مراکز د حزب د مجاهدینو لاس ته ورغلل، د دغو مراکزو په نیولو کې د يادونې وړ مقاومت او جګړه نده شوې، که په هماغه ورځ د خواجه رواش هوايي ډګر نیول شوی وی او پدې ترتیب د کابل او مزار ترمنځ هوايي رابطه قطعه شوې وی نو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوم ائتلاف توطئه به کاملاً شنډه او د کابل بحران به د تل لپاره ختم شوی وو.

د فتحی زیری

ما په همدې ورځ ۵/ ۲/ ۷۱ د مازدیگر له خوا د مخابری له لارې په پېښور کې، د افغان نیوز ایجنسي په دفتر کې له راغونډ شوو خبرنگارانو سره مرکه وکړه، پدې مطبوعاتي کنفرانس کې زما د وینا بشپړ متن دا وو:

ټول افغان ولس او گرد اسلامي امت ته د اسلامي انقلاب د بریالیتوب مبارکي وایم. دا بری د ټولو جهادي ځواکونو او د افغان ولس د فرد، فرد د نه هېرېدونکو قربانیو محصول دی، د دې عظیم جهاد د بریالیتوب په افتخار کې ټول افغان ولس شریک دی، هغه ولس چې د اسلام لپاره ئې د ټولو ستونزو او کړاوونو په وړاندې په میړانه صبر وکړ او یونیم ملیون شهیدان ئې ورکړل. زموږ ټول ولس په تېره بیا د کابل با ایمانه خلکو، پدې جهاد کې ستره ونډه درلوده، د جهاد په دوران کې د کابل د ښاریانو قرباني که تر نورو ولایاتو زیاته نه وه، کمه په هیڅ صورت کې نه وه.

جگړه پای ته رسېدلی او د جگړې ضرورت منتفی گڼو، ټولو ته بلنه ورکوو چې راځی یوه بل ته د ورورۍ لاسونه ورکړو او د تلپاتې سولې د ټینگښت لپاره په گډه هڅه وکړو.

د کابل اوسېدونکو ته اطمئنان ورکوو چې مجاهدین د دوی په خدمت کې دي، هیڅوا ته به لدوی نه زیان ونه رسېږي او عمومي عفوه به د ټولو په هکله مراعات شي.

زموږ په هېواد کې به راتلونکي حکومتونه د خلکو په خوښه، د انتخاباتو او د ولس رأیي ته د رجوع له لارې ټاکل کېږي، تردې وروسته د کودتایي او تحمیلی حکومتونو د واکمنې ټول امکانات پای ته رسېدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عجالتاً به د ټولو جهادي تنظيمونو په اتفاق جوړ شوي مؤقت حکومت ته واگي سپارل کېږي او د شپږو مياشتو په منځ منځ کي به انتخابات تر سره کېږي. هغه توافقات چي پدې اړه د حزب اسلامي د استاځو او نورو تنظيمونو د مشرانو ترمنځ شوي زموږ له نظره تائيد دي او موږ د هغوی په نسبت التزام کوو. فقط د هغه کميسيون ضرورت منتفی گڼو چي د کابل له سابقه واکدارانو نه مجاهدينو ته د قدرت د انتقال لپاره جوړ شوي، ځکه قدرت عملاً د هغوی له لاسه وتلی او د مجاهدينو په لاس کي دی.

موږ هيڅکله د يوه حزب مطلقه واکمني، هغه هم له قوې نه د استفادی له لاري نه غواړو او نه ئې د خپلو اسلامي اصولو مطابق گڼو.

موږ ټولو ته بلنه ورکوو چي راځی صادقانه تعهد وکړو چي لدې وروسته به زموږ په هېواد کي له يوه لاس نه بل ته د قدرت د انتقال په کار کي، د يوه څاڅکي وينې توئېدو او د پخوانيو ترخو او خونړيو تجربو تکرار ته اجازه نه ورکوو.

بايد دا ومنو چي اسلام د حکومت د جوړولو حق ولس ته ورکړي، يوازي هغه څوك په اسلامي نظام کي د حکومت کولو حق لري چي د ملت اکثريت وربانديې اعتماد وکړي.

له مؤمنو مجاهدينو، د کابل له ښاريانو او د اردو او څارندوی له هغو منسوبينو نه چي د رژيم په نسکورولو کي ئې فعاله ونډه وه ستاينه کوو او لدوی نه غواړو چي يوبل ته لاس ورکړي، په ښارکي کامل امنيت تأمين کړي او پری نږدی چي ماجراغوښتونکي مفسد عناصر د بد نظمي او د ولس د آزار او اذيت سبب شي.

له گاونډيو او دوستو هېوادونو، پاکستان، ايران او سعودی عربستان او ټولو هغو هېوادونو نه چي د جهاد په دوران کي ئې زموږ د ولس د اسلامي مقاومت په يوه بله بنه ملاتړ کړي مننه کوو..."

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنرال جاوید ناصر د آی اس آی مشر ته د کابل د رژیم د نسکورېدو او ښار ته د مجاهدینو د ننوتو خبر پداسي وخت کي ورسېدو چي د تنظیمونو مشرانو د نواز شریف او ترکي الفیصل په شمول د پېښور په گورنر هاوس کي غونډه درلوده، ماته د یوه افغان مشر (چي نوم اخستل ئې ضرور نه گڼم) یوه عربی ملگري، د دې غونډې په هکله قصه کوله چي: زه هم د دې مشر د افرادو په ډله کي د غونډې ځای ته داخل شوم، نوموړی افغاني مشر، د خپل یوه ملگري او جنرال جاوید ناصر سره، له غونډې نه راووتل او یوه اطاق ته داخل شول، ماته هم موقع په لاس راغله چي دې اطاق ته ننوځم، دغه افغاني مشر، پاکستاني جنرال ته مخ واړاوو او له الحاح نه ډك غږ سره ئې هغه ته وویل: د حکمتیار د اقدام عواقب ډېر وخیم دي، په هر قیمت چي کېدی شي باید مخه ئې ونیولی شي.

جنرال ورته وویل: تا ته ډاډ درکوم چي په هر صورت کي به دا اقدام شنډوو، حتی که د قوې د استعمال په بیه وي !! افغاني مشر ورته وویل: جنرال صاحب پلیز (لطفاً داکار وکړي) هغه عرب وویل چي لدې ورځي وروسته ما خپله رابطه د تل لپاره له نوموړی مشر سره قطع کړه.

متأسفانه مجاهدین پدې ونتوانېدل چي د خواجه رواش هوایي ډگر فلج او د کابل مزار تر منځ رابطه قطع کړي، له همدې هوایي ډگر نه په استفادی سره، د جبل السراج ائتلاف وتوانېدو چي د هوا له لاري له مزار نه کافي شمېر مسلح ملېشې د ثور په شپږمه شپه کابل ته راورسوی او په کابل کي جگړه پیل کړي، جگړه د کمونست رژیم لوی درستیز جنرال آصف دلاور، د کابل د گارنیزیون قوماندان جنرال نبي عظیمي، د ۰۵۵ فرقې قوماندان جنرال بابه جان او د جنرال دوستم معاون جنرال مجید روزی تر قوماندې لاندي، د حزب اسلامي په خلاف پیل شوې وه. پدې جگړې کي اصلي ونډه د کمونست رژیم نه د پاتې قطعاتو وه، د نظار شوری ونډه ډېره ضعیفه وه، ډېر محدود شمېر کسان ئې کابل ته، هغه هم اکثراً د هوا له لاري راانتقال شوي وو، چي ځیني ئې د کابل په جنوب کي او ځیني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې له برګو دریشیو سره پدې خاطر د سفارتونو شا او خوا ته ځای په ځای شوي وو چې خبرنګاران او د بهرنیو هېوادونو استاځي ئې وګوري او د جګړې په هکله داسې راپورونه ورکړي چې دا د کمونستانو او مجاهدینو تر منځ نه، بلکه په خپله د مجاهدینو ترمنځ ده.

مسعود په جبل السراج کې وو، د ده او کابل ترمنځ ټوله لاره د حزب اسلامي د مجاهدینو په لاس کې وه، له یوه پلوه کابل ته له داخلېدو وېرېدو، له بله پلوه مطمئن نه وو چې کمونست جنرالان دې مقاومت وکړي شي، که څه هم داکتر عبدالرحمن د جنرالانو د اخلاص په هکله او د مقاومت د امکان په اړه ډاډ ورکاوو خو ده جرأت نشو کولی. دوه اونۍ وروسته چې کله کمونست جنرالان د کابل په اوضاع نسبتاً مسلط شول او د حزب اسلامي ځواکونه له ښار څخه ووتل او صبغةالله مجددی هم کابل ته راورسېدو، نو هله مسعود د جنرال مؤمن په ټانکونوکې د هغه د حمایې تر سیورې لاندې په ۱۳۷۱/۲/۱۹کابل ته د ننوتلو جرأت وکړ، ده تر ټولو زیات په جنرال مؤمن باور او اعتماد درلود.

پدې جګړې کې، د حزب وحدت ونډه تر شورای نظار، ډېره زیاته او مؤثره وه. هم له شمال نه د جنرال دوستم له قطعاتو سره د دوی د راغلو کسانو شمېر تر شورای نظار نه زیات وو او هم د کابل په اوسېدونکو کې د هزاره وو او پنجشیریانو د شمېر تناسب داسې وو چې د حزب وحدت تله ئې په شورای نظار درنه کوله.

موږ ته د کابل په کوڅو کې، کور په کور جګړه هم ګرانه وه او هم د ښار د تالا کېدو او ورانېدو باعث معلومېده، پدې خاطر مو مجاهدینو ته هدایت ورکړ چې له ښار نه ووځي او په څلورو خواوو کې ئې مستقر شي.

په ظاهر کې او په سطحی لیدنې سره خو ښایې دا ننوتل او ژر وتل زموږ د ځواکونو ماتې تلقی شي، خو په حقیقت کې په همدې اقدام سره د کمونستانو ټول پلان شنډ کړی شو. د دوی پلان دا وو چې د جهادي تنظیمونو مشران او مؤثر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصیتونه پداسي حال کي کابل ته ننوځي چي د کابل او ټولو سترو ښارونو او لويو لارو کنټرول کاملاً د کمونست رژيم نه د پاتې مسلح قطعاتو او خاد په لاس کي وي چي بيا به له دغو بې وزله لاس پښو تړلو مبلمنو سره هرڅه کول آسانه وي، په کابل کي له راغونډېدو سره سم به له منځه وړل کېږي او قدرت به د تل لپاره د ائتلافي جبهې په واك کي پاتې کېږي. په همدې اړه اميد دی د څو پېښو وضاحت به لوستونکو سره مرسته وکړي چي په حقايقو ښه پوه شي:

١ - د نجيب له استعفی نه د مخه او د جبل السراج د ائتلاف له جوړېدو وروسته، ماته په غيرمترقبه ډول، د يوه هېواد له خوا (چي نوم اخستل ئې اوس ضروري نه ګڼم) په پرله پسې توګه بلنه راکول کېده چي د دوی ملك ته سفر وکړم، پوښتنه مو وکړه چي د دعوت هدف څه دی؟ د نوموړي هېواد سفارت په اسلام آباد کي زموږ استاځو ته ووېل چي"زموږ حکومت حاضر دی حکمتيار د افغان ولس د لارښود په حيث استقبال کړي، دی به زموږ د جمهور رئيس خاص مېلمه وي او په هوايي ډګر کي به ئې د جمهور رئيس معاون هرکلی کوي" پداس حال کي چي لدې نه د مخه د نوموړي هېواد په ورځپاڼو کي د حزب اسلامي په خلاف شديد تبليغات کېدل، د لومړي ځل لپاره، داسي بلنې، لداسي عجيبو وعدو سره او د نوموړي هېواد په دريځ کي داسي حيرانونکې او ناڅاپي تبديلي، موږ ته سئوالونه او تشويشونه راپيدا کړل، طبيعي وه چي باور ونکړو او سفر ترسره نشي، ډېر وروسته مو معلومات تر لاسه کړل چي په اصل کي د نوموړي هېواد استخباراتي اداري زموږ د وژلو لپاره خاص پلان جوړ کړي وو ترڅو پدې ترتيب د ائتلافي جبهې د برې او په قدرت کي د تل لپاره د پاتې کېدو يوازنی خنډ او مانع له منځه يوسي.

٢ – سياف چي د رباني په حکومت کي شريك وو او په کلکه ئې د هغه ملاتړ کولو، کابل ته له ننوتو دوه کاله وروسته، هيئتونو ته ويل چي" په خدای قسم ما په تېرو دوو کلونو کي يوازي دوه شپې په کابل کي تېرې کړي، د دې لپاره چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ښار امنیت د کمونستانو په لاس کې دی او په ځان وېرېږم" ده د ځان د امنیت په هکله دا تشویش پداسې حالت کې درلود چې په همدې تېرو دوو کلونو کې ده د ائتلاف او کمونستانو په خلاف د یوې خبرې کول هم مناسب نه ګڼل او پوره پوره احتیاط ئې کولو. موږ په همدې مودې کې یو ځل د مرکې لپاره خبرنګاران ورولېږل، هغه ورته وویل چې پدې شرط مرکه کوم چې د ملیشو او کمونستانو په هکله به له مانه تپوس نکوې!

۳ - د جګړې په یوه پړاو کې چې د سولې او روغې جوړې لپاره هڅې پیل شوې وې، مولوی محمدي، مولوی خالص او استاد سیاف بتخاك ته راغلل او د میا محمد آغا په مرکز کې مو غونډه درلوده، د خبروآترو په جریان کې مولوی محمدی موږ ته وویل: له مجددی سره مې مناقشه وه، هغه ته مې وویل: حزب اسلامي خو له کمونستانو څخه قدرت تر لاسه کړ، تاسو ولې او د کوم شرعی مجوز له مخې له کمونستانو سره ملګري شوئ او د حزب اسلامي په خلاف مو جګړه پیل کړه؟ مجددی راته وویل: حزب اسلامي پرکابل راکټونه ویشتل!! په خواب کې مې ورته وویل: خدای خبر که حزب اسلامي نه وای په کابل کې به کمونستانو له موږ سره څه کړي وو؟! بیا ئې سیاف ته مخ کړ او ورته وئې ویل: ته او خدای دي که به له حکمتیار سره ملګرتیا نه کوې!! ما مولوی صاحب ته وویل: مولوی صاحب! دا خبره باید په ډاګه او ټول ولس ته وکړې، نه یوازې مشرانو ته او په پټو غونډو کې!! مولوی صاحب راته وویل: حکمتیارصاحب ! ته ښه پوهېږې چې زه دا خبره په ډاګه نشم کولی!!

حقیقت دادی چې که د حزب اسلامي مقاومت او د دې خطر ناکې توطئې په وړاندې په هوشیارتیا سره ودرېدل نه وای، نو په هماغه لومړیو ورځو کې به د کمونستانو پلان عملي کېدو او له مجاهدینو سره به هماغه څه کېدل چې تاجکستاني کمونستانو په دوشنبې کې وکړل، لومړی ئې له مسلمانانو او دیموکراتانو سره ائتلافي حکومت جوړکړ، بیا ئې دیوه عسکري اقدام له لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ائتلافي حکومت ختم او دوشنبه ئې اشغال کړه او د اسلامي نهضت غړي ئې هجرت ته مجبور کړل.

د امریکا عکس العمل

غربي آژانسونو په کلکه د حزب په خلاف او د ائتلافي جبهې په ګټه هومره وسیع او درواغجن تبلیغات کول چې د کابل راډیو د تبلیغاتو ضرورت ئې منتفی کړي وو او کابل راډیو ته هم هغوی تبلیغاتي مواد په لاس ورکول. پدغو تبلیغاتو کې په لاندې ټکو ترکیز کېدو:

- باید وښیي چې جګړه د مجاهدینو ترمنځ روانه ده او کمونستان پدې جګړې کې هیڅ ونډه نلري.
- مسعود او د ده ملګري ئې پداسي حال کې د کابل فاتحین او مدافعین معرفي کول چې: دوی پدې جګړې کې فقط د کمونستانو د جګړې لپاره د یوه پوشش حیثیت درلود، مسعود په خپله له کابل نه ۸۰ کیلومتره لېرې په جبل السراج کې وو او کابل ته ئې هم د داخلېدو لار نه درلوده او هم په کابل کې په ځان وېرېدو، خو بی بی سي به ویل چې مسعود د کابل په دروازوکې کابل ته د ننوتلو لپاره تیاری نیسي!! دوی په کابل کې دفاع نه، بلکه جګړه او تېری پیل کړي وو، ټوله جګړه په هغو منطقو کې شوې چې د دوی د مخالفینو په لاس کې وې او دوی د هغوی د نیولو هڅه کړې، که جګړه په خیرخانه، کارته پروان او وزیر اکبر خان مینه کې روانه وی او دا سیمې ورانې شوې وی نو په رشتیا، دوی مدافعین او مور تېری کوونکې وو، خو که جګړه د کابل په جنوب او غرب کې په هغو منطقو کې شوې وې چې یا هزاره او یا پښتانه پکې مېشت وو لکه: خوشحال مینه، رحمن مینه، پکتیا کوټ، قلعه چه، چهل ستون،کارته ۳، کارته ۴ او کارته سخي او فقط همدا منطقې په هغو حملو کې ورانې شوې او خلك ئې هجرت ته مجبور شوي چې شورای نظار او

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوالانو ئې په لومړي سرکي له حزب اسلامي سره او بیا له حزب وحدت سره درلودي، نو متعرض څوك او مدافع څوك دى؟

غربي آژانسونو، ورځپاڼو او راډیوګانو، د غربي هېوادونو مخصوصاً د امریکا د خارجه وزارت او سناتورانو او کانګرس مینانو، هغه ویناګاني او تبصرى خورولى چي ویل ئي، امریکا به پرى نږدي او یا باید پرى نږدي چي کابل، د حزب اسلامي په لاس کي پرېوځي.

ما ته د پاکستان د آی اس آی پخوانى مسئول جنرال حمید ګل، چي کابل ته د رباني په بلنه راغلى وو، په چهار آسیاب کي، د یوې لیدنې په دوران کي وویل: امریکا ته مي سفرکړي وو، د سټیټ ډیپارټمنټ (خارجه وزارت) او د پنتاګون (دفاع وزارت) له مسئولینو سره مي تفصیلي خبري درلودي، په ټولو لیدنوکتنو کي ماته امریکایي مسئولینو وویل چي موږ حکمتیار پرى نښود چي کابل ته داخل شي او هیڅکله به ئې پرى نږدو چي په کابل حکومت وکړي!!

همدا راز د پاکستان د صوبه سرحد پخوانى ګورنر جنرال فضل حق راته وویل: هغه وخت چي بوش لا د ریګن مرستیال وو او پاکستان ته ئې دوره کړې وه، په ګورنر هاوس کي ئې د یوې خاصي غونډې په ترڅ کي، ستا(حکمتیار) په باره کي وویل: Eliminate this fanatic یعنى دا متعصب او لجوج(حکمتیار) ختم کړي" باید له ځان سره پام وکړي"

امریکا په څو دلیلونو د حزب اسلامي حکومت نشو زغملاي:

- په اسلامي اصولو د حزب تأکېد.
- د حزب نظم، قوت او په ولس کي قوي نفوذ او ژوري ریښي.
- په اسلامي نړۍ کي د حزب پراخ محبوبیت.
- د افغانستان په داخلي چارو کي د امریکا د لاس وهنو مخالفت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په عراق باندې د امریکا د حملې غندنه.
- د امریکا له جمهور رئیس ریګن سره له ملاقات نه زما ډډه.
- له هغه ائتلاف سره د حزب مخالفت چې د واشنګټن او مسکو په اشاره او موافقه جوړ شوی وو.
- د ظاهرخان د راوستلو امریکائي پلان شنډول.

باید دا ټکي توضیح کړم چې امریکا او پلویانو ئې ټل دا هڅه کړې چې د ظاهرخان د بیا مسلط کولو لپاره لار اواره شي، دوی د ظاهرخان په راوستلو سره هغه خاصه طبقه په افغانستان مسلط کول غوښتل چې:

- د دین په نسبت التزام نلري، په غرب پورې تړلې دي، غربي اخلاق او غربي افکار لري.
- د جهاد په دوران کې په اروپا او امریکا کې پاتې شوي، قبله ئې واشنګټن ده او هماغه څه به په افغانستان او منطقې کې کوي چې امریکا ئې غواړي.

دوی پدې کار سره غواړي دنیا ته وښیي چې د افغانستان کشاله نه په کمونیزم حل شوه او نه په اسلام، بلکې په سلطنتي او شاهی نظام حل شوه، لږ تر لږه پدې سره دوی د جهاد د تجربې ناکامول غواړي. همدا راز دوي، پدې کار سره په ایران کې دې ته د ورته تحول راوستلو لپاره لار آواروی، که په افغانستان کې پس لدومره قربانیو، شهادتونو، هجرتونو، د اسلامي نظام په ځای، زوړ شاهی نظام راتلای شي ولې باید دا تجربه په ایران کې هم پلی نشي.

مګر نګورئ کله چې د امریکا د غوښتني او اصرار په نتیجه کې، د بی نظیربوتو حکومت، سردار ولې ته بلنه ورکوي چې د پاکستان دوره وکړي، له افغاني خانانو او قبایلی ملکانو سره د لیدني کتني غونډې ورته جوړوي او مزار، کندهار او ننګرهار ته ئې دلېږلو ناکامه هڅه کوي، په همدې وخت کې، په غیر مترقبه توګه، د امریکا جمهور رئیس، بل کلنتن، د ایران د پخواني پاچا رضاشاه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوي، رضا پهلوي سره ګوري، دا جریان ښیي چي امریکا د افغانستان او ایران لپاره ورته پروګرام لري، دا ځکه چي غرب پرسته عناصر، پدې دواړو هېوادونو کي، په کوم منظم سیاسي حزب کي ندي راغونډ شوي، د دوی لپاره د شاهی کورنۍ د غړو نه پرته بل محور نشته. په افغانستان کي له هري ډلي سره د امریکا مرستي پدې پوري مشروط وې چي د ظاهرشاه د راوستلو له امریکائي پلان سره توافق وکړي. شورای نظار، شعلهء جاوید، افغان ملت، ملي جنبش او د طالبانو د جنبش له یوې ډلي سره دوی هلته خواخوږي ښودلې چي د دې پلان په هکله ئې امریکا ئیانو ته اطمئنان ورکړي.

ځیني کسان داسي ګمان کوي چي زه یوازي پدې خاطر د ظاهرخان د پلان سره مخالفت کوم چي د ده په وخت کي په بند محکوم او محبس ته لېږدول شوی وم، خو حقیقت دا دی چي زموږ د هېواد لپاره څومره چيکارمل خطرناك وو همدومره ظاهر خطرناك دی، که کارمل د روسانو د غلامۍ نښه وه، ظاهر د امریکا د غلامۍ نښه ده، له بیدینه وطن خرڅوونکو نه پرته بل څوك لدې پلان سره موافقه نشي کولي.

د ګاونډیو دریځ

په پاکستان کي د افغانستان په هکله څو نظره وو:

- ځینو په کابل کي د مجاهدینو یو قوي حکومت، هم له سیاسي پلوه او هم له اقتصادي پلوه ګټور ګڼلو، د مرکزي آسیا نووو بازارونو ته لار موندل او له هند سره په شخړه کي له خپلي شانه مطمئن کېدل ئې په کابل کي له یوه قوي مرکزي حکومت سره مرتبط ګڼل.
- ځینو حلقو دا رأیه درلوده چي باید په کابل کي دولتي قدرت یوه ضعیف غیرپښتون مشر ته وسپارلی شي، یو پیاوړی پښتون مشر دوي ته د پښتونستان مسئله راولاړولی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ځیني بیا داسي دي چي مستقل ملي نظر نلري، په ټولو کورنیو او بهرنیو قضایاوو کي د امریکا نظر مقدس، محترم او واجب التعمیل ګڼي او د امریکا له پرېکړې نه د مخالفت تصورهم نشي کولی، دغي حلقې هم پدې خاطر د ائتلاف ملاتړ کولو چي امریکا همدا خوښوی او هم پدې خاطر چي ګمان ئې کولو پدې سره د هغو کمونستانو خواخوږي جلبولی شي چي د شوروي اتحاد له زواله وروسته، د بلې پناګاه په لټه کي دي.

په ایران کي یوه حلقه داسي وه چي په کابل کي ئې یو قوي اسلامي حکومت د دې لپاره د ایران په ګټه ګڼلو چي پدې سره به د ایران متې پیاوړی شي، افغانستان به د امریکا په اډې نه بدلېږي او له ختیځ لوري به ایران ته هیڅکله ګواښ نه متوجه کېږي، دوی د افغانستان قضیې ته د مذهبي او ملي تعصب په ځای د اسلامي زاویې نه کتل.

خو په ایران کي یوه حلقه داسي وه چي په کابل کي ئې یو قوي مرکزي حکومت، هغه هم د سنیانو او پښتنو تر قیادت لاندي، د ایران د ملي ګټو لپاره مفید نه ګڼلو، دې ته ئې ترجیح ورکوله چي شیعه، تاجك او نوري پرګنې د پښتنو په خلاف متحد شي او پدې سره یا هغوی ته په واکمني کي په زړه پوري برخه په لاس ورشي او یا لږ ترلږه د یوه ځواکمن حکومت د جوړېدو مخنیوی وشي، د غی ډلې په افغانستان کي د ملي اومذهبي تعصب په اساس، حتی د هغو ډلو ملاتړ کولو چي په غرب پوري کاملاً تړلې دي او تل ئې د امریکا د خوشحالولو لپاره ایران ته بد او رد ویلي!

همدا راز د خلیج په جګړې کي د حزب دریځ چي هم ئې پدې منطقې کي د امریکایي فوځونو ځای په ځای کېدل محکومول او هم ئې په عراق حمله غندله له یوې خوا ایران او له بله پلوه سعودی عربستان خوابدی کړي وو.

ډېلي ته داسي راپورونه ورکړي شوي وو چي ګواکي، اکثر کشمېری مجاهدین د حزب له خوا روزل شوي، په کابل کي د حزب اسلامي واکمني او یا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت کي فعاله او مؤثره ونډه، ډهلي ته داسي بربښېده چي پدې سره به په منطقې کي انډول د ډهلي په ضرر تغییر مومي، پدې سربیره په ائتلاف کي د کمونستانو برخه او په ډهلي کي د کمونست حزب د زیات شمېر غړو اوسېدل، د ډهلي واکداران دې ته هڅول چي د کابل له ائتلافي ادارې سره پوره خواخوږي ولري.

ځیني ښایي داسي گمان وکړي چي دا د حزب اسلامي د ناکام بهرني سیاست نتیجه وه چي ندی توانېدلی د گاونډیو یا د منطقې له هېوادونو څخه د کوم یوه ملاتړ ترلاسه کړي، خو هغوی ښایي دې ته متوجه نه وي چي دا د ټولو هغو سیاسي احزابو گډ مسیر دی چي د خپلواکۍ لار ئې غوره کړې، د خپل هېواد په استقلال او د خپل ولس په آزادۍ او سرلوړۍ باور لري او نه غواړي چي د نورو دگټو لپاره د ده ولس قرباني شي. د دې ذهنیت له خاوندانو نه تپوس کوم چي: زموږ په وړاندي له پرتو دریو لارو څخه د کومي یوې غوره کول، گټور اود اسلامي اصولو مطابق وو:

- له امریکایي کمپ سره ملگرتیا، چي د ظاهرشاه له مسلط کولو نه پرته په بل شي نه راضی کېدل.
- د هغه کمپ ملگرتیا چي د مسکو تر مشرتابه لاندي جوړ شوی او له کمونستانو سره د ائتلافي حکومت غوښتونکی وو.
- خپلواکه او مستقل پاتې کېدل اود خپلواکه پاتې کېدو کړاوونه گالل.

ښایي د سطحي رأیي خاوندان داسي وگڼي چي دوې لومړنۍ لاري، قدرت ته د رسېدو لنډې او آسانه لاري دي، خو د افغانستان د پېښو بهیر ثابته کړه چي دا یو غلط او خطا تصور دی، چا چي دا لار غوره کړي د نورو دگټو لپاره قرباني شوي او په پای کي له رسوایي او ندامت نه پرته بل څه په لاس ندي ورغلي.

زه له زړه نه پدې خبري باور لرم چي وروستۍ فتح به د هغه چا په برخه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دريمه لار ئې غوره کړي. چي نتائج هرڅه وي موږ په همدې دريمي لاري د تلو کلك او پوخ عزم کړي. موږ سل ځله د اسلام د حاکميت او د اسلامي امت د سر لوړی لپاره قرباني کېدو ته چمتو يو، هر څه منلی او زغملی شو، خو له الله نه پرته بل بادار او آقا ته سر نشو ټيټولي، له هر چا سره د خپلي عقيدی په چوکات کي پتمنه ملگرتيا کولی شو، خو د هيچا غلامي نه منو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کابل نه تر وتلو وروسته

که څه هم زموږ ځواکونه، پدې طمع له کابل نه ووتل چې پدې ترتیب به جگړه متوقف شي، خو داسي ونشول، زموږ په مرکزونو د ائتلافي جبهې حملې په مسلسل ډول رواني وي، حملې د کمونست رژیم نه پاتې قطعاتو کولی خو له اسلامي دولت نه د دفاع تر نامه لاندي!! موږ مجاهدینو ته د صبر او زغم توصیه کوله، پدې مرحلې کي موږ ته د صبر او انتظار سیاست له هره پلوه غوره او گټور وو، جگړه د کمونستانو په گټه وه، دا ځکه چې پدې ترتیب خلکو ته حقایق ښه څرگندېدل او په وضعیت د پوهېدو ښه فرصت په لاس ورتلو، مخصوصاً هغو مجاهدینو ته چې کابل ته داخلېدل او په خپلو سترگو ئې لیدل چې د کابل واک په بشپړه توگه د کمونستانو په لاس کي دی او په ائتلاف کي شامل شوي مجاهد ډوله، په حقیقت کي د څو ورځو لپاره د کمونستانو مېلمانه دي، امنیت ئې د هغوی په لاس کي دی، حتی د دوی مشران، د کمونستو جنرالانو له کارت نه پرته د کابل په ښار کي تگ راتگ نشي کولي. راډیو او تلویزیون د هغوی په واك کي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ په دروازو کي هغوی ولاړ دي، هوايي ډګر دوی اداره کوي، د ښار د منځ او ښار ته د ورتلو راتلو لويو لارو امنيتي پوستې ټولي د کمونستانو په لاس کي! خو له جګړې نه زموږ ځان ساتنه او اجتناب کافي نه وو، کمونستو جنرالانو ته وظيفه ورکړی شوې وه چي حتماً د جګړې اور بل کړي، له يوې خوا حزب وحدت او اتحاد په جګړه اخته کړي او له بلې خوا، له اسلامي دولت نه د دفاع ترنامه لاندي د دولت ځواکونه د اتحاد او وحدت په شمول د حزب په خلاف وجنګوي.

پدې مرحلې کي د ائتلافي جبهې شعارونه، چي کله به جنرال مجيد روزی او کله مسعود او د ده نورو انډيوالانو تکرارول دا وو: حزب اسلامي به تر سپيني شګي زغلوو، پښتنو دوه نيم سوه کاله حکومت کړی، نه پرېږدو چي بيا په افغانستان حکومت وکړي.

زموږ شعار دا وو: موږ له جمعيت سره هيڅ جګړه نلرو، که جمعيت له کمونستانونه رابېل شي، له کمونست رژيم نه پاتې قطعات منحل کړي او د دولت له حساسو مناصبو نه کمونستان لېري کړي، موږ د مؤقتي مرحلې حکومت په کامله توګه دوی ته سپارو.

موږ مجاهدينو ته ويل: دکمونستانو هڅونکو بريدونو او حملو ته عکس العمل مه ښيي، صبر وکړي، د مخامخ جګړې په ځای بايد هغه کمونست جنرالان ستاسو د حملو هدف وي چي دا جګړه ئې پيل کړې او واګي ئې سل په سلو کي د دوی په لاس کي دي. د دغو جنرالانو په خلاف، ښه ډېر کارونه تر سره شول، ځيني ئې په قتل ورسېدل، ځيني د انفجاراتو په ترڅ کي ټپيان شول، په ځينو نورو يو په بل پسې ګڼ شمېر حملې وشوې او له وېرې د هېواد پرېښودو ته اړ شول، جنرال آصف دلاور د همدغي ډلي په جملې کي وو، چي د کور مخي ته، د دفتر اوکور ترمنځ او په دفتر کي ئې ورته انفجارات وشول.

د جنرال دوستم د جلبولو هڅي

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبغة الله مجددی له یوې خوا او رباني له بلې خوا هڅه کوله چي د جنرال دوستم حمایت ترلاسه کړي، دواړه یو په بل پسې له دوستم سره د ملاقات لپاره مزار ته سفر کوي، مجددی ورته د ستر جنرالی رتبه منظوروی او په خپلې وینا کي د هغه ښه ډېره ستاینه کوي. مولوی منصور ئې له خالد بن ولید سره تشبیه کوي. رباني ورته وایي چي تر خپل ځویه زیات راباندي ګران یې، څو ځله مزار او شبرغان ته د زیارت لپاره ورځي. د دې په ځای چي د تش په نامه جمهور رئیسانو په وړاندي د احترام په ځای کولو لپاره د دوی یو جنرال کابل ته راشي، دوی د هغه په حضور د مشرف کېدو لپاره یو په بل پسې مزار او شبرغان ته ورځي، لدینه هرچا ته جوته کېده چي په کابل کي د دغو مشرانو حیثیت څومره دی او د کمونست رژیم نه پاتې جنرالانو په وړاندي د دوی د حقارت، ضعف او احتیاج احساس څومره؟؟

د مجددی او رباني تر منځ د جنرال دوستم د حمایې ترلاسه کولو په سر رقابت ورځ په ورځ زیاتېدو، د مجددی د دوه میاشتني ریاست په وروستیو شپو ورځو کي دا رقابت خپل اوج ته ورسېدو. له وضعیت نه د رباني انتباه دا وه چي مجددی حتماً په قدرت کي پاتې کېدل غواړي او کمونستان به ئې حمایت کوي، سخت لالهانده او وارخطا وو، سعودی ته ئې سفر وکړ، ترڅو ریاض، له مجددی نه ده ته د قدرت په انتقال کي مرسته وکړي، خو د سفر له نتائجو نه زیات ډاډمن نه وو او ګمان ئې کولو چي د مجددی مؤقت راوستل اصلاً د دې لپاره وو چي د کمونستانو په مرسته تل په قدرت کي پاتې شي.

مجددی له مسعود نه هم دا هیله درلوده چي پدې کار کي به د ده مرسته کوي. دا ځکه چي د جهاد په دوران کي د امریکایانو ځیني فوق العاده مرستي د ده له لاري مسعود ته رسېدلې وي، خو دا هیله نه یوازي تر سره نشوه بلکي مسعود تهدید کړ چي که قدرت پرې نږدې په زور به دی له ارګ نه وباسو.

رباني او مسعود مسکو او ډهلي ته هیئتونه ولېږل ترڅو لدې لاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونستان پدې متقاعد کړي چې د قدرت له انتقال سره توافق وکړي، روسي هیئت د کابل او مزار ترمنځ دوره وکړه، جنرال دوستم ئې پدې قانع کړو چې پدې هکله خپله بې طرفی اعلان کړي.

دواړو زموږ لوري ته مخه کړه، غوښتل ئې موږ د یوه په مقابل کې د بل مرسته وکړو، رباني د استاد سیاف په شمول ریشخورو ته راغلل، دواړو پدې ټینګار کولو چې د پېښور د معاهدې مطابق باید قدرت رباني ته انتقال شي. ما ورته وویل: که تاسو دا خبري ومنې چې ملېشې به له کابل نه ایستل کېږي، کمونستان به له حساسو ادارو نه ایستل کېږي او د څلورو میاشتو په پای کې به انتخابات تر سره کېږي، پدې صورت کې زه له مجددی نه رباني ته د قدرت له انتقال سره موافق یم او که دا کار نشي کولی نو ته او مجددی ماته برابر یاست، تاسو پوهېږئ او مجددی.

مجددی پداسې حال کې زموږ د مرستې ترلاسه کول غوښتل چې زموږ په خلاف ئې د کمونستانو د جګړې په کلکه ملاتړ کولو، په شوری او حکومت کې زموږ د غړو د شمولیت سخت مخالف وو او غوښتل ئې کمونستانو او امریکایانو ته وښیي چې د بنسټپالو د ټکولو لپاره تر ټولو غوره کار، په ریاست جمهوري کې د ده پاتې کېدل دي، د خپلې سورلی په طیارې د راکټ حمله ئې هم د حزب کار ګڼلو. خو اوس لدې مخالفتونو نه نادم وو او په طیارې د حملې خبره ئې بېرته واخستله او هغه ئې د مسعود کار وګڼلو، زموږ له استاځو سره ئې ډېري خوږې خوږې خبري کولې او ویل ئې چې زه په ملګرتیاکې ډېر کلك یم اوس به حکمتیار صاحب ته ثابته کړم چې څومره مې د ده مخالفت کولو تر دینه به زیات د ده ملاتړ او تائیدکوم، موږ ورته وویل: که ته په قدرت کې پاتې کېږې موږ ورباندې اعتراض نلرو او که رباني ته ئې سپاری موږ ئې مخالفت نه کوو. موږ ته اصلي خبره د ملیشو انحلال او د انتخاباتو ترسره کېدل دي. هغه ویل چې زه پدې هکله د حکمتیارصاحب سره مخامخ خبري کوم. خو د دوستم بې طرفی او د مسعود

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخطارونو مجددی مجبور کړ چي له قدرت نه لاس واخلي خو اعلان ئې وکړ چي زه قدرت رباني ته نه، بلکه شوری ته سپارم، غوښتل ئې داسي وښيي چي رباني ته د قدرت سپارل داسي لویه گناه ده چي دی ترې ځان ساتل غواړي. بالآخره مجددی له ارگ نه وووت، خپل ځای ئې رباني ته خالی کړ او پېښور ته ولاړ، څو ورځي وروسته، ده ته سپارل شوی کور هم د شورای نظار غړو محاصره او فرش او ظرف ئې تالان کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رباني واکمني

رباني که څه هم د یوه بین المللي سازش او له کمونستانو سره د ائتلاف له لاري قدرت ترلاسه کړ، خو له مجددی څخه ئې د اقتدار د انتقال غوښتنه د پېښور د معاهدې له مخي کوله، پداسي حال کي چي د پېښور په معاهدې کي لیکل شوي اصلي ټکي دا وو:

- رباني به فقط د څلورو میاشتو لپاره د دولت رئیس وي او دا موده به د یوې ورځي لپاره هم نه اضافه کېږي.
- پدی موده کي به یوه متفق علیه شوری (داسي شوری چي ټول وربانديِ اتفاق وکړي) جوړېږي.
- د صدارت مقام ته به حزب اسلامي له خپلي خوا صدراعظم معرفي کوي.
- د دولت له حساسو ادارو نه به کمونستان لېري کېږي.

راشئ وګورئ چي د دې معاهدې په هکله رباني څنګه التزام وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څلورو میاشتو په ځای ئې څلور کاله څلور میاشتې حکومت وکړ، داسې حکومت چې پدې ۵۲ میاشتوکې داسې یوه میاشت نده تېره شوې چې د هېواد په مرکز یا ولایاتو کې کومه لویه او سخته جګړه نه وي شوې، توپونه، ټانکونه اوجهازونه نه وي استعمال شوي او د لسهاوو کسانو وینې نه وی توی شوې، وړې نښتې، د ولسوالی یا دوو جبهو په سطحه، که ووایو چې هره ورځ بلاناغه شوې مبالغه مو نده کړې.

ده ګمان کولو چې په دغو حملو سره به د کابل په شا او خوا کې د حزب اسلامي مراکز ختم کړي، په اوضاع به مسلط شي، د شورى د جوړولو ضرورت به منتفى شي او بل ته د قدرت د سپارلو غوښتنه به پای ته ورسېږي، خو په جګړو سره ئې څه ترلاسه نکړل، څلور میاشتې پوره شوې، متفق علیه شورى جوړه نشوه، د معاهدې مطابق دا موده باید د یوې ورځې لپاره نه وی تمدید شوې، ټولو ډلو حتی هغو چې ده ورته هره میاشت د تنظیم په نامه په بوجیو بوجیو پیسې ورکولې، دا مطالبه وکړه چې قدرت دې د مشرانو شورى ته وسپارلى شي، خو هغه دې ته نه وو تیار، پدې ترتیب ئې د معاهدې دا بند هم نقض کړ، نور دې ته اړ شول چې د رباني د ټینګار په وجه د ده موده د ۴۵ ورځو لپاره پدې شرط تمدید کړي چې په همدې مودې کې به په لاندې ډول یوه شورى جوړېږي:

لومړی به د هرې ولسوالى د مؤثرو قومندانانو او مخورو مشرانو د ګډې غونډې له خوا د ولسوالۍ شورى جوړېږي، بیا به همدا شورى، مرکزي شورى ته خپل دوه استازي معرفي کوي. تنظیمونه به هم محدود شمېر غړي دې شورى ته لېږي، لدې لارې به راتلونکی حکومت جوړېږي. دا د جګړو د ختمولو او په هېواد کې د یوه شورایي نظام د راوستلو ښه فرصت وو. که څه هم پنځه څلویښت ورځې د دې کار لپاره کافي نه وې، خو که رباني او انډیوالانو ئې په اخلاص او صداقت سره، د پرېکړو مطابق، د داسې شوراګانو د جوړولو په کار کې مرسته کړې وې، مشکل حل کېدو، خو هغوی په یوه بله پلمه کار ځنډولو، ورو ورو ټولو تنظیمونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د رباني عزايم معلوم شول او پدې پوه شول چې هغه لدې پرېکړې نه د غلطی استفادی اراده لري، په پای کې غواړې د خپلي خوښې څو کسان راغونډ کړي او خپل رياست يو ځل بيا تمديد کړي، د همدې لپاره له (۹) تنظيمونو نه (۷) د يوه مطبوعاتي کنفرانس او يوې ګډې اعلاميې په ترڅ کې خپله مقاطعه اعلان کړه، رباني اوسياف يوازې پاتې شول.

رباني ته د تنظيمونو مخالفت مهم نه وو، هغه د ځينو تنظيمونو د افرادو اخستلو په چم ښه بلد وو. له ولاياتو نه ئې د هليکوپترو په ذريعه د خپلي خوښې کسان راغونډ کړل، د جنرال دوستم ۲۰ کسان ئې غونډې ته راوبلل، سياف ويل چې زه له دوستم نه په څه کې کم يم، په شورى کې به له شمال نه زما هم ۲۰ کسان منل کېږي. د حرکت انقلاب مشر مولوی محمدنبي اشتراك ونکړ او د مقاطعی په پرېکړې ټينګ ودرېدو، خو معاونينو ئې شرکت وکړ. شيخ آصف محسني له شرکت نه ډډه وکړه خو د حرکت په نامه ځيني کسانو برخه واخيسته، مجددی او ګيلاني نوموړی غونډه تقلبی او جعلی وګڼله، حزب وحدت په کلکه محکوم کړه، مولوی خالص هم مخالفت وکړ. خو سياف او رباني تر پايه حتی د غونډې د شروع کېدو نه وروسته، راغلو کسانو ته ويل چې مشران راروان دي، يو ساعت وروسته رارسېږي ! د مازديګر په غونډې کې شرکت کوي ! نن ونشو سبا راځی !! د سياف د جنوب او جنوب لوېديځ له خوا معرفي شوو غړو په غونډې کې له شرکت نه ډډه وکړه، په ګډه ئې له سياف نه وغوښتل چې په غونډې کې به د اتحاد اسلامي غړي برخه نه اخلي، سياف دوی ټول په مسجد کې پرېښودل او ورته وئې ويل: د نيم ساعت لپاره ځم، بېرته راځم. غونډه دايره شوه، دوه ثلثه رابلل شوي کسان له غونډې ووتل، پداسي حال کې چې په دروازو کې ئې مسلح کسان ودرولی وو او له غونډې نه د وتلو مخنيوی ئې کولو، د پاتې کسانو اکثريت پدې ټينګار کولو چې دا غونډه دې معطل شي، له مشرانو سره دې خبره وشي، لږ ترلږه د مشرانو څو کسان خو بايد پدې غونډې کې حاضر وي او کم تر کمه د رياست لپاره خو د رباني تر څنګ بايد کوم بل کانديد موجود وي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دوی ته ووېل شو چي دا آخري ورځ ده، که غونډه وځنډېږي، د راکټي حملې احتمال شته، باید حتماً او همدا نن په همدې وروستۍ غونډې کي رأیه واخستلی شي. بیا هم له یوې خوا بلې خوا د مخالفت غږونه اوچت شول، خو د برچې په زور کښېنولی شول، کاغذونه وویشلی شول او بېرته راغونډ شول او اعلان وشو چي استاد رباني د آراوو په اکثریت سره د دوو کلونو لپاره د دولت د رئیس په حیث وټاکل شو.

ماته د دې غونډې ځینو برخه والو ووېل: په خدای قسم که په همدې غونډې کي چي د رابلل شوو کسانو دریمي برخي پکي برخه اخیستې وه، که د رباني تر څنګ هرڅوك ودرېدلی وی نو هغه به اکثریت تر لاسه کولو. ځکه د شورای نظار له خوا له غږو سره له اهانت او سپکاوی نه ډك وضعیت، د مشرانو د اشتراك په هکله درواغجني وعدي، د غونډې شرمناك حالت او د کمونستانو شرکت، ټول کسان حتی متعصب جمعیتیان په کلکه ناراضه کړي وو.

موږ د غونډې په دوران کي هیڅ عکس العمل ونه ښودو، غوښتل مو ټول ولس ته د دې خلکو ماهیت څرګند شي او پدې پوه شي چي څوك د چل، فریب، رشوت، درواغو او هري ناجائزی وسیلی نه په استفادی سره په قدرت کي پاتې کېدل غواړي؟ لدې غونډې نه وروسته، په کابل او ټول هېواد کي د دې شوری په هکله چي رباني او پلویانو ئې د شوری حل و عقد نوم ورکړي وو، ویل کېدل چي، شوری پول نقد او د رباني په هکله دا شعار د فرد فرد په ژبه وو: یا ارګ یا مرګ.

عام ولس تر ټولو زیات په استاد سیاف غصه ول اود اتحاد د شوری او اجرائیه اکثر غړي له همدې غونډې نه وروسته هم له کابل نه ووتل او هم له اتحاد نه.

د استاد فرید صدارت

موږ د صدارت لپاره استاد فرید معرفي کړ، پدې هکله د حزب اجرائیه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوري، کابل ته د مجددی له راتلو نه د مخه خپله پرېکړه اعلان کړه. استاد فريد په قوم تاجك، د کاپيسا د ولايت اوسېدونکی او په هغه ولايت کې د حزب اسلامي د جهاد امير وو، مسعود څو څو ځله مخصوصاً له روسانو سره له اوربند نه وروسته، د ده په هغو سيمو بريدونه کړي وو چې پنجشير ته څېرمه پرتې وې. خو هرځل ئې ماتې خوړلې وه، ده هم په فکری لحاظ او هم په عملي او جهادي لحاظ د استاد فريد په نسبت د حقارت احساس کولو او د صدر اعظم په حيث د ده منلو ته تيار نه وو، کابل ته د ده له راتلو سره مخالف وو. موږ استاد فريد پدې خاطر د صدراعظم په حيث وټاکو چې پدې سره د کمونستانو هغه خطرناکه توطئه شنډه کړو چې د پښتنو اوغير پښتنو تر منځ، قومي او ژبنيو تعصباتو ته لمن وهل او په همدې اساس د جګړو اور بلول وو.

مقابل طرف دجګړو له نتائجو نه له مأيوس کېدو وروسته، کابل ته د استاد فريد له ننوتلو سره موافقه وکړه، خوله استادفريد نه د کابل د ولس او په لاري کې د پروان د خلکو شانداره او بې سابقې استقبال، ائتلافيون سخت وارخطا کړل، په کابل کې د حزب نفوذ په همدې ورځ دوي ته ښه معلوم شو، عقدی ئې تحريك شوې او حسادتونه ئې راوپارېدل، خو په هر صورت، استاد فريد د صدارت ماڼۍ کې مستقر شو.

د استاد رباني له خوا د ده څو ځله مېلمستيا او بيا په يوې خاصې غونډې کې ده ته يوه پټه وينا ښايي له تاسو سره د رباني په نظرياتو د ښه پوهېدلو مرسته وکړي:

استاد فريد وائي: يو ځل ئې ماته خاصه مېلمستيا وکړه، خوله ما سره د جرير په شمول داسي ورونه وو چې رباني نه غوښتل د هغوی په وړاندي خپله خبره ماته وکړي، مېلمستيا په عادي او عامو خبرو پای ته ورسېده، دوهم ځل ئې احوال راولېږو چې زما خاص مېلمه يې، ما له ځان سره جرير صاحب ملګری کړ، له ډوډۍ نه وروسته ئې راته وويل چې له تا سره څو خاصې خبرې لرم، ما جرير له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره واخیست او د استاد خاص اطاق ته ورغلم، ماته ئې کومه خاصه خبره ونکړه او په عامو څو لنډو خبرو ئې اکتفاء وکړه. دریم ځل ئې بیا احوال راولېږو، د ډوډۍ نه وروسته، لده سره یوازې خاص اطاق ته ولاړم او هغه راته وویل: موږ ته یوه خاصه تاریخي موقع په لاس راغلې، زه جمهور رئیس، ته صدراعظم او مسعود د دفاع وزیر دې. لدې تاریخي موقع نه باید اعظمي استفاده وکړو، محرومو قومونو ته داسې فرصتونه ډېر کم په لاس ورځي، استاد فرید وایي: ما گمان نه کولو چې یو مسلمان، بیا د شرعیاتو یو استاد دی، داسې غیر اسلامي ذهنیت ولري، ما د احزابو د یووالی او د افغان ولس د ملي وحدت او د کمونستانو په خلاف د گډ موقف په ارتباط له جناب رباني نه د کومې خاصې او مهمې خبرې اورېدلو انتظار درلود، هغه ته مې وویل: استاده دا د حل لاره نده، نه اسلام دا د حل لارگنې او نه د هېواد اجتماعي جوړښت داسې دی چې لدې نه موږ ته کومه خاصه گټه ورسېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه ګډه حمله

ائتلافیونو د یوې لویې حملې لپاره تیاری نیولو، غوښتل ئې د کابل په ختیځ او جنوب کې د حزب مراکز اشغال کړي. د کابل څلور لویې لارې د حزب په واک کې وې، دا د محاصرې حالت باید ختم کړي، د حملې لپاره له شمال نه کافي شمېر د دوستم، جنرال مؤمن او حزب وحدت مسلح افراد کابل ته راانتقال شول، اصلي حمله باید په دوو استقامتونو، د بالاحصار نه د چهار آسیاب په لوري او له چهل ستون او دارالامان نه د ریشخور په لوري ترسره شي، له هوایي بمبارد نه باید په پراخه پیمانه استفاده وشي.

مونږ یوه ورځ د مخه د دوی د تجمع مراکز تر اور لاندې ونیول، پدې سره که څه هم د دوی د وسیع حملې پروګرام مختل شو، خو د سختې بمبارۍ په وجه او له خوشه ئې بمونو نه په پراخه پیمانه د کار اخستلو په وجه، دوی وتوانېدل له بالاحصار نه د سیاه سنګ په لوري پرمخ ولاړ شي او زمونږ ځینې سنګرونه ونیسي، په یوې مرحلې کې زمونږ د مجاهدینو روحیه هومره مړاوې او د شپې ورځې مسلسل بمبارۍ هومره ستومانه کړي وو چې د مقاومت له دوام نه مأیوسه شوي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وضعیت د څیړني لپاره مو د شپې لخوا یوه غونډه راوبلله، حاجی صاحب کشمیرخان، انجنیر صاحب فیض محمد ، خوږمن صاحب، ارغندیوال صاحب، ابوبکر صاحب او حاجی صاحب شیریندل په غونډې کې شرکت وکړ، د ټولو رأیه دا وه چې لږ په شا کېږو د سقاوی په دشتي کي دفاعی خط جوړوو. په هغې غونډې کې چې ما د دغو وروڼو په څېروکي کومه پرېشاني او د سختې ستړیا او ستوماني کومې نښې لیدلی هیڅکله به مې له یاده ونه وځي. تقریباً درې اونۍ مسلسل د شپې ورځې جګړه وه، زیات شمېرمجاهدین مو شهیدان او ژوبل شوي وو، د شهداوو او ټپیانو د انتقال په وجه د مجاهدینو شمېرکم شوی وو. موږ په ولایاتو کې منظم عسکري قطعات نه درلودل چې فوراً ئې لومړی خط ته سوق کړو او ستړی ستومانه مجاهدین تعویض کړو، له ولایاتو نه د داوطلب مجاهدینو راغونډول فرصت غوښتو، موږ ناڅاپې لداسې لوئی جګړې سره مخامخ شوي وو. ما وروڼو ته اطمئنان ورکړ، غونډه مې ختمه کړه او وروڼو ته مې وویل چې ان شاء الله سبا به د حالاتو په رڼا کې مناسب تصمیم نیسو. په خدای باور وکړې چې د جګړې له پیل نه تر همدې شپې پورې زما تر ټولو ډاډمنه شپه چې هم مې په اطمئنان او آرام زړه، ډوډۍ خوړلې او هم مې پوره خوب کړې، همدا شپه وه، ما له ځان سره فیصله وکړه چې سبا په خپله لومړی خط ته ځم او تر بری یا شهادت پورې به جنګېږم.

سبا سهار بیا جګړه پیل شوه، خو په ډېرسریع ډول د جګړې تعادل او انډول داسې د مجاهدینو په ګټه بدلېدو چې هیچا د هغه تصور نشوکولی، تر لسو بجو پورې موږ ټول اشغال شوي سنګرونه بېرته ونیول، ز موږ ځواکونه د بالاحصار خولی ته ورسېدل، دښمن ښه ډېر تلفات لیدلی وو، په تیښته وو او سنګرونه ئې یو په بل پسې پرېښودل.

دا جګړه د ننګرهار د سولې د یوه هیئت په منځګړیتوب پای ته ورسېده، د سولې د هیئت پرېکړه چې دواړو خواوو ورباندې امضاء وکړه، د اوربند، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندیانو د تبادلې، له کابل نه د ملیشو د ایستلو او د لویو لارو د خلاصون غوښتنه کوله. موږ د معاهدې مطابق جګړه متوقف کړه، بندیان مو خوشي کړل، لویې لارې مو د تل په شان خلاصې پرېښودې، خو مقابل طرف څو کاره وکړل:

- د ملیشو د ایستلو په ځای ئې کابل ته د ملیشو تازه نفس قوتونه راانتقال کړل.
- د شینډنډ په هوایي ډګر، چې د حزب اسلامي د مجاهدینو په واک کې وو، بمباري پیل کړه، دا بمباري تر دوو میاشتو پورې جاري وه.

د ننګرهار د سولې هئیت چې په خپلې پرېکړې کې ئې په واضح الفاظو لیکلي وو: کوم طرف چې لدې معاهدې نه تخلف وکړي، د ننګرهار قوتونه به د بل طرف په خوا کې، د متخلف په خلاف جنګېږي، خو په عمل کې ئې یوازې د مقابل طرف د سرغړونو په هکله په یوې راډیویي اعلامیې اکتفاء وکړه او هغه ئې له معاهدې نه د متخلف په حیث وغندلو.

د دې حملې نتائج

پدې جګړې کې د ائتلافیونو د ماتې څو ستر ستر نتائج وو:

الف: د دوی غرور مات شو، پدې پوه شول چې ترسپیني شګې د مجاهدینو زغلول او د نادرشاه د واکمنۍ په دوران کې په پروان د حملې غچ اخستل، یعنی څه؟ لدې ماتې نه وروسته زموږ په سنګرونو د دوی مخکنۍ د توپونو مسلسل ډزې متوقف شوې.

ب: د دې جګړې په وجه د دوی ترمنځ اختلافات تشدید شول، که څه هم جنرال دوستم او حزب وحدت لادمخه پدې ناراض وو چې د جبل السراج د معاهدې مطابق دوي ته خپل منل شوي امتیازات ونسپارلی شول، خو پدې ستري جګړې کې د مسعود ضعیف شته والي، هغوی مزید ناراضه کړل، دوی پدې کار د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراض حق درلود چې د دفاع وزیر دې مسعود وي او په جګړې کې تلفات دې د جنرال دوستم قطعات ګالي. د جګړې په دوران کې یوځل دوستم، مسعود ته په مخابرې کې وویل: نامرد کجاستی؟ ما کشته مي شویم و تو آرام نشسته ای !! نامرده چیرته یې؟ موږ وژل کېږو او ته آرام ناست یې !!

ج: د حزب وحدت او جنرال دوستم په افرادوکې دا ذهنیت راولاړ شو چې ولې باید د نورو د اقتدار لپاره دوی د حزب اسلامي په خلاف وجنګېږي او مرګ ژوبله وزغمي؟ لدې جګړې نه د دوی حاصل څه دی؟ دې ذهنیت د دواړوطرفونو مشرتابه باندې فشار راووړ چې په خپل دریځ کې تجدید نظر وکړي، په حقیقت کې د دې ائتلاف د ړنګېدو سلسله له همدې ماتې نه وروسته پیل شوه او د هم آهنګۍ شورې په جوړېدو سره د هغه جنازه واخستلې شوه او ټغر ئې ټول شو او پدې ترتیب زموږ هېواد له یوې خطرناکې توطئې نه وژغورلی شو.

د خنجان عملیات

له مزار نه د ځمکې له لارې د ائتلافیونو یو قطار د کابل په لورې پدې نیت راخوځېږي چې په کابل کې د دوی متزلزل موقعیت مستحکم او مړاوې روحیه پیاوړې کړي. پدې لوی قطار د خنجانو په تنګۍ کې د اتل قوماندان، صوفي پاینده محمد مجاهدینو، بریالی عملیات ترسره کړل، قطار ته د سر لوی زیان ورسېدو، ډېرګاډې ئې له سړك نه لاندې کولی شول، کافي تعداد مړي او ټپیان ئې ورکړل، برید ناڅاپي وو. دا مؤثره حمله د ائتلافیونو په روحیې یو بل سخت ګوزار وو، هم د دوی شعارونو ته ښه په ځای او په وخت ګوزار وو او هم د دوی جنګي عزایمو ته.

صوفي پاینده محمد، تاجك او د شمال اوسېدونکی وو، د ده د مجاهدینو دغه عملیاتو، ټولو ته جوته کړه چې په کابل کې روانه جګړه، د سمتونو او قومونو ترمنځ نه، بلکې د کمونستانو او مجاهدینو ترمنځ ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ له پروان څخه هم د همداسي يوه اقدام هيله درلوده، په پروان، کاپيسا او د کابل په شمال کي د حزب اسلامي تقريبا پنځه ويشت زره مسلح مجاهدين وو، چي په روسي قطارونو د دوی بريدونه بې ساری وو. په جهاد کي د دوی ستره برخه وه او روسانو تر هر چا زيات له همدغو مجاهدينو نه شکايت درلود چي له قلعه مراديبګ نه تر پل متک پوري د سړک دواړو خواوو ته ئې کلک او نه ماتېدونکي سنګرونه او له نظامي لحاظه دقيق خندقونه درلودل او په روسي قطارونو ئې پر له پسې حملې کولی او د دغو سنګرونو او خندقونو د ختمولو لپاره د روسانو ټولي هلي ځلي ناکامه پاتې شوې وې. خو متأسفانه د خاصو عواملو په وجه دا هيله ترسره نه شوه، لويه وجه ئې دا وه چي ائتلاف وتوانېدو يو شمېر ضعيف النفسه افراد په پيسو واخلي، ځينو نورو بې اعتنايي وکړه او د کابل د لومړنيو پېښنو په اړه ئې يا پدې دليل څه ونکړل چي د اکمالاتو لاري ئې بندي وې او يا پدې دليل چي غوښتل ئې د دوی منطقې ته جګړه راانتقال نشي. زه باور لرم چي که په شمالي کي د حزب اسلامي ځينو قومندانانو دا اشتباه نه وی کړې او له لومړۍ ورځې ئې پرېکنده او جدي دريځ غوره کړي وی نو نه يوازي دا چي دوی به له خپلي منطقې څخه نه ايستل کېدل او د ائتلافي ځواکونو په لاس به له سپکاوی سره نه مخامخ کېدل، بلکي د ټول ائتلاف د مقابلې لپاره يوازي د دوی ځواکونه کافي وو، هم به کابل له جګړو نه ژغورل شوی وو او هم به پروان لدې دردناک عاقبت سره نه مخامخ کېدو.

ائتلاف او د سولي هڅې

متأسفانه کمونستانو نه يوازي زموږ هېواد له مادی او اقتصادي لحاظه وران کړ، بلکي له اخلاقی پلوه ئې هم زموږ ټولني ته سخته صدمه ورسوله، هغه افغانان چي خبره ئې خبره وه، دهوکه، درواغ، بې وفايي، په دوستي کي دښمني، ژمني تر پښو لاندي کول، له معاهدې نه د مقابل طرف د اغفالولو په لار کي کار اخستل ئې نه يوازي ګناه ګڼله بلکي هغه ئې د خپل عزت النفس او مروت منافی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمېرله. خو د کمونستانو تسلط پدوی کي دا اوچت د میړاني او مروت ننبی وټکولي، د اسلامي اخلاقو په ځای ئې دوي ته کمونستي اخلاق ورپه برخه کړل، داسي چي دروغ او دهوکه کمال وګڼي، په دوستي کي دښمني، د مقابل طرف غولول، ژمني تر پښو لاندي کول او له معاهدو نه د مقابل طرف د اغفال لپاره کار اخستل د هوشیارتیا اوسیاست مداری ننبه او لازمي غوښتنه وشمېري.

ائتلاف هم چي له کمونستانو او له کمونستانو نه متأثر ه شوو التقاطی عناصرو نه جوړ شوی وو، د ضعف او ماتې په وخت کي به ئې یوه بل ته عذرکولو، چي د روغي جوړي لپاره راوړاندي شي، خو نه یوازي دا چي له اضطراری حالت نه له وتلو نه وروسته به ئې د سولي د هیئتونو پرېکړې تر پښو لاندي او خپلي ژمني هیری کړي، بلکي د سولي د هلوځلو په جریان کي به یې، داسي شرارتونه کول چي مسلمان خو پرېږده د یوه عادي بامروته افغان له شأن نه ډېر ډېر لېري وي، د مثال په توګه:

د ننګرهار له قومندانانو نه ئې وغوښتل چي منځګړیتوب وکړي، له هغوی سره ئې د ملیشو ایستل هم ومنل او د هیئت پرېکړه ئې امضاء کړه، خوکله چي هیئت د همدې پرېکړي د امضاء لپاره له کابل نه زموږ په لوري خوځېدو، ائتلافیونو په هغي غونډي د بمباری پلان جوړکړ چي ما به د سولي له هیئت سره درلوده، له هیئت سره ئې یوکس په پټه راولېږو، هغه ته ئې مخابره ورکړې وه چي زموږ د غونډې د ځای په هکله معلومات ورکړي، موږ د موسیي خوا ته د تیلو د ذخیری په نامه، دلشکر ایثار په مرکز کي په یوې څمڅی کي له هیئت سره غونډه درلوده، چي ناڅاپي د ائتلافیونو جهازونه راورسېدل، یو په بل پسې ئې بمونه وورول، دوه بمونه د همدې څمڅی شمال او جنوب ته د ۳۰_ ۴۰ مترو په فاصله راپرېوتل، په همدې ځای کي د هیئت موټري، د دوی ډریوران او امنیتي ملګري ولاړ وو او ښه ګڼه ګوڼه ئې جوړه کړې وه. زموږ څمڅه له ګردونو داسي ډکه شوه چي یو بل مونه لیدو. خو الحمد لله پدې بمباری کي هیڅوك ژوبل نه شو. یوازي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه دريو موټرو شيشې ماتې شوې. د هيئت غړو له رباني نه پوښتنه وکړه چې ولې مو له موږ سره داسې معامله وکړه؟ رباني نه دا ويل شوي چې دا کار جنرال دوستم کړي او زه ئې محکوموم او نه دا چې نه يم خبر دا کار چاکړي! فقط دومره ئې وويل چې زه سخت متأسف يم ! او له تاسو نه هيله کوم چې خپل کارته ادامه ورکړي!!

بل ځل ئې شيخ آصف محسني د حرکت اسلامي مشر د حرکت له زياتو غړو سره چهار آسياب ته راولېږو، د حرکت يوه قومندان ته ئې "چې اوس له حرکت نه ايستل شوی" وظيفه ورکړې وه چې د غونډې د ځای په هکله به د مخابری په ذريعه دوی ته اطلاع ورکوي او چې کله غونډه پای ته ورسېده د غونډې له ځای نه د دوی د خوځېدو سره سم به تماس نيسي، ترڅو د غونډې ځای پدې طمع بمبارد کړي چې زه به هلته، د هيئت له تلو نه وروسته، کم ترکمه د څو شيبو لپاره پاتې وم.

همداسې وشول، له محسني سره مې د غره ډډی ته، د يوې غونډۍ په سر، په يوه داسې کور کې غونډه وه چې شا او خوا ته ئې کوم بل کور نه وو، چې کله دوی رخصت شول، په هوا کې جهازونه راڅرګند شول او زما د فاميل د اوسېدو په هغه کور ئې بمونه وورول چې د همدې غره په بل اړخ کې د همداسې يوې غونډۍ په سر ئې موقعيت درلود، د کور شا او خوا ته بمونه راپرېوتل، شيشې ئې ماتې کړې، خو چا ته صدمه ونرسېده، وروسته معلومه شوه چې د راپورچی او راپور اخستونکي ترمنځ د غره د دې يا هغه اړخ په هکله غلط فهمي شوې وه.

همدا راز د پاکستاني علماوو يو لوی هيئت چې ګڼ شمېر ډېر مشهور علماء پکې وو، د مولوی صاحب خالص په شمول، د سولې او روغې جوړې لپاره له پاکستان نه راوخوځېدو، رباني ورته اطمئنان ورکړې وو چې د روغې جوړې غوښتونکی دی او لدوی سره به پدې هکله صادقانه مرسته کوي، هيئت چهار آسياب ته راغې، له موږ نه ئې د کامل واك غوښتنه وکړه، ما ورته وويل: زه يوازې يو شرط لرم او هغه دا چې په افغانستان کې د يوه واقعی اسلامي نظام تأسيس او

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلامي شريعت نفاذ تضمين شي او د دولت مشر، د اسلامي اصولوسره سم د ملت په خوښه وټاکل شي او د دولت له حساسو ادارو څخه کمونستان لېري شي، د ځان لپاره هيڅ نه غواړم، تاسو ته په همدې شرط کامل واك درکوم.

هيئت له موږ نه خوشحاله رخصت شو، خو کله چي زموږ له ساحی نه ووت او پلڅرخي ته نږدې شو، د حربی پوهنتون له غونډېو نه د دوی د ګاډو په کاروان د (زی يو) مسلسل ډزی پيل شوي، په کاروان باندي ئې ډېره بده ورځ راوستله، ټول له ګاډو نه يوې خوا بلي خوا ته کوز شول او په ځمکي ئې پروت وکړ، د څو دقيقو لپاره ډزی رواني وي!! دا ډزی پداسي حال کي وشوې چي هيئت ته له کابل نه اطمئنان وکړي شوی وو چي په پلڅرخي کي د دوی د استقبال لپاره کافي ترتيبات نيولی شوي!! په همدې ډزو ئې دوی ته ښه راغلاست وويلو.

همداسي يوه معامله د مولوی حقاني د سولي له هيئت سره وشوه: هغوی د دهمزنګ له لاري د پغمان په لوري روان وو چي د دريمي کارتې په ساحه کي د ډزو تر سخت بريد لاندي راغلو، چي ځيني موټرې او ملګري ئې ولګېدل او په ډېره رسوايي له منطقې نه ووتلو، لدې نه وروسته مولوی صاحب هم په کابل کي اوسېدل پرېښودل او هم ئې د روغي جوړې هڅي متوقف کړي!!

د ننګرهار له يوه هيئت سره، له کابل نه دبېرته ستنېدو په و خت کي د کابل او پلڅرخي ترمنځ دې ته ورته معامله وشوه چي په هغي حملې کي هم څو کسان مړه او ژوبل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ، ائتلاف او پاکستان

پداسي حال کي چي ائتلاف په مجموع کي او رباني او مسعود په خاص طور، د پاکستان د پیروزینو پوروړی وو، د پاکستان د آی اس آی د فشار په نتیجه کي رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په حیث وټاکل شول، نواز شریف په خپله کابل ته د ترکي الفیصل په ګډون په ۱۳۷۱/۲/۹ سفر وکړ او د لس ملیونه ډالرو چك ئې مجددی ته وسپارو، زموږ د فترونه ئې په پاکستان کي وتړل، میزونه، څوکۍ او د دفتر سامانونه مو هم داخل ته انتقال کړل، حتی ما خپله کورنۍ هم د جګړي په سختو شرائطو کي د مجبوریت په وجه داخل ته ولېږدوله، د پاکستان حکومت له رباني او کمونستانو نه دا توقع درلوده چي د دوی له ائتلاف نه د ملاتړ په خاطر به له پاکستان سره د دوستي یا لږ ترلږه د دښمني نکولو سیاست غوره کړي، خو دې ته نه وو متوجه چي دا ډېره بې ځایه هیله وه، دوی د وضعیت د تشخیص په ارتباط سخته اشتباه کوله، ګمان ئې دا وو چي کمونستان به د شوروي اتحاد له ختمېدو وروسته، چي وروستۍ پناه ګاه ئې له لاسه ورکړې، د پاکستان لدې احسان نه هومره ممنون وي چي خامخا به له

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان سره د دوستي لار غوره کوي، ځکه پاکستان د دوی ژوند او په قدرت کي اشتراك تضمين کړ، خو ائتلافيونو له هماغه لومړيو ورځو نه د پاکستان په خلاف له دښمني نه ډك تبليغات پيل کړل. د پاکستان نه د وارد شوو خوراکي موادو په هکله ئې ويل چي دا مسموم شوي، پاکستانيان به ئې نيول او د سخت تعذيب نه وروسته به ئې بنديانول او د دوی په هکله به ئې دا تبليغات کول چي دا دی پاکستاني جاسوسان ونيولی شول. په لومړی سرکي دا کارونه يوازي کمونستانو کول، خو پدې لويي جګړې کي د ماتې نه وروسته، رباني په خپله په سختو الفاظو په پاکستان نيوکي وکړې، هغه ئې د افغانستان په کورنيو چارو کي په مداخلت متهم کړ، غوښتل ئې پدې ترتيب خپله ماتې توجيه کړي او مسکو او ډهلي خوشحاله کړي. په اندونيزيا کي د اسلامي هېوادونو د مشرانو په کنفرانس کي د شرکت په خاطر ئې، د تګ راتګ لپاره د ډهلي لار انتخاب کړه او په خپلو مرکو کي ئې په پاکستان نيوکي وکړې. له هند سره دوستي او له پاکستان سره مخالفت، د هغې معاهدې يوه برخه وه چي له روسانو سره ئې امضاء کړې وه د همدې لپاره د کابل او ډهلي ترمنځ روابط په هماغه شکل دوستانه پاتې شول چي د کمونستانو په وخت کي وو. د هند استخباراتي ادارې RAW او د خاد ترمنځ، پخوانۍ ژوري اړيکي نه يوازې په خپل حال پاتې شوې بلکي مزيد ټينګي شوې د(راو) د متخصصينو له خوا د خاد د پرسونل روزنه، د معلوماتو تبادله او د پاکستان په خلاف مشترك فعاليتونه د همدې اړيکو اهداف وو. ډهلي له کابل سره د وسائلو د پرزو، مهماتو او دارو درمل په ارتباط مسلسل او پراخې مرستي کولې. ډهلي اعلان کوي چي په دريو کلونو کي ئې يوازي د اندراګاندي له روغتون سره د پنځلس مليونه ډالره معادل مرسته کړې، د ائتلافي ادارې د ژوبلو قومندانانو او د مهمو شخصيتونو تداوی په ډهلي کي او د RAW په مصرف ترسره کېږي.

له يوه پلوه سره دوستي او له بل پلو سره دښمني، ورو ورو دې حدته ورسېده چي خاد او راو په پاکستان کي د پېښور د يوه ابتدايي مکتب واړه ماشومان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل سرويس کې يرغمل نيسي، بيا ئې د پراخو تبليغاتو لپاره تر اسلام آباد پورې انتقالوی او هلته د افغانستان په سفارت کې ساتل کېږي او د څو ميليونه ډالره او تر افغانستان پورې د يرغمل نيونکو د انتقال لپاره د هليکوپټر مطالبه کوي، خو بالآخره د پاکستاني کوماندوگانو د حملې او د يرغمل نيونکو په وژلو دا ډرامه پای ته رسېږي.

همدا راز په کابل کې د پاکستان پر سفارت پداسې وخت کې حمله کوي چې د پاکستان خارجه وزير، سردار آصف احمد علي، د مذاکراتو لپاره کابل ته بلل شوی وو او د کابل د ائتلافي ادارې مېلمه وو!! پدې حملې کې يو نفر په قتل رسېږي، سفير ترهغه په چاقوگانو وهل کېږي چې حمله کوونکې گمان کوي هغه وژل شوی او پورته مقاماتو ته د هغه د وژل کېدو راپور ورکوي، د سفارت نور کارکوونکي هم په چړو او قونداغونو وهل کېږي او په پای کې سفارت ته اور اچول کېږي.

پدې کې هيڅ شك نشته چې دا کارونه د خاد او راو، د گډ پلان له مخې تر سره شوي، چې هدف ئې د پاکستان او افغانستان ترمنځ، روابط تر هغه حده خرابول وو چې د بېرته روغې جوړې ټول امکانات د تل لپاره ختم شي. سادگي به وي که څوك گمان وکړي دا کارونه يوازې کمونستانو کړي او يا تصادفي پېښې وي!! تاسو وليدل چې د کابل د ائتلافي ادارې واکداران دې ته تيار نشول چې دا حمله وغندي!! او يا له پاکستاني ولس نه د دې غيراسلامي، غير اخلاقي او له مروت نه لېرې اقدام بخښنه وغواړي.

د افغانستان په ارتباط که څوك د پاکستان د تېرو حکومتونو په غلط سياست د اعتراض حق لري نو هغه يوازې حزب اسلامي دی، دا ځکه چې:

- پداسې حال کې چې په افغانستان کې اسلامي نهضت او بيا مسلحانه جهاد د حزب اسلامي په لاس پيل شوی وو او پاکستان ته دا خبره جوته وه چې د مهاجرينو ۷۸% په حزب اسلامي پورې تړلي وو او د جگړې ټول فشار د حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اوږو وو، پدې هم پوهېدو چې په حزب کې دا استعداد شته چې مقاومت په يوازې توګه مخکې بوځي، خو پاکستان د امريکا تر فشار لاندې په پېښور کې يو په بل پسې ګڼ شمېر ډلې د حزب په خلاف جوړې کړې. افغانان ټول پدې پوهېږي چې له حزب اسلامي نه پرته ټولې جهادي ډلې په بهرکې جوړې شوې، د امريکايانو هدف دا وو چې د روسانو په خلاف روان اسلامي مقاومت بايد يوازې د حزب اسلامي په لاس تنظيم او اداره نشي او تر آزادۍ وروسته په کابل کې يو قوي اسلامي حکومت جوړ نشي، د همدې لپاره ئې پاکستان دې ته اړ کولو چې د متعددو ډلو له جوړېدو سره موافقه وکړي، پاکستان په لومړی سرکې لدې سره مخالفت کولو چې د بهرنيو لاس وهنو په نتيجه کې دې متعددې ډلې جوړې شي، خو د امريکا د زيات فشار په وړاندې ئې مقاومت ونشو کړې، موافقه ئې وکړه او پدې ترتيب پېښور په بهر کې د جوړ شوو افغاني ډلو کوربه شو، دا کار ئې پداسې حال کې کړې چې له مونږ سره ئې کلکه وعده کړې وه چې نه به بهرنيو لاس وهنو ته اجازه ورکوي او نه په پاکستان کې د نورو ډلو جوړېدو ته!!

- افغاني ډلې ئې دې ته مجبورې کړې چې رباني د جمهور رئيس او مسعود د دفاع وزير په حيث و منې.
- د هغه ائتلاف ملاتړئې وکړ چې زمونږ په خلاف ئې جګړه اعلان کړې وه، د همدې ائتلاف د ملاتړ لپاره ئې مونږ دې ته مجبور کړو چې په پاکستان کې خپل دفترونه وتړو، خو مونږ پدې خاطر د پاکستان په خلاف له څه ويلونه ډډه کړې چې:

۱ – د دې کار ګټه د اسلام دښمنانو ته رسېده.

۲ – پاکستان درې نيم مليونه افغاني مهاجرينو ته پناه ورکړې او د افغان ولس د مقاومت ملاتړ ئې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ - له بل نه دا توقع کول چې زمونږ ستونزې حل کړي او یا د خپلو ګټو د تأمین لپاره، یا د خپلو مجبوریتونو په وجه دي داسې څه ونکړي چې زمونږ ملي مصالحو ته زیان رسوي، بې ځایه توقع ده، مونږ باید خپلې ستونزې په خپله حل کړو ، افغانان په خپله باید د نورو د لاس آله نشي او خپلې ملي ګټې د نورو دګټو لپاره قرباني نکړي. که افغانان د نورو غلامۍ ته چمتو کېږي، د څو پیسو په مقابل کې ځان، ایمان، وطن او خپله دنیا او عقبی خرڅوي، له بل نه د شکایت په ځای باید په خپله افغانان ملامت کړو او د دوی د اصلاح او لدې حالت نه د ژغورنې هڅه وکړو. د پاکستان په خلاف او د نورو هغو اسلامي هېوادونو په خلاف چې له یوې خوا ئې زمونږ د اسلامي مقاومت ملاتړ کړی خو له بلې خوا ئې زمونږ د هېواد په ارتباط داسې سیاست غوره کړی چې مونږ ترې صدمه لیدلې، له څه ویلو نه د اجتناب اصلي وجه همدا وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ائتلافيونو ژمني

ائتلافيونو به په لومړۍ سرکي زموږ د شرائطو په وړاندي ويل:

- که ملېشې وباسو څوك د دې تضمين کوي چي حزب اسلامي به په کابل حمله نکوي؟
- د حملې په صورت کي به څوك د حملې د دفع کولو تضمين کوي؟
- که ملېشې له کابل نه وايستلی شي په شمال کي مستقل حکومت جوړوي او هېواد د تجزيې له خطر سره مخامخ کېږي!!
- کمونستان پدې دليل له خپلو پستونو څخه نشو لېري کولی چي: دوي ته عمومي عفوه اعلان شوي، د نجيب د حکومت په پرزولو کي ئې د مجاهدينو مرسته کړې او مجددی دوی په خپلو مناصبو کي ابقا کړي.
- د انتخاباتو په هکله به ئې کله ويل چي: په اسلام کي انتخابات نشته !! کله به ئې ويل: په افغانستان کي د انتخاباتو تر سره کول ممکن ندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زمونږ ځواب دا وو:

- تاسو ملېشې وباسئ، کمونستان له حساسو مناصبو نه لېرې کړئ، مونږ نه يوازي په کابل د عدم حملې هر تضمين چې تاسو و غواړئ درکوو بلکې په مؤقت حکومت کې د حزب اسلامي برخه هم تاسو ته سپارو او تر انتخاباتو پورې ستاسو کامله واکمني منو.

- مونږ دې ته تيار يو چې خپل قوتونه له کابل نه په څومره فاصله چې تاسو وغواړئ لېرې کړو.

- ملېشې د دې توان نلري چې په شمال کې مستقل حکومت جوړکړي، که دا کار ئې وکړ، زمونږ مجاهدين به ستاسو تر قومندې لاندې د هغوی په خلاف جنګېږي.

- دا منو چې دوی ته عمومي عفو شوې خو د عمومي عفوی معنا دا نده چې مونږ دوی ته تسليم شو، د دولت حساسې او مهمې ادارې لکه خاد، د فوځ د لوی درستيز مقام، د فرقو قومنداني، راډيو، تلويزيون، د کابل د ګارنيزيون قومنداني، د ښار امنيت، دلارو امنيت، هوايي ډګر او ... د دوی په لاس کې وي، مګر زمونږ جهاد يوازې له نجيب او يعقوبی سره وو او د دوی له وژلو وروسته زمونږ هدف تر سره شوی دی، که څه هم د نجيب حکومت سل په سلوکې په خپل حال پاتې وي؟!

- مليشو خو د نجيب په خلاف هلته اقدام وکړ چې نجيب عملاً خپله استعفی اعلان کړې وه !! اصلاً دوی د نجيب له استعفی سره د مخالفت په وجه او له مجاهدينو سره په يوه ائتلافي حکومت د ټينګار په خاطر دا اقدام وکړ. د پېښور د ګورنرهاوس د معاهدې له مخې خو مجددی جمهور رئيس نه وو ټاکل شوی هغه خو د يوه داسې کميسيون د رئيس په توګه کابل ته لېږل شوی وو چې قدرت به له کمونستانو نه مجاهدينو ته انتقالوی نه د دې لپاره چې کمونستان په قدرت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابقاکړي. لدې نه علاوه، د پېښور معاهده صريحاً حکم کوي چې کمونستان به له حساسو مناصبو څخه لېرې کېږي.

• دا تاسو په کوم اسلام او د اسلام په کوم اصل استناد کوي چې د هغې له مخي، انتخابات ناجائز گڼي، خو له کمونستانو سره ائتلافي اداره جوړول، کمونستانو ته تسليمېدل او د کمونستو جنرالانو تر قومندې لاندې د مجاهدينو سره جنگېدل، درته جائز او روا برېښي. پداسي حال کي چې د بشريت په اوږده تاريخ کي د لومړی ځل لپاره د ولس په رأيي د ټولني د مشر انتخاب په اسلام کي تر سره شوي، داسي چې د مشر د ټاکلو ټول مخکني ظالمانه روايات ئې منسوخ کړي او د مشر د ټاکلو صرف يوه لار ئې جايز گڼلې او هغه د ولس په خوښه او له فشار او تهديد نه پرته د څرگند بيعت په نتيجه کي د امير ټاکل، لدې نه د مخه به د ټولني واکمني يا د ميراث په شکل له پلار نه اولاد ته، د حاکمي کورنۍ په چوکات کي انتقالېده، يا به په زور تر لاسه کېده، يا به د ټولني د بېلو بېلو پرگنو د واکمنانو ترمنځ د سازش له لاري له يوه نه بل ته انتقالېده او عام ولس به پدې هکله د څه ويلو او کولو توان او حق نه درلود، اسلام د جاهليت د دور دا اسلوبونه او طريقې لغوه کړي او د مشر او امير د انتخاب حق ئې عامو مسلمانانو ته وسپارو، چې د څرگندي او آزادي غونډې په ترځ کي به خپل مشر انتخابوی او په خپله خوښه به ورسره بيعت کوي، د جبر او زور واکمني او د خلکو له آزاد انتخاب او بيعت نه پرته د سازشونو واکمني ئې حرام او ناجايز اعلان کړه. آيا د حضرت ابوبکر صديق او حضرت عمر(رض) او مخصوصاً د حضرت عثمان(رض) ټاکنه چې د مدينې له عام ولس نه د يوه هيئت په ذريعه د استفتاء او رأی اخستني له لاري تر سره شوه او همداسي د حضرت علی(رض) انتخاب، د دې لپاره کافي دليل ندی چې د انسانيت په اوږده تاريخ کي د لومړی ځل لپاره د امير او مشر د ټاکني لپاره د ولس رأيي ته په اسلام کي رجوع شوې او د انتخاباتو اساس د مسلمانانو په لاس اينښودل شوی؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حقيقت کې مجاهد ډوله ائتلافيون، پدې نه توانېدل چې کمونستانو ته ځواب ورکړي او له کمونست رژيم نه پاتې مسلح قطعات يا منحل کړي، يا ئې له کابل نه وباسي، دوی پدې پوهېدل چې په کابل کې د کمونستانو مېلمانه دي، د هغوی د خوښې خلاف د څه ويلو او مخصوصاً د دوی د مخالفت توان نلري، هغوی په قدرت کې د شريك کېدو او ائتلاف لار غوره کړې وه او له روسانو سره ئې د همدې خبرې ژمنه کړې وه. دوی له انتخاباتو سره فقط پدې دليل مخالفت کولو چې لدې لارې ئې د قدرت د ترلاسه کولو چانس نه وو.

کله چې ائتلافيون د جګړې له نتائجو نه مأيوس شوي او روغې جوړې ته اړ شوي په ظاهرکې ئې دا شرائط منلی خو په خفا کې ئې په قدرت کې د پاتې کېدو لپاره د ناروا سازشونو لار غوره کړې او د هرې معاهدې بند بند ئې نقض کړې. دوی يوازې له مسکو او ډهلې سره په خپلو ژمنو صادقانه عمل کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ائتلاف په مقابل کي د نورو ډلو دريځ

حرکت انقلاب اسلامي

ائتلاف غوښتل چي د حرکت له مذهبي صبغی او د پښتنو په سيمو کي د حرکت له نفوذ نه د حزب په خلاف اعظمي استفاده وکړي. له حرکت سره ئې هره مياشت پنځه سوه مليونه افغاني مرسته کوله، چي ورو ورو ئې دا مقدار زيات کړ. د حرکت د هر معاون له ډلي سره ئې مستقلې مرستي کولي. د هلمند، پکتيا، غزني او پکتيکا مقيم واليان او د لغمان او وردگ ـ ميدان مهاجر واليان د حرکت له غړو نه غوره شوي وو. د حرکت د قومندانانو لپاره په مرکز او د جنوب په مختلفو ولاياتو کي قطعات منظور شوي وو چي ځينو ئې د حزب په خلاف په جگړو کي برخه اخستله او ځينو يوازي مرستي ترلاسه کولی او د حزب په خلاف له جگړو ئې ډډه کوله.

د حرکت اکثر غړي د کمونستانو له ملگرتيا او د حزب اسلامي په خلاف له جگړو سره مخالف وو او دا ئې غوښتل چي حرکت له حزب اسلامي سره گډ دريځ غوره کړي، خو رشوت خورو حرکتيانو د دې کار مخالفت کولو، مولوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمدنبي تر پایه له جنرال دوستم سره له ملاقات نه ډډه وکړه، خو له کمونستانو سره د رباني په ملګرتیا ئې په څرګندو الفاظو له اعتراض نه ځان ساتو.

یوځل مولوی محمدنبي ته وویل شو چې له استاد سره یو ځای د اسلام آباد په لوري سفر لري، تیار شو، طیارې ته وخوت، د الوتنې په پای کې ناڅاپي ګوري چې په یوه ناآشنا هوایي ډګرکې کوز شوي، پوښتنه ئې وکړه چې داکوم ځای دی، ورته وویل شو چې مولوی صاحب دا د مزار شریف هوایي میدان دی! استاد مختصر تم کېږي، له جنرال دوستم سره ملاقات لري، امید دی تاسو هم پدې ملاقات کې برخه واخلي، خو ده له ملاقات نه ډډه وکړه او تر هغه په طیارې کې پاتې شو چې له مزار نه بېرته والوته.

که زه ووایم چې ائتلاف له ټول حرکت انقلاب نه، په همدې پوړتني شکل استفاده کړې، ښایي مبالغه مې نه وي کړې. له ځان سره ئې خوځولو، پرته لدې چې د تلو له هدف او مسیر نه ئې خبرکړي.

حرکت انقلاب، فقط هلته له ائتلاف نه ووت چې طالبان چهارآسیاب ته راورسېدل، لدې نه وروسته د حرکت د هماغه غړو مرسته له طالبانو سره پیل شوه چې تر پرونه ئې د رباني ملګرتیا کوله. د حرکت ځیني غړي خو د رباني په حکومت دومره کلك ولاړ وو چې تر متعصبو جمعیتیانو نه هم زیات!! چې کله به رباني د داخل نه د مخلصو جمعیتیانو د فشار او له بهر نه د مخالفو ځواکونو د مسلسل بریاوو په وجه استعفی ته اړ کېدو، دوی به د ده د استعفی مخالفت کولو. یو ځل چې د سکاد غنډ او د کابل په غرب او جنوب کې ډېري ساحې، د حزب مجاهدینو ونیولی او د ائتلافیونو وضعیت هومره پرېشانه شو چې هر چا دا ګڼله چې نن سبا به دولت سقوط کوي، نو د دولت د عالی شوری اکثر غړو په واضح الفاظو د رباني په استعفی تأکېد کولو او دا ئې د بحران د حل یوازنۍ لار ګڼله، خو د حرکت یوه وزیر او د عالی شوری غړي سترجنرال مولوی جلیل الله رباني ته مخ کړ او وئې ویل: استاده! حضرت عثمان (رض) حتی په هغه وخت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له استعفی نه ډډه وکړه چي مخالفین د ده د کور په دېواونو راواوښتل، ته څنګه پداسي حال کي استعفی کوي چي ستا او مخالفینو ترمنځ لا غرونه حایل دي!! استاد په ډېر غمجن غږ ورته وویل: کاش ټولو همدا نظر درلودي!!

د ائتلافي دولت په عالی شورى کي د حرکت غړي او د قطعاتو اکثر قومندانان ئې اوس له طالبانو سره ملګري دي.

اتحاد اسلامي

اتحاد اسلامي له لومړۍ ورځې نه تر پایه په ائتلاف کي د رباني او مسعود ملګرتیا کړي خو د اتحا د ملګرتیا دوه بېل بېل اثرات درلودل: له یوې خوا په ائتلافي حکوت کي د اتحاد غړيتوب د ائتلافیونو ترمنځ د اختلاف عامل وو، د وحدت له حزب سره د اتحاد مسلسل نښتي، له ائتلاف نه د وحدت په وتلو منتج شوې او په شیرخان بندر کي د اتحاد او جنبش جګړه، له ائتلاف نه د جنبش د جلاکېدو باعث شوه. د ائتلاف په بهرني سیاست هم د اتحاد غړيتوب خپل اثرات درلودل، په یوې مرحلې کي له ائتلاف نه د ځینو عربانو د ملاتړ لامل وو، خو په همدې مرحلې کي د ایران د خفګان وسیله شو، ایران دا غوښتل چي مسعود د جبل السراج د معاهدې په نسبت التزام وکړي او د وحدت او اتحاد تر منځ په نښتو کي حتماً له وحدت سره مرسته وکړي، خو مسعود به داسي عذرونه وړاندي کول چي ایران ورباندي نه قانع کېدو، خبره دې حد ته ورسېده چي ایران ناراضه شي، پدې ترتیب ائتلاف د څه مودې لپاره یو داسي مؤثر حامي له لاسه ورکړ چي د ائتلاف د تأسیس له لومړۍ ورځې ئې د هغه حمایت کړی. له بلې خوا ائتلاف غوښتل چي له اتحاد نه په لاندي مواردوکي استفاده وکړي:

الف: ملت ته وښیي چي دا ائتلاف د ژبني تعصب په بنیاد او د پښتنو په خلاف ندی جوړ شوی او د یوه خاص قوم او ملیت سلطه نه غواړي، که داسي وی نو د پښتنو یوې ډلي به د دوی په حکومت کي برخه نه درلوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: د ائتلافي رژيم په خلاف د مجاهدينو دګډې جبهې د جوړېدو مخنيوی وکړي، که اتحاد د ائتلاف ملګرتيا نه وی کړي نو نه به مولوی محمدنبي او نه مولوی خالص د ائتلاف په څنګ کې ودرېدلی وو.

ج: په مشرقی او جنوبي ولاياتو کې له حزب اسلامي سره د مجاهدينو د يوځای کېدو مانع شي او دلته د ائتلاف په ګټه مسلح قطعات جوړکړي چې د همدې مقصد لپاره استاد سياف يو ځل د مشرقی زون او بيا د جنوبي زون مسئول و ټاکل شو.

د اتحاد تقريباً ټولو غړو دا غوښتل چې اتحاد له ائتلاف نه ووځي او له حزب اسلامي سره ګډه جبهه جوړه او ګډ دريځ غوره کړي. خو استاد سياف، د رباني او مسعود په څنګ کې پاتې کېدل غوره او مفيد وګڼل او په پوره اخلاص سره ئې حتی د خپلو ډېرو مؤثرو غړو د خفګان او له اتحاد نه د وتلو په قيمت د هغوی ملګرتيا وکړه.

خو ائتلافي انډيوالانو ئې د ده د اخلاص په اندازه د ده سره جفا کړې، د اتحاد په خلاف به ئې تبليغات کول، د اتحاد مجاهدين به ئې په اخلاقی فساد او تالان متهم کول، په هرې جګړې کې د خپلې ماتې عامل به ئې اتحاد ګڼلو، له ټول کابل نه ئې وايستل، حتی د پغمان پوستې ئې هم له اتحاد نه واخستلې او خپلو افرادو ته ئې وسپارلې. د بګرام له هوايي ډګر نه د اتحاد د افرادو د ايستلو قصه ډېره جالبه ده:

د خواجه رواش د هوايي ډګر له فلجېدو نه وروسته ائتلاف دې ته اړ شو چې له روسيې نه د پيسو او مهماتو د انتقال لپاره د بګرام له هوايي ډګر نه استفاده وکړي، خو هلته دوه خنډونه په مخې کې وو: د ميدان شا او خوا ته د حزب جبهات او د هوايي ميدان په يوې مهمې برخې کې د اتحاد د مجاهدينو شته والي. دهمدې لپاره، ائتلافي ځواکونو په پروان کاپيسا د لويې حملې او د بګرام د هوايي ډګر د تصفيې پلان جوړکړ، په کومه ورځ چې عمليات تر سره کېدل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتحاد اسلامي د بګرام قومندان پغمان کې له استاد سیاف سره ملاقات درلود، عملیات تر سره شول، بګرام تصفیه شو، د اتحاد افراد خلع سلاح او له بګرام نه و ایستلی شو. د دې پېښې په هکله استاد سیاف ما ته قصه کوله چې سبا ته مسعود د مخابرې له لارې تماس ونیولو او د بګرام په هکله ئې راته وویل: استاد مبارك باشه، الحمدلله توطئه خنثی شد. اګر اقدام به وخت نمی کردیم دګه قومندانان شما چند ساعت بعد تر بګرام را به حزب اسلامي تسلیم مي کردند!!

داکتر عبدالرحمن به په هر مجلس کې ویل چې زمونږ د اختلافاتو اصلي عامل استاد سیاف دی. د ده په وجه ائتلاف لدې حالت سره مخامخ شو او سیاف به ویل: ما استاد رباني ته مکرر ویلي چې ستا پاچایي منم خو د فهیم، قانوني او داکتر عبدالرحمن په شان کسانو پاچایي نشم منلي، لدې نه معلومېږي چې ائتلاف له سیاف سره د ده د ټول اخلاص په مقابل کې څه معامله کړې.

ما ته په پېښور کې د نجیب له استعفی نه څه موده دمخه، د یوې غونډې په دوران کې، استاد سیاف وویل: تاسو ته یوه مهمه خبره لرم، چې سره ګوښه شوو نو په ټیټ غږ ئې راته وویل: "کې جی بی او سي آی ای په ګډه د افغانستان په هکله خطرناکه منصوبه لري چې د مسعود په ذریعه ئې عملي کول غواړي، ما څه بند و بست کړي، تاسو هم خاصه توجه وکړي" ما او هغه تعهد وکړ چې په ګډه به د دې توطئې د شنډولو هڅه کوو، خو متأسفانه هغه د دې توطئې په وړاندې زه یوازې پرېښودم او د هماغه ائتلاف ملګرتیا ئې وکړه چې کې جی بی او سي آی ای جوړ کړې وو.

د سیاف رول له یوه بله پلوه هم ځانګړتیا درلوده: چې کله به رباني له فشارونو او تهدیدونو سره مخامخ شو او ټولو ډلو به یوازې پرېښود، نو سیاف ته به ئې وویل: زه استعفی ته تیاریم، تاسو له نورو سره خبره وکړي، چې قدرت چاته وسپارم، هغه به باور وکړ او له مولوی خالص او مولوی محمدنبي سره به ئې تماس ونیولو، کله یوه او کله بل ته به ئې وویل چې تا راوړاندې کوو! د دولت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریاست تا ته سپارو! وو ایه: نظر دي څه دی؟ او شرائط دي کوم دي؟ هغوی به باور وکړ کابل ته به ولاړل، څه موده به په همدې تګ راتګ کي تېره شوه، دوی به هم هیلمند وو او د ائتلاف په هکله به ئې مخالفت راکم شو، د ائتلاف په خلاف د مشترکي جبهې جوړېدو کار به متوقف شو او فشارونه به تخفیف شول، بیا به هم وعدی هیری شوې او هم تماسونه او تګ راتګ پای ته ورسېدو.

په غرب پوري تړلې کړۍ

په غرب پوري تړلو ډلو او په غرب کي مېشت د غرب پلویانو، که څه هم کوم مؤثرحزب نه درلود، خو امریکا غوښتل چي دوی د ظاهرشاه په محور راغونډ کړي. دوی د کابل له رواني جګړي نه د ټولو مجاهدینو په خلاف د تبلیغاتي وسیلی په حیث استفاده کوله، د مجاهدینو په خلاف به ئې دا شدید او زهرجن تبلیغات کول چي دوی د جګړي عامل، د ملك د ورانۍ او د کابل د مظلوم ولس د هجرت باعث شول، د قدرت لیوال دي او د هېواد له اداري نه عاجز. امریکا غږ او بی بی سي ته وظیفه ورکړی شوې وه چي د دغو څېرو تبلیغات په پراخه پیمانه او په مسلسله توګه منعکس کړي، د دوی د تبلیغاتو غشي یوازي د مجاهدینو لوري ته خوشي کېدل، د کمونستانو په خلاف به ئې نه یوازي له څه ویلونه ډډه کوله بلکي هغوی به ئې تر مجاهدینو غوره ګڼل، هدف دا وو چي په یوې مرحلې کي دوی دواړه د مجاهدینو په خلاف متحد او د یوه بل په څنګ کي ودروی.

مائوویستان

په افغانستان کي د سیاسي مبارزاتو د پیل کېدونه وروسته، په یوې مرحلې کي د مائوتستون د نظریاتو پلوي کمونست ډله، چي د شعله جاوید په نامه مشهوره شوه، په ځوانانو کي د خلق او پرچم نه زیات پلویان درلودل، دوی له دښمنانو سره د نه پخلا کېدونکې او په قهر او تشدد د مبتني مبارزی شعارونه ورکول. له جوانان مسلمان سره د یوې نښتي نه وروسته دا ډله په ګڼ شمېر ورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړو ټولګیو وویشلی شوه. د دوی د مبارزې ډګر، د اهل تشیع ټولنه وه، د دوی ځینو ټولګیو د کمونېزم ترڅنګ د"ملي ستم" په قومي تعصب مبتني افکار خپل کړل، د جهاد په دوران کي دوي ته د یوه حزب په څېر د هېواد د ننه او په ګاونډیو هېوادونو کي د کار کولو مناسب شرائط برابر نشول، خو په پېښنو کي ئې پدې شکل خاصه ونډه درلوده:

- ځیني اروپا او امریکا ته وتښتېدل او هلته ئې سیاسي او فرهنګي فعالیتونه پیل کړل.

- ځینو د پیپلز پارتي له یوې جناح سره چي یو وخت ئې کمونستي افکار لرل، د تماس په وجه و توانېدل چي د ښځو د انقلابي سازمان (راوا) ترنامه لاندي په پاکستان کي د فعالیت لپاره امکانات ترلاسه کړي.

- ځینو په هغو جهادي ډلو کي ځانته د پښو ځای پیدا کړ چي یا ئې کمونستي ډلي نه پېژندلی او د منظمي سیاسي مبارزې تجربه ئې نه درلوده او یا د هر راز خلکو او د هر مزاج او سلیقې خاوندانو په راغونډولو ئې باور درلود. دوی په جنوب غرب، فراه، نیمروز او هرات کي د ملي ګرا ډلو په لیکو کي منظم شول او په پروان، مزار، تخار او بدخشان کي د شورای نظار په څنګ کي ودرېدل.

- د دوی یو شمېرکسان په هغو غربي خیریه مؤسساتو کي ځای په ځای شول چي په اصل کي د غربي هېوادونو د جاسوسي شبکو خطرناکي څالی وي. پدغو مؤسساتو کي د شعله جاوید د غړو د پراخ استخدام دوه اساسي وجهی وي: دوی له سي آی ای سره رسماً تعهد کړي وو چي په افغانستان کي به د دوی د پلان مطابق کارکوي، په خپلو نشراتو کي ئې له یوې خوا د ظاهرشاه او له بلي خوا د مسعود ملاتړ کولو او په ټولو جهادي تنظیمونو ئې سختي نیوکي کولي. د دوی اخلاقي او فکري حالت داسي وو چي غربي جاسوسي شبکو ته، د اسلام په خلاف د کارکولو لپاره ئې لدوی نه غوره عناصر جوړ کړي وو. د اخلاقي فساد خورولو او د افغانانو د اسلامي هویت په خلاف هڅو کي دغو د چین له مرستو نه مأیوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوو کمونستانو، له دغو شبکو سره، د خیریه مؤسساتو د کارکوونکو تر نامه لاندې هر راز تعاون کولی شو، که فرانسوي مؤسساتو، د خبریال او نرس په نامه د ښایسته فرانسوي پیغلو په ذریعه د مجاهدینو د بې لارې کولو او د جاسوسي شبکو په لوموکې د تړلو هڅه کوله، د (راوا) غړو په آساني او کم مصرف سره دوی ته همدا کارکولی شو. فرانسوي خبریالو پیغلو چې د ځینو قومندانانو په باب کوم کتابونه لیکلي او پدې کتابونوکې ئې کوم رازونه افشاکړي، د دغو استخباراتي شبکو پلانونه په ښه توګه څرګندوي.

د هېواد په وروستیو پېښنو کې د ستم ملي او شعله جاوید مختلفو ډلو د سازا، سزا، کجا ... تر نامه لاندې ډېر خبیث رول ادا کړي، د دې وجه دا وه چې: کې جی بی د خلق او پرچم ډلو ته وظیفه ورکړه چې په افغانستان کې د قوم، ژبې، سمت، اقلیت او اکثریت تر نامه لاندې د افغانانو د ملي وحدت ختمولو او د اسلامي روحیې ټکولو لپاره پراخ کار پیل کړي، پدې کار کې نوموړو وړو وړو ډلو پوره تجربه او سابقه درلوده. په شورای نظار او نورو تنظیمونو کې د دوی له نفوذ نه په استفادی سره کمونستان پدې وتوانېدل چې د قومي او سمتي تعصباتو اور ته لمن ووهی او په یو شمېر بې شعوره تش په نامه مجاهدینو کې همدا تعصبات راولاړکړي. هغو جاه طلبه عناصرو چې د ټول ملت په سطح د ملي شخصیت په توګه د مطرح کېدو چانس ئې ضعیف وو، د کمونستانو همدا شعارونه بدرګه کړل او د اقلیتونو له حقوقو نه د دفاع او د پښتنو په خلاف د یوه ګډ محاذ د پرانستلو له بهیر سره یوځای شول.

د ببرک په پلویانو کې فرید مزدك، نجم الدین کاویاني، عبدالحمید محتاط او جنرال مؤمن تر ټولو زیات، د داسې جبهې د جوړولو په کار کې فعاله ونډه درلوده. طاهربدخشي او بحرالدین باعث له ستمیانو څخه، مجید کلکاني او ورور ئې قیوم رهبر له شعله یانو څخه د دې کار مخکښان وو. د دوی له جملې نه داکتر عبدالرحمن وتوانېدو چې د شورای نظار تر نامه لاندې په ائتلافي جبهې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي د مسعود د معاون په حيث ځای ونيسي او له همدې لاري د کمونستانو او مجاهدينو د يو ځای کېدو يوه ډاډ منه هسته جوړه کړي، دی وتوانېدو چې د شعله جاويد او ستم ملي وړی وړی ډلي چې په بدخشان او د هغه شا او خوا ولاياتو کي مصروفی وې او د پښتنو په خلاف د نورو مليتونو د يووالی شعار ئې ورکاوو، له شورای نظار سره نږدې کړي، د وطن له حزب سره د مسعود د ارتباطاتو د تنظيم کار هم د ده په غاړه وو، چې د همدې ارتباطاتو لپاره به په مياشتو مياشتو په کابل کي اوسېدو او د کابل او پنجشير تر منځ به ئې تګ راتګ کاوو. مولوی افضل نورستاني په يوه ليك کي داکتر عبدالرحمن ته د کابل د فاتح خطاب کوي او ليکي: "د نورستان ولس پدې فخر کوي چې کابل ستا په شان د يوه نورستاني په لاس فتحه شو"!! واقعاً چې عبدالرحمن له هغو کسانو څخه وو چې د ائتلاف په جوړولو کي او کابل ته د شورای نظار په داخلولو کي ئې لويه ونډه وه، هغه تر مسعود نه زيات زرنګ او زيات فعال وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شینډنډ سقوط

د شینډنډ ستراتیژیك هوایي ډګر چې تر بل هر میدان نه ئې زیاتي جنګي او نظامي باروړونکې الوتکي درلودې، د نجیب د سقوط په وخت کي د حزب اسلامي قومندانانو تصرف کړ، د فراه اکثره ولسوالۍ هم د حزب په لاس کي پرېوتې. خو موږ د شینډنډ له هوایي ډګر نه په څو دلائلو سمه استفاده نشوی کولی:

- نه ایران له موږ سره د طیارو د تیلو د راوړلو په اړه مرسته کوله نه پاکستان، دواړو هېوادونو دائتلاف ملاتړ کولو.
- د هوایي میدان د ټول تخنیکي پرسونل تمویل او له میدان نه د دفاع په خاطر د کافي مجاهدینو ځای په ځای کول او د هغوی مستمر اکمال موږ ته ګران وو.
- له کابل نه ئې فاصله هومره وه چې نه هلیکوپټرو تګ راتګ کولی شو او نه جنګي طیارو له خپلي لازمي محمولی سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هرات کې د حزب د مجاهدینو په خلاف د اسمعیل خان له عملیاتو نه وروسته، موږ غوښتل ځیني الوتکې خوست ته راانتقال کړو، له مولوی جلال الدین حقاني او مولوی نظام الدین حقاني سره مو خبره وکړه، دواړو موافقه وکړه. د دې موافقې نه وروسته موږ د خوست هوايي میدان د الوتکو د کوزېدو لپاره ترمیم کړ او د میدان د تنویر بندوبست مو وکړ، خو په کومه ورځ چې موږ د الوتکو د انتقال لپاره تیاری نیولو، د مولوی حقاني ورور ابراهیم حقاني، د میدان په منځ کې ټانك ودرولو او وئ ویل چې: موږ نه غواړو خوست ته جنګ راانتقال شي!! زموږ نمایندګانو ورته وویل: طیارې د جنګ لپاره نه بلکې د دې لپاره خوست ته راانتقالوو چې د ضایع کېدو مخنیوی ئې وشي او دا کار له مولوی حقاني سره د مخکني توافق په اساس کوو، خو هغه په هیڅ دلیل نه قانع کېدو. ابراهیم حقاني د همدې خدمت په بدله کې د رباني له خوا د پکتیا د قول اردو قوماندان وټاکل شو او په ګردیز د طالبانو د ناڅاپي حملې په ورځ محاصره شو او په خورا بد حالت له ګردیز نه ووت او اوس دی او مولوی حقاني له طالبانو سره ملګري دي او په لومړی خط کې جنګېږي. متأسفانه د ځینو قوماندانانو په هکله د هغه خان او نوکر کیسه صدق کوي چې یوه ورځ ئې د خان په خاطر د کچالوستاینه کوله او تر ټولو خوراکو ئې غوره ګڼلو او بله ورځ د بادنجان !! خان ورته وویل: دا ته څه کوې چې یوه ورځ کچالو ستايې او بله ورځ بادنجان؟ خپل خان ته ئې په ځواب کې وویل: زه خو د خان نوکر یم نه د بادنجان. دا قوماندانان هم کله د سي آی ای او آی اس آی په خاطر له مسعود سره ملګري شوي او د هغه نوکری ئې کړې او کله د طالبانو په څنګ کې ودرېدلی او د هغه چا په خلاف جنګېدلی چې پرون ئې هغه ته د وفاداری تېږه په سینه وهله. د داسې دوه مخي سیاست انتظار که له هر چا کېدو له درنو پکتیاوالو نه ډېر بعید او لېرې بربښېدو، خو متأسفانه نن په پکتیاوالو کې هم داسې کسان ګورو.

موږ ونشو توانېدی چې د شینډنډ ټولې الوتکې انتقال کړو. په شینډنډ له هوا نه د جنرال دوستم الوتکو مسلسل بمبارد کولو او له ځمکې نه د تورن

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل او حزب وحدت ځواکونو په ګډه حمله وکړه، له خونړۍ جګړې او ډېر مرګ ژوبلې نه وروسته، میدان د دوی په لاس کې پرېښوتو او زموږ مجاهدین خپلو سابقه جهادي سنګرنو ته وختل، خو د اسمعیل خان او د حزب د مجاهدینو تر منځ جګړې تر هغې ورځې رواني وې چې د شینډنډ ټول سابقه مجاهدین له طالبانو سره د ده په خلاف یوځای شول، فراه، شینډنډ او ورپسې هرات د طالبانو په لاس کې پرېښوتل. د هرات د سقوط اصلي عامل هماغه جګړې وې چې تورن اسمعیل د نورو په خلاف پیل کړې وې، ځورېدلی قوماندانان مجبور شول د غچ اخستلو لپاره د طالبانو ملګرتیا وکړي او تورن اسمعیل هماغسې له منطقې نه وباسي چې دوی ئې ایستلی وو.

په هرات او شینډنډ د اسمعیل خان له تسلط نه وروسته، هغه دومره مغرور شوی وو چې د ټول جنوب لوېدیځ ولایاتو د تصفیې او اشغال اراده وکړي، په غور ئې ځو ځله حملې وکړې، وروسته له مسلسل ماتو د چغچران په نیولو قادر شو، خو په اصطلاح له منطقې لا وتلی نه وو چې نوموړی مرکز بېرته مجاهدینو ونیوو. همداسې څو ځله چغچران د ده او د حزب اسلامي مجاهدینو تر منځ لاس په لاس شو.

د بادغیس په لوري ئې بریدونه پیل کړل، د طولاني جګړو نه وروسته د بادغیس د مرکز په نیولو موفق شو. خو بالآخره د هم آهنګۍ شورى د جوړېدو نه وروسته، د بادغیس ټولو قوماندانانو د جمعیت د قوماندانانو په شمول، په ګډه فیصله وکړه چې د اسمعیل خان ځواکونه به له ټول ولایت نه باسي، مشروط پدې چې د جنبش ځواکونه بادغیس ته داخل نشي، موږ ورسره موافقه وکړه او پدې ترتیب د بادغیس ولایت د اسمعیل خان له تسلط نه آزاد شو.

د فراه او نیمروز په لوري ئې خپل فوځونه وزغلول او له جګړونه وروسته ئې د نوموړو ولایاتو مراکز اشغال کړل. د اسمعیل خان پر له پسې بریاوو په خپله جمعیت کې ده ته ښې ډېرې ستونزې راولاړې کړې. د مسعود حسادت او مخالفت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د ده په خلاف تشديد کړ، غوښتل ئې د ده په ضد تورن علاؤالدين تقويه کړي، د دوی ترمنځ د اختلاف او کرکې عمق او حدت، هلته ښه راڅرګند شو چې د هرات د سقوط د عواملو په هکله د مسعود نطاق وويل: "اسمعيل خان له پاکستانيانو سره پټې اړيکې درلودې، د هغوی په وينا ئې هرات طالبانو ته تسليم کړ، هغه د پرديو جاسوس وو، د ډالرو په بدله کې ئې هرات طالبانو ته پرېښود" مسعود له ايرانيانو نه وغوښتل چې اسمعيل خان تر نظارت لاندې ونيسي او کورئی تلاشي کړي، ويل کېږي چې هغه د اوږدې مودې لپاره تر نظارت لاندې وو او د اوسېدو ځای ئې تلاشي شو.

له اسمعيل خان سره د جمعيتيانو سلوك، د سختې جفا او له مروت نه لېرې سلوك وو، د برياوو او د قدرت په وخت کې په راز راز القابو د هغه ستاينه او د ماتې او له قدرت نه د خلع کېدو په وخت کې هغه ته د جاسوس خطاب کول، له شکه پرته لويه جفا وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام آباد مذاکرات

د حل او عقد قلابی شوری د ائتلاف ستونزی زیاتي کړي، د ائتلاف په منځ کي ئې مخالفتونه راولاړ کړل او د ائتلاف نه بهر ئې د مخالفینو شمېر زیات او ضدیت ئې تشدید کړ. ائتلاف ته له جګړو نه هم په زړه پوري نتیجه په لاس ورنغله، یو ځل بیا ئې د مذاکراتو او روغي جوړي په نامه، د څه فرصت تر لاسه کول ګټور وګڼلو، له جماعت اسلامي او د پاکستان او سعودی له سفیرانو نه ئې وغوښتل چي وساطت وکړي. قاضی حسین احمد د جماعت اسلامي له یوه هیئت سره کابل ته راغی او زیاته موده ئې دلته د دواړو طرفونو ترمنځ تګ راتګ وکړ، ورپسې د نواز شریف د حکومت استازو د ټولو افغاني ډلو سره، په اسلام آباد کي د تنظیمونو د مشرانو په سطح د یوې غونډې د رابللو په اړه تفاهم وکړ، ټولو لدې غونډې سره موافقه وکړه.

د ۱۳۷۱ کال د حوت په میاشتي کي، مذاکرات پیل شول، پاکستان غوښتل چي د جنرال دوستم جنبش ته هم پدې مذاکراتو کي د ګډون بلنه ورکړي شي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنرال دوستم لا دمخه د جنبش ملي اسلامي په نامه بېل حزب اعلان کړي وو او له رباني نه ئې د خپل حزب د رسميت په هکله ليکلې موافقه تر لاسه کړې وه.

سياف او مولوی خالص د هغه له ګډون سره موافق نه وو، خو لدې سره سره د اسلام آباد نظر دا وو چې که حزب اسلامي توافق وکړي نو هغه ته په مذاکراتو کې د ګډون بلنه ورکوو، زموږ ځواب دا وو چې جنرال دوستم د رباني د فوځ يو جنرال دی د هغه مستقل ګډون منطقي نه برېښي.

زه پداسي وقت کي د غونډي ځای ته ورسېدم چي نواز شريف او ترکي الفيصل له نورو مشرانو سره خبري پيل کړي وې، د غونډي له وضعيت نه معلومېده چي دوی دواړه، رباني ته په مهلت ورکولو تأکېد کوي خو له اتحاد نه پرته د پاتې تنظيمونو مشران او استاځي لدې کار سره موافق نه وو. پدې غونډي کي د رباني دوی غوښتني وي:

۱ - د دوو کلونو لپاره بايد دی د جمهور رئيس په حيث ومنلی شي!!

۲ - د دفاع وزارت بايد مسعود ته وسپارلی شي!!

هيڅوك دې ته تيار نه وو چي د رباني دا غوښتني ومني. زموږ دريځ دا وو:

- جمهوري رياست او دفاع وزارت يوه تنظيم ته نشو سپارلی، د هېواد د تېرو خونړيو پېښو يوه وجه همدا وه چي دا دواړه پستونه يوه تنظيم ته وسپارلی شول.
- په مؤقته موده کي دي د انتخاباتو تر سره کېدل تضمين شي.

رباني داسي ښودله چي دی له دغو دواړو خبرو سره توافق کولی شي خو مسعود پدې خبره نشي قانع کولی چي دی به د دفاع وزير نه وي!! له هغه نه وغوښتلی شو چي يا د مخکنۍ وعدی مطابق، مسعود غونډي ته حاضر کړي او يا دي هغه خپل واك تاسو ته وسپاري. خو رباني د څو ځله مخابروی او تلفوني تماسونو سره سره پدې موفق نشو چي يا مسعود غونډي ته حاضر کړي او يا ده ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکالت ورکړي.

نږدې وه چې غونډه بې نتيجې پای ته ورسېږي خو موږ نه غوښتل دا غونډه بې نتيجې وې او يو ځل بيا د جګړو يو بل دور پيل شي. که څه هم د خبرو په دوران کې ائتلافيونو څو ځايه جګړه پيل کړې وه. موږ دا طرحه وړاندې کړه چې په لاندې خبرو شامل يوې اعلاميې باندې توافق وکړو:

- اوربند.
- د اسراوو تبادله.
- د مذاکراتو دوام.

نواز شريف او ترکي الفيصل پدې ټينګار کولو چې رباني د څه نورې مودې لپاره جمهور رئيس پاتې شي. د دوی د زياد تأکېد او ټينګار په وجه لومړی موږ او بيا نورو دا خبره ومنله چې کېدی شي رباني د ۱۸ مياشتو لپاره د دولت رئيس پاتې شي پدې شرط چې:

۱ – د معاهدې مطابق به انتخابات تر سره کېږي.

۲ – د جمهور رئيس او صدر اعظم صلاحيتونه به همدا اوس ټاکل کېږي.

بلآخره ټولو خواوو له همدې طرحی سره موافقه وکړه او لاندې اسناد ترتيب او امضاء شول:

د اسلام آباد د معاهدې بشپړ متن

موږ پداسې حال کې چې د الله حکم ته منقاد يو، قرآن او سنت مو لارښود دی، د هغه جهاد درانوی او يادونه کوو چې زموږ مجاهد او زړه ور ملت د هېواد د ژغورنې او خپلواکې لپاره پدې اميد پيل کړې وو چې دا لرغونی جهاد به په هېواد کې داډمنه سوله تأمين کړي او افغان ولس ته به سعادت او ترقی ورپه برخه کړي او پدې حقيقت باور لرو چې د يوه داسې پراخ بنسټه حکومت جوړول د وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ضرورت دی چې په ټولو جهادي ډلو شامل وي، د یوه داسي حکومت جوړول چې د ټولو پرګنو او ملیتونو آرمانونه تمثیل کړي، په آرامه او سوله ایزه توګه د قدرت د انتقال عملیه میسرکوي. د هېواد یووالی، ملي حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا د ساتني او حفاظت په اړه متعهد یو، د هېواد مجدد اعمار او د مهاجرینو بېرته ستنېدو ته د مساعدو شرائطو برابرولو ته توجه لرو، دا دی د سعودی پاچا خادم الحرمین الشریفین هغې بلني ته مثبت ځواب وایو چې د افغانانو خپل منځی اختلافات دي په سوله ایزه توګه حل شي او د ښاغلی نوازشریف د پاکستان د اسلامي جمهوریت صدراعظم او د سعودی او ایران له استاځو نه مننه کوو چې د دې هڅو ملاتړ ئې کړي، دا مطلب اعلانوو چې د افغانانو ترمنځ بېل بېل او په ګډه روان مذاکرات د دې لپاره پیل شوي چې د جهاد ثمرات خوندي پاتې شي. موږ په دغو موادو توافق وکړ:

- د ۱۸ میاشتو لپاره د یو مؤقت حکومت تشکیل چې په هغه کي استاد برهان الدین رباني جمهور رئیس او انجنیرحکمتیار یا د ده استاځی به د صدراعظم په حیث وظیفه ترسره کوي.
- د معاهدې له امضاء نه وروسته به د دوو اونیو په منځ منځ کي د دې حکومت کابینه، د جمهور رئیس او د تنظیمونو د مشرانو په مشوره جوړېږي.
- پداسي یوې انتخاباتي عملیې توافق وشو چې:
- په ۱۸ میاشتوکي به ترسره کېږي، دا نېټه د ۱۹۹۲ کال د دسمبر د میاشتي له ۲۹ نه پیل کېږي.
- د انتخاباتوکمیسیون مکلف دی د معاهدې له امضاءسره سم د ۸ـ۲ میاشتو په ترڅ کي د یوې لویې قانون جوړونکې شوری لپاره انتخابات ترسره کړي.
- د همدې شوری له خوا به د هېواد اساسي قانون تصویب کېږي او بیا به د اساسي قانون په رڼا کي د جمهور رئیس او پار لمان لپاره د همدې ۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

میاشتو په بهیر کې انتخابات سرته رسي.

- د لاندې اجراءاتو لپاره به یو داسې دفاعی کمیسیون جوړېږي چې د هر تنظیم دوه غړي به پکې عضویت لري:
- الف: د ملي اردو جوړول.
- ب: له ټولو ډلو نه درنې وسلې راغونډول او د لزوم په صورت کې هغه د کابل له ښار او نورو ښارونو نه بهرځای په ځای کول ترڅو لدې لارې د ښارونو امنیت تأمین شي.
- ج: د لویو لارو امنیت تأمینول.
- د: د دولت له امکاناتو نه دشخصی قطعاتو او مسلح ډلګیو د اکمال مخنیوی.
- هـ: د دې خبرې تضمین چې د دولت د وسله والو ځواکونو سوق او اداره به د همدې دفاعی کمیسیون په لاس کې وي.
- و: د ټولو هغو اسراوو فوری او بې قید او شرط آزادول چې د شخړو په جریان کې حکومت یا مختلفو ډلو بندیان کړي.
- ټول هغه شخصی او دولتې تأسیسات، املاك، کورونه او مسکوني مناطق چې د جګړو په دوران کې متحاربو ډلو اشغال کړي باید اصلي خاوندانوته مسترد شي، باید ټولې بې ځایه شوې کورنۍ خپلو سیمو ته ستنې شي.
- داسې کمیټه به جوړېږي چې د هېواد مالي سیستم او د دولت مالي اجراءات ترنظارت لاندې وساتي او د پیسو چلند د قوانینو مطابق تنظیم کړي.
- د غذایي او سوند موادو وېشلو لپاره به د ټولو تنظیمونو په استازو مشتمل کمیسیون جوړېږي.
- په اوربند باندې د نظارت لپاره به داسې یو کمیسیون جوړېږي چې د ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنظیمونو استازي به پکې غړیتوب لري.

وظایف او صلاحیتونه

جمهور رئیس:

د دولت رئیس د ملي یووالی نښه ده چې د دولت چارې به د قرآن او سنت او اسلامي شریعت له غوښتنو سره سم سمبالوی.

صدراعظم به کابینه جوړوي بیا به ئې جمهور رئیس ته د اعلان لپاره او د لوړې د مراسمو اجراء په خاطر وړاندې کوي.

۱ـ کابینه به د یوه متحد تشکل په څېر د صدراعظم په هدایت وظایف ترسره کوي.

۲ـ صدر اعظم او کابینه به په ټولو مهمو قضایاوو کې د جمهور رئیس سره په منظم او نږدې توګه تفاهم کوي.

۳ ـ جمهور رئیس او صدر اعظم باید په خپلو منځونو کې د تفاهم له مخې عمل وکړي که چیرته په کومې قضیې کې د رأی اختلاف راولاړ شو د مناقشې له لارې به هغه حل او فصل کوي، که قضیه لاینحل پاتې شوه باید د کابینې او جمهور رئیس ګډې غونډې ته محول شي.

۴ـ د دولت تګلارې پورې تړلې ټول امور باید د صدر اعظم تر ریاست لاندې د کابینې په غونډو کې فیصله شي. ټول وزیران او معینان په انفرادی او اجتماعي ډول د حکومت د تصامیمو په هکله مسئولیت لري.

۵ـ د مسلح قواوو قومندانان به له تعامل سره سم د خپل منځی تفاهم له لارې ټاکل کېږي.

د جمهور رئیس صلاحیتونه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. جمهور رئیس لاندني وظایف او صلاحیتونه لري:

الف: د جمهوري ریاست د معاون ټاکنه.

ب: د قانون مطابق او د صدراعظم په مشوره د قاضی القضات او د ستري محکمې د قاضیانو ټاکنه.

ج: د هېواد د مسلح ځواکونو اعلی قومنداني د دې ځواکو د موازینو او اهدافو په رڼا کي.

د: د کابینې او پارلمان په مشوره د جنګ او سولي حالت اعلانول.

هـ: له مقرراتو سره سم د پارلمان د غونډو پیل او پای اعلانول.

و: د ملي وحدت استحکام، د خپلواکي او استقلال ساتنه او د افغان ولس د ګټو په رڼا کي د هېواد د بې طرفی او اسلامي هویت تمثیل.

ز: د شریعت مطابق او له مقرراتو سره سم د محاکمو د پرېکړو تأئید او لغو.

ح: په بهرنیو هېوادونو کي د افغانستان د سیاسي هیئتونو رئیسان او په بین المللي ټولنو کي د افغانستان دائمي استاځي ټاکل او د نورو هېوادونو د سیاسي هیئتونو د رؤساوو اعتبار لیك منل.

ط: د قوانینو او مقرراتو توشیح او د بین المللي معاهدو امضاء د هېواد له قوانینو سره سم.

ی: جمهور رئیس کولی شي د خپلو صلاحیتونو ځیني برخي خپل معاون یا صدراعظم ته انتقال کړي.

ك: د جمهور رئیس د وفات یا استعفی په صورت کي به د جمهوري ریاست دندي د جمهور رئیس معاون ته سپارل کېږي چي د نوي جمهور رئیس تر ټاکني به د چارو نیابت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل: د بانك نوټونو د چاپ رسمي اجازه.

م: جمهور رئيس كولی شي چې د كابينې فوق العاده غونډه د هغو حياتي او مهمو چارو په اړه راوبلی چې د هېواد د ورځيني او عادي اجراءاتو په محدوده كې نه راځی.

د صدراعظم صلاحيتونه:

۷ـ صدراعظم او كابينه لاندي صلاحيتونه لري:

الف: د هېواد د داخلي او خارجي سياست وضع او تطبيق د دې معاهدې د نص او روحيې مطابق د قوانينو په رڼا كې.

ب: د وزيرانو او نورو اداري او اجتماعي مؤسساتو د چارو اداره او سنبالول او د دوی ترمنځ تنسيق او يووالی.

ج: له مقرراتو سره سم اداري او اجرايي تصاميم نيول او د هغوی د پلی كولو چارې سنبالول.

د: د قوانينو تسويد او د لوايحو او مقرراتو جوړول.

هـ: د دولت د بودجې تنظيم او كنټرول او د هېواد د بيا ودانولو او د يوه ارزښتناك بانكي او مالي سيستم د پلی كولو لپاره مناسب تدابيرنيول.

و: د هېواد اقتصادي، ټولنيز او تعليمي پروګرامونه برابرول او د دې پروګرامونو د تنفيذ په چارو نظارت كول او يو مرفه، په خپلو پښو ولاړ اسلامي هېواد جوړول.

ز: په نړيواله سطحه د هېواد د ګټو او آرمانونو ساتنه او ارتقا او د بهرنيو تعهداتو او نړيوالو پروتوكولونو او معاهداتو څېړنه او لازم سياسي او اقتصادي تدابير نيول.

ح: د سولې او امنيت د تأمين او په ټولنې كې د اسلامي اخلاقو د تعميم او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه خاص او مستقل ارګان په ذريعه اداراتو کې د عدالت او انصاف د مراعات لپاره لازم اجراءات کول.

د پورتنيو موادو د تائيد لپاره، لاندې شخصيتونو د ۱۹۹۳ کال د مارچ په ۷ نېټه په اسلام آباد کې د دې معاهدې په پای کې امضاء ګانې وکړې.

مولوی محمد يونس خالص، مولوی محمد نبي محمدی، عبد رب رسول سياف، سيد احمد ګيلاني، صبغة الله مجددی، برهان الدين رباني، محمد آصف محسني، حکمتيار

د اسنادو د امضاء په غونډې کې د ايران هيئت ته هم د ګډون بلنه ورکړې شوه. او فيصله وشوه چې د دعا لپاره به لومړی مکې ته ځو، د سعودی پاچا شاه فهد او د ايران رئيس جمهور هاشمي رفسنجاني به د نواز شريف په شمول د همدې معاهدې په پای کې د شاهد او ضامن په توګه امضاء کوي. ټول مشران په ګډه له نوازشريف سره يو ځای سعودی ته ولاړو عمره مو ادا کړه، له عمری نه وروسته نوموړی معاهده په مکه کې له شاه فهد سره د يوې علني غونډې په ترڅ کې يو ځل بيا امضاء شوه. له هغه ځايه تهران ته راغلو، رفسنجاني د معاهدې په پای کې د شاهد په حيث امضاء وکړه. د ايران له جمهور رئيس سره د ملاقات نه وروسته، رباني په تهران کې پاتې شو او د مشهد له لارې هرات ته ولاړ. د هرات په جامع جومات کې ئې وينا وکړه، خو وينائی داسې وه لکه چې اصلاً ئې کومه معاهده نه وي امضاء کړې، په ډېره تنده لهجه ئې په موږ نيوکې وکړې او له خلکونه ئې وغوښتل چې "د اسلامي دولت" د مخالفينو په ضد جهاد ته ادامه ورکړي!!

کابل ته له رارسېدو سره سم ئې د داکتر عبدالرحمن په مشری خپل هيئت مزار ته ولېږو. موږ ګمان کولو چې دا هيئت به د جنرال دوستم د اقناع او د هغه د تشويشونو رفع کولو لپاره مزار ته لېږل شوی وي. خو جنرال دوستم ما ته د دې هيئت د مأموريت په هکله وويل: "هيئت د خبرو د پيل سره سم له کابل نه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خریطه په میز خوره کړه او د حزب اسلامي په خلاف د عملیاتو د پلان په هکله ئې وویل: په سروبی باید له دریوخواوو عملیات ترسره شي، د نجراب او ماهی پر له لاري به د جعمیت او شورای نظار ځواکونه او د لته بند له لاري به د جنبش قطعات په سروبی عملیات ترسره کوي...ماو رته وویل: " آبله ورځ خو تاسو له حزب اسلامي سره معاهد امضاءکړه، پر دې معاهدې د امضاء رنګ لاندي وچ شوی او تاسو د عملیاتو پلان جوړکړي؟! څه شوي او په کومه پلمه دا عملیات پیل کړو، لږ ترلږه څو ورځي خو باید تېری شي ترڅو داسې کومه پلمه تر لاسه کړو چې خپل افراد ورباندي قانع کړو.. ما لدې عملیاتو سره موافقه ونکړه".

د اسلام آباد د موافقاتو په اساس باید له سفر نه د راستنېدو متصل، ټول مشران په جلا ل آباد کي راغونډ شوي وی او د کابینې په هکله وروستۍ فیصله شوې وی خو غونډې ته د مشرانو په ځای د دوی استاځي حاضر شول، د جمعیت استاځو په غونډې کي وویل چي موږ ته د کابینې په اړه د څه ویلو واك ندی راکړي شوي، مجبور یو بېرته کابل ته ستانه شو. ټولو تعهد وکړ چي خپل مشران به د غونډې لپاره چهار آسیاب ته حاضروی.

کمونست جنرالان په کمین کي وو، غوښتل ئې دا هڅي ناکامي کړي، شورای نظار ئې وسوسه کړ چي موږ کولی شو سروبی ونیسو، تاسو جنرال دوستم پدې قانع کړي چي د سروبی د نیولو په عملیاتو کي برخه واخلي، خو د شورای نظار هیئت له مزار نه خالی لاس بېرته راوګرځېدو. شورای نظار ته د سروبی یا چهارآسیاب په لوري د جنرال دوستم له مرستي نه پرته عملیات ممکن نه وو، نو ځکه دوی د پروان کاپیسا د تصفیې پلان جوړ کړ، چي په دوو مرحلو کي باید ترسره شي: لومړی باید د حزب په افرادوکي کار وکړي او ضعیف النفسه عناصر په پیسو واخلي، وروسته د همدغو افرادو په مرسته عملیات ترسره شي. لدې عملیاتو نه د مخه د ننګرهار د یوه هیئت د منځګړیتوب په نتیجه کي په جلال آباد کي. د مشرانو په غونډې توافق وشو. د حزب وحدت له مشر نه پرته ټولو پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذاکراتو کې برخه واخسته.

د ننګرهار له شورى سره مو پدې خبرې توافق وکړ چې ترڅو ټولو مشرانو په همدې غونډې کې د کابينې په سر موافقه نه وى کړې بايد د غونډې له ځاى نه هيچا ته د وتلو اجازه ورنکړې شي. مذاکرات پيل شول، رباني بياهم د جمهورې رياست ترڅنګ د دفاع وزارت غوښتلو او تردې په کم شي نه راضى کېدو. مذاکرات طولاني شول، له ورځو نه خبره هفتو ته ورسېده، سياف غوښتل د محاصرى لدې حالت نه په کومه پلمه ووځي، د ننګرهار شورى ته ئې وويل: ما ته اجازه راکړې کابل ته ولاړ شم او انجنير مسعود له ځان سره راولم، تاسو پوهېږئ چې رباني لده نه پرته تصميم نشي نيولى!! هغوى د ده تګ د مشرانو په موافقې پورې مربوط کړ،څو ځله ماته راغي، ما موافقه وکړه، خو زړه مې ګواهى راکوله چې استاد به بېرته نه راځي، همداسې وشول. لده سره ملګرى د ننګرهار هيئت بېرته راستون شو، خو دى په پغمان کې پاتې شو.

د همدې مذاکراتو په دوران کې کمونستو جنرالانو د سابقه پلان مطابق د پروان په لورې عمليات پيل کړل. له درنو جګړو نه وروسته د چهاريکار، بګرام، جبل السراج، د کاپيسا ولايت په مرکز او اطراف کې د حزب د مراکزو په نيولو موفق شول او د نجراب او تګاب په لور ئې مخکې تګ پيل کړ.

زموږ د معلوماتو له مخې پدې جګړې کې د جنرال فقير اوجنرال پهلوان رحيم قطعاتو هم برخه اخيستې وه، که څه هم جنرال دوستم له شرکت نه انکار کولو.

زموږ مجاهدين مجبور شول د دارالامان په لورې عمليات وکړې، چهل ستون او دارالامان د همدې عملياتو په ترڅ کې فتحه شول، پدې کار سره د سروبى په لورې د دوى مخکې تګ متوقف شو. رباني د پروان او کاپيسا د فتوحاتو په راپورونو هومره مغرور شوى وو چې د روغې جوړې هيئت ته ئې وويل: نور نو مزيد خبرو ته ضرورت نشته، سبا بله ورځ به سروبى نيولى کېږي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورپسې به چهار آسیاب فتحه کېږي!! خو د دارالامان او چهل ستون په لوري د حزب د مجاهدینو مخکې تګ بېرته نا امیده کړ.

بالآخره د کابینې په سر توافق وشو. د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو لپاره ګډ کمیسیونونه وټاکل شو، چې کفالت به ئې د جمهور رئیس او صدراعظم په غاړه وي، د پاتې وزارتونو لپاره د هر تنظیم نه دوه دوه وزیران واخستلی شول، توافقات د یوې غونډې په ترځ کې اعلان شول او غونډه پای ته ورسېده. رباني د کابل په ځای د پېښور په لوري وخوځېدو، خو کابل ته له رسېدو وروسته، د دې په ځای چې د معاهدې مطابق د زړې کابینې وزیران رخصت کړي برعکس هغوی ته ئې ترهغه په خپلو دندوکې د پاتې کېدو فرمان صادرکړ چې نوې کابینه د تحلیف مراسم تر سره کړي، دا یوه نوې خبره، نوی شرط او د معاهدې د فوری انفاذ په لاره کې خنډ او خنډ راپیدا کول وو.

په اصل کې رباني او مسعود خاصتاً کمونستو جنرالانو دا نه غوښتل چې موږ کابل ته ولاړ شو، نه د صدارت تخلیه کولو ته چمتو وو او نه زموږ د تګ راتګ له لاري د کمونستانو د پوستو لېږي کولو ته.

تنظیمونو اومخصوصاً د تنظیمونو له خوا معرفي شوو نوو وزیرانو په رباني فشار اچولو چې نوې کابینه باید خپل کار پیل کړي، پس له اوږدې مودې او څو نښتو رباني دې ته اړ شو چې په قلعه حیدرخان کې د تحلیف مراسم ترسره او د نوې کابینې د کار پیل سره موافقه وکړي.

کابینه او ائتلاف

موږ مجبور شوو د کابینې غونډې په چهارآسیاب کې دائرې کړو، د ائتلافیونو کمونستو انډیوالانو خپل ملګري دې ته هڅول چې دا بهیر حتماً مختل کړي، پدې اړه ئې لاندې کارونه وکړل:

- د کابینې هغو غړو ته چې په کابل کې د دوی تر ولګې لاندې سیموکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسېدل، د دې اجازه نه ورکوله چې د بالاحصار یا چهل ستون له لارې چهار آسیاب ته راشي، دوی مجبور وو په صدارت کې راغونډ شي او بیا ټول یوځای د پل څرخي له لارې چهارآسیاب ته راشي، په وار وار د کابینې هیئتونو پدې هکله له رباني او مسعود سره خبرې وکړې ترڅو دا دوه لنډې لارې پرانېزي خو نتیجه ئې ورنکړه.

- یو ځل ئې د ۱۳۷۲ کال دعقرب د میاشتې په ۱۸ نېټه، پل څرخي ته څېرمه، د کابینې ټول غړي متوقف کړل، د حربی پوهنتون د قومنداني مخې ته ئې څو ساعته لمر ته ودرول، هومره ئې سپک کړل چې ما گمان کولو بیا به دوی د کابینې په غونډو کې برخه وانخلي، خو یا دا چې وزارت ترعزت نه زیاد ارزښت درلود او یا دا چې دې ته متوجه شول چې دا د کمونستانو او د دوی مجاهد ډوله التقاطي ملگرو کار دی، باید پری نږدې چې هغوی په آسانې خپل هدف ترلاسه کړي.
- خاد د کابینې د غونډې په ورځ، د موټرو په تم ځای کې، پداسې فرصت کې د انفجار پلان جوړکړي وو چې د کابینې د غونډې په پای کې او د وزیرانو د رخصت کېدو په وخت به ترسره کېږي، انفجار کوونکي ته لازمې روزنه ورکړې شوه، انجنیر عارف د خاد معاون د دې چاودنې د پروگرام نظارت کولو، انفجارکوونکی له موادو سره د غونډې په ورځ، د انجنیر عارف په ملگرتیا او د هغه په موټرکې له بم سره یو ځای له بالاحصار نه تېرکړې شو او د لوگر د تیلو ټانك سره له موټر نه کوز او د بس په ذریعه د چهارآسیاب په لوري راولېږلی شو، موږ له ټول جریان نه خبر وو، پوره ترتیبات مو ورته نیولی وو، انفجار کوونکی د انفجار ځای ته نږدې ونیولی شو، د تحقیقاتو لپاره د کابینې له منځ نه هیئت وټاکل شو، هیئت د تحقیقاتو راپور او د مجرم اعترافات د کابینې هماغی غونډې ته واورول. پورتنۍ خبرې د همدې کس د اعترافاتو برخه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- کابینې د هېواد کلنۍ بودجه تصویب کړه. د معاهدې مطابق به جمهور رئیس یا د تصویب شوې بودجی منظوری ورکوله او یا به ئې خپل ملاحظات په لیکلي توگه کابینې ته لېږل، خو جناب جمهور رئیس نه بودجه منظور کړه او نه ئې خپل ملاحظات کابینې ته وړاندي کړل، برعکس تر پایه ئې د خپلي خوښي سره سم، له روسیې نه په بادراوړو پیسو کي تصرف کولو.
- کابینې فیصله وکړه چي لدې نه وروسته به افغاني بانك نوټونه، د مسکو په ځاي، په کوم بل داسي هېواد کي چاپ کېږي چي:

الف: د افغانستان په هکله یا استعماري عزائم ونلري یا ئې زموږ په کورنیو چارو کي د لاس وهنو امکانات ضعیف وي.

ب: تر مسکو نه ئې په نازله بیه موږ ته چاپ کړي.

د معاهدې مطابق باید د کابینې دغه فیصله پرته له کوم ځنډ نه عملي شوې وي، د همدې لپاره د مالیې وزارت، د جرمني او انگلستان له دوو کمپنیو سره خبري وکړې. د آلمان له یوې کمپنۍ سره، د ټولو زړو بانك نوټونو د تعویض او د نوو مصئونو بانك نوټونو د عرضی لپاره د اوه ملیونه ډالره په بدله کي، د ۱۵۰۰ ملیارده افغانیو د چاپ توافق وشو، خو رباني له خپلي خوا د شخصی هیئت په ذریعه، د کابینې د پرېکړې او د معاهدې د حکم خلاف، له مسکو سره د خپلو خصوصي ژمنو مطابق داسي نوی قرارداد امضاءکړ چي د ۷۰۰ ملیارده افغانیو زړو بانك نوټونو د چاپ په مقابل کي به ئې روسانو ته څوارلس ملیونه ډالره سپارل!! افغانستان ته دا قرارداد د آلماني کمپنۍ په پرتله پنځه برابره گران تمامېدو.

- د معاهدې مطابق باید د پیسو د چاپ قرارداد، د پیسو انتقال او ساتنه او د بودجی مطابق د دولت د اداراتو تمویل، د مالیې وزارت له لاري تر سره شوی وی خو له مسکو سره د شورای نظار د خصوصي اړیکو په اساس، چاپ شوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بانک نوټونه، له مسکو نه مستقیما بګرام ته لېږدول کېدل او مسعود ته سپارل کېدل، چې بیا به د دوی په خوښه، یو مقدار پنجشیر ته، یو مقدار خاد ته، یو مقدار د دفاع وزارت ته او پاتې برخه بانک ته انتقال کېده.

د جنرال دوستم کفالت

رباني ترکیې ته سفر درلود، ترکیې ته د ده د سفر څو وجوهات وو، ترکیې د امریکا په اشاره د ائتلاف ملاتړ کولو، دوستم ئې دې ته تشویقولو چې له رباني نه بېل نشي، د رباني او ایران ترمنځ مناسبات (وحدت سره د خونړیو جګړو په وجه) خړ پړ وو، ترکانو غوښتل دا مناسبات مزید کړکېچن شي، د ترکیې لائیک حکومت د افغانستان د داخلي جګړو په اړه هماغه سیاست درلود چې امریکائیانو غوره کړي وو: د رباني د تائید او تشویق له لارې د جګړو دوام او د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی. رباني له خپل سفرنه مخکې د جنرال دوستم د لیدو لپاره مزار ته ولاړ، دا مزار ته د ده پنځم سفر وو، غوښتل ئې جنرال دوستم ته بلنه ورکړي چې د ده په غیاب کې د جمهوري ریاست د کفالت لپاره کابل ته راشي، جنرال دوستم دا بلنه ومنله، کابل ته راغی، د خواجه رواش هوایي ډګر د ده د افرادو په لاس کې وو، هلته د ده تود هرکلی وشو، له هوایي ډګر نه تر ارګ پورې د ده خپلو قطعاتو امنیت نیولی وو، د ارګ یوه دروازه لا د مخه د ده د افرادو په لاس کې وه او په دېوالونو ئې د ده عکسونه لګېدلي وو. رباني په سفر ولاړ او جنرال دوستم د ده د کفیل په حیث په ارګ کې مستقرشو. راډیو او تلویزیون هره ورځ په ارګ کې د ده د ملاقاتونو راپورونه ورکول، پدې وخت کې د کابل وضعیت داسې وو: جمهور رئیس چې د دفاع د تش په نامه کمیسیون رئیس هم وو خارج ته سفر کړی وو. صدر اعظم چې د داخله چارو د وزارت د تش په نامه کمیسیون ریاست ئې هم په غاړه وو له ښار نه بهر وو. د تنظیمونو مشران یا له هېواد نه بهر وو یا له کابل نه بهر. مولوی محمدنبي په کابل کې وو خو چې د جنرال دوستم له راتلو خبر شو د مریضی په پلمه پغمان ته ولاړ او هلته له سیاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره تر هغه مېلمه وو چې د رباني له راستنېدو نه وروسته، جنرال دوستم له ارګ نه د مزار په لوري وخوځېدو. د دې کار په هکله په سیاسي حلقو کې درې تعبیره کېدل:

الف: جنرال دوستم پدې ناراض وو چې ولې د جبل السراج د معاهدې مطابق د دفاع وزارت ورنکړې شو، رباني غوښتل د جمهوري ریاست د کفیل په حیث د ده په تاکلو سره هغه راضی کړي.

ب: رباني د کابل له دفاع نه ډاډه نه وو، په مسعود ئې یا اعتماد نه وو او یا ئې په هغه کې د کابل د دفاع توان او استعداد نه لیدو، له کابل نه د ډاډمني دفاع په خاطر ئې جنرال دوستم کابل ته راوغوښت.

ج: د حزب اسلامي، جنبش او وحدت تر منځ مذاکرات پیل شوي وو، د دې مذاکراتو د مختل کولو لپاره ئې دا کار وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شورى هم آهنګي تأسيس

په ائتلاف کي خپل منځى اختلافات، د کلکو جګړو ترحده تشديد شول، د وحدت حزب له ائتلاف نه عملاً ووت، هيئت ئې چهارآسياب ته راغي، زمونږ او د وحدت ترمنځ مذاکرات پيل شول او په څو مهمو خبرو مو توافق وکړ:

- د يوه بل په خلاف په جګړو کي برخه نه اخستل.
- د هېواد د بحران د حل لپاره داسي ګډه طرحه چي د مؤقت حکومت او انتخاباتو غوښتنه کوي.
- د هري خوا تر اغېز لاندي سيموکي به د بلي خوا منسوبين په ډاډ او اطمئنان سره تګ راتګ کولى شي.
- په قضاياوو کي ګډ دريځ او د يوه بل ممکنه مرسته.

دا يو ګټور توافق وو چي لاندي نتائج ئې درلودل:

الف: له هغه ائتلاف نه چي زمونږ په خلاف جنګېدو ، يوه مهمه ډله رابېله شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او اوس موږ او هغوی ګډ دریځ لرو.

ب: د شیعه، سني او پښتون او غیر پښتون ترمنځ د جګړې هغه خطرناکه توطئه شنډه شوه چې زموږ د ملي وحدت د ختمولو لپاره دښمنانو جوړه کړې وه.

ج: د وحدت له وتلو نه وروسته، ائتلاف د خپل شته والی فلسفه له لاسه ورکړه او زوال ئې پیل شو.

د: پدې سره د هم آهنګي شورى د جوړېدو اساس کېښودی شو.

د دې توافق نه وروسته د وحدت په خلاف د اتحاد او شورای نظار د هغو سترو عملیاتو په جریان کې موږ د وحدت عملاً مرسته وکړه چې د نوموړی حزب مرکزي دفتر او د افشارو او خوشحال مېنې برخې ترې ونیول شوې.

ائتلافیونو غوښتل چې د امریکا او سعودی حمایت ترلاسه کړي، د همدې لپاره ئې د حزب وحدت په خلا ف جګړه پیل کړه او د ایران پرضد ئې یو په بل پسې مرکې وکړې، غوښتل ئې داسې وښیي چې دا جګړه د شیعه ګانو په خلاف د سنیانو جګړه ده او که غرب یا عرب غواړي په افغانستان کې ایران پلوه حکومت جوړ نشي نو باید د دوی مرسته وکړي!!

د وحدت حزب له جنبش نه دا توقع درلوده چې پدې جګړې کې به حتماً د دوی مرسته کوي، خو داسې ونشول، هغوی فقط څه مهمات ورولېږل او د وحدت یو شمېر مسلح کسان ئې له مزار نه راانتقال کړل.

همدا راز د شیرخان بندر په سر، په ائتلاف کې بله منازعه راولاړه شوه، د کندز مجاهدینو په شیرخان بندر عملیات تر سره کړل او هغه ئې د جنبش له افرادو نه ونیولو، رباني او مسعود له یوې خوا داسې ښودله چې دا عملیات محکوموی او غواړي شیرخان بندر بېرته جنبش ته وسپاري، خو له بلې خوا ئې دا کار ضروري او مفید ګڼلو، ځکه دوی له روسانو سره د مستقیمو ارتباطاتو او له روسیې نه د سړک له لارې د مرستو ترلاسه کولو لپاره، د شیرخان بندر په شان یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندر ته ضرورت درلود. شيرخان بندر له همدې پلوه دواړو طرفونو ته خاص اهميت درلود.

له همدې حادثې نه وروسته، ما له انجنير نسيم مهدی سره د مخابرې له لارې خبرې وکړې او هغه ته مې وويل: وګوره چې د جنبش چارواکي د خپلو سابقه يارانو په هکله څه نظر لري او د حزب اسلامي په اړه اوس د دوی دريځ څنګه دی؟ انجنير مهدی په فارياب کې د حزب اسلامي د جهاد امير وو، خو اوس له جنبش سره يو ځای شوی وو، هغه ډېر ژر احوال راکړ چې جنبش له حزب سره د مذاکراتو غوښتونکی دئ، ما هم له مذاکراتو سره توافق وکړ، په تاشکند کې زموږ او د دوی هيئتونو سره وليدل، دا زموږ ترمنځ د هيئتونو په سطحه لومړنۍ ليدنه کتنه وه چې په هغې کې د مذاکراتو په دوام، له نورو ډلو سره د خبرو آترو او د ګډې جبهې د جوړولو په اړه مقدماتي خبرې وشوې، وروسته، وروسته د بېلا بېلو ليدنو کتنو په نتيجه کې په ګډ اقدام، له اقدام نه وروسته د يوه مؤقت حکومت په جوړولو او بيا د انتخاباتو په اجرا توافق وشو. موږ لدې کار سره پدې خاطر توافق وکړ چې:

الف: له رباني مسعود سره د مذاکراتو د دوام له افاديت نه مأيوس شوي وو، موږ ته عملاً ثابته شوه چې دوی د حزب په خلاف له جګړې نه لاس په سرکېدونکي ندي، د دوی په ژمنو او تعهداتو باور نشي کېدی، د افغانستان د بحران اسلامي حل نه مني او د کمونستانو په ملګرتيا او د روسانو په مرسته په هر قيمت په قدرت کې پاتې کېدل غواړي، مجبور وو د حل په نورو لارو فکر وکړو.

ب: پدې سره په ائتلاف کې شامل دوه ډلې زموږ په خلاف له جګړو نه ګوښه کېدلې، موږ ته دې خبرې خاص اهميت درلود.

ج: همدا راز پدې سره د قومونو د جنګولو توطئه شنډېده او د افغان ولس په مختلفو پرګنو کې د يوه بل په څنګ کې د ورونو په حيث د ژوند کولو احساس

(c) ketabton.com: The Digital Library

راڅوندی کېدو.

د: په افغانستان کي د يوه قوي منتخب اسلامي حکومت د جوړولو لاره، فقط همدا وه چي د کابل جگړه مار ائتلافي حکومت ختم شي، ځای ئې مؤقت حکومت ته وسپارلی شي او بيا انتخابات ترسره شي.

د عاجل گډ اقدام په هکله تر ټولو زيات، د وحدت حزب ټينگار کولو، دا ځکه چي تر ډېره حده د جگړو تر فشار لاندي وو. دوه ځله د اقدام لپاره خاصه نېټه وټاکلې شوه خو دځينو عواملو په وجه اقدام وځنډېدو، بالآخره د ۱۳۷۲ کال د جدي په ۱۲ نېټه د گډو عملياتو فيصله وشوه، عمليات پيل شول، په لومړی سرکي اکثر مهم او ستراتيژيك ځايونه ونيولی شول او شورای نظار له ټول کابل نه په تيښته وو. د دې عملياتو د برى امکانات ډېر روښانه اود ماتې احتمال ئې ډېر ضعيف وو، خو د ځينو خاصو عواملو په وجه، د هغه نتائج د انتظار خلاف وو، دا عوامل په لاندي توگه وو:

- د وحدت حزب پداسي حال کي په عملياتو کي گډون ونکړ چي ترپايه ئې د اقدام په سريع او عاجل پيل کولو اصرار درلود او د عملياتو په ورځ ئې په خپل خاص سمت کي د پلان مطابق د اقدام کولو مکرر ډاډ او اطمئنان ورکولو، د وحدت د تخلف لپاره دوه دلائل په گوته کېدل:

الف: په مخکنيو جگړو کي له حزب وحدت نه د جنبش عدم دفاع.

ب: د ايران سفير د حزب وحدت له مشرتابه نه وغوښتل چي پدې عملياتو کي برخه وانخلی که نه د ايران هر نوع تعاون به له حزب وحدت سره قطع شي.

- جنبش دا نه غوښتل چي د حزب زيات شمېر مجاهدين کابل ته داخل شي او د عملياتو په دوران کي حساس ځايونه تصرف کړي، په کابل کي د جنبش د مېشته قطعاتو قومندانانو د جنبش مشرتابه ته اطمئنان ورکولو چي دوی يوازي کولی شي له کابل نه شورای نظار وباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د جنبش د قطعاتو ځینو قومندانانو په پټه له شورای نظار سره مرسته وکړه، جنرال رحیم پهلوان یو لدغو قومندانانو څخه وو.
- د کابل له شا او خوا نه د نورو تنظیمونو قومندانانو د جنبش په خلاف جګړې ته راودانګل.

هیڅا مخصوصاً د جنبش قومندانانو دا ګمان نه کولو چې په کابل کې به له خاص مقاومت سره مخامخ شي، ځکه له یوې خوا شورای نظار دوی په خپلو ټانکونو کې کابل ته رارسولي وو او ټول حساس ځایونه د دوی په لاس کې وو له بلې خوا په څو مخکنیو نښتو کې دوي ته ثابته شوې وه چې شورای نظار د دوی مخې ته نشي ودرېدی. له همدې اقدام نه څه وخت د مخه، د پل محمود خان په ساحه کې د جنبش او شورای نظار تر منځ یوه نښته و شوه چې په نتیجه کې ئې د دفاع وزارت د مانۍ په شمول د خواجه رواش تر هوايي ډګر پورې د شورای نظار ټول مراکز د جنبش ځواکونو ونیول، خبره مزید خرابېده خو رباني له دوستم نه بخښنه وغوښته، جګړه ئې د خپلو افرادو غلطی وګڼله او له هغه نه ئې د جګړې د توقف غوښتنه وکړه، سبا د راډیو او تلویزیون له لارې د دې نوې جګړې په هکله وویل شو چې دا یو سوء تفاهم وو... الحمدلله رفع شو... د کابل خلکو ته اطمئنان ورکوو...!!

خو د کابل خلکو به ویل: که سوء تفاهم دا سې وي نو معلومه نده چې جګړه به څنګه وي، که د سوء تفاهم په نتیجه کې شورای نظار نیمائی کابل د ارګ او دفاع وزارت په شمول تخلیه کوي نو د جګړې په صورت کې به څه کوي؟!

خو په ګډو عملیاتو کې د پورتنیو لاملونو په وجه، نه یوازې عملیات ناکامه شول بلکې جنبش د کابل په ښار کې خپل ټول سنګرونه له لاسه ورکړل، د هوايي ډګر د سقوط په نتیجه کې د دوی ارتباط له مزار سره هم قطع شو، کافي مرګ ژوبله ئې وزغمله، افراد ئې د بګرامیو، هودخیلو او د مرنجان غونډې له لارې زموږ په لورې راووتل. موږ د کابل ـ لوګر پاخه سړک نه په استفادی سره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

باروړونکو طیارو د کوزېدو لپاره په دریو ورځو کي هوايي میدان جوړ کړ او له مزار نه تګ راتګ پیل شو، پدې سره د جنبش د افرادو مړاوی روحیه څه ناحه راژوندی شوه. جنبش د غځ اخستلو لپاره، په مزار، سمنګان، جوزجان، سرپل اوفاریاب کي د جمعیت ټول افراد خلع سلاح کړل او په کابل ئې بې ساری بمباري پیل کړه. د جنبش قطعاتو غوښتل چي د سالنګ له لاري، د پروان په لوري مخکي ولاړ شي یا لږ ترلږه د سالنګ له تونل نه تېر شي او اولنګ ته ځان ورسوی چي لدې ځایه په درنو وسلو جبل السراج او د بګرام هوايي میدان تهدید کړي، خو د شمالي تونل په خوله کي د دوی مخنیوی وشو. د بادغیس له لوري د جنبش په خلاف جګړه پیل شوه او جنرال دوستم دې ته اړ شو چي د جنرال رسول پهلوان قطعات له سالنګ نه د بادغیس په لوري سوق کړي او پدې ترتیب د اسمعیل خان د ځواکونو مخکي تګ متوقف کړي، له همدې سره، د بادغیس په لوري د بالامرغاب سیند د دواړو ترمنځ د جګړې لومړی کرښه شوه او د سالنګ په لوري د تونل شمالي خوله لومړی خط شو.

د سالنګ په استقامت د جګړو په دوران کي یو ځلي د رباني د دولت قطعات، د سید کیان له زوم، جنرال حسام الدین سره د یوه سازش په نتیجه کي پدې وتوانېدل چي ترکیلګي پوري ځان ورسوي، جنرال دوستم سخت وارخطا وو، د وضعیت په هکله ئې ما ته په تلفون کي وویل:" جنرال حسام الدین د دولت قطعاتو ته لار ورکړه، په پلخمری کي و ضعیت ښه ندي، د بغلان قومندانانو ته هدایت ورکړي چي دفاع وکړي، زه موافق یم چي د حملې له دفع کولو نه وروسته د بغلان اداره د حزب قومندانانو ته وسپارلی شي"، ما ورته اطمئنان ورکړ، په بغلان کي د حزب قومندانانو، بشیرخان، سیدالرحمن، صوفی پاینده محمد او نهضت یار ته مي وویل چي خپل قوتونه د حملې د دفع کولو لپاره لومړی خط ته ولېږي، د دوی د مجاهدینو په رسېدو سره نه یوازي حمله په شا وتمبېده بلکي مخکي تګ پیل شو، د سرک یوې بلې خوا ته ټولي درې تصفیه شوې او جګړه د تونل شمالي خولې ته ورسېده، پدې سره پلخمری د سقوط له خطر نه وژغورلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو او دوستم له حتمي ماتې نه نجات وموند ، خو د بغلان د ادارې په هکله ئې په خپلې وعدې وفا ونکړه، موږ هم دا موضوع جدي ونه نیوله.

د جنرال مؤمن مرگ

په ائتلاف کي د جنرال مؤمن لویه ونډه وه، له یوې خوا دحیرتان په شان مهم بندر چي د کمونست رژیم د مهماتوستره زېرمه هلته وه او د مسکو له خوا ټولي مرستي له همدې لاري افغانستان ته لېږدول کېدې، د ده په لاس کي وو له بلې خوا ده پدې مرحلې کي د پرچمیانو لپاره د یوه ډاډمن محور حیثیت درلود ، هومره چي ببرك کارمل تر پایه لده سره په حیرتان کي پاتې او بالاخره هملته دفن شو، په کمونستو افسرانو کي ترټولو زیات لده سره د ملي ستم روحیه وه او غوښتل ئې د همدې روحیې په اساس غیرپښتنانه کمونستان او مجاهدین ائتلافي جبهه جوړه او د نورو په ضد وجنگېږي، د همدې لپاره هغه له مسعود سره خاص دوستانه تعلقات درلودل، مسعود د ده په اعتماد او د ده په ټانکونو سور کابل ته داخل شو. د ده مرگ، شورای نظار ته هومره سخت گوزار وو چي ما ته د مسعود یوه خاص ملگري قصه کوله چي مسعود د ټول شمال په تصفیې او په څو ولایاتوکي د شورای نظار د ټغر په ټولېدو، هومره نه وو خفه شوی لکه د جنرال مؤمن په مرگ.

جنرال دوستم د جنرال مؤمن له اړخه ډېر مشوش وو، په حیرتانو ئې د ده تسلط ځانته لوی تهدید گڼلو، څو ځله ئې ماته پدې هکله د تلفون له لاري خپل شدید تشویش څرگند کړ، بالآخره ئې ماته وویل چي څه خاصه چاره به کوو، څو ورځي وروسته، جنرال مؤمن د هلیکوپتر په یوې پېښې کي په قتل ورسېدو، جنرال دوستم د ده د تدفین شانداره مراسم جوړ کړل او هغه ته ئې د قهرمان لقب ورکړ!! د کابل په جگړو کي د جنرال بابه جان د ۰۵۵ نمبر فرقې ترڅنگ د جنرال مؤمن ۷۰ فرقې لویه برخه وه. دوی د کابل په ښار هومره مسلط وو چي د رباني د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړنۍ څلورمیاشتنۍ دورې په جریان کي د وطن کمونست حزب خپله عمومي کنګره د کابل په ښار کي دائر او محمود بریالی ئې د منشي په حیث وټاکلو. کاوياني او فريد مزدك به په مستقله توګه د مسکو او ډهلي دوره کوله او مسعود به په هوايي ډګر کي د راتلو په وخت کي د دوی استقبال کولو. دا دواړه د ببرك د پلويانو په ليکو کي تر ټولو زيات د ستمي روحيې په راولاړولو او تبليغ کي مؤثر ول، له مسکو او ډهلي سره د ارتباطاتو په ټينګولو او هلته د مېشت کمونستانو په تنظيم، د ائتلاف په ګټه د دوی په کارولو کي ئې مؤثره ونډه درلوده. که څه هم لدوی سره کوم نظامي ځواك نه وو خو په فکری لحاظ د کاوياني او مزدك رول تر هرچا زيات او مؤثر وو، په فوځ کي د جنرال مؤمن په شان افسرانو لدوی نه د کمونستي نظرياتو ترڅنګ، د ملي ستم متعصبانه افکار حاصل کړي وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسعود واکمني

له کابل نه د جنرال دوستم د قطعاتو له وتلو نه وروسته، د کابل د ښار په هغې برخي چي د سیند شمال ته پرته ده او له غوربند نه پرته په پروان د مسعود واکمني پیل شوه. هغه لدې نه وروسته په ځان باور راغي، خولې ئې کږه په سر کیښوده او د مطلق العنان واکمن اکتونه ئې پیل کړل. خو د دې واکمنۍ ساحه ډېره محدوده او موده ئې ډېره لنډه وه، بې ځایه مستي او غرور نه یوازي دې ته وهڅولو چي په یوه وخت کي له حزب اسلامي، حزب وحدت او جنبش سره وجنګېږي، بلکي له رباني او تورن اسمعیل سره ئې هم مخالفت پیل او ورو ورو داسي حد ته ورسېدو چي جمعیت عملاً په دوو متخاصمو ډلو وویشلی شو. د شورای نظار ځینو غړو ته هم د ده حرکات او تصرفات له زغملو ووتل او مجبور شول پدې کړکېچ کي د رباني خواته ودرېږي، خو له مسکو نه باد راوړی پیسې د ده په نامه بګرام ته راتلی او له ایران او مسکو نه راغلي وسلې او مهمات د ده لاس ته ورتلي. اختلافات دې حد ته ورسېدل چي د روغي جوړې لپاره هیئتونه وټاکل شول، د هیئتونو ډېرو هلوځلو نه وروسته، پدې روغه جوړه وشوه چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیسې به د رباني په حکم توزیع کېږي او د وسلو او مهماتو د وېش واك به له مسعود سره وي.

له بلې خوا په جګړو کې د دوی ځواکونه یو په بل پسې له رسوا ماتو سره مخامخ شول، د یوه کال په موده کې دوی یوازې د غوربند په لوري د پیسو په زور مخکې تګ وکړ او د حزب مجاهدین ئې له هغې ساحې نه وتلو ته اړ کړل خو په مقابل کې د حزب مجاهدینو د کابل په شا او خوا کې د سکاد د غونډي په شمول ډېر حساس او ستراتیژیك ځایونه فتح کړل.

د جمعیت په افرادو کې له حزب سره د روغې جوړې روحیه ورو ورو تقویه کېده، په جګړو کې ناکامي دې روحیې ته مزید قوت بخښلو، خو مسعود به خپلو اندېوالانو او په پیسو اخستل شوو قومندانانو، مخصوصاً کمونستو جنرالانو ته ویل چې حزب اسلامي په جګړې سره موږ نشي ختمولي، خو د روغې جوړې او په حکومت کې د برخې اخستلو په نتیجه کې حزب اسلامي په اوضاع مسلط کېږي او موږ د هغه په وړاندې خپل شته والی نشو ساتلې. د جمعیت فکری حلقو د مسعود دا دریځ داسې توجیه کولو چې هغه حزب اسلامي د خپلې واکمنۍ لپاره تهدید ګڼي، په کابل کې مخصوصاً په خپله د جمعیت او شورای نظار په لیکو کې د ده په ضد د ټولو شته مخالفتونو سره سره که حزب کابل ته ننووت نو د ده ستوری خامخا تپ کېږي او د ده د بې مهاره تصرفاتو مخنیوی کېږي. که رباني او پلویان ئې نن د ده مخې ته نشي ودرېدی او د څرګند مخالفت جرأت نشي کولي، د حزب اسلامي په راتلو سره به د ده په خلاف ګډه قوي جبهه جوړېږي او په جمعیت به د ده تسلط او په کابل کې به د ده د واکمنۍ شپه پای ته رسېږي. پدې مرحلې کې د مسعود له اظهاراتو، مرکو او پیغامونو نه د ده په ذهني کیفیت او مغشوش او مشوش فکری حالت ښه پوهېدی شي: هغه بی نظیربوتو ته په انتخاباتو کې د برې په مناسبت په خپل پیغام کې لیکي:"د پاکستان په انتخاباتو کې ستاسو بریا په بنیادګرایانو د دیموکراتیکو ځواکونو بریا وه، زه د دې سوبې مبارکي درته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایم، امید دی په افغانستان کې هم دیموکراتیك ځواکونه ستاسو په مرسته په بنیادگرایانو غلبه ترلاسه کړي!!) امریکائیانو ده ته اطمئنان ورکړي وو چې د بې نظیربوتو په راتلو سره به ستاسو او اسلام آباد مناسبات زموږ په وساطت ښه شي، په همدې طمعې هغه دا پیغام لېږلی وو.

له غربي آژانسونو سره ئې د خپلو مرکو په ترڅ کې د حزب په هکله ویل: حزب ترورستانو ته روزنه ورکوي، د عربي نړۍ تروررستان ئې له ځان سره ساتلي او د روزنې مراکز ئې ورته جوړ کړي! په جماعت اسلامي به ئې نیوکې کولې او د ایران په خلاف به ئې ویل چې ایران زموږ په کورنیو چارو کې لاس وهني کوي، له حزب وحدت سره د پیسو او وسلو مرستې کوي او د کابل د جگړو باعث دی. دا تبلیغات ئې په داسې حالت کې کول چې د ده او د شورای نظار د غړو په غاړې کې به د ایران د سپاه پاسدارانو نښه، (برگ دستمال) ځوړند وو او دریشي به ئې د هغوی په شان برگې وې او هر څوك به پدې پوهېدو چې دوی د سپاه پاسدارانو تقلید کوي. هم دستمالونه هغوی ورکړي او هم برگې دریشي.

په حقیقت کې دحزب اسلامي په خلاف د ځینو ډلو او افرادو د شدید مخالفت وجه دا ده چې گنده خلکو، په فساد کې ېربوتو سپکو انسانانو او په پردیو پوري تړلو حقیرو حلقو ته د هغې ډلې زغمل گران وې چې له پاکو شخصیتونو، لوړو ارواحو او ملت ته د منل شوو څېرو نه جوړه شوې وي.

د دغې ډلې د واکمنۍ په دوران کې چې په کابل او نورو سیمو کې کوم فساد، اختلاس، غارت او ظلم شوی د هېواد په تاریخ کې سابقه نلري. که بیرحمه غله په یوه مظلوم کلي مسلط شي ښایي د کلیوالو له عزت او ناموس، سر او مال سره به هغسې لوبې کول د خپل غرور او میړاني منافي وگڼي چې د غو بیرحمه او ذلیله واکمنانو له مظلومو افغانانو سره کړي. که ووایو چې ټولو کمونستانو د خپلې څوارلس کلنۍ واکمنۍ په دوران کې په ملي شتمنیو کې هومره خیانت ندی کړې لکه د شورای نظار د واکمنۍ په دوران کې چې هر قوماندان او واکمن کړې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبالغه مو نده کړې. په پاريس، لندن او ډهلي کي شخصي جايدادونه اوکورونه اخستل، په داخل کي قصرونه جوړول، شخصي او دولتي ځمکي غصبول، د خلکو لوڼې په زور نکاح کول، د دفاترو لوازم، فرش، ظرف، ميز، څوکۍ غلاکول، د خلکو د کورونو دروازې،کړکۍ او د چت لرګي ايستل، د فساد، عيش، عشرت ريکارډونه قائمول، بدمعاشي، داړه ماري، اخلاقي فساد او د شريفو خلکو په پت او شرف تېرى، د دوى ورځيني معمول او عادي کارونه وو، دوى په خپلو رذالتونوسره د ګلم جمانو او کمونستانو مخونه ورسپين کړل، خلکو به د مزار وضعيت سل ځله تر کابل نه غوره ګڼلو، زموږ د ټولني ټول مفسد او بيدينه عناصر، غله، ملېشې او داړه ماران د دوى په څنګ کي د دولتي قطعاتو تر نامه لاندي راغونډ شول، وسلې ئې ترلاسه کړې، هري ډلي ته د واکمني مستقله ساحه وسپارلى شوه او د مظلوم ولس په سر د بيرحمه او قسي القلبه ټولواکانو په څېر مسلط شول. له يوې خوا د قومندانانو اشرافي د عيش او عشرت افسانوي ژوند او د دوى ترمنځ د قصرونو جوړولو، د ښو آسونو، آخرين ماډل موټرو ترلاسه کولو، د ځمکو اخستلو او خارج ته د پيسو په انتقالولو کي بې شرمانه مسابقه او له بلي خوا د عام ولس دردونکي اقتصادي حالت، فقر، لوږه او قيمتي، چي د باد راوړو پيسو د بې دريغه وېش او بازار ته ئې د عرضه کولو په وجه راولاړ شوي وو او ډېري شريفي او باعزته کورنۍ ئې سوال او ګدايي ته اړ کولى، د هر دفتر په خوله کي، د هر قومندان د کور مخي ته او د هر واکمن د ملاقاتونو او دعيش عشرت ځايونو خواته په لسهاوو سوال کوونکې ښځي او ماشومان هره ورځ راغونډېدل او په حسرت سره به ئې په لوکسو موټرو کي د دوى د تګ راتګ نظاره کوله او د زړه له کومي به ئې په دوى لعنت ويلو، په هر کور کي به د ماخستن د ډوډۍ په وخت د دسترخوان په سر، د بيوزلو خلکو د شيرا لاسونه او چتېدل او د دغو ظالمانو لپاره به ئې الله ته دا سوالونه کول چي د دوى په ماشومانو دي همداسي حالت راشي چي پدغو مظلومانو ئې راوستلى.

تر يوه وخته د ارګ وضعيت داسي وو چي د جمهور رئيس په موجوديت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مسعود ته د ګارد تشريفاتي قطعه وړاندي کېده، دا کار کمونستو افسرانو د خاص مقصد لپاره کولو ، د پاکستان د جماعت اسلامي يوه هيئت ما ته قصه کوله چي "د اختر په ورځ، د ارګ په جومات کي د استاد رباني د وينا اورېدو لپاره ناست وو ، هغه د اختر د لمانځه خطبه ويله، ناڅاپي بهر کي د موزيك غږ اوچت شو ، څو دقيقې ئې دوام وکړ، موږ هك پك شو ، د جمهور رئيس د خطبې په وخت کي د موزيك دوامداره غږ او د تشريفاتي قطعې وړاندي کېدو حيران کړي وو ، د جومات تر دړې پوري، د پښو ترپا او د سلامي کېدو غږ، هغي خوا ته ملتفت کړو ، که ګورو چي مسعود له څو بريتورو جنرالانو سره جومات ته راداخل شو".!!

طبيعي ده چي رباني ته به دا له اهانت او تحقير نه ډك سلوك د زغملو نه وو ، خو په ښکاره ئې د څه کولو او څه ويلو جرأت نه درلود ، ورو ورو ئې په ارګ کي خپل نفر ځای په ځای کړل، څه موده وروسته د ارګ وضعيت داسي جوړ شو چي له افسرانو نه نيولى تر چای باشي پوري ټول د بدخشان او مخصوصاً د يفتل اوسېدونکى وو ، مسعود به په هري غونډې کي پدې وضعيت نيوکي کولی او ويل به ئې چي استاد له يفتليانو نه پرته په بل چا اعتماد نلري!!

په جګړو کي د شورای نظار د پنجشيری قطعاتو پرله پسې ماتو ، دوی دې ته اړ کړل چي له تخار او بدخشان نه ډېر شمېر افراد کابل ته راانتقال کړي، پدې سره رباني ته په کابل کي د خپلو پلويانو د ځای په ځای کولو او د ځان شته کولو موقع په لاس ورغله، هغه د جمهوري رياست ۳۲۰۰۰ کسيزه ګارد منظورکړ، د جګړي په لومړی خط کي د ګارد کافي شمېر کسان ځای په ځای شول، د دغه تازه نفس افرادو جنګي روحيه، تر پنجشيريانو پدې خاطر قوي او په جګړو کي ئې ونډه او موثريت زيات وو چي د شورای نظار پنجشيری قطعات، د زيات تالان او غارت په نتيجه کي هومره ماړه شوي وو چي نور ئې د جګړو لپاره انګيزه نه درلوده. د رباني پلويان پدې هم وتوانېدل چي د کوهدامن قومندانان د مسعود په خلاف په يوې داسي شورى کي متحد او تنظيم کړي چي اکمال به ئې اکثراً د

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباني له خوا په فوق العاده توګه کېدو، دې شورى ته د دهمزنګ لوري ته د جګړې لومړى خط وسپارلى شو، نوموړې شورى اکثرا د اتحاد او جمعيت له جهادي قومندانانو نه جوړه شوې وه، د کمونستو جنرالانو سره ئې حساسيت درلودو، له شوراى نظار نه زيات متنفروو او له حزب اسلامي سره ئې خواخوږي درلوده.

د دې لپاره چې له مسکو نه راتلونکې وسلې او مهمات به د بګرام په هوايي ډګر کې کوزېدل او په بګرام کې د رباني د پلويانو له ځاى په ځاى کېدو سره مسعود مخالفت کولو، رباني مجبور شو د خاد له لاري په کابل او د کابل په شا او خوا کې، مهمات په پيسو واخلي او له قاچاقى لارو ئې کابل ته انتقال او په ارګ کې ځاى په ځاى کړي خو د نوموړو مهماتو ټول ډيپوګان، ديوه ستر انفجار په ترڅ کې په يوه وخت يو په بل پسې منفجر شول، د رباني پلويانو پدې انفجار کې د مسعود د پلويانو لاس دخيل ګڼلو او هغه ئې پدې کار تورن کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په کور بمباري

کلکه تبه مې وه، دفتر ته د تلو نه وم، په کورکې پاتې شوم، دوه، درې ځایه مې مخابروی تماسونه درلودل، وروسته د راغلو راپورونو په مطالعی مصروف شوم، د وړی مخابری په ذریعه مې له ورونو نه چاته وویل چې پورته، زما خواته راشې، خاد، همدا مخابروی تماس کشف کړی وو او د (پورته) له کلمې نه پوه شوی وو چه زه د غره ډډی کور کې یم، له مخکې نه ئې زما په کور د بمباری پلان جوړکړې وو، پنځه طیارې ئې د همدې لپاره تیاری کړې وې، موږ ته د طیارو د تیارسی ودرېدو اطلاع راغلې وه خو د بمباری د پلان له څرنګوالی نه دقیقاً مطلع نه وو، د مطالعی په جریان کې مې د اوراګان په شان غږ، د کور خواته احساس کړ، له کور نه راووتم چې و ګورم مرمی په کوم ځای لګېدلې، په آسمان کې مې طیارې ولیدی چې یو په بل پسې له هوا نه ځمکې ته راکتېونه توغوی او د کور یوې بلې خواته لګېږي، ګڼ شمېر ۵۰۰ کیلوګرامه بمونه ئې واچول، وروسته ئې خوشه ئې بمونه پرېښودل، موږ تقریباً ۲۰ کسان هلته راغونډ وو، انضباطان، ډریوران او نور. د کور خوا ته غونډې ته پورته شوو، یوې خوا بلې خوا ته مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بمونه ولګېدل، د غونډۍ په سر، د بمبارۍ د تماشا لپاره کښېنستلو، ورونو له لاندي نه محاربوی ماشین راووست ترڅو له منطقې نه ووځو، خو هلته پاتې کېدل مو غوره وګڼل، له کور نه د وتلو په وخت کې یو ځل ستر بم په هماغه ځای ولګېدو چې فقط نیمه دقیقه مخکې هلته ولاړ وو، وروسته مومخی ته بم ولګېدو، په تېرو او دوړو کې پټ شوو، زما مخې ته ولاړ، ورور امیرجان په شا باندې د یوې کیلو په اندازه لوټه ولګېده او په اوچت غږ ئې وویل چې انجنیرصاحب ولګېدم! ما ورته وویل، "چره نه وه لوټه وه" په خپلې ملا ئې لاس راتېرکړ او مطمئن شو، د غره ډډی ته ناست وم او د خاد د وړو مخابرو شبکې مې اوربېدلې، زړه مې غوښتل، مسعود ته په مخابرې کې ووایم چې دا دی زه له هماغه ځایه خبرې کوم چې تاسو ورباندې بمبارۍ کوئ، خپل ټول زور وآزمویئ، زه د خدای په نامه لوړه کوم چې تر پایه به همدلته ناست وم ... خو د دوی د رپیټر مخابره راسره نه وه، بمباري پای ته ورسېده، امیرجان ته مې وویل چې لاندې غږ وکړې او پوښتنه وکړې چې څوك زخمي شوی او که نه، ځواب ئې راکړ چې الحمدلله ټول روغ رمټ دي، هیڅوك ندی زخمي شوی، بې اختیاره خندا راغله، ډېره ډېره عجیبه برېښېده چې په یوه څرګند او ووړ ځای د ۳۲ سترو بمونو، راکټونو او خوښه ئې بمونو له راپرېوتو سره سره دې یوکس هم نه وي زخمي شوی، فقط د کور دوه درې کړکۍ، دروازې او ټولې شیشې ماتې شوې، د کور د احاطې او د یوې خونې دیوار د راکټ په لګېدو نسکور شو او د څو موټرو شیشې ماتې شوې، د زړه په کومې کې مې دا شعور او احساس څپې وهلې چې د بمبارۍ توان او توفیق هم خدای ورکوي او ساتنه هم دی کوي، ډېر ناپوه دی هغه څوك چې له مرګ نه وېرېږي، په خدای باور وکړې چې لدې نه هم خپل ایمان ته شرمنده وم چې ولې له کورنه راووتم او د کور په خوا کې غونډۍ ته پورته شوم.

زه ګمان کوم چې زما د وژلو لپاره چې کوم کوششونه شوي، کوم پلانونه جوړ شوي او کوم مصارف شوي، ښایي د ډېرو کمو انسانانو د وژلو لپاره به دومره هڅې شوې وي، زما عقیده دا ده چې که مرګ له الله نه پرته د بل چا په لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې وی زه به تراوسه سل ځله وژل شوی وم. د سردار داؤد د اقتدار له زمانې نه چې د یوې عسکري کودتا په تور زما د نیولو او وژلو فیصله وشوه او زما په غیاب کې زما د اعدام پرېکړه صادره شوه، بیا تر نن پورې د کابل ټولو واکدارانو او د دوی جاسوسي شبکو او کې جي بی او سي آی ای زما د نیولو، وژلو او د ترور بې انتهاء هڅې کړې دي چې زه دلته د څو نمونو یادول غواړم:

د سردار داؤد په وخت کې دوه ځله زما د اوسېدو ځای محاصره شو، یو ځل په کابل کې د څلورمې فرقې د رئیس ارکان جګتورن شیرعلی خان شهید په کور کې او دوهم ځل په فرزی کې د پاچا صاحب میرصفی الله په کور کې. په لومړی ځل زه د شیرعلی خان شهید کورته مازدیګر په داسې حال کې ورغلم چې دی ئې یو ساعت د مخه نیولی وو، نفر خدمت ئې نه وو پوه شوی چې دی بې دریشې پولیسو له ځان سره بیولی، نفر خدمت راته وویل چې هغه له څو کسانو سره ولاړ، زه په کورکې ورته منتظر پاتې شوم، شپه مې هلته تېره کړه، سهار له کورنه ووتلم، که ګورم د کور یوې خوا بلې خواته څو کسان ځرك کوي، ما ته ځیر شول، خو زما لونګۍ په سر وه او جیلکه په اوږو، له پولیسانو سره زما د تحصیل د دوری عکس وو، زه ئې ونه پېژندلم، دوی له بهرنه زما راتلو ته منتظر وو، خو زه د کور په منځ کې وم، پدې ترتیب له محاصرې نه ووتلم.

په فرزی کې زما د اوسېدو د ځای د محاصرې او زما د نیولو پلان جوړ شو، د کوماندو یوه قطعه ئې د همدې منظور لپاره د شپې له خوا، میربچه کوټ او له هغه ځایه د فرزی په لور وخوځوله، د کابل د امنیې قومندان سره له یو شمېر پولیسانو پدې عملیاتو کې برخه درلوده، ما یوه شپه د مخه خوب لیدلی وو چې دا کور محاصره شوی او زه د محاصرې له حلقې نه د ختیځ په لوري ووځم، د همدې لپاره مې هغه شپه په بل کور کې تېره کړه، سهار مې لمونځ په تیاره کې وکړ، د پاچا صاحب د کور په لوري راوخوځېدم، توپك او تفنګچه راسره وه، پدې وخت کې کوماندو او مسلح پولیس کور ته داخل شوي او د کور په تفتیش لګیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، غیر مسلح کسان د کور مخې ته د حوض د شا او خوا ونو لاندي ولاړ وو، ما ګمان وکړ چې دا به د کابل نه راغلي زموږ ملګري وي، چې کله ورنږدې شوم، د میربچه کوټ د ولسوالۍ د امنیې قومندان له نورو رابېل شو او په مائی غږ وکړ چې دریش! ما تفنګچه راوایستله او توپك ته مې مرمۍ تېره کړه، هغه ځای په ځای ودرېدو او ماله دېوا نه د یوه باغ خوا ته ټوپ کړل او له محاصرې ووتلم، ټول جریان هماغسې وو چې په خوب کې مې لیدلی وو.

دریم ځل له خالد فاروقي سره یوځای له کابل نه د بس په ذریعه پروان ته روان وم، زما د نیولو لپاره په ټول هېواد کې زما عکسونه خواره شوي وو او د ټولو ولایاتو پولیسو ته زما د نیولو امر شوی وو، په کارته پروان کې پولیس زموږ موټر ته راوختل، زما عکس ئې په لاس کې، ټولې سورلۍ ئې په ځیرځیر له نظره تېرې کړې، د هر چا څېره ئې له عکس سره مقایسه کوله، ما د خپلو سترګو حالت کې معمولي تبدیلي راوستله او د پزې په سر مې ګوته داسې ونیوله چې په قیافې کې تغییر راولي، پولیس له موټر نه کوز شو، زما ملګري دا ګمان کولو چې موږ ئې حتماً پېژندلي یو، خو د نیولو لپاره ترتیبات په بل ځای کې نیول شوي، د دې لپاره پولیس له موټر نه کوز شو، خو موږ سالم خپل هدف ته ورسېدو.

د کمونستانو د اقتدار په دور کې، ډېر زیات ګروپونه د کې جی بی په لاس تربیه او له ضروري وسائلو سره پېښور ته زما د وژلو لپاره راولېږل شول، خو ځیني ئې په داخل کې ونیولی شول، ځیني ئې پېښور ته له رارسېدو سره سم د بمونو سره زموږ اطلاعاتو ته په لاس ورغلل، ځیني په خپله راغلل او موږ ته ئې د پلان، وسائلو او خپلو نورو ملګرو په هکله معلومات راکړل او ونیولی شول، فقط محدود شمېر ئې پدې وتوانېدل چې ځیني انفجارات وکړي.

یو ځلي له کورنه د دفتر په لوري چې په فقیرآباد کې وو وخوځېدم، خو د دې په ځای چې دفتر ته ولاړ شم بل ځای ته د یوې غونډې لپاره ولاړم، په همدې وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د دفتر هغه ګاراج ته چې معمولاً به زما موټر پکې ودرېدو، زما د موټر په شان بل موټر داخل شو، لدې سره سم د ګاراج خوا ته بل موټر ودرېدو خو انضباطانو ډریور مجبورکړ چې موټر له هغه ځایه لېرې کړي، مخکې تېر شو، بېرته راوګرځېدو او د سړك بلې ژۍ ته ئې ودرولو او له موټر نه کوز شو، چې څو شېبې وروسته همدا موټر منفجر شو او یو شمېر کسان ئې مړه او ژوبل کړل.

بیا ئې د همدې دفتر د دړۍ خوا ته په هغه ځای کې چې ډېره ګڼه ګوڼه به وه، یو ستر سمتې بلول چې ډېر باروت پکې تعبیه شوي وو، د سهار په تیاره کې له ګاډۍ نه کوز اچولی وو، انضباط بې احتیاطی کړې وه، ګمان ئې کړي وو چې د بلدیې کسانو دا بلول راوړۍ، بلول له باروتو نه ډك وو، دواړو خواوو ته ئې ختنه ورکړې وه، ناڅاپې یو کس بلول ته متوجه کېږي، په ختې کې سیم ګوري، اطلاعاتو ته خبر ورکوي، هغوی بلول لدې ځایه پورته کوي او د سړك بلې ژۍ ته ئې په یوې ویالۍ کې اچوی او ورپسې پولیس ته اطلاع ورکوي، پدې وخت کې زه هم دفتر ته راورسېدم. سیداجان زموږ د حمایې یوه مجاهد، بم له ویالې راوایست، خنثی کړی شو، ساعتي بم وو چې پنځلس دقیقې وروسته په **۹:۴۵** د انفجار لپاره عیار کړي شوی وو.

بیا ئې زما لپاره په قرآن کریم کې بم تعبیه کړي وو خو راوړونکی له بم سره یو ځای ونیولی شو.

یو ځل ئې له باروتو ډك موټر، چې د ریموټ کنټرول په ذریعه به منفجرکېدو، زما لپاره د کبابیانو په بازار کې ودرولی وو، زه په هغو ورځو کې د مرکزي شورۍ د غونډو لپاره ورسك ته هره ورځ په همدې لار تلم راتلم، له موږ نه دا غلطی شوې وه چې څو ورځې پرله پسې مو په یوې لارې تګ راتګ وکړ، بازار ئې د دې لپاره انتخاب کړي وو چې د ګڼه ګوڼې په نتیجه کې عادتاً موټرې سوکه کېږي او څوك د دې پوښتنه نه کوي چې ولې موټر بې ډریوره ولاړ دی.

چې کله زما موټر هغه ځای ته ورسېدو، ستر انفجار وشو، خو انفجار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پداسي وخت کي وشو چي زما موټر، له بم نه څلورپنځه متره تېر شوی وو او راپسې د حمايې موټر له هغه ځايه پنځه متره فاصله درلوده، زما موټر څو سانتي متره له ځمکي نه د فشار په وجه اوچت کړي شو او کلك په ځمکه ولګېدو او ودرېدو، ټولي شيشې ئې ماتې شوي، خو پدې خاطر موټر د بم له چرو نه خوندي پاتې شوي وو چي زموږ د موټر او بم ترمنځ يو سرويس حائل شوی وو. هغه ځايته زموږ له رارسېدو د مخه همدا بس د سړك په ژی کي د موټر بم مخي ته نږدې ودرېدلی وو، چي کله موږ د بس خواته ورسېدو انفجار وشو، چرې ټولي په هغه بس ولګېدې چي زموږ د موټر لپاره سپر شوی وو، په موږ پسې د حمايې موټر په لمبوکي راتاو شو، په موټر کي د ناستو ورونو سر او مخ معمولی وسوزېدل، څوارلس کسان په پېښه کي مړه او پنځه څلويښت کسان ژوبل شوو چي ټول بازار ته راغلي بيګناه خلك وو.

ما په ابتدا کي دا ګمان کولو چي دا به د نورو انفجاراتو په شان د KGB کار وي خو ډېر وروسته راته معلومه شوه چي دا کار د CIA له خوا د محاذ ملي د يوه قومندان په لاس شوی وو، د انفجار له ځايه لږ آخوا د محاذ ملي دفتر وو.

زما موټر د انفجار په وجه له تلو لوېدلی وو، له موټرنه کوز شوم، د يوه افغان موټر مي مخي ته ودرېدو چي ما له ځان سره واخلي، زه هم موټر ته وختلم، ډريور مي نه پېژندو، څو متره آخوا د حزب يو موټر راغي، هغه مو ودرولو، له هغه افغان نه مي مننه وکړه او د حزب په موټر کي تر ورسك پوري ولاړم او په غونډي کي مي برخه واخستله، ګمان مي کولو چي د غونډي برخه وال به له پېښي خبر وي، يا زما په څېرې کي به د دغي لويي او ناڅاپي پېښي آثار احساس کړي او له ما نه به پوښتنه وکړي خو داسي ونشول، غونډه پيل شوه، وروسته ما په خپله د پېښي په هکله معلومات ورکړل.

د پاکستان پوليس ته د منفجر شوي موټر داسي برخي په لاس ورغلې چي له هغوی نه د موټر او خاوند په هکله معلومات ترلاسه کېدی شو، خو نه پوهېږم چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې پوليسو د تحقيقاتو نتائج له ځان سره وساتل او پدې هکله ئې له څه ويلو نه ډډه وکړه، ډېره موده وروسته ماته داسي معلومه شوه چي انفجار هماغه چا کړی وو چي د پېښي له ځايه د هغه په موټر کي ووتلو، د دې کس د نوم له اخستلو نه پدې خاطر ډډه کوم چي له يوې خوا هغه ژوندی ندی او له بلې خوا د ده خپل اعتراف مي ندی اورېدلی.

خاد د اسلامي دولت ترنامه لاندي هم زما په خلاف خپلو تروريستي هڅو ته ادامه ورکړه چي څو بېلګي ئې دلته يادوم: د اسلام آباد له معاهدې نه وروسته چي کله په سروبي د حملې له نقشې سره جنرال دوستم موافقه ونکړه، خاد د انفجار دوه پلانه ترلاس لاندي ونيول:

۱ - په جلال آباد کي د مشرانو غونډي ته د تلو په ورځ ئې د بني حصار او بګرامي تر منځ، زما مخې ته د انفجار داسي ترتيبات نيولي وو چي د لاري يوه اړخ ته په يوې داسي ژۍ چي له سړك نه تقريباً يومتر لوړه وه، د توپ ۱۱ سرګلولې داسي تعبيه کړې وې چي تقريبا دېرش متره ساحه ئې د سړك په اوږدوکي احتوا کوله او ټولي به په يوه وخت له لېري منفجر کېدلې، اطلاعاتو جريان کشف کړ، ساحه ئې تصفيه کړه او ټول سامان ئې ترلاسه کړ.

۲ - د پروان يوه کس ته ئې ۲۰۰ مليونه افغاني ومنلې، يو مقدار ئې په ابتدا کي ورته وسپارلې، هغه ته ئې باروت، روسي ريموټ کنټرول او لوازم ورکړل، نوموړي په تعليمي غونډ کي د حزب مرکزي قرارګاه له يوې قطعې سره کارکولو، سامان ئې کم کم له کابل نه راانتقال او په مختلفو ځايوکي پټ کړي وو، موږ ته د دې جريان په هکله د شورای نظار يوه غړي اطلاع راکړه، هغه جهادي سابقه درلوده او د خاد مأمور وو، په پټه چهارآسياب ته راغی او موږ ته ئې وويل چي د خاد له معاون انجنير عارف نه مي واورېدل چي فلاني ته مو باروت او ريموټ کنټرول ورکړي هرڅه ئې انتقال کړي، کار ته تيار دئ، نن سبا به د حکمتيار موټر د هغه پله په سر منفجرکوي چي دی هره ورځ ورباندي تګ راتګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، د دې خبرې په اورېدو سره ډېر پرېشانه شوم، له ځان سره مې وويل چې عجيبه ده زمونږ ټول دفاتر په کمونستانو ډك دي، ستر ستر کمونستان په حساسو ادارو کې زغملی شو، خو د حکمتيار په شان جهادي مشر ته پداسې حال کې د ترور منصوبې جوړوو چې آبله ورځ مو په مکه کې له هغه سره د سولې معاهده امضاءکړه اوښکې ئې په سترګوکې رغړېدلې او ويل ئې چې له تاسونه د دې کار په بدله کې هيڅ نه غواړم او قسم کوم چې د تل لپاره به ستاسو صادقانه مرسته کوم. نوموړی کس د ټول راوړې سامان سره ونيول شو او په هرڅه ئې اعتراف وکړ.

داسې ډېرې نورې هڅې زما د وژلو لپاره شوې خو دښمنان ندي توانېدلي چې زما د مرګ ثابته نېټه رامخکې کړي.

د سولې د هڅو بل دور

ائتلافيونو د تل په شان يو ځل بيا د ماتو په وخت کې د روغې جوړې غوښتنه وکړه، خو دا ځل د دوی وضعيت ډېر، ډېر خراب وو د پوهنتون په شمول د کابل ښار ټوله غربي برخه ئې له لاسه ورکړې وه، پدې سمت کې دهمزنګ لوړې خط وو، د کابل په ختيځ کې د کابل دريا حائل خط وو، په جنوب کې له بالاحصار نه پرته ټول حاکم نقاط د مرنجان غونډيو په شمول زمونږ په لاس کې وو، د تعرضي جنګ توان ئې کاملاً له لاسه ورکړی وو، له شديد داخلي اختلافاتو سره مخامخ ول، د دولت عالی شوری په قاطع اکثريت له رباني نه د استعفی غوښتنه کوله. استاد سياف د پکتيا او غزني له قومندانانو نه وغوښتل چې د مولوی نظام الدين حقاني په مشری د سولې يوه جرګه کابل ته راولېږي، هغوی ته ئې اطمئنان ورکړ چې موږ د رباني استعفی غواړو او له غير ائتلافي مؤقت حکومت او انتخاباتو سره موافق يو، رباني او ټولې عالی شوری لدې سره توافق کړی، که رباني دا ځل د دې کار سره موافقه ونکړي زه له کابل نه وځم او د دوی له ملګرتيا نه لاس اخلم، هيئت له رباني سره وليدل، هغه هم په ډېر تأکېد سره، حتی د لوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په یادولو سره هغوی ته وویل چې زه مؤقت حکومت ته د قدرت له انتقال سره موافق یم، حکمتیار صاحب ته زما له خوا سل په سلو کي اطمئنان ورکړي، هغه دې د جمهوري ریاست لپاره څو نومونه راولېږي، موږ به یو ترې انتخاب کړو.

موږ د مولوی سلطان عزیز عزیز، استاد شنواری د دعوت اوجهاد د پوهنتون رئیس او داکتر فاروق اعظم نومونه ورکړه. خو وروسته نوموړی هیئت د دولتیانو له چلند نه خواشینی شو او په یوې اعلامیې او راډیویي مرکې سره ئې خپل مأموریت ختم کړ، پدې اعلامیې او مرکې کي ئې ټوله پړه په رباني واچوله او هغه ئې د جګړو د دوام عامل وګڼلو.

وروسته رباني له جنرال حمیدګل نه د تلفون له لارې وغوښتل چې منځګړیتوب وکړي، هغه ورته وویل: پدې شرط درځم چې ما ته واك راکړې او لدې نه مې ډاډه کړې چې تاسو د قدرت له انتقال سره موافق یاست، هغه ورته اطمئنان ورکړ جنرال حمیدګل له ماسره خبره وکړه، ما ورته وویل چې پدې شرط ستاسو له راتلو سره موافق یم چې رباني د استعفی، مؤقت حکومت او انتخاباتو په هکله تاسو ته کامل اطمئنان درکړې او ستاسو کار یوازې د مؤقت حکومت د غړو په سر د دواړو خواوو تر منځ توافق ترلاسه کول وي. هغه دا خبره ومنله او کابل ته پداسې حال کي راروان شو چې د بینظیربوتو حکومت د ده له سفر او د سولې له هڅو سره شدیداً مخالفت کولو. که په همدې شپو ورځو کي د طالبانو په نامه حرکت نه وی پیل شوی او د غزني او کابل په لوري نه وی خوځېدلي، یقیناً چې په یوه مؤقت حکومت حتماً توافق کېدو او جګړه پای ته رسېده. د کابل چارواکو ته له استعفی نه پرته بله هیڅ لاره نه وه پاتې، معاهده لیکل شوې وه، زموږ له خوا د مؤقت حکومت غړي معرفي شوي وو، د معاهدې د امضاء لپاره هیئتونه په جلال آباد کي راغونډ شوي وو، خو د طالبانو جریان دا بهیر تخریب کړ او د مسئلې د حل په ځای ئې د جګړې نوی جبهه پرانستله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دطالبانو حرکت

د طالبانو د حرکت د پیدا ئینت په اړه دوه خبري کېدی شي:

الف: دا حرکت په کندهارکي د ناولی او مفسدی اداري په خلاف یو طبیعي عکس العمل وو، په کندهار کي د ټولني ترټولو مفسد، بد اخلاق، بیرحمه او لاابالی عناصر، د کمونستانو او ملیشو په شمول په یوې ائتلافي اداري کي چي له کابل نه تمویل کېده راغونډ شوي وو او د کندهار په مسلمان او مجاهد ولس ئې بده ورځ راوستې وه، نه د چا سر خوندي وو، نه مال او نه ناموس، هره شېبه د یوه انفجار انتظارکېدو، که هرچا د دې فساد په خلاف غږ اوچت کړي وی عام ولس او صالح مجاهدینو حتماً د هغه ملاتړ کولو. په حرکت انقلاب اسلامي او د مولوی خالص په اسلامي حزب پوري تړلو ځینو قومندانانو په کندهارکي د یوې تبدیلی راوستلو لپاره ملاوتړله، له وضعیت نه د ناراضه قومندانانو په مرسته ئې په کندهار کي ځانته مرکز پرانستلو، د رباني او سیاف له قوندانانو او بیا په خپله لدوی سره ئې تماسونه ونیول او هغوی ته ئې وویل چي زموږ حرکت ستاسو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټه دی او ستاسو د ملګرتیا لپاره راولاړ شوي یو. هغوی د کافي مقدار پیسو مرسته ورسره وکړه، خپلو قوندانانو ته ئې وویل چې د دې حرکت ملاتړ وکړي او له هغه نه د حزب اسلامي په خلاف استفاده وکړي. د همدې لپاره د کندهار په ښار د جګړې نه پرته مسلط شول او په کندهار کې د حزب قوممندان حاجی سرکاتب په خلاف ئې جګړه پیل کړه او د هغه مرکز ئې ونیولو. په کندهار له تسلط نه وروسته، د هلمند له داخلي اختلافاتو نه په استفادی سره، هغه ولایت هم پدې شکل د دوی په لاس کې پربوت چې د باغران د رئیس تر مشری لاندې یوه ډله لدوی سره یوځای شوه او د خپلې حریفی ډلې په خلاف ئې د طالبانو تر نامه او حمایې لاندې جګړه پیل کړه، پس له کافي مرګ ژوبلې ئې خپل مخالفین وتکول، له منطقې نه ئې وایستل او د طالبانو ترنامه لاندې ئې خپله واکمني هلته اعلان کړه. د ارزګان او زابل په لوري هم دې ته ورته تبدیلی راغله او طالبانو د دغو ولایاتو واګې هم په لاس کې ونیولی، لدې نه وروسته د دوی خوا ته د بهرنیو ځواکونو پاملرنه راواووښته، پدې حرکت بهرنۍ پانګه اچول او په وسیع پیمانه د دوی تمویل او اکمال پیل شو.

ب: دا حرکت له ابتدا نه د جنرال بابر په لاس جوړ شو، پلان ئې په اسلام آباد کې د انګلستان پخواني سفیر ورکړ، امریکائیان او سعودیان د بابر او د انګریزانو د ګډو هڅو په نتیجه کې قانع کړي شول چې د دې پروژی سرپرستي او تمویل په غاړه واخلي، انګریزانو چې د دې منطقې د سیاست استادان ګڼل کېږي، امریکائیانو ته همدا مشوره ورکوله چې "د بنسټ پالو مسلمانانو" په خلاف او د دوی له خطر نه دغرب د ګټو د ساتنې لپاره باید له" عنعنوي"، "محافظه کار" "سازش خوښونکي" "او معتدل اسلام!" نه ګټه واخستلی شي، بابر دا دنده په غاړه واخستله، د آی اس آی او مولوی فضل الرحمن له لارې ئې د کندهار ځینې قوممندانان ولیدل چې په څو خبرو د دوی ترمنځ توافق وشو:

- د کندهار نیول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- تر تورغونډي پورې ټوله منطقه تصفیه کول او د تجارتي کاروانونو لپاره تر مرکزي آسیا پورې د تلو لار پرانستل.
- د ولس خلع سلاح کول.
- د ظاهرشاه له راتلو سره موافقه.
- هغه کمونست افسران په خپلو لیکو کې تنظیمول چې د سي آی ای لخوا په پاکستان کې تنظیم شوي او ټول جنګي ماشین هغوی ته سپارل.

پاکستان څو کارونه په غاړه واخستل:

- د افرادو روزنه.
- مالي مرسته، تیل، البسه او غذایي مواد.
- څو سوه تکړه او باتجربه کماندو، د دې لپاره چې په هر ځای کې مقاومت وشي، هغوی د شپې په تیاره کې سوق شي او مقاومت وټکوي او د مخکې تګ لپاره لار پرانیزي.
- په جهادي قومندانانو کې د وسیع کار او له طالبانو سره د دوی د یوځای کولو د هڅو ټول مصارف په غاړه اخستل.

د طالبانو د حرکت په هکله لدې دواړو تحلیلونو نه کوم یو په حقایقو ولاړ او کوم یو سطحي او ذهني دی؟ ښایي لاندې ټکي پدې اړه له تاسو سره مرسته وکړي:

۱ – له بی نظیر بوتو سره دا وېره راولاړه شوه چې احتمالاً فوځ د دې د حکومت د انحلال په هکله له جمهور رئیس فاروق لغاری سره توافق کوي، د یوه مطبوعاتي کنفرانس په ترڅ کې ئې اعلان وکړ چې که د دې حکومت منحل کړې شي نو هغه به ډېر پټ اسرار افشاء کړي. ځینو دا ګمان وکړ چې ښایي لدې خبرې نه د بی نظیر بوتو مقصد د پاکستان د اتمي بم په هکله هغه اسرار افشاء کول وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د پاکستان فوځ ترې وېره لري، خو بې نظیر بوټو په لندن کې له بی بی سي سره د یوې خاصې تلویزیوني مرکې په ترځ کې د خبریال د دې سوال په ارتباط چې پاکستان څنګه د طالبانو په شان د یوه ارتجاعي ځواک ملاتړ کوي، داسې وویل: پاکستان پدې کار کې یوازې ندي، پلان د انګریزانو، سرپرستي د امریکا، تمویل د خلیج هېوادونو او د طالبانو روزنه پاکستان په غاړه اخستې.

۲ – د یوې ګډې جلسې لپاره اسلام آباد ته په هغه وخت کې بلل شوی وم چې د حزب ځواکونه له چهارآسیاب نه سروبی ته په شا شوي وو، خو طالبان و نتوانېدل چې چهار آسیاب د زیاتې مودې لپاره وساتي، د یوې معمولي حملې په نتیجه کې له چهار آسیاب نه ووتل، په نورو سیموکې هم د دوی وضعیت ښه نه وو، پاکستانیانو غوښتل چې د "جنبش ملي" او " جنبش طالبان" ترمنځ په ګډ کار او ګډې ادارې توافق وشي، خو جنرال دوستم د هم آهنګي شوری د دریو ډلو: حزب اسلامي، وحدت او جنبش او طالبانو ترمنځ په خبرو آترو، ګډ اقدام او ګډ حکومت ټینګار کولو، په همدې اړه په اسلام آباد کې د خبرو آترو لپاره بلنه راکړې شوه، په اسلام آباد کې د امریکا سفیر غوښتل له ماسره وګوري، د ملاقات لپاره دفتر ته راغي، د خبرو په جریان کې کابل ته د ایران له لوري د مهماتو او وسلو د مرستو په ارتباط وویل شو چې هره شپه له شپږو تر لسو طیارو مهمات، وسائل، غذائي مواد او تیل له مشهد نه کابل ته راانتقال کېږي، ما ورته وویل: لدینه معلومېږي چې تهران د افغانستان په اړه تر پاکستان او د پاکستان تر ملګرو ډېر فعال دی، سفیر خپلو ملګرو ته وکتل، مسکی شو او داسې ئې وښودله چې لدې نظر سره موافق ندي!! د دې خبرې معنا دا وه چې له طالبانو سره مرسته ترهغه نه ډېره ډېره زیاته وه چې ایران له کابل سره کوله. ده په خپلې مسکا سره غوښتل ووایي چې له هغې خوا یوازې مهمات راځی خوله دې خوا مسلح افرادهم لېږل کېږي.

۳ – له پاکستان سره د جهاد له امانتونو څخه تقریباً یونیم زر پك اپې او لوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاډې پاتې وو، پدې بهانه ئې هغه له ځان سره وساتل او کابل ته ئې له سپارلو ډډه وکړه چې هلته اختلاف دی، چا ته ئې وسپارو؟ خو له روغي جوړي نه وروسته ئې هم و نسپارل. ما د صدارت په دوران کې څو ځله پدې هکله تأکېد وکړ، خو وروسته معلومه شوه چې د نوموړو موټرو زياته برخه طالبانو ته سپارل شوي.

۴- پداسي حال کې چې د طالبانو لشکری له پاکستاني مدرسو نه د طالبانو د چارواکو په ذريعه راغونډېدل او د افغانستان په لوري خوځېدل او کافي شمېر پاکستانيان د طالبانو تر نامه لاندي افغانستان ته د جنګ لپاره لېږل کېدل، پاکستاني مربوطه ادارو نه يوازي د دې کار مخنيوی ندی کړي بلکې د طالبانو په غوښتنه ئې مدرسې مؤقتاً او د ضرورت په وخت کې بندولې، ترڅو د نوموړو مدرسو طالبان، افغانستان ته د جګړو لپاره تلو ته وزګار شي، خو د طالبانو مخالف قوندانان او شخصيتونه ئې په يوه بل صورت تهديد کړي چې له پاکستان څخه به د طالبانو په خلاف له هر ډول هڅو نه ډډه کوي، ځيني ئې له پاکستان نه وايستل، ځيني ئې له هوايي ميدانونو نه بېرته ولېږل او خپلو کورونو ته ئې له تلو نه منع کړل او ډېر نور ئې دعوت او تشويق کړل، امکانات ئې ورکړل او له طالبانو سره ئې يوځای کړل.

۵ - د پاکستان په پارلمان کې ډېرو غړو او د پاکستان کورني او بهرني سياسي جرياناتو نه د جنرال ميرزا اسلم بيګ په شان مطلع سياستمدارانو په جنرال بابر تور ولګولو چې هغه د طالبانو لوی درستيز دی. غواړي د "صوبه سند" په شان افغانستان هم د طالبانو په ذريعه فتح کړي. هغه امريکايانو ته اطمئنان ورکړي چې طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره موافق دي او دوی کولی شي ټول افغانستان ونيسي.

۶ – په جنوب غرب د طالبانو له تسلط نه وروسته له همدې لاري د جنرال بابر تر مشری لاندې د يوې تجارتي قافلی په شمول، مرکزي آسيا ته د پاکستاني هيئت سفر، يوازي دا خبره په ګوته کوله چې جنرال بابر وتوانېدو له چمن نه تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورغندۍ پوري تجارتي مهمه لار پرانېزيا! پاکستاني مطبوعاتو دا "بري" د جنرال بابر د يوه شهکار په حيث منعکس کړ، ځينو د"يوه باور په څېر" او ځينو د"اعتراض" په توګه!!

۷ – د کابل د سقوط د عواملو په هکله مسعود او د ده التقاطی انډيوالانو دا تحليلونه وړاندي کول چي موږ له بنسټ پالو سره د يووالی قرباني شوو!! دې ته مو توجه ونکړه چي د بنسټ پالني په خلاف ستر طوفان راولاړ شوی، د بنسټ پالني ضد دې بين المللي طوفان په څپو کي موږ هم پدې يووالی سره لاهو شوو، مسعود وايي: ما ته رابن رافل وويل چي کابل ته د حکمتيار له داخلېدو وروسته، امريکا د افغانستان لپاره خپله مصرفی بودجه درې چنده کړه، د رابن رافل دا خبري موږ ثبت کړي او اسناد ئې په لاس کي لرو" !!

۸ – د امريکا کانګريس، د ايراني رژيم د تضعيف لپاره شل مليونه ډالر منظورکړل چي لدې څخه يوه برخه د ايران د رژيم ضد ځواکونو ته ورکړي شوه او نوره ئې د جنرال بابر او مولينا فضل الرحمن له لاري طالبانو ته وسپارلی شوه، پاکستاني مطبوعاتو داخبره افشا کړه چي فضل الرحمن د همدې لپاره تقريباً دوه مياشتي په امريکا کي تېرې کړي.

۹ - امريکايي رسمي مقاماتو د طالبانو په هکله لاندي رسمي اظهارات کړي:

- طالبان بنسټ پاله ندي.
- لدوی نه د امريکا ګټو ته کوم خطر ندی متوجه.
- دوی د انقلاب په صادرولو باور نلري.
- که څه هم دوی د "بشری حقوقو" ځيني مخالف کارونه کړي خو په مجموع کي دا يو "مثبت حرکت" وو چي په افغانستان کي ئې د سولي د تأمين په اړه مؤثر کارونه کړي دي، " خلك ئې خلع سلاح کړل" دلويو لارو امنيت ئې تأمين کړ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنستې پاله ډلې ئې په شا وتمبولې.

- که طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره رسماً توافق اعلان کړي د افغانستان د بحران په حل کولو کې به د تاریخي ونډې افتخار ترلاسه کړي او امریکا به د دوی حکومت په رسمیت وپېژني !!
- طالبان پدې پوهېږي چې که له بنستې پالو سره اتحاد وکړي خپل اعتبار ته زیان رسوي، له بنستې پالو سره له هر راز یووالی نه ډډه کول د طالبانو د درایت نښه ده !!

۱۰ - جنرال بابر چې د داؤد له زمانې ئې د ظاهرشاه د بېرته راوستلو هڅې کولې، د طالبانو او جنرال دوستم له خوا د اطمئنان تر لاسه کولو نه وروسته، سردار ولې ته بلنه ورکړه چې د ظاهرشاه د راتلو لپاره د لارې آوارولو په خاطر پاکستان ته سفر وکړي، له افغاني او قبایلی مؤثرو شخصیتونو سره لیدني کتني وکړي او د کندهار، مزار او ننګرهار دوره وکړي. د دې دورې لاندې اړخونه د توجه وړدي:

الف: جنبش ملي اعلان وکړ چې سردار ولې ته د مزار د دورې بلنه ورکوي. که دا کارشوی وی موږ د هم آهنګي شوری منحل کوله، ما جنرال دوستم ته د تلفون له لارې وویل چې لدې کار نه منصرف شي، هغه داخبره ومنله او دا دوره ترسره نشوه.

ب: پاکستانیانو په اسلام آباد کې زموږ نماینده، حاجی منګل حسین، د سردار ولې د استقبال لپاره هوایي میدان ته ورووست، غوښتل مو د دې غلطی په وجه هغه له حزب نه اخراج کړو، خو د ده د سوابقو په خاطر او پدې دلیل چې پاکستانیانو مجبورکړي وو، یوازې د ده په تبدیلی مو اکتفاء وکړه.

ج: د طالبانو یوې ډلې جنرال بابر ته اطمئنان ورکړي وو چې کندهار ته د سردار ولې د تلو په لاره کې کوم خنډ او مانع نشته، هلته به د ده استقبال کېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو نورو پدې دلیل مخالفت وکړ چې:

- پدی سره د طالبانو اعتبار په ملت کې سقوط کوي.

- هغه طالبان د دوی له څنګ نه بېلېږي چې د اسلامي نظام او د شریعت د نفاذ په نامه لدوی سره یوځای شوي او پدې سره دوی خپل مهم جنګي طاقت له لاسه ورکوي، ځکه د لومړی خط تعرضي ټولګي له همدغو طالبانو نه جوړ شوي.

- په پاکستان کې د امریکا پلوي حلقو دا ګمان کولو چې له چهارآسیاب نه د حزب اسلامي د وتلو نه وروسته اوس د ظاهرشاه د تحمیلولو په لارکې اصلي خنډ له منځه تللې، بل داسې مؤثر ځواك چې د دې پلان مخالفت وکړي نشته، باید په همدې فرصت کې د هغه د راوستلو جدي او سریع هڅه وشي، د همدې لپاره د پاچا ځوم، سردار ولې ته ئې بلنه ورکړه او پداسې شانداره بڼه کې ئې هغه استقبال کړ چې ګواکي د برحال پاچا استاځی وي. د توجه وړ خبره دا ده چې په اسلام آبادکې د دوی له ښاغلی مېلمه سره د پاکستانیانو دخبرو آترو په ورځ، بل کلنټون د امریکا جمهور رئیس، په سپیني ماڼۍ کې د ایران مهاجر شهزاده رضا پهلوي خپل حضور ته ومنلو!! د واشنګټن او اسلام آباد دا د یوه وخت او یوه بل ته ورته مذاکراتو دا ښودله چې دواړه د یوه زنځیر بېلې بېلې کړۍ دي او له یوه ځایه تنظیم شوي. په حقیقت کې دواړه مذاکرات سي آی ای تنظیم کړي چې د افغانستان او ایران په هکله د واشنګټن ورته تصمیم په ګوته کوي. امریکا په دواړو هېوادونوکې د شاهی منحط نظام احیاء غواړي او د اسلام په خلاف د شاه پرستانو نه د کار اخستلو اراده لري، دا ځکه چې دوی پدې دواړو هېوادونو کې بل داسې محور نه مومي چې خپل لاس پوځي ورباندې راغونډکړي او د اسلامي خوځښت په ضد ئې استعمال کړي.

- د طالبانو ځینو نطاقانو د ملاعبدالرازق په شمول له غربې. آژانسونو سره د خپلو مرکو په ترڅ کې داسې اظهارات وکړل چې ښودل ئې د طالبانو حرکت د امریکائیانو له هغې منصوبې سره موافق دی چې غواړي مخلوع پاچا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان مسلط کړي. جنرال بابر د بی نظیر بوتو داخله وزیر هم په خپل مطبوعاتي کنفرانس کي وویل: طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره موافق دي. د غو څرګندونو د طالبانو په لیکو کي مخلص (خوله اسرارو نه بې خبر) کسان مشوش کړل، طالب چارواکي مجبور شول چي د دغوکسانو د تشویش رفع کولو لپاره په ماته ګوډه ژبه او په مجمل او ذوالوجهین الفاظو داسي څرګندوني وکړي چي د افغانانو په زعم د مخلوع پاچا له راتلو سره د طالبانو د عدم توافق معنا ورکړي خو د امریکائیانو په نزد کي د پاچا له عودت سره د دوی د موافقې په معنا تعبیر شي!! داسي ئې وویل: ظاهرخان کولی شي هېواد ته د یوه افغان په حیث راستون شي خو د هېواد د مشرتابه په هکله به افغان ولس فیصله کوي!! غربي آژانسونو همدا مبهم اظهارات جدي ونیول او یو په بل پسې ئې داسي تبصری وکړي چي ګواکي پاکستاني چارواکو د طالبانو د ماهیت او اهدافو په هکله غرب ته غیرمؤثق معلومات او غولونکې ډاډینه ورکړې وه!! د امریکا غږ د دې تبصری سره سم، جنرال بابر یو ځل بیا مطبوعاتي کنفرانس راوغوښت او په هغې کي ئې وویل: د طالبانو په هکله داخبره صحیح نده چي دوی د مخلوع پاچا له راتلو سره مخالف دي، دوی د دې پلان مخالفت نکوي !! د دغو اظهاراتو نه وروسته د طالبانو په هکله د غربي آژانسونو لهجه بدله او خواخوږي کمه شوه، مثبتي تبصری ئې محدودی شوې او حتی د طالبانو تر تسلط لاندي سیمو کي د ځینو" بشری‌حقوقو" دعدم مراعات په هکله اعتراضات پیل شول، خو په ابتداء کي پدې شکل چي که څه هم د طالبانو تر واکمنۍ لاندي سیمو کي څه ناڅه او په یوه بله بڼه بشری حقوق تر پښو لاندي کېږي خو په مجموع کي دوی پدې خاطر د قدر وړ دي چي وتوانېدل عام ولس د هغه فساد، ظلم، شوکو او بې امنیتي نه وژغوری چي د مجاهدینو په دور کي ورسره مخامخ وو او داسي "ډاډمن امنیت" رامنځته کړي چي د افغانستان په اوږده تاریخ کي سابقه نلري!! دا اعتراضات ورو ورو زیاتېدل او د امریکا له غوښتنو سره د طالبانو د یوه ټولګي د زیاتېدونکی مخالفت په تناسب تشدید کېدو، ترهغه چي د امریکا خارجه وزیری البرایت د پاکستان د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سفر په جریان کې د مهاجرینو یوې غونډې ته وویل: د بشری حقوقو په اړه د طالبانو سلوك د كركي وړ دی !!

• د ۱۳۷۲ کال په پیل کې د بادغیس په جبهې کې طالبانو زیات تلفات او ډېره مرگ ژوبله ولیده، لومړی خط ئې مات شو، د بادغیس مرکز ته په شاه شول، اکثرو گروپونو له وېرې او واهمې نه د بادغیس مرکز هم پرېښود او هرات ته کوز شول د طالبانو یو مسئول (چې پدې جگړوکې ئې فعاله ونډه وه) د سترگو لیدلی حالت داسې بیانوی: زموږ وضعیت ډېر خراب وو، په سلهاوو مړی او زخیمان مو درلودل، د لومړی خط مسئول قوماندانان، ملا برادر او ملاعبدالرازق مجبور شول چې مرکز ته د دې پرېشان حالت راپور ورکړي، د هرا ت د امنیه قوماندانۍ د مخابرې له لارې ئې له ملا محمد عمر سره خبرې وکړې او ورته وئی ویل: فشار ډېر زیات دی، مقاومت نشي کېدی ... په ځواب کې ورته وویل شوو: تر دریو ورځو پورې مقاومت وکړې او دښمن مصروف وساتې، له هغه نه وروسته د لومړی خط قطعات راشاته کړې، موږ لدې ځایه خاص قطعات درلېږو،... درې ورځې وروسته د هرات هوایي ډگر ته ورغلم، ترڅو وگورو چې په جهازونو کې څومره او څنگه قطعات هرات ته رالېږل شوي، هیچا ته د دې اجازه نه ورکول کېده چې میدان ته داخل شي، خو زما حیثیت داسې وو چې څوك مې مانع نشي، په هوایي میدان کې مې ډېرکسان داسې وموندل چې په نوو او مخکې تلو وسلو سنبال وو، په پښتو او فارسي نه پوهېدل، په نورو ژبو ئې خبرې کولی، ټول مخامخ او فوراً په ترپالونو پټو موټرو کې د بادغیس په لورې وخوځېدل.. د دې صحنې له لیدلو وروسته د دې حرکت په ماهیت پوه شوم او اوس..."

په حقیقت کې د طالبانو حرکت له لاندې ټولگیو جوړ شوی:

الف: هغه مخلص او مجاهد طالبان چې د اسلام په نامه او د یوه اسلامې حکومت د قائمولو په طمع او د مخکنۍ مفسدې ادارې له شر نه د افغان ولس د ژغورنې لپاره لدې حرکت سره یو ځای شوي، د طالبانو اصلي ځواك له همدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلصو طلابو نه جوړ شوی.

ب: هغه کسان چې له بهرنیو خطرناکو شبکو سره ټینګې او نږدې اړیکې لري او د پردیو په اشاره او د هغوی د ګټو لپاره کارکوي.

ج: هغه کمونست افسران چې د کابل رژیم له نسکورېدو وروسته، پاکستان ته راکوز شول او هلته د سي آی ای او آی اس آی لخوا تنظیم او له طالبانو سره یو ځای کړې شول، د طالبانو پیلوټان، ټانکستان، توپچي او ټول تختنیکي پرسونل له همدغو افسرانو نه جوړ شوی او د جګړو د سوق او ادارې واګې د دوی په لاس کې او د مجاهدینو په ضد د جګړو سخت لیوال دي، دوی دي چې طالبان د مجاهدینو په خلاف جګړو ته هڅوی.

د: هغه کسان چې د کابل له کمونست رژیم سره ئې ملګرتیا کړې او د همدې ملګرتیا په وجه ئې له مجاهدینو نه صدمه لیدلې او اوس لدوی نه د غچ اخستلو په خاطر د طالبانو په لیکو کې ننوتلي.

هـ: د طالبانو بله ډله له هغو افرادو نه جوړه شوې چې د ځینو متعصبو پاکستاني علماوو د لاس نیالګي دي، فکری روزنه ئې د هغوی په لاس ترسره شوې، لکه چې هغوی د خو پیسو او په حکومت کې د څو ذلتناکو چوکیو د لاس ته راوړو لپاره له هرې بې دیني او ملحدې ډلې سره یوځای کېږي خو له اسلامي احزابو سره له ملګرتیا نه ډډه کوي د دوی په غېږ کې روزل شوي طالبان هم له کمونستانو سره ملګرتیا او د مجاهدینو په خلاف جګړه او پدې جګړې کې له کفری ځواکونو نه مرسته غوښتل د ثواب کارګڼي !!

و- د طالبانو یوه ډله داسې ده چې نوم ئې طالب دی خو د دین له الف، ب نه هم خبرندي، دین او مذهب له قومي او محلي دود دستور او عرف رواج سره خلط کوي، په ولس کې موجود افکار، معتقدات او عنعنات داسې ورته برېښي لکه دیني او مذهبي اساسات، د مذهب له اصلي غوښتنو او د دین له اساساتو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هومره بې خبره دي لکه عوام، له دين نه ئې يوازې دومره زده کړې چې وکولی شي په جومات کې امامت وکړي، د ماشوم په غوږ کې آذان وکړي او د ښځې او ميړه نکاح وتړي، له قرآن، حديث، فقه، اسلامي تاريخ، د خپل هېواد تاريخ، ليك لوست، اسلامي نظام، حکومت په اسلام کې، اسلامي اقتصاد، توحيد، معاد، رسالت، قضا او قدر او غوښتني ئې او له نورو بنيادی مسائلو نه سخت بې خبره دي، اکثراً قرآن د مصحف له مخې نشي لوستلی، د عادي ليك له ليکلو او لوستلو نه عاجز دي، تر هر چا د مخه او له هر چا نه زيات د هر ديني تحول او بدلون مخالفت کوي او د هرې اسلامي مبارزې په خلاف په لومړی صف کې ودرېږي، د دوی د مخالفت وجه نه خاصه مذهبي انگېرنه او نه په کوم دليل او سند ولاړ دريځ وي بلکې اقتصادي عوامل لري، گمان کوي چې په ټولنې کې هره مثبته ديني تبديلی، د دوی هغه اقتصادي گټې په خطر کې اچوی چې له دين نه په بې خبرې ټولنې کې ئې د دين او مذهب په نامه ترلاسه کوي، لدغو منابعو نه د دفاع په خاطر ده چې له هر بيدينه او بې مذهبه ځواك سره يوځای کېږي او له هر اسلامي ځواك سره نه پخلاکېدونکې دښمني کوي. د اسلامي نظام په هکله د دې ډلې تصورات سخت بې بنياده او د اسلامي عقيدی مغاير او په هغو کيسو او نکلونو ولاړ تصورات دي چې د استبدادی امارتونو زيږنده او د همدې غير اسلامي نظامونو د توجيه او له هغوی نه د دفاع په خاطر در باری ملايانو وړاندي کړي. دوی پدې باور دي چې د واکمن د سلطې يوه جائزه او شرعی طريقه دا هم کېدی شي چې څوك د "تغليب" او "بالقوة تسلط" له لارې په ولس مسلط شي او بيا له خلکو نه اجباری بيعت ترلاسه کړي، د دوی له نظره که هغه واکمن چې د زور له لارې مسلط شوی د خپلې خوښې افراد د "اهل الرأی" او "اهل حل او عقد" په نامه راغونډ کړي، د دوی "بيعت" د ټول ولس بيعت وګڼی او لدې لارې خپلې واکمنۍ ته شرعی بڼه ورکړي او د "اميرالمؤمنين" عنوان ترلاسه کړي نه يوازې څه مانع نلري! او د اسلام خلاف کوم کار ئې ندی کړی بلکې سل په سلو کې ئې جائز او قانوني کارکړي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی په مسلك کې د ټول ولس " معلن او بلا اکراه بیعت" هغه بیعت چې د ابوبکر صدیق (رض) او نورو خلفاوو د انتخاب لپاره ترسره شو او اسلام هغه د امارت لپاره "لازمي شرط" ګڼي او له هغه نه پرته د هیڅا امارت مسلم او شرعی نه شمېری، نه خاص ځای لري او نه کوم اهمیت. بیعت د دوی په "منطق" کې یوازې " شکلی مراسم" او "تشریفاتي عنعنه " ده چې د امیرله ټاکلو نه " وروسته" ترسره کېږي، نه " مخکې".

د طالبانو حرکت یوازې د جګړې د دوام په صورت کې خپل شته والی ساتلی شي هغه هم پدې شرط چې پدې جګړو کې ئې وړیا بریاوی په برخه شي، د جګړې د پای ته رسېدو او یا د طالبانو ضد ځواکونو د یووالی او په یوې متحدی سیاسي، نظامي جبهې کې د دوی د یوځای کېدو په صورت کې نشي کولی خپل شته والی وساتي. که زموږ ولس وګوري چې د طالبانو مخالف جهادي قوتونه په خپلوکي متحد ندي، د بحران د حل لپاره واضح طرحه نلري، د تېرفاسد نظام د اعادي او په افغان ولس د هغه د تپلو هڅه کوي چې کابل ته تر رسېدو وروسته به یو ځل بیا د دوی ترمنځ خونړی جګړې پیل کېږي، تېر ترخه تجارب به تکرارېږي او د ملي شتمنیو د تالان او غارت بازار به ګرم کېږي، طبیعي ده چې پدې صورت کې به یا طالبانو ته ترجیح ورکوي یا به د دوی مرسته کوي او یا به لږ تر لږه د دوی د مخالفینو له حمایت نه ډډه کوي او د طالبانو د استبدادی او ظالمانه سلطې ستونزی او کړاوونه به ګالی او د یوې مجهولې راتلونکې په امید به شپې ورځې سبا کوي.

خوکه د طالبانو د وړیا بریاوو بهیرمتوقف شي، په څو جبهوکې له جدي ماتو سره مخامخ شي او د دوی مخالفین په یوه ډاډمن محور راغونډ شي او د بحران د حل عادلانه طرحه وړاندې کړي، ملت ته د هېواد د راتلونکې په هکله او د تېرو خونړیو پېښو د نه تکرار ډاډ ورکړي، بې له شکه چې پدې صورت کې به طالبان ډېر ژر او سریع له منځه ځی، دا ځکه چې "دا کم عمره حرکت" د پېښو او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ډلو د اختلاف زېږنده ده چې د وړیا او مسلسل فتوحاتو په نتیجه کې ئې وده وکړه، نه تنظیمي سابقه لري، نه آزمویل شوي افراد او نه داسې متعهدین چې د دې حرکت په شعارونو، اهدافو او تګلارو له زړه نه ټینګ باور ولري، داسي باور چې په هر صورت او هر راز شرائطو کې به د دې "حرکت" مرام او قیادت ته مخلص او وفادار پاتې کېږي او لدې نه په شاکېدل د خپل ایمان او تعهد منافی وګڼی. هغه ډله چې د وړیا فتوحاتو په بستر وده وکړي او غړو ئې د ابتلاءاتو، ستونزو او کړاوونو لوړی ژوري نه وي لیدلې، له ماتو سره د مخامخ کېدو په وخت کې خپل شته والی نشي ساتلی، د جنګي فتوحاتو او بریاوو بهیر حتماً د پای یوه نقطه لري، د پای دا نقطه به د طالبانو لپاره ډېره خطرناکه ثابته شي.

طالبان نه په جګړو د ټول هېواد د نیولو او د ټولو مخالفو ځواکونو د ځپلو توان لري او نه د هېواد د ادارې او د یوه صالح اسلامي نظام د قائمولو استعداد، فهم، بصیرت، تجربه او روزل شوی، امتحان شوی پرسونل. همدا اوس اوس او په واکمنۍ کې د لنډې مودې پاتې کېدو نه وروسته، د دوی په لیکو کې فساد، رشوت، د ملي شتمنیو تالان، په ولس ظلم او د هغوی په مال او عزت تېری، د ناروا امتیازاتو په لاس ته راوړلو کې ناروا مسابقه، له قدرت او نفوذ نه د خپلوانو په ګټه بیدریغه غلطه استفاده په خطرناك ډول پیل شوې او ورځ په ورځ تشدید کېږي.

د طالبانو دا حرکت په اصل کې د هغه ډلي کاپی ده چې د جهاد په دوران کې تر ټولو ډلو ناکامه او وروسته پاتې وه، وسلې ئې خرڅېدلی، مالي امکانات ئې د چارواکو په لاس تالان کېدل، د څو محدودو کسانو ترمنځ وېشل کېدل، د اداري او مالي فساد په وجه د محدود شمېر مجاهدینو له اکمال نه عاجز وه، کمونستانو او بې دینه عناصرو د هغې په لیکو کې ژور نفوذ کړي وو... د طالبانو حرکت په هیڅ صورت کې نشي کولی تردې ډلې غوره ډله جوړه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حزب اسلامي په ضد
د طالبانو جنګ

چې کله طالبان د چمن ـ سپین بولدك له پولی نه د کندهار په لور واوښتل او په میوندکي ځای په ځای شول، له همغی ورځي نه د کابل له ائتلافي اداري، مخصوصاً د جمعیت له قومندانانو سره د دوی له اړیکو نه څرګنده وه چې د طالبانو ډله د ائتلافي دولت سره د ملګرتیا اراده لري او یا لږ تر لږه تر یوې مودې به د ائتلافیونو په څنګ کي له حزب اسلامي سره جنګېږي.

د حزب اسلامي په لیکو کي او له حزب نه بهر ځینو کسانو دا انتظار درلود چې د طالبانو ډله به حتماً او باید د حزب اسلامي ملګرتیا وکړي که د ټول هېواد په سطحه نه وي لږ تر لږه په کندهار او جنوب لوېدیځ حوزی کي خو دا کار باید وشي، پدې دلائلو:

الف: په کندهار کي د چارو واګي د هغې مفسدی اداري په واك کي وې چې له کمونستانو، ملیشو او پروتوکولی قومندانانو نه جوړه شوې جبهه وربانديي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلط وه، نومیالی جهادي قومندانان او صالح شخصیتونه نه یوازي پدې اداري کي شامل نه وو او په هغې کي ئې هیڅ ونډه نه وه بلکي نوموړې ائتلافي جبهې د دوی د رټلو او شړلو هڅه کوله.

ب: د دې اداري مرسته او د هغې کامل تمویل د هغه ائتلافي حکومت په غاړه وو چي طالبان ئې سل په سلو کي غیر اسلامي ګڼی او د هغه په خلاف جنګېدل اسلامي جهاد شمېری.

ج: د دې ائتلافي اداري د چارواکو له فساد، ظلم او غارت نه او له هغې بې امنیتي نه چي دې اداري راولاړه کړې وه او له هغو پاټکونو چي پدې اداري کي شامل قومندانانو د لارو په اوږدو کي قدم په قدم اچولی وو، عام ولس پوزی ته رسېدلی وو، که دوی اسلام غوښتلی او د ولس د ژغورني او د بې امنیتي ختمول ئې هدف وی نو حتماً به ئې د حزب له صالح قومندانانو سره ملګرتیا کړې وه.

طالبانو کندهار ونیولو، د دې مهم ښار د نیولو په دوران کي له کوم خاص مقاومت سره مخامخ نشول، د جمعیت قومندان ملا نقیب الله لدوی سره ملګری شو او خپل ټول وسائل او امکانات ئې دوی ته وسپارل، د ښار له نیولو وروسته ئې د حزب اسلامي د اتل او نومیالی قومندان، حاجی سرکاتب په مرکز له څو خواوو برید وکړ، د ده مرکز ښار ته څېرمه په یوې مهمې سیمې کي پروت وو، له خونړې جګړې نه وروسته ئې دا سیمه ونیوله، بی بی سي چي مسلسل ئې د طالبانو په ګټه تبلیغات کول، د جګړې په جریان کي دا جعلي خبر خپور کړ چي حاجی سرکاتب د یو شمېر مجاهدینو په شمول د طالبانو د برید په ترڅ کي په قتل ورسېدو، غوښتل ئې پدې راپور سره د حاجی سرکاتب د مجاهدینو روحیه مړاوی کړي، پداسي حال کي ئې دا خبر خپور کړ چي کلکه جګړه روانه وه او د طالبانو ګڼ شمېر حملې په شا تمبېدلی وې او حاجی سرکاتب له هغه وروسته خپل مرکز پرېښود او د ارزګان له لارې د چهار آسیاب په لوري وخوځېدو چي د مرکز حاکم نقاط د طالبانو په لاس کي پرېوتل. د کابل د ائتلافي اداري راډیو او تلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مدیریت ئې کاملاً د کمونستانو په لاس کې وو، د طالبانو د بریاوو راپورونه ورکول او د حاجی سرکاتب د مرکز نیونه ئې د یوه ستر بری په څېر منعکس کړه، په ائتلافي اداري پوري تړلي قومندانان ئې هڅول چې د طالبانو له حرکت سره یوځای شي.

رباني د یوې مرکې په ترځ کې د طالبانو په هکله وویل: "حرکت طالبان، حرکت خود جوش و مردمی است" ګڼ شمېر هیئتونه ئې له بوجیو بوجیو پیسو سره د هرات له لاري کندهار ته ولېږل، په هرات کې د دې هیئتونو تود استقبال وشو، تورن اسمعیل د هرات په جامع جومات کې د خپلي وینا په ترځ کې له کابل نه د سخیداد فایز په مشری د راغلي هیئت په هکله وویل: دا دی زموږ هیئت کندهار ته درومي ترڅو له طالبانو سره دیو والی وروستۍ خبري وکړي !!

په کندهار له تسلط نه وروسته، په هلمند کې د جمعیت قومندان، مولوی عبدالواحد، چې د باغران د رئیس په نامه شهرت لري او یوه موده له حزب اسلامي سره هم پاتې شوی، له طالبانو سره یوځای شو. طالبانو ته ئې بلنه ورکړه ترڅو هلمند ته راکوز شي، دی وتوانېدو چې له طالبانو نه دخپلو مخکنیو رقیبانو په ضد استفاده وکړي، مخکي پدې نه توانېدو چې له خپلي منطقې ووځي او د هلمند په نورو برخو کې د رقیبانو مقابله وکړي، خو د طالبانو په مرسته او د یوې خونړۍ جګړې نه وروسته د دې ولایت د مرکز په نیولو موفق شو، د حزب اسلامي مجاهدین چې زیاته موده ئې دا ولایت په لاس کې وو او پدې سیمې کې ترټولو ځواکمن او منظم قوت وو، د ولایت له مرکز، لشکرګاه نه وتلوته اړ شول، کابل راډیو دا ځل تر مخکي نه زیات او په ډېر حدت او شدت سره د طالبانو فتوحات منعکس کړل، د هلمند په لوري د طالبانو فتوحاتو او بریاوو له څو لحاظه د کابل ائتلافي اداري مخصوصاً جمعیت اسلامي ته اهمیت درلود:

الف: پدې سره حزب اسلامي په جنوب لوېدیځ کې یو مهم مرکز له لاسه ورکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: جمعیت ته نږدې قومندانان د طالبانو په پرده کې وتوانېدل پدې سیمې کې خپل رقیبان په شا وتمبوی او د هلمند په راتلونکې کې د فعالی او مؤثرې ونډې مجال ترلاسه کړي. له طالبانو سره د باغران د رئیس یو ځای کېدل او د دوی په لیکو کې حساس موقعیت لاس ته راوړل او په لشکر ګاه د ده تسلط، د رباني او مسعود له نظره لویه بریا او سوبه ګڼل کېده، دا ګمان ئې نه کولو چې له حزب نه وروسته به په خپله د دوی په خلاف جنګېږي.

د هلمند له سقوط نه وروسته د طالبانو په لوري د دوی پاملرنه زیاته شوه، یو په بل پسې ئې هیئتونه له کافي مقدار پیسو سره ورولېږل، د دوی په ګټه د کابل د ادارې تبلیغات تشدید شول، د وسلو او مهماتو ورلېږل هم پیل شول.

په زابل او ارزګان کې هم کندهار او هلمند ته ورته پېښې ترسره شوې، په ائتلاف کې د شامل ډلو قومندانان له طالبانو سره یو ځای شول او د حزب اسلامي مجاهدین د خپلو سیمو پرېښودو ته اړ شول، محمدنبي خان د ارزګان قومندان او حمیدالله خان د زابل قومندان له خپلو مجاهدینو سره چهار آسیاب ته ولاړل.

د غزني سقوط

د حرکت انقلاب اسلامي قومندان، قاری بابا ترمشری لاندې، د غزني هغو قومندانانو چې د کابل ائتلافي ادارې اکمالول او د ائتلاف له لارې د غزني په مرکز مسلط شوی وو، لدې خبرې سره موافق نه وو چې د کابل او طالبانو ترمنځ په ګډې جبهې او له یوه بل سره په مرستې او تعاون کار وشي، برعکس پدې ئې ټینګار کولو چې د طالبانو په خلاف دې د جهادي ډلو ګډه جبهه جوړه شي، پدې خبرې د دوی ټینګار هلته زیات شو چې طالبانو لدوی نه وغوښتل: باید طالبانو ته تسلیم شي او خپلې وسلې هغوی ته وسپاری. قاری بابا د مأمور عبدالجبار په لاس حزب اسلامي ته داسې احوال ولېږو چې په هغه کې ئې د ګډې جبهې د جوړولو او له غزني نه د دفاع په خاطر د حزب اسلامي د ځواکونو د لېږلو هیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

څرګنده کړې وه، د همدې مقصد لپاره کابل ته راغی، له ماسره ئې د لیدو غوښتنه وکړه، خو رباني او مسعود هغه ته اجازه ورنکړه چې چهار آسیاب ته راشي، مجبور شو هیئت راولېږي او له موږ نه وغواړي چې پر غزني باندې د طالبانو د محتمل برید د مخنیوی لپاره کافي شمېر مسلح ځواکونه هغه ولایت ته ولېږو.

غزني ته د قواوو د لېږلو په هکله د حزب په داخل کې د قومندانانو په سطحه او په اجرائیه شوری کې تفصیلي بحثونه وشول، موږ نه غوښتل چې خپل مسلح ځواکونه له کابل نه پرته په بل ځای کې مصروف کړو، که څه هم حزب اسلامي دا توان درلود چه په ډېرو شرقی، جنوبي او جنوب شرقی ولایاتو کې د ائتلافي دولت پلویان خلع سلاح او دا ساحی تصفیه کړي، خو موږ نه د مخالفینو په خلع سلاح او تصفیې باور درلود، نه موجګړه د حل لاره ګڼله، په کابل کې جګړه په موږ تحمیل شوې وه او مجبور وو له ځانه د فاع وکړو، نورو ولایاتو ته د جګړو انتقال مو د ائتلافي ادارې په ګټه ګڼلو، په همدې خاطر مو لدې کارنه ډډه کوله. خو د غزني وضعیت داسي وو چې هلته د ځینو قطعاتو لېږلو ته مجبور شوو، پدې دلائلو:

الف: د غزني قومندانانو له موږ نه د قواوو د لېږلو غوښتنه وکړه ترڅو په ګډه لدې ولایت نه دفاع وکړو.

ب: که غزني پداسي حال کې د طالبانو په ګټه سقوط کړی وی چې د حزب اسلامي او د کابل ائتلافي ادارې ترمنځ کومه روغه جوړه نه وه شوې، حزب ته ګرانه وه چې په دوو جبهو کې له ځان نه دفاع وکړي، مجبور وو له کابل نه لبږي، د طالبانو مخنیوی وکړي او د غزني د سقوط مانع شي.

ج: د وحدت حزب هم دې نتیجې ته رسېدلی وو چې د کابل په لوري د طالبانو مخکې تګ باید په غزني کې متوقف شي، د همدې لپاره ئې یو شمېر قطعات غزني ته ولېږل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزني ته د حزب اسلامي او حزب وحدت د ځواکونو له رسېدو وروسته، د غزني هغه قومندانان چې له کابل نه اکمالېدل له خپلو ژمنو نه په شا شول او د رباني او مسعود په وينا له طالبانو سره ملگري شول او د دوی په ملگرتيا ئې زموږ په ضد جگړه پيل کړه، د جگړو په لومړيو ورځو کې ئې د خپل اټکل خلاف يو شمېر مهم مراکز له لاسه ورکړل، د يونټ په نامه د روسي قواوو مهم مرکز ئې هم له لاسه ووت، د ټول ولايت د فتح کېدو احتمال لحظه په لحظه راڅرگندېدو، که پاتې نقاط هم نيول شوي وی نو د طالبانو راتلونکې حملې په وړاندې له ولايت نه د دفاع کار آسانه کېدو، خو دځينو خاصو عواملو په وجه دا کار ونشو او زموږ ځواکونه دې ته اړ شول چې له غزني نه په شا شي، هغه عوامل دا دي:

- د کابل ائتلافي اداري زموږ سنگرونه د طالبانو په گټه تر شديد بمبارد لاندې ونيول.
- پداسي شرائطو کې ئې دا کاروکړ چې له حزب اسلامي سره ئې مذاکرات پيل کړي وو، د روغې جوړې طرحه د وروستۍ موافقې او امضاء لپاره تياره شوې وه، د دواړو خواوو پلاوی د معاهدې د امضاء لپاره په جلال آباد کې راغونډ شوي وو، موږ ته ئې له جلال آباد او کابل نه مسلسل اطمئنان راکولو چې:

الف: موږ لدې معاهدې سره موافق يو او هغه امضاء کوو.

ب: له طالبانو سره د مقابلې په دوران کې به هيڅلکه ستاسو په خلاف کوم حرکت ونکړو، (اين نامردی را نخواهيم کرد!!) دا نامردی هيڅلکه نه کوو !!

- طالبانو زيات شمېر تازه نفس قوتونه غزني ته راولېږل او د دولتي قومندانانو په څنگ کې ئې په جگړې لاس پوري کړ.
- زموږ مجاهدين په منطقې کې نابلده وو، د ځای په ځای کېدو او د مناسبو دفاعی تدابيرو نيولو فرصت ئې نه وو ترلاسه کړی.
- د ژمي سخته يخني وه، واوری ورېدلی، د اوسېدو ځايونه مونه درلودل، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سروازو مورچلو کې دوامداره دفاع ګرانه وه.

د غزني له سقوط او دلوګر او میدانشهر په لوري د حزب د ځواکونو له په شا کېدو نه وروسته موږ دوه بدیله په مخکې درلودل:

۱- یا باید لدې دواړو خواوو (طالبانو او کابل ادارې) له یوې سره توافق ته ورسېږو، پداسي حال کي چي یوه هم داسي کوم معقول توافق ته چمتو نه برېښېده چي جګړه د تل لپاره پای ته ورسوی. له طالبانوسره توافق ممکن نه وو، دوی د حزب په خلاف صحنې ته راایستلی شوي وو، داسي ګمان ئې کولو چي له حزب سره د توافق په نتیجه کي بهرنۍ مرستي ورباندي قطع کېږي. د کابل ائتلافي ادارې منافقانه تګلاره غوره کړې وه، له یوې خوا ئې مخامخ له طالبانو سره تماس وو او د دوی مرسته ئې کوله، له بلي خوا امریکائیانو د دوی دواړو ترمنځ وساطت کاوو، امریکائیانو دوی ته اطمئنان ورکړي وو چي پرېږدی طالبان ستاسو اصلي حریف (حزب اسلامي) وټکوي، د جنوب تصفیه ستاسو په ګټه ده، چي کله طالبان کابل ته ورسېږي، موږ منځګړیتوب کوو او ستاسو ترمنځ د معقول توافق شرائط برابروو. له بلي خوا ئې له حزب اسلامي سره خبري آترې پیل کړې وې او داسي ئې ښودله چي د روغي جوړي او د طالبانو په خلاف د ګډې جبهې جوړولو غوښتونکی دی.

۲- یا دا چي په دوو جبهو کي د جګړي په ځای، مؤقتاً د جګړي له میدان نه په شا شي، پرېږدی چي طالبان او د کابل اداره له یوه بل سره مخامخ شي، دا مخامخ کېدل به یا د دوی ترمنځ شته یووالی او تنسیق ختموی او یا لږ تر لږه د دوی خپل منځی تفاهم ټولو ته بربنډوی.

وضعیت داسي وو چي د حزب غړي ئې د دوهم بدیل انتخاب ته اړ کول او دا احساس ئې پدوی کي راولاړولو چي په دوو جبهو کي جنګېدل هم ورته ګران دی او هم بې فایدې، ولې باید د طالبانو مخه ونیسي او پدې کار سره له کابل نه دفاع وکړي، پداسي حال کي چي د کابل واکداران عملاً له حزب اسلامي سره جنګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د طالبانو مرسته کوي؟! دا احساس پدې منتج شو چې د غزني له سقوط نه وروسته وردګ او میدانشهر هم سقوط وکړي که څه هم د دې ولایت په ډېرو برخو مخصوصاً د میدانشهر په شا او خوا کې سختې جګړې او کلک مقاومت وشو.

د طالبانو د حرکت له ماهیت او د راخوتېدو له اصلي لاملونو نه بې خبره کسانو دا ګمان کولو چې د میدانشهر له سقوط نه وروسته به طالب جګړه ماران حتماً د کابل له ادارې سره ونښلي او له همدې لارې به د مرکز په لوري د مخکې تګ هڅه وکړي، دا ئې هیڅکله په خیال کې نه ګرځېده چې د طالبانو جنګیالي به د کابل پولو ته له رسېدو وروسته پداسې حال کې چې د پلازمینې له مرکز نه یوازې ۲۰ کیلومتره لېرې وو، پدې پاخه سړك مخکې تګ متوقف کړي، له حزب اسلامي سره نورو جګړو لپاره دې پنځوس کیلومتره په شا راشي او له سیسی نه دې د لوګر په لوري وخوځېږي !! دوی ته دا کار نه مفید برېښېدو او نه معقول. دوی نه پوهېدل چې د طالبانو ډله په اصل کې د حزب اسلامي په خلاف جوړه شوې، لومړنی مأموریت ئې دا دی چې له حزب سره به جنګېږي او جنوب به له هغو ځواکونو نه تصفیه کوي چې پدې سیمې کې د واشنګټن د طرحو او پلانونو په وړاندې خنډ دی. بی بی سي او امریکا غږ مسلسل او له مخکې نه دا انګېرنه کوله چې طالبان به لدې لارې مخکې نه ځی او د کابل له ادارې سره به نښته نکوي، بلکې د لوګر په لوري به خوځېږي او د حزب اسلامي په خلاف به بله لویه حمله ترسره کوي. ځینو دا تبصرې هسې انګېرنې ګڼلې خو په حقیقت کې لدې لارې دوي ته لارښودنه کېده. دا انګېرنه (په حقیقت کې لارښوونه) عملي شوه.

ځیني بیا داسې ګمان کوي چې دا څرخېدل او د استقامت بدلول د دې لپاره ترسره شول چې مسعود په یوه هلیکوپټر کې له دوه دریو انضباطانو سره د طالبانو استقبال ته میدانشهر ته ورغی، د ملا وسله ئې د طالبانو په وړاندې په ځمکه کېښوده او وئېویل: زه تسلیم یم، کابل ستاسو دی، په کومه ورځ چې د کابل جنوب تصفیه کړې او د مزاری او اهل تشیع مشکل حل کړې او کابل د شیعه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګانو له خطر نه وژغورې، کابل تاسوته تسلیموم!! ګواکې طالب چارواکي د مسعود پدې خبرو وغولېدل، د کابل په لوري له مخکې تګ نه منصرف شول، لومړی د غرب په لوري پنځوس کیلومتره په شا شول او له هغه ځایه د لوګر په لوري وخوځېدل. ساده زړی خلك همدا د طالبانو د نوموړی حیرتناك څرخېدو لامل ګڼی خو حقیقت بل څه وو، بی بی سي او امریکا غږ ترې خبر وو او د همدې لپاره ئې په ډېر ډاډ او قاطعیت سره ویل چې لوګر ته به د حزب اسلامي په مرکزونو د حملې لپاره خوځېږي !!

طالب جګړه ماران له میدانشهر نه د لوګر په لوري وخوځېدل، څو ځایه په شیخ آباد او سیسی کې ناڅاپي ترحملې لاندې راغلل، له سختو نښتو سره مخامخ شول، وضعیت ئې ډېر پرېشانه شو، خو پدې وتوانېدل چې له پرېشانه حالت نه ځان وباسي او خواره شوي ځواکونه بېرته راغونډ کړي او په سیسی کې د مؤقت ځنډ او توقف نه وروسته، لومړی د دولتي قومندانانو په مرسته ځینې کسان په پټه د برکي برك په حساسو ځایونو کې مستقر کړي او وروسته خپل قطعات په هغه لوري وخوځوی، بی بی سي عمداً او زموږ د مجاهدینو د روحیې د تضعیف لپاره په درواغو دا خبر خپور کړ چې د لوګر مرکز، پل علم، د طالبانو په لاس کي پرېووت، پداسي حال کې چې طالبان له پل علم نه ډېر لېرې او د برکي برك په ولسوالۍ کې له سختو نښتو سره مخامخ وو او هلته جګړه په ډېر شدت سره روانه وه، دوه ورځي وروسته ئې دا خبر تکذیب کړ او د خپل خبریال له خولې ئې وویل چې په برکي برك کې سخته جګړه روانه ده، د لوګر ولایت د حزب اسلامي په لاس کې دی، د حزب بیرغونه په ټول ولایت کې رپېږي او د حزب غړي ئې لیدلی چې توپکونه ئې دېوال ته تکیه کړي او په خپلو منځونو کې په خبرو بوخت وو. کابل راډیو د لوګر د نښتو او جګړو په هکله ویل: د جمعیت، اتحاد، حرکت انقلاب اسلامي او په دولت کې د شامل ډلو قومندانان له طالبانو سره یو ځای او اوږه په اوږه د حزب اسلامي په خلاف جنګېږي او د حزب اسلامي قطارونو ته ځای په ځای کې کمینونه نیسي او یو په بل پسې بریدونه کوي. دولتي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قومندانان ئې دي ته هڅول چې په ټول توان طاقت د طالبانو مرسته وکړي، خاد ځينو حرفه ئې داړه مارانو ته وظيفه ورکړې وه چې د جګړو په جريان کې د شپې لخوا، پداسې موټرو ډزې وکړي چې يوازې او له خاص امنيتي تدابيرو نه پرته درومي. يوازې په يوې نقطې کې پدې کار وتوانېدل، د شهيد عالم زيب په موټر ئې د بابوس په دشتې کې دشپې په تياره کې ډزې وکړې، په بريدکې هغه په شهادت ورسېدو او موټر ئې وسوځېدو، شهيد عالم زيب د لومړي خط ليدو لپاره هلته تللی وو او يوازې بېرته راستو ن شوی وو.

زموږ. پرېکړه دا وه چې که د برکې برك خط مات شو، د کابل ادارې له طالبانو سره مرستوته ادامه ورکړه او د جلال آباد مذاکرات بې نتيجې پاتې او تيار شوي اسناد امضاء نشول، بايد چهارآسياب تخليه کړو او سروبی ته کوز شو.

سروبی ته له تلو د مخه مو په جلال آباد کې د حزب پلاوی ته وويل چې بايد معاهده امضاء شي که نه نو مذاکرات قطع کړي. مقابل طرف منافقت کولو، په معاهدې امضاء ته نه وو تيار، د طالبانو مزيد مخکې تګ ته په طمع وو.

د وحدت حزب پدې ټينګار کولو چې حزب اسلامي او جنبش دې خپل مراکز د کابل لوېديځ، د وحدت حزب تر سلطې لاندې سيمې ته ولېږدوی. ائتلافيونو له هغوی سره هم منافقت کولو، حزب وحدت ته ئې د يوه هيئت په ذريعه اطمئنان ورکړی وو چې نه غواړي د طالبانو د حملې په صورت کې پدوی بريد وکړي، برعکس د طالبانو په خلاف د ګډې جبهې غوښتونکی دی. پداسې حال کې چې دوی له طالبانو سره د حزب اسلامي او حزب وحدت په ضد د ګډو عملياتو پرېکړه کړې وه.

د حزب وحدت مشر، ښاغلی مزاری ته مې وويل: د کابل په لوېديځ کې دفاع ګرانه ده، له دواړو خواوو تر بريد لاندې راځو، محاصره کېږو، د اکمالاتو لارې مو بندېږي، ائتلاف او طالبان به په يوه وخت له دوو خواوو په موږ. حمله کوي، بايد په لوګر کې دفاع وکړو او کافي شمېر قوتونه هلته ولېږو. خو هغه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوګرته د څواکونو له لېږلو سره موافقه وکړه او نه د کابل له غرب نه وتلو سره.

د دوستم جنبش، د طالبانو له جنبش سره د پاکستانیانو له لارې تفاهمات درلودل، د طالب ضد جګړو کې ئې له برخې اخستلو نه ډډه کوله، د دې په ځای چې لوګر ته ځوک ولېږي، د کابل له جنوب نه د حزب وحدت لورې ته کډه شو، د حزب په خلاف د طالبانو د جګړو له پیل نه د جنبش دریځ داسې وو چې هر چا دا انګېرله چې پاکستانیانو او امریکائیانو دا دواړه جنبشونه په خپلو کې سره جوړ کړي.

ددغو ټولو عواملو په وجه حزب اسلامي دې ته اړ شو چې د برکې د خط له ماتېدو وروسته په ۲۵/ ۱۱/ ۱۳۷۲ د روژې په اولسمه، د شپې لخوا د کابل له جنوب نه خپل څواکونه وباسي او په سروبي کې مستقر شي.

د سروبي په لورې د حرکت په دوران کې د کابل طیارو زموږ په قطار باندې یو په بل پسې بمونه وورول او په څو نقطو کې ئې خوشه ئې بمونه واچول او د تګاب له استقامت نه ئې په سروبي باندې برید وکړ چې په شا وتمبېدو.

د هغې شپې په سبا د ۱۰ـ ۱۱ بجو شا اوخوا کې دولتیان چهارآسیاب ته ننوتل او دا خبر ئې هرې خواته مخابره کړ چې د حزب اسلامي مرکز د دوی په لاس فتح شو، دا فتحه ئې د خپلې تورې ننبه او د ځان لویه سوبه او بریا وګڼله او هرڅا ته ئې د هغې زیرې ورکړ او د کابل په ښار او خپلو نورو مراکز و کې ئې د بې شمېره ډزو په ترڅ کې دا فتحه ولمانځله. خو لمانځنه لا نه وه تکمیل شوې، د دوی د خوشحالی شیبې لانوی پوره شوې چې ناڅاپي د طالبانو څو (پك اپی) له څو (زی ـ یو) سره چهارآسیاب ته راورسېدی او سمدلاسه ئې د دوی په خلع سلاح کولو پیل وکړ او ټول ئې له چهارآسیاب نه وایستل او ورپسې د چهار آسیاب د سقوط خبر خپور شو، دا خبر د ائتلافیونو په بې ځایه ځوړ او ځوښ او بې مورده مستې باندې د سړو اوبو توئېدو په څېر وو او دا تشویش ئې پدوی کې راولاړ کړ چې ښایي په کومې لومې کې ننبتی، مبادا د حزب اسلامي غیرمترقبه او ناڅاپي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شاتګ د دې لپاره ترسره شوی وي چې د ائتلافي ادارې او د دوی د نوی دوست (جنبش خود جوش طالبان) ترمنځ موجود یووالی او تنسیق ختم کړي او په خپلو منځونو کې ئې په جګړه بوخت کړي، خو حقیقت داسې نه وو، بلکې دوی په خپلې لومې کې نښتی وو، په خپله د هغې کندې په لور د شپې په تیاره کې روان وو چې د بل لپاره ئې کیندلی وه. له چهارآسیاب نه د ائتلافیونو سریع وتلو په نتیجه کې د طالبانو او دوی ترمنځ جګړه وځنډېده.

ائتلافیونو د هغې پرېکړې سره سم چې له طالبانو سره ئې په میدانشهر کې کړې وه، د کابل په غرب باندې پراخ او وحشتناک عملیات پیل کړل. د دې عملیاتو حدت او شدت هومره وو چې د کابل مظلومو اوسېدونکو دې ته ورته عملیات هیڅکله (حتی د روسانو او کمونستانو لخوا) نه وو لیدلی. په زرهاوو ټُنه بم او باروت ئې د کابل د غرب په ګڼ مېشته سیمو باندې ووروول، په سلهاوو کورونه ئې وران کړل، په زرهاوو بې وزله او بې وسلې کسان ئې په خپلو وینو کې لت پت کړل، خو لدې سره سره د دوی ټول بریدونه په شا وتمبولی شول، نه یوازې دا چې د کومې سیمې په نیولو بریالی نشول بلکې ښه ډېر سنګرونه ئې له لاسه ورکړل. انسان نه پوهېږي په کومو الفاظو دا رذالت او دنائت، دوه مخې او منافقت او بیرحمې او قساوت تعبیرکړي. که د وحدت په حزب باندې له دواړو خواوو برید نه وی شوي، ائتلافیون هیڅکله پدې نتوانېدل چې د دوی سیمې ونیسي او له دهمزنګ نه مخکې ولاړ شي.

طالبانو له حزب وحدت نه وغوښتل چې دوي ته لار ورکړي، هغوی بله چاره نه درلوده، له طالبانو سره توافق ته ورسېدل، طالبانو غوښتل چې د ریشخور او چهل ستون له لارې د دهمزنګ په استقامت مخکې ولاړ شي، د وحدت حزب دا خبره ومنله، طالبان د دهمزنګ په لورې وخوځېدل، د دولتیانو پوستې د خاص مقاومت نه پرته یوه په بل پسې د دوی په لاس کې پرېوتې. طالبان چې پدې وړیا بریاوو مست شوی وو په پوره بې باکۍ او بې پروائۍ مخکې تلل، ناڅاپي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمې کارتې کې له هغې معاهدې نه د تخلف په وجه چې د وحدت له حزب سره ئې کړې وه، نښته وشوه، چې لمن ئې په ډېره چټکتیا هري خواته خوره شوه او ټوله سیمه ئې ونیوله. په طالبانو له هري خوا او له هري درې، دروازې او دېوا نه ډزې پیل شوې، ډېره مرګ ژوبله ورواوښته، زیات شمېر ئې اسیر شول، پاتې کسان ئې له منطقې نه ووتل، دا د طالبانو لومړی ستره ماتې وه. لدې خونړۍ پېښې نه وروسته یو ځل بیا د طالبانو او د وحدت حزب ترمنځ خبرې آترې پیل شوې، هیئتونه تبادله شول، د مذاکراتو په یوه پړاوکي مزاری د یوه لوړ رتبه هیئت سره چهارآسیاب ته ولاړ، معلومه نده چې هغه په کوم اطمئنان او په څه دلیل دا کار وکړ؟ ولې له منطقې نه ونه ووت؟ ولې کابل ته نه ولاړ؟ آیا دائی انګېرله چې په طالب اعتماد کېدی شي خو د کابل په ادارې نه؟ د دې پرېکړې لامل چې هرڅه وو هغه په ۱۲/۲۱/ ۱۳۷۳ د طالبانو سره د مذاکراتو لپاره چهارآسیاب ته ولاړ او د طالبانو له خوا په ډېره بې مروتي او نامردی ونیولی شو او له خپلو ملګرو سره یوځای د هلیکوپټر په ذریعه د کندهار په لوري وخوځولی شو. لدوی سره د طالبانو درې کسه، دوه مسلح او یو غیر مسلح انضباط هم ولېږلی شو، چې کله هلیکوپټر د غزني ښار ته نژدی شو، د مزاری کسانو پداسي حال کي چې لاسونه ئې تړل شوي وو په مسلح انضباطانو ناڅاپي یرغل وکړ، لدوی نه ئې وسلې واخیستې، پیلوټان ئې تهدید کړل چې همالته په یوې دشتي کي کوز شي، هلیکوپټر په ځمکه کښېناست او دوی د خواجه عمری په لوري حرکت وکړ، ناڅاپي د طالبانو یوه ډله د پك اپ په سورلی له هغه سیمي تېرېده، په هلیکوپټر ئې سترګي ولګېدی، راتاو شول، مړی ئې ولیدل، له هلیکوپټر نه لېري څوك په نظر ورغی، ورغلل او له هغه نه ئې د پېښې په هکله پوښتنه وکړه، هغه ورته وویل: دلته هلیکوپټر کوزه شوه، ډزې وشوې او سورلی ئې پدې لوري وخوځېدل، هاغه دي روان دي، پسې ورغلل، ډزې تبادله شوې، ځیني په قتل ورسېدل چې مزاری هم پدې ډله کي وو، ځیني ژوندي په لاس ورغلل چې هغوی ئې وروسته ووژل، د مزاری له نیول کېدو او بیا وژل کېدو نه وروسته د حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحدت د جنګیالو روحیه مړاوې شوه، د ائتلاف ځواکونو د دوی په سیمې له دریو خواوو لوی برید پیل کړ، سیمه ئې ونیوله، د برید په ترڅ کې او د سیمې له نیولو نه وروسته ئې بې شمېره کسان په خپلو وینو کې ورغړول، په هیچا ئې رحم ونکړ، د دې منطقې په مظلوموکسانو ئې هومره ظلمونه کړي چې په اورېدو ئې د انسان ویښتان نیغ شي.

د چهارآسیاب مجدد سقوط

له یوې خوا د کابل په غرب کې د طالبانو لومړی لویه ماته او بې شمېره تلفات، د دوی روحیه مړاوې کړه له بله پلوه د ائتلافیونو بریاوو او د کابل په غرب تسلط د دوی مورال اوچت کړ او مستي ئې زیاته کړه او د طالبانو په خلاف ئې برید ته ذهناً چمتو کړل، شرائط د دوی په ګټه وو، په طالبانو ئې له دریو خواوو د ځمکني او هوایي برید فیصله وکړه، په ۱۳۷۳/۱۲/۲۸حمله پیل شوه، طالبان د مقاومت په دریځ کې نه وو، د لنډ مقاومت نه وروسته لوګرته په شا شول، له ټول چهارآسیاب، موسیي او د سقاوی له دشتي نه ووتل، که د ائتلاف په ځواکونوکې د مخکې تګ توان وی نو طالبان په لوګر کې هم نشو تم کېدی، خو جګړه متوقف شوه او طالبانو ته فرصت په لاس ورغی چې د سفید سنګ په تنګي کې دفاعی خط جوړکړي، لدې ماتې نه د طالبانو اعتبار ته سخته صدمه ورسېده، په ټول جنوب او جنوب غرب کې دا ذهنیت راولاړ شو چې طالبان د ائتلافي ادارې د مقابلې توان نلري، دا حزب وو چې د دوی مخې ته ودرېدلی وو او ځو کاله ئې د دوی د حملو په وړاندې مقاومت وکړ. د دې ماتو ځو طبیعي نتائج وو:

۱- د پښتنو په سیموکې د طالبانو پلویانو له هغوی نه دا غوښتنه پیل کړه چې باید له حزب اسلامي سره روغه جوړه او د ائتلاف په خلاف ګډه جبهه جوړه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲ـ تورن اسمعیل ئې دې ته وهڅولو چې د طالبانو په خلاف له هغه استقامت نه عملیات پیل کړي.

۳ـ د طالبانو بهرني حامیان ئې دې ته متوجه کړل چې طالبان په یوازې سر د ائتلاف په وړاندې مقاومت نشي کولی باید لدوی سره د نورو ځواکونو د یو ځای کولو هڅه وشي.

امریکائیانو د ترکیې او ازبکستان له لارې او پاکستان مخامخ په جنرال دوستم کار وکړ او هغه ئې دې ته تیار کړ چې له طالبانو سره مرسته وکړي. د دوی ترمنځ د پاکستانیانو په وساطت خبرې پیل شوې، طالبانو او د دوی پاکستاني ملګرو غوښتل چې خبرې آترې یوازې له جنبش سره وي له نورو سره ئې د توافق امکانات ضعیف ګڼل، خو جنرال دوستم د دوی دواړو ائتلاف کافي نه ګڼلو او پدې ئې ټینګار کولو چې حزب اسلامي او حزب وحدت هم پدې مذاکراتو کې شرکت وکړي او همدا څلور ځواکونه دې ګډه جبهه جوړه کړي. پدې مرحلې کې څو مهمې پېښې رامنځ ته شوې:

الف: د ائتلاف ځواکونو له سروبی نه پرته د کابل ټولې سیمې تصرف کړې، دې فتوحاتو سخت مغرور کړي وو، د سروبی د نیولو لپاره ئې هڅې پیل کړې، ټول توان طاقت ئې دې طرف ته متوجه کړ، ګڼ شمېر حملې ئې وکړې، خو ټولې حملې ئې په شا وتمبېدې، د جلال آباد په قومندانانو ئې کار وکړ، ډېرې پیسې ئې ورکړې. حاجی قدیر ئې دې ته چمتو کړ چې د حزب اسلامي په خلاف اقدام وکړي، په یوې مرحلې کې ئې د جلال آباد له لارې د حزب اسلامي د مجاهدینو د تلو راتلو په وړاندې خنډونه راولاړکړل، خو د دې کار ادامه او په ډاګه د ائتلاف په څنګ کې د حزب په خلاف ودرېدل ئې ځانته ګټور ونه ګڼل، همدا راز ائتلاف، له حزب نه وتلی ځیني کسان دې ته وهڅول چې د دولت نه د دفاع په خاطر قومي قطعات جوړکړي، د حزب په لیکو کې په ضعیف النفسه قومندانانو کار وکړي ترڅو سروبی، تګاب او لغمان دوی ته تسلیم کړي. دې کسانو ته ډېرې پیسې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسلې ورکړې شوې خو په څه کولو ونتوانېدل. د سروبی د نیولو هڅې که څه هم د ائتلافي ادارې یوه اړتیا او مجبوریت وو، دوی ګمان کولو چې اصلي حریف ئې حزب دی که حزب له صحنې ووځي د طالبانو چاره په آساني سره کولی شي، خو دې کار له یوې خوا طالبانو ته فرصت ورکړ چې ځان بېرته جوړ کړي، له بلې خوا ئې په ټولو پښتنو کې جذبات راوپارول او هغوی ئې د ائتلافي خواکونو د خطرناک مخکې تګ عواقبو ته متوجه کړل او دفاع ته ئې وهڅول.

ب: د هرات ځواکونو د طالبانو په خلاف خپل عملیات تشدید کړل، لومړی خط ئې مات کړ، د فراه او نیمروز ولایتونه ئې ونیول، د لشکرګاه په لوري وخوځېدل، طالبانو لشکرګاه تخلیه کړه، د طالب چارواکو وضعیت ډېر خراب وو. ماته د طالبانو د مرکزي شوری یوه غړي قصه کوله چې: ډېر بد حالت وو، د شوری اکثر غړي دې نتیجې ته رسېدلی وو چې مقاومت ممکن ندی، باید له حزب اسلامي سره خبره وکړو او له هغوی نه وغواړو چې راوړاندې شي او د دښمن مخه ونیسي، اکثرو خپلې بسترې ټولولی او د تیښتې په لټه کې وو، خو څو داسې کارونه وشول چې قطعي او حتمي ماته ئې په بریا او فتحې بدله کړه:

لومړی: د جنبش طیارو د تورن اسمعیل په ځواکونو سخته بمباري پیل کړه او د بادغیس له لوري ئې ځمکني بریدونه شروع کړل.

دوهم: د تورن اسمعیل په ځواکونو کې د هراتیانو، فراری کندهاریانو او هلمندیانو ترمنځ شخړه راولاړه شوه، په یوه بل بې اعتماده شول.

دریم: طالب چارواکو قومي مشران او سابقه قومندانان او عام خلك راغونډ کړل او هغوی ته ئې وویل: که دفاع ونکړې سر، مال او ناموس مو په خطر کې دي، یوازې ملایان نه بلکه هیڅوك به خوندي پاتې نشي، د قومونو احساسات راوپارېدل، دفاع ته چمتو شول.

د تورن اسمعیل په ځواکونو ځمکنۍ حمله پیل شوه، د جنبش هوایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریدونو د دوی مرسته کوله، لومړی خط مات شو، په تعرضي ګروپونو کې بې نظمي خوره شوه، ټول په تیښته شول، په غربي ولایاتو کې د تورن اسمعیل هغو مخالفانو چې دی ورسره تل او څو ځله جنګېدلی وو، د طالبانو ملګرتیا وکړه، ځای په ځای ئې د تورن اسمعیل په قطعاتو حملې پیل کړې، پدوی کې ډېره مرګ ژوبله وشوه، تورن اسمعیل د لومړی خط شاته دفاعی تدابیر نه وو نیولی، ډاډه وو چې سبا بله ورځ به هرومرو کندهار ته ننوځي او د لوی کندهار د فاتح لقب به ګټي. پدې طمع وو چې طالبان د ده په وړاندې مقاومت نشي کولی، په لنډو ورځوکې به د کندهار دفتحې جشن لمانځی او د ده په غاړه کې به د ګلانو هارونه اچول کېږي!! د همدې لپاره د ده خواره واره قطعات په لومړی خط کې له ماتې نه وروسته په هیڅ ځای کې تم نشول، له فراه، شینډنډ او بالآخره له هرات نه پداسې حالت کې د اسلام قلعه له لارې مشهد ته ووتل چې طالبان لا هرات ته نه وو رارسېدلی.

شینډنډ او هرات د طالبانو په لاس کې پرېوتل، په بادغیس او غورکې هم د دوی بیرغونه اوچت شول. د دې سیمې قومندانانو له تورن اسمعیل نه ډېره بده خاطره درلوده، څو ځوځله ئې د دوی په سیمو لويې حملې کړي وې، داسې ورځې ته سترګې په لاره وو.

د دې سوبې په نتیجه کې پنځه ولایتونه، د تورغندی او اسلام قلعه دوه ستر بندرونه، له ایران او ترکمنستان سره ټول سرحدات د شینډنډ او هرات هوایي ډګرونه، ډېرې پیسې او کافي وسایل، طالبانو ته په لاس ورغلل.

ج: د څلورو خواوو (حزب اسلامي، د وحدت حزب، جنبش ملي او طالبان) ترمنځ په اسلام آباد کې د پاکستانیانو په وساطت، مخامخ مذاکرات پیل شول. سعودی او امریکا هم د دې مذاکراتو ملاتړ کولو، د سعودی سفیر مذاکره کوونکو استاځو ته مېلمستیا ورکړه او هغوی ته ئې وویل: که تاسو په کوم حکومت توافق وکړ، موږ ئې په رسمیت پېژنو!! امریکائیانو هم دې ته ورته اشاری

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولی. په مذاکراتو کې د بحث محورونه دا وو:

- ګډ عملیات.
- د ګډ حکومت ترکیب.

طالبانو په لومړی سر کې یوازې په ګډو عملیاتو ترکیز کولو او ویل ئې چې د کابل له نیولو نه وروسته به د حکومت په هکله خبره کوو، خو دنورو خواوو د ټینګار په نتیجه کې د حکومت په سر خبرو ته تیار شول. پاکستانیانو په څو خبرو ټینګار کولو:

الف: ګډ عملیات، خو داسې چې د حزب اسلامي ځواکونه به د کابل په لورې نه، بلکې د تګاب په لوري عملیات کوي!!

ب: په حکومت کې د دفاع وزارت باید جنرال دوستم ته وسپارلی شي.

ج: د مشرقی قوتونه به پدې عملیاتو کې برخه اخلي، حاجی قدیر لدوی سره پدې هکله ژمنه کړې وه.

د حکومت او د وزارتونو د وېش په هکله توافق وشو، نیمایي وزارتونه د جمهوري ریاست په شمول طالبانو ته او پاتې د دفاع وزارت په شمول نورو ته ورکړې شول. پاکستانیانو هڅه کوله چې د دفاع وزارت دوستم ته ورکړې شي.

د مذاکراتو او توافق خبر، په ناڅاپي او غیر رسمي توګه، ورځپاڼو ته ورسېدو، سبا ته ورباندې تبصرې وشوې، د طالبانو رسمي نطاق دا خبر تکذیب کړ او وئی ویل: موږ نه له چا سره مذاکرات کړي او نه کوم توافق !!

د طالبانو دې درواغجن تکذیب مشوش کړو، د دوی له هیئت او د دوی له پاکستاني انډیوالانو نه مو پدې هکله پوښتنه وکړه، د دوی ځواب مزید مشوش کړو، دوی ته مو وویل: که غواړئ پدې معاهدې عمل وشي، باید هغه رسماً اعلان شي، خو طالبان او د دوی انډیوالان له اعلان سره موافق نه وو او پدې ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټینګار کولو چې له اعلان نه پرته دې ګډ عملیات پیل شي. خو داسې چې د حزب اسلامي ځواکونه به کابل ته د ننوتلو نه ډډه کوي، د کابل ښار به یوازې طالبانو ته پرېښودل کېږي!! موږ به د تګاب په استقامت عملیات کوو!! د دې خبرو مقصد واضح وو، دې نتیجې ته ورسېدو چې په دغو مذاکراتو کې اخلاص او صداقت نشته، طالبان ولس ته دروا غ وايي او له موږ سره ټګي کوي.

ایراني دیپلوماتانو دا انکشافات څارل، د دې معاهدې عواقب ورته خطرناك برېښېدل، د ائتلافي ادارې پرېشانه وضعیت ورته داسې معلومېدو چې یوازې د طالبانو مقابله نشي کولی، د یوې ګډې جبهې مقابله خو آخواته پرېږده. د حزب له ځینو کسانو سره ئې تماس ونیولو، یو کس ئې تهران ته وبللو، د کابل استازې ئې هم تهران ته وغوښت، دوی ئې په ډېره بیړه او عجله سره کښېنول، د تفاهم یو قرارداد ئې پدوی امضاء کړ او همدا خبره ئې ورځپاڼو او راډیوګانو ته وایستله.

ځیني کسان داسې ګمان کوي چې پدې کار سره د اسلام آباد مذاکرات مختل شول او له طالبانو سره خبري آتری په حساس پړاو کې په ټپه ودرېدی، حال دا چې د اسلام آباد مذاکرات د طالبانو د دروا غجنو ځرګندونو او د بی نظیربوتو حکومت د چارواکو د غلط سیاست په وجه لادمخه مختل شوی وو، موږ د تهران له اعلان نه وروسته هم طالبانو ته وویل: که په خپلو ژمنو او تعهداتو ودرېږئ او د معاهدې اعلان ته تیار وئ، موږ تیار یو، زموږ له لوري هیڅ مانع او اشکال نشته، خو هغوی دې ته تیار نشول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له رباني او مسعود سره مذاکرات

د کابل اداره له بدی ورځي سره مخامخ وه، له هره اړخه ئې وضعیت خراب او پرېشانه وو، په سالنګ کې له جنبش سره، په بامیان کې د وحدت له حزب سره، د کابل په جنوب او لوېدیځ کې له طالبانو سره او په ماهیپر او لته بند کې له حزب اسلامي سره په جګړو بوخت وه. په جنوب شرق، غرب او شمال غرب کې ئې جرګې وتلی وې، له چهارآسیاب نه هم د یوې ناڅاپي حملې په نتیجه کې په شا شوي وو، د جمعیت او شورای نظار ترمنځ اختلافات انتهاء ته رسېدلی وو، نه یوازې د رباني د پلویانو په لیکو کې د مسعود په خلاف سخته کرکه او شدید نفرت لیدل کېدو، بلکې د شورای نظار په منځ کې هم د ده په ضد مخالفتونه په زیاتېدو وو، ډېرو دی د بې مقصده او بې نتیجې جګړو د دوام عامل او د ټولو ماتو باعث ګڼلو، د ده له خام او ماشومانه سیاستونو نه ستړي شوي وو. د کابل په ښار کې د امنیت چاری او د جګړو سوق او اداره د فهیم په لاس کې وه، د کابل اصلي واکمن دی وو چې له مسعود نه بېل شوی او له رباني سره ملګری شوی وو. داکتر عبدالرحمن د شورای نظار معاون هم د رباني خواته تللی وو. له مسعود سره د دوی د اختلاف یوه مسئله دا وه چې دوی له حزب اسلامي سره د تفاهم او روغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړې غوښتونکې وو، مخصوصاً د طالبانو د زياتېدونکي فشار نه وروسته، خو مسعود لدې نه وېره درلوده چې د حزب اسلامي ځواکونه کابل ته داخل شي، دا کار ئې د ځان لپاره په هغه متزلزل موقعيت کې خطرناك ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې پدې سره له يوې خوا د کابل په منځ کې د ده په خلاف جوړه شوې جبهه تقويه کېږي، له بلې خوا حزب اسلامي ته د مؤثر او رغنده رول ادا کولو فرصت په لاس ورځي. خو د ده له مخالفت سره سره رباني او د ده ملګرو او د رباني د دولت عالی شورى دا پرېکړه وکړه چې د ايرانيانو په وساطت له حزب اسلامي سره روغه جوړه وکړي او يوه توافق ته ورسېږي.

د هيئتونو تګ راتګ پيل شو، زه په سپيني شګې کې اوسېدم، له هغه ځايه جلال آباد ته ولاړم او هلته مستقر شوم، مذاکرات داسې پړاو ته ورسېدل چې بايد د حزب اسلامي له خوا وروستۍ پرېکړه شوې وى، د مرکزي شورى موجود غړي مو د اهل الرأى په شمول د بحث لپاره راغونډ کړل، درې ورځې طولاني غونډې وه، تفصيلي بحثونه وشول، د هېواد حالات، د جګړو وضعيت، بهرنۍ مداخلې، د متحاربو ډلو ماهيت، اهداف او بهرنۍ اړيکې ئې په تفصيل سره وڅېړل شوې، په پاى کې له ورونړو نه وغوښتل شول چې له لاندې وړانديزونو نه يو غوره کړي او له هغه نه د ملاتړ په خاطر خپل لاسونه اوچت کړي:

- له طالبانو سره توافق.
- له جمعيت او ملګرو سره ئې موافقه.
- بى طرفى او مناسب فرصت ته انتظار.

د غونډې ټولو غړو د رأيو په اتفاق سره دا پرېکړه وکړه چې له جمعيت سره په څو خبرو توافق وشي:

الف: مؤقت حکومت.

ب: ملي اردو جوړول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج: انتخابات.

د غونډې ټول غړي دې نتیجې ته رسېدلی وو چې له طالبانو سره نه پدغو اساسي او ضروري ټکو توافق ممکن دی او نه په کومې بلې معقولی طرحی، د همدې لپاره په ټولي غونډې کې هیڅا له طالبانو سره د مذاکراتو پلوي ونکړه. د حزب اسلامي په خلاف د طالبانو مسلسل جګړو، د دوی خصمانه سیاستونو، له مذاکراتو نه انکار، په جګړو ټینګار او د نورو ډلو د حذفولو او ختمولو هڅه، دوی همدې قطعی نتیجې ته رسولي وو. د کابل له چاروا کو سره د پرله پسې خبرو اترو او د ګڼ شمېر پلاوو د تلو راتلو نه وروسته پدغیطرحی توافق وشو:

د معاهدې متن

د ګران اسلام د مصالحو په خاطر او د هېواد د رواني حساسي وضعي په پام کې نیولو او د هغو خطرناکو توطئو د شنډولو لپاره چې زموږ ملي یووالی او د هېواد ځمکنۍ بشپړتیا تهدیدوی، د حزب اسلامي او جمعیت اسلامي پلاوو د ۱۳۷۴ کال د حوت په ۱۳ په لاندي موادو توافق وکړ چې د دواړو خواوو د مشرانو له امضاء او رسمي اعلان نه وروسته به نافذ او مرعی الاجرا وي:

۱. افغانستان یو داسي اسلامي هېواد دی چې په هغه کې به د وګړو د ژوند ټول اړخونه د اسلامي شریعت په رڼاکې تنظیم کېږي.

۲. د دې هېواد ټول قوانین او مقررات به له اسلام نه اقتباس کېږي، هیڅ داسي قانون او لایحه به د اعتبار وړ نه ګڼل کېږي چې د اسلام له اساساتو سره مغایرت ولري.

۳. پدې هېواد کې به ټولي شخړې او مشاجرات شریعت ته محول کېږي، د شریعت پرېکړه به وروستۍ پرېکړه ګڼل کېږي.

۴. د افغانستان اسلامي دولت له هیڅ طرف سره د هېواد د کورنیو او بهرنیو چارو په اړه داسي پرېکړه او معاهده نشي ترسره کولی چې د اسلامي اساساتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مغاير وي.

۵. د افغانستان د اسلامي دولت جمهور رئيس د هېواد مشر او د ملي يووالی نښه ګڼل کېږي چې د هېواد چارې به د اسلامي احکامو سره سم مخکې بيايي.

۶. د وزيرانو شورى به د افغانستان د اسلامي دولت د يوازني او متحد اجرايي هيئت په حيث د صدراعظم ترمشرتابه لاندې کار کوي.

۷. د دولت رئيس او صدراعظم به د خپلو صلاحيتونو په محدوده کې د هېواد چارې په مخ بيايي، په کومې قضيې کې د عدم توافق په صورت کې به نوموړې قضيه د دولت رئيس، صدراعظم او د کابينې ګډې غونډې ته وړاندې کېږي.

۸. کابينه د تعيين شوو صلاحيتونو په چوکاټ کې د صدراعظم تر مشرتابه لاندې په ټولو سياسي، اداري او اجتماعي چارو کې د پرېکړو مرجع ده.

۹. د انتخاباتو د څرنګوالي او کيفيت په هکله به د انتخاباتو مستقل او باصلاحيته کميسيون وروستۍ پرېکړه کوي.

۱۰. د مؤقت حکومت په دوران کې به د حکومت تګلاره، دهېواد کلنۍ بودجه، اداري لوائح اومقررات د کابينې په غونډو کې تصويب کېږي.

۱۱. د حکومت د تګلارې، د هېواد دکلنۍ بودجې او د اداري لوايحو او مقرراتو په اړه د کابينې پرېکړې به د منظورۍ او توشيح لپاره جمهوري رياست ته وړاندې کېږي.

۱۲. د کابينې پرېکړې او د مأمورينو د عزل او نصب هغه وړانديزونه چې د جمهوري رياست منظورۍ ايجابوي، يوازې تر يوې مياشتې پورې د مجدد بحث او بياکتنې لپاره ځنډېدی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳. د بانك نوټونو طبع او مربوطه قرارداد ئې د ماليې وزارت په وړانديز، د کابينې په پرېکړه او د جمهوري رياست له موافقې نه وروسته ترسره کېږي.

۱۴. د ملکي او عسکري لوړ رتبه مأمورينو د عزل او نصب صلاحيت به د جمهور رئيس په واك کي وي چي د مربوطه وزارت په وړانديز او د صدراعظم له تائيد نه وروسته به ترسره کېږي، د دغو مأمورينو د عزل او نصب مراتب به د صدارت د دفتر له لاري د منظورى لپاره جمهوري رياست ته محول کېږي.

د جمهور رئيس صلاحيتونه

۱. د ستري محکمې د قضاتو عزل او نصب، د هېواد د مقرراتو مطابق.

۲. جمهور رئيس د هېواد د مسلح ځواکونو اعلى قومندان ګڼل کېږي چي د سولي او جنګ حالت به د کابينې يا اسلامي شورى په مشوره اعلانوى.

۳. د اسلامي شورى د غونډو افتتاح او اختتام.

۴. د ملي يووالى تحکيم، د هېواد د ځمکنۍ بشپړتيا ساتنه، د هېواد او ولس له ګټو نه دفاع، د افغانستان د استقلال، خپلواکي او اسلامي هويت حفاظت.

۵. د شريعت له احکامو سره سم د مجرمينو د اعدام له پرېکړو سره موافقه يا د هغوى لغو.

۶. د دې معاهدې له روحيې سره سم په نورو هېوادونو کي د افغانستان د سياسي استاځو او په بين المللي ټولنو کي د هېواد د دائمي استاځو ټاکل او په افغانستان کي د نورو هېوادونو د سياسي استاځو اعتبار ليك منل.

۷. د دې معاهدې مطابق د لوايحو او مقرراتو توشيح او د بين المللي معاهدو امضاء.

۸. د جمهور رئيس د وفات په صورت کي به د ستري محکمې رئيس، د نوى

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمهور رئیس تر ټاکل کېدو د جمهوري ریاست چارې په مخ بیائي.

۹- جمهور رئیس کولی شي د خپلو صلاحیتونو ځیني برخي نورو قانوني مراجعوته انتقال کړي.

۱۰- د پاتې هغو صلاحیتونو ممارست چي قانون په ګوته کړي.

د صدراعظم او کابینې صلاحیتونه

۱- د حکومت د داخلي او خارجي تګلاري تسوید، تصویب او تطبیق، د دې معاهدې مطابق.

۲- د وزارتونو، مستقلو ریاستونو او اجتماعي ادارو د چارو اداره، تنظیم او نظارت.

۳- د مقرراتو مطابق اداري او اجرائی تصامیم نیول او د تطبیق چارې ئې سنبالول.

۴- د دې معاهدې مطابق د هېواد کلنۍ بودجه تصویبول، د مالي چارو اداره، د هېواد د اقتصادي انکشاف لپاره مناسب تصامیم نیول او له ټولو مالي زېرمو نه پدې اړه سمه استفاده کول او ډاډمن او با اعتباره مالي سیستم ایجادول.

۵- په بین المللي ټولنوکي د هېواد له اوچتو ګټو نه دفاع او د ملکونو په سطحه د قراردادونو، موافقو او د اقتصادي او عمراني توافقاتو مناقشه او تصویب. ټولي هغه موافقې به د صدراعظم له خوا امضاء کېږي چي د موافقې بل طرف حکومت وي.

په حکومت کي د هري ډلي موقعیت

- په مؤقت حکومت کي جمعیت اسلامي ته لاندي اداري سپارل کېږي:

جمهوري ریاست، خارجه وزارت، داخله وزارت، لوی درستیزوال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- حزب اسلامي ته.

عظمی صدارت، د دفاع وزارت، د ماليې وزارت، د خارجه وزارت معينيت، د داخله وزارت معينيت.

- د دواړو خواوو هر هغه متحد تنظيم ته دوه وزارتونه منل کېږي چې پدې تړون او نوی نظام کې شاملېږي.
- د مؤقت دولت د کار موده له شپږو مياشتو نه تر يوه کاله پوري ده، چې په همدې موده کې به انتخابات ترسره کېږي. مؤقت دولت مؤظف دی چې د همدې مودې په ترڅ کې، د انتخاباتو د باصلاحيته او مستقل کميسيون په ذريعه د انتخاباتو کار تکميل کړي، پدې کميسيون کې به د دواړو خواوو استازي او د اعتماد وړ کسان غړيتوب لري.
- که مؤقت دولت د خاصو معاذيرو په وجه د انتخاباتو په اجرا بريالی نشو نو د دواړو خواوو په توافق به نوی اداره جوړېږي او قدرت به له مؤقت دولت نه هغې ته انتقالېږي.
- د هر ولايت اداره به هغه تنظيم ته سپارل کېږي چې ترنورو په هغه ولايت کې زيات نفوذ لري، نور تنظيمونه به د چارو په سنبالولو کې له هغه سره مرسته کوي.
- اسلامي اردو او د پليسو قطعات به د دواړو خواوو له افرادو نه جوړېږي، د کابل ښار او نورو مهمو ښارونو او د لويو لارو امنيت به د دواړو طرفونو دګډو امنيتي ځواکونو له خوا تأمين کېږي.
- اسلامي شوری به جوړېږي ترڅو په عبوری مرحلې کې د هېواد د پارلمان په حيث عمل وکړي. د دې شوری مربوط لوايح به د دواړو خواوو له استاځو نه جوړ کميسيون تصويبوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حکمتیار امضاء د ربانیامضاء

هیئتونو فیصله وکړه چې دا معاهده به د جمعې په ورځ د ۱۳۷۵ کال د جوزا د میاشتې په ۴ نېټې په ماهیپر کې امضاء کېږي. زه د غونډې ځای ته په خپل وخت ورسېدم، مسعود غوښتل چې له رباني نه مخکې له ما سره وګوري، د لیدنې څو برخې د یادونې وړ دي:

- غوښتل ئې د دفاع وزارت ده ته وسپارلی شي او د امنیت وزارت په خپل حال پاتې شي او د ده د ډلې په واک کې وي.
- که دا دواړه وزارتونه ده ته ورکړی شي نو دی به خپل صداقت او اخلاص ثابت کړي او د یوه سپاهي په حیث به عمل کوي.
- د خبرو په وخت کې څو ځله ژړه غونی شو او په سترګو کې ئې اوښکې ورغړېدې.
- ویل ئې: ماکه ښه کړي وي که بد خو توانېدلی یم چې له کابل نه دفاع وکړم.

ما ورته وویل:

- ویش د هیئتونو له خوا شوی، له دوو برخو نه د یوې انتخاب تاسو ته سپارل شوی وو، تاسو د جمهوري ریاست برخه انتخاب کړه، که وزرات دفاع غواړئ نو دوهمه برخه غوره کړئ، زموږ له خوا هیڅ مانع نشته، خو د دفاع وزرات او جمهوري ریاست یوه تنظیم ته نشو ورکولی.
- د امنیت وزارت انحلال او د یوه اطلاعاتي ریاست ترسطحی د هغه محدودول ضروري دي، په همدې خبرې هیئتونو توافق کړی، دا وزارت له یوې خوا په ولس کې ډېر بد نوم لري، له کمونست رژیم نه پاتې اداره ده، ټول پرسونل ئې کمونستان دي، له بلې خوا د همدې ادارې شرارتونو دا جګړې راولاړې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما ته ووایه چي تا له کابل نه د چا په مقابل کي دفاع کړې، د کوم خارجي ځواك په مقابل کي؟ راځه اوس د دې خبرو وخت ندی، دفاع کوونکي او جنگ کوونکي معلوم دي!!
- موږ په ماتې کښتۍ کي درسره سوربېږو، له خطرسره د ګډې مقابلې لپاره کابل ته درومو، نه د څه امتیازاتو لاس ته راوړو لپاره، که پدې طرحی قانع نیاست حکومت ئې ستاسو، راشئ په ګډې جبهې او شپږ میاشتي وروسته انتخاباتو باندي توافق وکړو.

د خبرو په دوران کي څو ځله نفر راغی چي استاد راغلی او منتظر دی، هر ځل د مسعود له خوا په ډېره بې اعتنائی ځواب شو چه صبر وکړئ، زموږ خبري ندي تمامي شوې. د ده ځواب د دوی د واړو د مناسباتو ښه غمازي کوله!!

د معاهدې د امضاء په وخت کي د جګړې له لومړی خط نه مسلسل مخابره کېده چي د بند غازی په لوري زموږ لومړی خط مات شوی، د طالبانو ځواکونه مخکي راروان دي، قطعات خواره شوي، څوك مقاومت نه کوي. د رباني او مسعود حالت ډېر زیات پرېشانه وو، داسي معلومېده چي طالب ځواکونه به یو ځل بیا بندغازی او بتخاك نیسي او تر پلځرخي پوري به رسېږي. مخکي ځل هم طالبانو دا سیمه نیولی وه او جګړه پاخه سړك ته رسېدلی وه خو ناڅاپي د طالبانو مشهور تعرضي قومندان، ملا مشر، په بتخاك کي د زاړه ګمرك په سرای د بمبارۍ په ترڅ کي په قتل ورسېدو، د ده ناڅاپي مرګ د طالبانو لپاره سترګذار وو، په همدې سره د طالبانو د تعرضي ټولګیو روحیه ماته شوه، له جګړې ئې لاس واخست او له سیمي نه په شا شول.

د دې وېروونکو راپورونو په اورېدو سره مسعود ما ته مخ کړ او وئی ویل: زه دقیقه اطلاع لرم ... په خپله طالبانو راته ویلي چي بت خاك ته له رسېدو وروسته موږ په کابل د حملې اراده نلرو، د لته بند له لاري په سروبی حمله کوو... تاسو باید خپل قوتونه بتخاك ته راولېږئ ترڅو د دوی مخنیوی وشي!! ماورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وويل: كه ستا راپور دقيق وي كه نه! موږ له كابل نه دفاع كوو، خو د دې امكان ډېر ضعيف دى چي طالبان به د بتخاك له لاري په سروبى حمله كوي، زه دا غوره ګڼم چي د چكري او خرد كابل له لاري په طالبانو حمله وشي، پدې سره د دوى اكمالاتي لار قطع كېږي او د لومړى خط ګروپونه ئې محاصره كېږي.

په هماغه شپه، د بي بي سي او امريكا غږ له خوا د" ماهيپر معاهده" اعلان شوه، طالبانو ګمان نه كولو چي حزب او جمعيت دې په خپلو منځونو كي روغه جوړه وكړي. دوى تل د نورو ډلو له اختلافاتو نه استفاده كړې، كله له يوه سره ملګرى شوي بل ئې ټكولى او كله له بل سره يوځاى شوي د پروني ملګري د ټكولو لپاره! پدې اعلان سره د دوى روحيه هومره مړاوې شوه چي په سبا ئې د چكري له خوا د حزب اسلامي د مجاهدينو د يوه معمولي‌حركت په نتيجه كي ټوله سيمه پرېښوده، له بندغازى نه **۴۵** كيلومتره په شا شول، له "مس عينك" نه هم ووتل، كه پدې ورځ د چهارآسياب له لوري عمليات شوي وى او د دوى تښتېدونكي قطعات تعقيب شوي وى تر لوګر پوري له ټولي سيمي نه وتل.

كابل ته تګ

دكابل چارواكو ټينګار كولو چي موږ ډېر ژر كابل ته راشو، خو موږ غوښتل چي لومړى د حزب اسلامي كافي شمېر قطعات ځاى په ځاى شي بيا موږ ولاړ شو. د قطعاتو دځاى په ځاى كېدو په هكله مسعود خنډونه راولاړول، د هغو ځايونو له خالى كولو ئې ډډه كوله چي د خبرو آترو په ترڅ كي په نښه شوي وو.

مسعود د دفاع وزارت غوښتو، رباني د خپل جمهوري رياست لپاره هغه برخه انتخاب كړه چي د دفاع وزارت پكي شامل نه وو، مسعود لدې معاهدې نه ناراضه وو، په خپل هيئت هومره غوصه وو چي د داكتر عبدالرحمن د نيولوحتى ترور فيصله ئې كړې وه، غوښتل ئې دا معاهده تخريب كړي، د رباني پلويانو د ده له شر نه د خلاصېدو لپاره پدې ټينګار كولو چي موږ ژر كابل ته ورشو. ويل ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د قطعاتو د ځای په ځای کېدو مشکل به ورو ورو حل شي.

د ایران ګڼ شمېر هیئتونه جلال آباد او بیا لغمان ته راغلل، دوی له یوې خوا د روغې جوړې پلوي کوله خو له بله پلوه پدې ناراضه وو چې د اهل تشیع احزاب په مذاکراتو کې شامل ندي او په حکومت کې په زړه پورې برخه نده ورکړې شوې. حدادی د ایران سفیر ما ته په لغمان کې وویل:

- مسعود د دفاع له وزارت نه لاس نه اخلي.
- شیعه احزابو ته اعتنا نده شوې، هغوی د زراعت او امور اجتماعي په شان وزارتونو باندې نه قانع کېږي !!
- ما ورته وویل: پکاره ده د دې معاهدې د مخالفت په ځای ملاتړ وکړي، ځکه ستاسو د هلو ځلو په نتیجه کې ترسره شوې. مسعود قانع کړئ چې د دې معاهدې مخالفت ونکړي او دا آخري چانس له لاسه ورنکړي. د اهل تشیع د تنظیمونو قانع کول د رباني کار دی، هغه کولی شي داخله وزارت یا کوم بل کلیدي وزارت ورکړي. که تاسو مرسته وکړي د هغوی مشکل په آساني حل کېږي.

د مسعود له سرغړونو او د ایراني سفیر له ښرګندونو نه مې احساس کړه چې د دې معاهدې په وړاندې ډېر خنډونه شته او ښایي په کابل کې له ډېرو ستونزو سره مخامخ شو. خو ما بله چاره نه درلوده، په خدای مې توکل وکړ او کابل ته د تلو فیصله مې وکړه. د ۱۳۷۵ کال د سرطان ۶ د چهارشنبې په ورځ، کابل ته زما د تلو او استقبال بندو بست شوی وو، د کابل ښاریانو ډېر تود او بې نظیره استقبال وکړ، په زرهاوو کسان د ماهیپر تنګي له خولې نه د ښار ترمنځ پورې د سړك دواړو خواوو ته ولاړ وو، لاسونه ئې خوځول او د تکبیر نارې ئې وهلې.

پدې ورځ د طالبانو له خوا، د کابل ښار په ګڼ مېشتو سیمو او هغو ځایونو چې خلك استقبال ته راوتلي وو ډېرې راکټې وورېدې او ډېره مرګ ژوبله وشوه، له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئولینو نه مې د ویشتل شوو راکټو د شمېر او د مرګ ژوبلې د اندازې په هلکه پوښتنه وکړه د دوی له څرګندونو او له وروستیو راپورونو نه راته معلومه شوه چې:

الف: مرګ ژوبله هومره نه وه چې کابل راډیو او تلویزیون ویلي وو.

ب: په اصل کې طالبان د کابل له لورې د راکټونو ویشتلو ته هڅول شوي وو.

ج: د کابل له څو خاصو ځایونو نه چې د مسعود خاص قطعات پکې مستقر وو، هم د طالبانو لورې ته راکټونه ویشتل شوي وو (او هغوی ئې عکس العمل ته هڅولی وو) او هم د کابل په لورې، ترڅو د طالبانو په خلاف حساسیتونه مزید تحریك کړې. ما هیڅکله ګمان نه کولو چې د کابل چارواکي به داسې رذالتونه هم جائز ګڼي او د تبلیغاتي اهدافو لپاره به د هغو مظلومو کسانو قرباني کول روا ګڼي چې د دوی په څنګ کې او د دوی تر تسلط لاندې ژوند کوي.

زه په کابل کې درې میاشتې پاتې شوم، د سرطان له ۲ نه د میزان تر ۴ پورې او د میزان په ۵ کابل د طالبانو په لاس کې پرېووت، د دې لنډې مودې مهمې پېښې دا وې:

۱ـ ما د حکومت تګلاره په کابینې کې مطرح کړه، د رأیو په اتفاق تصویب شوه، د رباني له نظره تېره شوه، دوه اساسي ملاحظات ئې درلودل، غوښتل ئې د کشمېر او چچین په اړه څه ونه ویلی شي، ترڅو د ده دوستان، مسکو او ډهلي ناراضه نشي، ما دا برخې حذف کړې او په عوض کې مې په عامه صیغه چې ده ته هم د منلو وړ وي څه ولیکل، د راډیو او تلویزیون له لارې خپره شوه، سبا ته مسعود له بی بی سي سره مرکه وکړه او وئی ویل: دا "تګلاره" د حکمتیار شخصي نظر وو، له موږ سره پدې هکله مشوره نده شوې...!! پدې مرکې سره مسعود د خپل زړه براسې بهر راوایستې او خلکو ته څرګنده شوه چې دی لدې یووالي ناراضه دی او د معاهدې ماتول غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا غوره ګڼم چې د تګلاري مکمل متن ستاسو مخې ته کېږدم:

د تګلاري بشپړ متن

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

الحمدلله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد:

ان الحکم الالله امرالا تعبدوا الا ایاه ذلك الدین القیم و لکن اکثر الناس لا یعلمون.

تلك الدار الآخرة نجعلها للذین لایریدون علوا فی الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقین. صدق الله العظیم.

درنو هېواد والو!

د الله د دین سرتېرو سپاهیانو !

ورونو او خویندو!

زموږ ګران هېواد، یو ځل بیا د خپل لرغوني تاریخ یو بل حساس پړاو پیل کوي. جګړه ورو ورو خپل ځای د سولې بهیرته پرېږدي، په جګړې د اصرار او ټینګار منطق خپل پلویان له لاسه ورکوي او د سولې په کاروان کې ځانته ځای لټوي، لکه څنګه چې پرون زموږ مؤمن ملت د جګړې په هغه لوی تاریخي آزمېښت کې، اتلو جنګیالیو ته اړ وو، نن د سولې، روغې جوړې او د هېواد د بیا رغوني اتلانو ته ضرورت لري.

د جګړې له کرغېړنو نتائجو نه د هېواد ژغورنه او په ملك کې دا ډمن امنیت تأمینول او د سولې په ډګرکې اتلولی، بې له شکه تر جګړې درونډ او ګران کار دی او تر جګړې زیات همت او شهامت غواړي. ډېرکسان جګړه کولی شي خو د هغو کسانو شمېر ډېر کم دی چې د سولې او خبروآترو له لارې د خپل مقدس جهاد د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهدافو د ترلاسه کولو درایت او حوصله مندي ولري.

حقیقت دا دی چې د جګړو په وجه نن زموږ ملت له سترو سترو کړاوونو سره مخامخ دی، که په هېواد کې بې امنیتي ده، لویې لارې خوندي ندي، د شر او فساد ځواکونه د بې وزلو خلکو په سر، مال، پت او عزت د تېرى جرأت کوي، ظالمان زړه ور او مظلومان په خوف او وېره کې دي، فقر، لوږه، قحطي او قیمتي انتهاء ته رسېدلې، د واحد افغانستان د تجزیې لپاره هڅې رواني دي، له بهرنه زموږ په کورنیو چاروکې لاسوهني کېږي، داسې منظمه اسلامي ملي اردو نلرو چې بهرنۍ لاسوهني دفع کړي او د هېواد د کامل یووالی ساتنه وکړي، د بېلو بېلو مستقلو سیاسي، اجتماعي او فوځي ځواکونو هغه هڅې شنډې کړي چې غواړي ترخپل تسلط لاندې خپلواکې سیمې ولري، مستقل داخلي او خارجي سیاست اعمال کړي، ځانګړي فوځونه ولري او د یوه قوي مرکزي حکومت د جوړېدو مخنیوى وکړي. که مجاهدین ندي توانېدلی سالمه اداره جوړه کړي، اسلامي نظام قائم کړي، اجتماعي عدالت تأمین کړي، د هېواد د بیا ودانولو لپاره اقدام وکړي، مفسد عناصر په خپل ځای کښېنوي، د ولس په زخمونو پټې کېږدي او د دوی دردونه دوا کړي، د دې ټولو مصیبتونو اصلي عامل جګړه ده.

ورونو او خویندو!

لا تراوسه زموږ د یونیم ملیون شهداوو لوی آرمان ندی تر سره شوی، زموږ په هېواد کې هغه اسلامي نظام ندی قائم شوی د کوم لپاره چې زموږ باایمانه مجاهدینو د ځوارلس کلنې نابرابرې جګړې ټولې ستونزې او کړاوونه وګالل او خپل سرونه ئې د الله په لاره کې د همدې آرمان لپاره نذرانه کړل. دا به لویه اشتباه وي چې څوك یوازې هغې ټولنې ته اسلامي ټولنه ووایي چې واکداران ئې مسلمان وي او شعارونه ئې اسلامي. په حقیقت کې اسلامي ټولنه هغه ده چې هلته د الله دین حاکم وي، شریعت نافذ او حدود جاري وي، داسې ډاډمن امنیت تأمین شوی وي چې هیڅوك د چا په سر، مال او عزت د تېرى جرأت ونشي کړي، حاکم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

محکوم د خدای دین ته منقاد وي او شخړې الله او د هغه رسول ته راجع او د شریعت مطابق حل او فصل شي، واکداران د ولس په خوښه له جبر، زور او تزویر نه پرته د ملت د څرگند بیعت په نتیجه کي وټاکل شي، د قدرت واگي ئې د صالح، متقی او امین او تر ټولو د غوره کسانو په لاس کي وي، واکداران د ولس باداران نه بلکي خادمان وي، بیت المال وړیا غنیمت ونشمېرل شي، بلکي هغه ستر الهی امانت وگڼل شي او په هغه کي ناروا تصرف د ځان یا د خپلي ډلي په گټه حرام وگڼل شي، واکمنان خلك د ځان غلامان ونگڼي او د هغوی په سر، مال او عزت د لوبي کولو حق ځانته ورنکړي، هیڅوك د شرعی محکمې د واضح حکم نه پرته تعقیب، زنداني او مجازات نشي، د جرم په مقابل کي یوازي مجرم مؤاخذه شي او مجرم ته یوازي هغه جزا ورکړي شي چي شریعت ورته ټاکلې او شرعي محکمې ئې حکم ورکړي، ملت له واکدارانو نه د ټولو تصرفاتو او کړو وړو په هکله د پوښتني او محاسبې حق ولري او د ولس فرد فرد د دوی په غلطو او ناروا اجراءاتو د اعتراض کولو او د حق ښرگندولو له کاملي آزادۍ نه برخمن وي، د استبداد، اختناق او تبعیض ټول مظاهر ختم او د انسانانو ترمنځ د ژبې، رنگ، نسب او اجتماعي حیثیت په وجه تفرق او امتیاز حرام وگڼل شي او ټول وگړي د یوه بل وروڼه او د شریعت په وړاندي برابر وشمېرل شي.

وروڼو خویندو!

په کومې ټولني کي چي د بې وزلی او مظلوم حق تر پښو لاندي شي، د هغه غږ په سینه کي خفه شي، د هغه په سر، مال او عزت تېری وشي، خو د استغاثی لپاره رؤف او زړه سوانده مرجع ونشي موندلی، د زور او د زر خاوندان د فرد او د اجتماع په حقوقو له څرگند تېری سره سره له مواخذی او نیوني نه خوندي او واکمنان له دوی نه وېره ولري او د دوی د ارضا لپاره سیاسي، اجتماعي او مالي رشوتونو ورکولو ته اړ وي او چیرته چي د الله دین په کامله توگه او د ژوند په ټولو اړخونو کي حاکم نه وي، الهی عدالت او ډاډمن امنیت نه وي تأمین شوی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم د داسي ټولني زعما او واکداران ځانته مسلمان ووايي او په خپل شخصی ژوند کي په اسلام عمل وکړي، خو دې ټولني ته په هیڅصورت کي اسلامي ټولنه نشو ویلی.

زما د ایمان او عقیدی ورونړو!

راځی چي د یوې واقعی اسلامي ټولني د جوړولو لپاره ملا وتړو، صادقانه تعهد وکړو چي خپل مظلوم او بې وزلی ولس به له روانو دردونکو ستونزو او کړاوونو څخه ژغورو، جګړه به د تل لپاره پای ته رسوو، تل پاتې ډاډمنه سوله به په خپل جنګ ځپلی هېواد کي تأمینوو، د شر او فساد د ځواکونو په خلاف به د صالح متقی او مؤمنو قوتونو مستحکم او ټینګ صف جوړوو او د خپل وران ملك د ودانولو لپاره به یوه بل ته د وروری او ګډ کار لاس ورکوو، د الله په نامه ژمنه وکړو چي له دې نه وروسته به زموږ رقابت او تنافس، د وسلې په زور د قدرت او امتیازاتو تر لاسه کولو لپاره نه، بلکه خپل دردېدلی ولس ته د خدمت او په هېواد کي د سولي د تأمین په لارکي وي.

درنو وطنوالو!

ما غوښتل چي په یوه غیر منتخب حکومت کي هیڅکله برخه وانخلم، تل مي وړاندیز دا وو چي د ټولو ترمنځ د تفاهم له لاري دي په یوه داسي مؤقت حکومت توافق وشي چي له منل شوو با ایمانه شخصیتونو څخه جوړ شوی وي، مشران په کي برخه وانخلی، د همدې حکومت تر اشراف لاندي، د سولي او امنیت په فضا کي، په همدې مؤقتي مودې کي انتخابات ترسره شي او قدرت یوه منتخب اسلامي حکومت ته انتقال شي او پدې ترتیب زموږ په هېواد کي د مسلحو رقابتونو ځای، مسالمت آمیز سیاسي رقابتونه ونیسي، د جګړو، کودتاګانو او مسلح انقلابونو سلسه د تل لپاره پای ته ورسېږي. خو لکه څنګه چي خبر یاست د اوږدو خبرو آترو نه وروسته، د جوزا د میاشتي په څلورمي نېټې، پر یوې داسي معاهدې امضاء وشوه چي د هغې په اساس به د مؤقت نظام د دولت

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس محترم استاد برهان الدین رباني او دعظمي صدارت دنده به زما په غاړه وي، په مؤقت حکومت کي به ټولو ډلو ته د شرکت بلنه ورکول کېږي، ګډ فوځ او ګډ امنیتي ځواك به جوړېږي، پدې مودې کي به د مؤقت حکومت تر نظارت لاندي، د یوه مستقل انتخاباتي هیئت په ذریعه، د سولي او امنیت د تأمین په صورت کي انتخابات ترسره کېږي او که انتخابات وځنډېدل، نو د مؤقتي مودې په پای کي به قدرت یوه نوی حکومت ته انتقالېږي. په اصل کي مؤقت حکومت د ضرورت په وجه د منتخب اسلامي حکومت لپاره د مقدمې په حیث منل شوی. موږ د راتلونکي منتخب اسلامي دولت لپاره په لاندي میثاق توافق کړي:

- د افغانستان په اسلامي دولت کي مطلق حاکمیت الله لره مختص دی او د قضایاوو د حل او فصل یوازینی او وروستی مرجع د الله(ج) کتاب او د رسول الله (ص) سنت دی.
- په اسلامي افغانستان کي یوازي د هغه چا سلطه او واکمني جایز او قانوني ګڼل کېږي چي:

الف: په ما انزل الله حکم وکړي.

ب: د ولس د اکثریت له تائید نه برخمن وي او د هغي انتخاباتي عملیې له لاري د ملت د اکثریت په رأیه انتخاب شوی وي چي اساسي قانون به ئې مشخص کوي، هیڅ فرد او ډله حق نلري د زور له لاري، د وسلې د استعمال او د داخلي او یا بهرني ځواك په اتکاء قدرت ترلاسه او په ولس حکومت وکړي.

- د افغانستان اسلامي دولت به شورایي نظام لري چي منتخب رئیس به ئې د ملي یووالی رمز او د هېواد د اجرائیه قوې رئیس وي.
- د هېواد د مقرراتو او لوایحو وضع، د دولت د بودجې او خط مشی تصویب او د هغه په اجراءاتو نظارت د شوری د غونډې له صلاحیتونو څخه دي.
- په اسلامي دولت کي د ټولو قوانینو، مقرراتو، مناهجو او سیاستونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازنی مرجع اسلامي شریعت دی.

- د افغانستان په اسلامي دولت کي قضائیه قوه کاملاً مستقله ده چي وظیفه ئې د شریعت تنفیذ، د عدالت تأمین او د فرد او اجتماع له حقوقو نه دفاع ده.

- قضائیه قوه حق لري چي د هري هغي فیصلې او قرار ابطال اعلان کړي چي د شریعت مخالف وي او یا د وګړو او اجتماع مسلم حقوق تر پښو لاندي کړي، هر فرد او ډله کولی شي د داسي فیصلو او پرېکړو د ابطال لپاره محاکموته مراجعه وکړي.

- د اسلامي دولت ټول اتباع د هېواد د قوانینو په وړاندي مساوی او یو شانته حیثیت او اعتبار لري او له هر راز تبعیض او امتیاز نه پرته له ټولو هغو سیاسي او مدني حقوقو او امتیازاتو څخه برخمن دي کوم چي بین المللي اعلامیې او پرېکړې ئې د وګړو او احزابو لپاره لازمي ګڼي او اسلامي شریعت ئې تائیدوی.

- د افغانستان په اسلامي دولت کي د هېواد ټولو اتباعو ته هر راز سیاسي آزادي، د بیان آزادي او د اجتماعاتو د تدویر او د احزابو او ټولنو د تشکیل د آزادۍ په شمول، د شریعت په حدودو کي مکفول او مضمون ده، خو هیچا ته به د دې اجازه نه ورکول کېږي چي لدې حق نه په استفادی سره د ملي یووالی د تضعیف او د هېواد د استقلال او خپلواکي د تهدید او د افغاني ټولني اسلامي هویت ته د تاوان رسولو په لارکي ناوړه استفاده وکړي.

- د افغانسان اسلامي دولت او د هېواد مؤمن اتباع په کلکه هڅه کوي ترڅو د اسلامي جهاد اهداف تحقق ومومي او د ملت جهادي روحیه حفظ او هغې ته مزید ارتقاء ورکړو. د هېواد د استقلال او خپلواکي نه د دفاع په خاطر او د ټولني د ملي یووالی او د اسلامي هویت د ساتني لپاره به د افغاني جامعی فرد فرد مکلف وي چي د عسکري خدمت قانوني دوره تر سره کړي.

- درنو هېوادوالو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

مؤقت حکومت ته چې د نوموړې معاهدې د تطبيق ترڅنګ کوم ستر ستر فوري وظايف په مخکې دي او پکار ده د خپل لنډ عمر په موده کې ئې تر سره کړي، کولی شم پدې ډول ئې راخلاصه کړم:

د امنيت د تأمين په برخه کې

د جګړې فوري او دائمي خاتمه، په مرکز او اطرافو کې د ډاډمن امنيت تأمين، د لارو پرانيستل او د دولتي منظمو ځواکونو له خوا په لارو کې د مصئون تګ راتګ شرايط برابرول. د دې اهدافو د تحقق لپاره غواړو چې:

الف: ټولې ډلې د سولې لدې بهير سره يو ځای شي، دا معاهده تائيد کړي او په مؤقت حکومت کې عملاً برخه واخلي.

ب: ګډه ډاډمنه امنيتي قوه جوړه شي ترڅو د ښارونو او لويو لارو امنيت د همدې قوې په ذريعه تأمين شي.

ج: ښارونه او کلی له وسله والو ډلو څخه تخليه شي.

د: هغو کسانو ته سخته سزا ورکړې شي چې خلك زوروی، وېره او خوف اچوی، شوکې کوي او د بې وزلو خلکو آرام ژوند تهديدوی.

د دفاعی چارو په برخه کې

د هېواد د خپلواکۍ، استقلال، ځمکنۍ بشپړتيا او ملي حاکميت نه د دفاع لپاره مکلف يو چې منظم اسلامي فوځ جوړکړو. په کار ده ملي فوځ د پخوا په شان د مکلفيت د دوری له لارې جوړ شي او په دې ترتيب د افغان ولس د هر فرد عسکري روزنه وشي او له خپل هېواد نه د دفاع په مقدس کارکې برخه واخلي، خو لدې لارې د فوځ جوړول داسې قوي مرکزي حکومت غواړي چې په ټول ملك ئې تسلط قائم وي او د افرادو جلب او احضار ورته ممکن وي، حکومت داسې يوې مرحلې ته تر رسېدو پورې دې ته اړ دی چې محدود فوځ ولري او هغه هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

استخدام له لارې او د مناسبو حقوقو او امتیازاتو په بدله کې، پدې هکله د حکومت پالیسي دا ده چې:

الف: د مرکز په شمول به هر ولایت ته د هغه د موقعیت، نفوس او نظامي اهمیت په نظر کې نیولو سره مناسب قطعات منظور شي.

ب: دا قطعات به په هر ولایت کې د همدې ولایت د جهادي شورى په مشوره، د همدې ولایت د افرادو نه جوړېږي، د اولویت حق به هغو مجاهدینو ته ورکول کېږي چې د هېواد د آزادۍ په قیام کې ئې مخلصانه برخه اخیستې ده.

ج: د دفاع وزارت به د نوموړو قطعاتو د اکمال او د پرسونل د روزنې دنده په غاړه لري.

د: د ولایاتو ادارې به مکلفې وي چې په لنډه موده کې شرایط داسې برابر کړي چې د جلب او احضار له لارې د فوځ د جوړېدو امکانات میسر شي.

هـ: فوځ به په سیاسي مبارزاتو کې له برخې اخستلو نه ډډه کوي، نظامي افسران به دا حق نلري چې د سیاسي ډلوغړیتوب ترلاسه کړي. تېرو ترخو تجربو دا ثابته کړه چې په سیاست کې د فوځ مداخله او په تنظیمي روحیې د فوځ د قطعاتو تشکیل د خونړیو پېښو باعث، د توپ او ټانك په زور په ولس د حکومت کولو او مخالفین مسلحانه مقاومت ته د رابللو وسیله ده.

و: موږ د ولس د بې وسلې کولو طرفدارنه یو، نه غواړو چې وړه وسله له خلکونه راغونډه شي، دې ته ترجیح ورکوو چې د قانوني سند په مقابل کې هر څوك وکولى شي مجاز وسله د ځان سره وساتي، دنورو ملکونو تجربو همدا ښودلې چې د ولس په لاس کې د وړې وسلې شته والى هیڅکله بې امنیتي نه راولاړوي.

په اداري برخه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ ته له کمونستي رژیم نه یوه کړکېچنه، ناسالمه او د هېواد د حالاتو سره نامتناسبه اداره په میراث پاتې ده، د دې اداري اصلاح، محدودول او د هېواد له اقتصادي وضعیت سره سم، په هغې کې ژوره تبدیلي راوستل، یو اهم او ضروري کار دی، لدې کبله چې د دولت امکانات هومره محدود دي چې حتی د مأمورینو د معاشاتو د اجراء لپاره څه په لاس کې نه لري، موږ مجبور یو په محدودو تشکیلاتو اکتفاء وکړو او اضافي غیر ضروري تشکیلات حذف کړو او هغو مأمورینو ته چې د تشکیلاتو د تقلیل په وجه وزګار پاتې کېږي، د تولیدی دندو د تر لاسه کولو شرایط برابر کړو. د مأمورینو معاشات باید هومره وي چې د دوی ورځیني حیاتي ضرورتونه رفع کړي او رشوت او خیانت ته اړ نشي.

کار اهل ته سپارل، د خلکو کارونه له هر راز ځنډ او تأخیر نه پرته او د هر راز سفارش او رشوت د اغېزې نه لیری په سمه توګه او په خپل وخت تر سره کول، د اداري فساد په کلکه مخنیوی او د مفسدو او خائنو مأمورینو شدید مجازات، د سالمې اداري لومړنۍ غوښتنې دي.

د یوې معتبرې درنې مقننه قوې احیاء او د ملت رأیې ته د رجوع له لارې د منتخبې شورى تشکیل او د یوې داسې معتمدې قضائیه قوې جوړول چې د ټولنې فرد فرد د هغې پرېکړو ته په درنښت وګوري او د ټولنې د ټولو فردي او اجتماعي پېښو په هکله د وروستۍ پرېکړې صلاحیت او جرأت ولري، زموږ د حکومت له مهمو اهدافو څخه دي.

اجازه نه ورکوو چې په دولتي محافلو کې بې ځایه مصرفونه وشي، د توجیه وړ نده چې عام ولس دې وچه ډوډۍ نشي موندلی خو د واکدارانو په دسترخوان دې رنګ رنګ طعامونه پراته وي. باید په دولتي محافلو کې داسې ساده ګي غوره شي چې د عام ولس د اقتصادي ابتر حالت سره متناسب وي.

په اجتماعي برخه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلام ټول انسانان برابر او د يوه بل ورونه ګڼي او هغه ژبني، قومي او مذهبي تعصبات حرام شمېري چي اجتماعي عدالت تهديد کړي او د رنګ، ژبې او مذهب په اساس د چا انساني حقوق تلف کړي. ټول افغانان او د افغان ولس ټولي پرګنې او اقشار، د واحد ملت غړي دي چي اسلامي حکومت به دوی ته په سياسي، اجتماعي او اقتصادي لحاظ يو شانته شرايط برابروي او د هر راز تعصب او تبعيض جرړی به باسي.

په اسلام کي ښځو ته تر بل هر مسلك نه زيات امتيازات او حقوق منل شوي، بايد د ښځو ټول اسلامي حقوق احياء او تضمين شي او د افغانستان په نوی اسلامي ټولني کي خپل اسلامي رول ترلاسه کړي. اميد دی زموږ نوی اساسي قانون د ښځو د اسلامي حقوقو او اجتماعي فعال رول په هکله واضحه فيصله وکړي. موږ غواړو ښځي او نارينه خپل اسلامي هويت او شخصيت وساتي او د پرديو د سپك تقليد پرځای د يوه مستقل، تاريخ جوړونکي قوم د قهرمانو ځامنو په څېر نړيوالو ته نمونه او د تقليد وړ شخصيتونه وړاندي کړي. حقيقت دا دی چي د ښځي سقوط، د ټولني د سقوط مقدمه ده، که ښځه د ايمان او علم په ګڼې سنبال شوه، په خپلي غېږ کي به د تاريخ ستر ستر قهرمانان روزي.

موږ د اسلام په چوکات کي د مذهب په آزادي او د جومات او قضائيه قوې په آزادي باور لرو. همدا راز پداسي حال کي چي د احزابو تر منځ د شخړو او منازعاتو د سوله ايز حل طرفداری کوو، په احزابو کي د سالم سياسي رقابت او ولس ته د انساني خدماتو په وړاندي کولو او خپل مرام، تګلاري، سياسي او اجتماعي پروګرام ته د ولس د رابللو او د خير په کارکي له يوه بل سره د تنافس خورا مساعد شرايط برابرول غواړو. د احزابو د سياسي فعاليت د کاملي آزادي طرفدار يو. اسلامي سياسي احزاب کولی شي د قانون سره سم، اخبار، مجلې او نور تبليغاتي وسايل ولري. دوی حق لري چي د حکومت په کړو وړو او تصرفاتو نظارت وکړي او خپل اعتراض او انتقاد ولس ته وړاندي کړي. په هيڅ ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاسي او نشراتي فعالیت تر هغه بندیز نشي لګېدی چې د چا په عزت اوکرامت ئې تېری نه وي کړی، د رښتیا په ځای ئې دروغ نه وي خواره کړي او د هېواد د ګټو په خلاف او د امنیت د مختل کولو لپاره ئې هڅوني او تحریکات نه وي کړي. هیڅ ډله حق نلري دولتي تبلیغاتي وسایل، راډیو او تلویزیون په خپل انحصارکي او د خاصي ډلي په ګټه وڅرخوی، دا وسایل په ټول ملت پوري مربوط دي، واکمن او مخالف احزاب له هغه نه د مساوی استفادی حق لري.

یتیمانو او د شهداوو کورنیو ته جدي پاملرنه، د جهاد له معلولینو سره دوامداره مرسته او د مهاجرینو د بېرته راستنېدو او په خپل ټاټوبی کي د دوی اسکان ته خاصه توجه د دولت د لومړنیو دندو څخه دي.

د ښووني او روزني په برخه کي

موږ په ټول جدیت سره هڅه کوو چي د هېواد د ښووني او روزني نظام په سالمي او اسلامي بڼه کي ډېر ژر فعال کړو. تعلیمي نصاب اصلاح او زموږ د اسلامي ټولني د نوو مقتضیاتو سره سم عیار شي، داسي چي زموږ د تعلیمي مؤسساتو نه د ایمان او عقیدی په وسله سمبال مؤمن افسران، داکتران، انجنیران، د خدای نه وېرېدونکي حاکمان او قاضیان او باایمانه فني او مسلکي پرسونل فارغ شي.

حکومت به خپل طویل المدت تعلیمي پلان داسي جوړوي چي د هېواد په ټولو ولایاتو کي د ابتدایي او عالی زده کړي مناسب شرایط برابر شي، د هېواد د ننه او بهر د ځوانو زده کوونکو د سالمي فکری روزني او ښه تنظیم او د دوی له ځوان ځواك او استعداد نه د اسلامي انقلاب د اهدافو د تحقق په لاره کي ګټه اخستل او د دوی د فکری ودی لپاره داسي مناسب شرایط برابرول چي زموږ ځوان نسل د راتلونکي اسلامي افغانستان لپاره سالم او مؤمن قیادت او مشرتابه وړاندي کړي، د حکومت د سترو اهدافو څخه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روغتيا په برخه کې

روغتيا او صحت ته پاملرنه ترهغه په زړه پورې نتيجه نشي ورکولی او د ناروغيو د خپرېدو مخه نشي نيولی ترڅو چې د فقر د معالجې لپاره متوازنه هڅه ونشي. فقر د اخلاقي او اجتماعي مفاسدو ترڅنګ د ناروغتيا او رنځ د خپرېدو ستر عامل دی. د روغتونونو او کتنځيو بيا ودانول او د دوا درمل د تسهيلاتو د برابرولو ترڅنګ ځنګ، دولت په دې مکلف دی چې د خلکو د اقتصادي ستونزو د حل او د ولس د ژوندانه د سطحې د لوړولو په هکله ګامونه واخلي.

د کرهني په برخې کې

د ځوارلس کلني جګړې په ترځ کې د هېواد کرهنې، بندونو، نهرونو، کاريزونو او ځنګلونو ته سخته صدمه رسېدلې او په همدې تناسب مالداری زيانمنه شوې، د هېواد دې اړخ ته جدي پاملرنه د حکومت له مهمو دندو څخه ده. متأسفانه تېرو مفسدو حکومتونو د هېواد د اوبو غني زېرمو، وسيع حاصل خيزو دشتو او د حاصل وړ شاړو ځمکو ته هيڅ پاملرنه نده کړې. زموږ د اوبو زياته برخه بهرنيو ملکونو ته درومي، د اوبو د مهارولو او له هغه نه د شاړو ځمکو د آبادولو په برخه کې هيڅ استفاده نده شوې، زموږ هېواد د کرهنې په برخه کې د ډېرې کمې توجه په نتيجه کې د افغانستان د موجوده نفوس په پرتله څو چنده نفوس ته غله او ميوه ورکولی شي، د هېواد لومړنی ضرورت همدا دی چې د غلې له خوا په خپلو پښو ودرېږي، نه يوازې دا چې له بهرنه د غلې او غوړيو او نورو حيواني محصولاتو له واردولو نه وژغورلی شو، بلکې خپلو ګاونډيو هېوادو ته ئې هم صادر کړو. دې هدف ته د رسېدو ټول امکانات شته، په لږ پاملرنه او زحمت سره دا اهداف ترلاسه کېدای شي.

د اقتصاد او تجارت په برخه کې

زموږ هېواد د جګړې او د کمونستانو د تسلط نه د مخه له اقتصادي پلوه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنيا تر ټولو وروسته پاتې هېواد وو. د جګړې په نتيجه کې زموږ محدود اقتصادي تأسيسات هم له منځه ولاړل، د بې امنيتي په وجه تجارت کلکه صدمه وليدله، تجارانو او بډايانو خپلې شتمنې بهرته انتقال کړې. نن نن زموږ نادار هېواد له اقتصادي پلوه له سختو ستونزو سره مخامخ دی، د جګړې له پيل نه ترنن پورې دولت د بانك نوټونو د چاپولو له لارې خپل مشکلات حل کړي، پدې سره د افغاني نرخ ورځ په ورځ راټيټ شوی او پدې تناسب قيمتونه لوړ تللي، اتلس کاله د مخه د يوې ډوډۍ نرخ (۲) افغاني وو خو اوس د هغې بيه تر پنځه سوه افغانيو لوړه شوې، له دې دردوونکي حالت نه د هېواد ژغورل دا ايجابوي چې:

الف: د بانك نوټونو د بې دريغه چاپولو نه ډډه او د جعلي نوټونو مخنيوی وشي.

ب: په ملك کې داسې امنيتي شرايط برابر شي چې افغاني تجاران او بډايان خپلې پانګې هېواد ته راانتقال کړي او بهرني پانګې اچوونکي دې ته تشويق شي چې زموږ په ملك کې سرمايه ګوزاری وکړي. موږ د اقتصاد په برخې کې په آزاد بازار باور لرو، دولت په بازار او خصوصي تشبثاتو صرف دومره کنټرول لګولی شي چې له ناجايزو او حرامو تصرفاتو، احتکار، سود، جعلکاری، قمار او دوکې نه مخنيوی وشي او پری نږدې چې په ټولنه کې هغه حرامه راکړه ورکړه رايج شي چې د اسلام د اوچتو اخلاقی معيارونو منافی او بازارته د هغه څه د عرضه کېدو باعث شي چې د انسان صحت او روغتيا ته صدمه رسوی. بايد په شرابو او مخدره موادو کلك بنديز ولګولی شي او ولس ته د مخدره موادو د توليد او تجارت په ځای د معيشت د تأمين پټمني او حلالی لارې پرانستلی شي. زه خپل مؤمن ولس ته بلنه ورکوم چې د مخدره او نشه ئې موادو په خلاف په پراخ جهاد کې له حکومت سره لاس يو کړي.

موږ له بهرنه د پور د ترلاسه کولو له لارې د دولتي پانګې اچولو په ځای دې ته ترجيح ورکوو چې کورني او بهرني پانګه لرونکي دې ته تشويق کړو چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هېواد کې په مثمره او عام المنفعه پروژوکې پانګې واچوی. غواړو چې دولتي تصدیو ته یا انتفاعی بڼه ورکړو او یا ئې خصوصي سکتورته انتقال کړو، په تجارت او پانګې اچونې باندې د دولت هر راز انحصار پای ته ورسېږي او دولتي پانګه اچونه یوازې د ثقیله صنایعو په محدوده کې راخلاصه کړو.

پدې کې شك نشته چې د شوروي اتحاد د زوال او په نویو مستقلو جمهوریتونو د هغه د تقسیم په نتیجه کې زموږ هېواد یو ځل بیا خاص تجارتي او اقتصادي اهمیت ترلاسه کړي. که موږ پدې موفق شو چې ډېر ژر په ملك کې امنیت تأمین کړو او د نوو لارو په پرانستلو سره د مرکزي آسیا نوی جمهوریتونه د افغانستان له لارې له نورې نړۍ سره وصل شول، زموږ هېواد لدې نه د اقتصادي ودې په لار کې په زړه پورې ګټه اوچتولی شي.

د نفت، ګاز او نورو معدنونو د اکتشاف او استخراج او د صنایعو د تأسیس په ساحه کې پانګې اچولو ته په لومړۍ درجه کې اهمیت ورکوو، خو دا لازمه ګڼو چې لومړی دې نفت او ګاز په نازله بیه د هېواد والو د استفادی لپاره عرضه شي او بیا دې بهرته د صادرولو لارې ولټولی شي.

د بهرني سیاست په برخه کې

په بهرني سیاست کې هم په اسلامي اصولو ولاړ، فعال او مؤثر سیاست غوره کول غواړو. له حق نه دفاع، د مظلوم مرسته، د تېرې او تجاوز غندنه، د نړۍ ټول وګړې د یوې ستري کورنۍ غړي ګڼل او د ټولو هېوادونو ترمنځ د ښو اړیکو ټینګول، له اسلامي ملکونو سره د دوستي او ورورولۍ ترټولو ښه روابط ساتل، په نړۍ کې د جګړې، تجاوز او تېرې خاتمه، د سولې او اجتماعي عدالت تأمین او ولسونو ته د خپلې عقیدې او ملي مصالحو په رڼا کې د خپل برخلیك د ټاکلو او د خپلې خوښې سیاسي نظام د غوره کولو حق ورکول، د استکباری ځواکونو له خوا په مظلومو بې وزلو ولسونو باندې د پردیو د خوښې د حکومتونو په کلکه غندنه، د نورو په کورنیو چارو کې عدم مداخله او د دوی استقلال، آزادي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارضی تمامیت ته په درنښت کتل او د بین المللي ستونزو په سوله ایز حل تأکېد کول، زموږ د بهرني سیاست اساسي او اصلي کرښې جوړوي.

موږ له اسلامي هېوادو مخصوصاً پاکستان، ایران او سعودی عربستان او ټولو هغو ملکونو سره چې زموږ د اسلامي جهاد ملاتړ ئې کړي، زموږ مهاجرینوته ئې پناه ورکړي، زموږ په هېواد کي ئې د جګړې د پای ته رسېدو او د سولې د اعادې په لارکې مرسته کړې، د دوستانه اړیکو لازیات ټینګښت غواړو.

د بین المللي سازمانونو غونډو کي به افغانستان د یوه فعال او مؤثر غړي په حیث د خپل اسلامي رول ادا کولو هڅه کوي، داسي چې بین المللي سازمانونه د سترو ځواکونو د اغېزې نه آزاد او د بین المللي شخړو په آوارولو، د جګړو په پای ته رسولو او د بډای او نادارو ملکونو ترمنځ د ژوري فاصلي په راکمولو کي مؤثر نقش ترسره کړي او دنیا ته د یوه نوی عادلانه نظام په وړاندي کولو مؤفق شي.

متأسفانه نن د نړۍ ټولي جګړې په اسلامي ملکونو کي او د مسلمانانو په خلاف رواني دي، د دې جګړو په ترڅ کي په اروپا، افریقا او آسیا کي مسلمان مری، د مسلمان کور ورانېږي، مسلمان هجرت ته مجبورېږي او د هغه په ملك کي د جګړي لمبې اوچتي دي. اسلامي هېوادونه د صنعتي ملکونو د وسلو د خرڅلاو او د مصنوعاتو د عرضې په مارکیټ بدل شوی، په اسلامي هېوادونو کي د جګړو، عدم استقرار او سیاسي تشنج ستره وجه همدا ده. لدې دردوونکي حالت نه د امت د ژغورني لپاره موږ د اسلامي نړۍ د مزید یووالی طرفداریو.

باید په بین المللي پېښو او مخصوصاً هلته چي پر یوه مسلمان هېواد تېری کېږي او د اسلامي امت ګټي تهدیدېږي، ټول اسلامي هېوادونه واحد، قاطع او فعال دریځ غوره کړي.

موږ د کشمېر د آزادي د تحریك سیاسي او اخلاقی ملاتړ کوو او پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تأکېد کوو چې د کشمېر ولس ته د خپل برخليك د ټاکلو حق ورکړل شي او په هغه ملك کې دې د بې وزله کشمېريانو په خلاف د تشدد او خشونت سلسله بنده شي.

موږ د فلسطين په آزادي او له ټولو اشغال شوو ځمکو څخه د اسرائيلو په وتلو تأکېد او د فلسطينيانو د روا مقاومت ملاتړکوو. په تاجکستان کې د کورنۍ جګړې پای ته رسېدل او د برمايي مسلمانانو په خلاف د تشدد اوخشونت خاتمه زموږ د بهرني سياست عاجلې غوښتنې دي.

لکه څنګه چې موږ په خپل هېواد کې سوله، ثبات او استقرار غواړو، پدې سيمې او ټولې نړۍ کې د ثبات او امنيت غوښتونکي يو او له هرهغه حرکت سره مخالفت کوو چې د نورو ملکونو سوله او امنيت او سياسي ثبات تهديد کړي.

ګرانو هېوادوالو!

زه د افغاني ټولنې فرد فرد ته او ټولو هغو ډلو او ځواکونو ته چې پر خپل مظلوم ولس ترحم او عاطفه لري او له خدای نه وېرېږي بلنه ورکوم چې د جګړې د پای ته رسولو او په هېواد کې د تل پاتې سولې د تأمين لپاره لاس يو کړي، د يوې واقعي اسلامي ټولنې دجوړولو لپاره ملا وتړي او د ځوارلس کلن اسلامي جهاد هغه مقدس اهداف ترسره کړي د کوم لپاره چې زموږ زړه ور ولس يونيم مليون شهيدان ورکړل.

په ګران هېواد افغانستان کې د سولې د تأمين او د منتخب اسلامي حکومت د جوړېدو په هيله.

اقول قولی هذا استغفرالله لی و لکم و السلام عليکم و رحمة الله وبرکاته.

- د مسعود انډيوالانو په ټول کابل کې دا افواه خوره کړه چې د حزب اسلامي لخوا معرفي شوي د دفاع وزير د بګرام هوايي ميدان ته د تلو شوق کړي وو خو په نظام قراول کې انضباطانو ودرولو او ورته وئی ويل: دريش: شاګرځ ! غوښتل ئې خلکو ته ووايي چې د ده انډيوالان نه دا معاهده مني او نه د دفاع وزير.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- له مانه د مخه چي څوك كابل ته تللي وو متأسفانه خلكوته ئې د ويلو لپاره څه نه درلودل، له ولس سره نشو مخامخ كېدى، د كمونستانو تر تأثير لاندي تللي وو، په ځينو باندي خوكمونستانو داسي لوبى كړي وې چي نور نو د خلكو په وړاندي د اسلام او مسلماني په يادونه شرمېدل، ما دا اراده وكړه چي د هري جمعى لمونځ به د كابل بېلو بېلو جوماتونو ته رسوم، هلته به له خلكو سره يوځاى لمونځ كوم، امامت او خطابت به هم په خپله كوم، په مهمو مسائلو به بحث كوم، د خلكو پوښتنو او سوالونوته به ځواب وايم، زياتره وخت به غونډو، جلسو، وينا ګانو، ليدنو او كتنو ته وركوم، له ځوانانو سره تفصيلي غونډې، له مأمورينو سره جلسې، د كابل ښځينه مأمورينو ته ويناګاني، د مختلفو سيمو له قومندانانو، سپينږيرو، مخورو او استاځو سره يوه په بل پسې غونډې. د دې غونډو، لمونځونو، خطبو او ويناګانو راپورونه د راډيو او تلويزيون له لاري خورېدل، په خلكو كي د هغو اغېزې ډېري څرګندي وې. مسعود او رباني لدينه سخت وېرېدل، كوشش ئې وكړ چي د راډيو او تلويزيون له لاري د هغوى د انعكاس مخه ونيسي خو د دوى دا هڅه شنډه شوه، د مسعود زړه هومره پړسېدلى وو چي آخر ئې د بى بى سي له لاري زما د هغې وينا مخالفت وكړ چي د كورنيو چارو د وزارت په لوى تالار كي مي د دولت مأمورينو ته درلوده او په هغې كي مي وويل: د دولت ټول نارينه او ښځينه مأمورين بايد په كلكه او جدي توګه د اسلامي آدابو مراعات وكړي، هغه مأمور چي د اسلام په نسبت التزام نلري، د اسلامي دولت په اداراتو كي د كاركولو حق نلري، ښځي بايد خپل اسلامي هويت وساتي او د دښمنانو تقليد ونكړي، اسلامي حجاب مراعات كړي، په كابل كي بايد كامل امنيت وي، د خلكو سر، مال او عزت بايد خوندي وي، غصب شوي كورونه او املاك بايد خپلو خاوندانو ته مسترد شي، هيڅوك حق نلري د باصلاحيته او شرعى محكمې له حكم نه پرته څوك بندي كړي. شخصي بندي خانې بايد ختمي شي ... د دې وينا د ځينو ټكو په هكله بى بى سيحساسه شوه، له مسعود سره ئې مركه غوښتنه خو هغه د لومړى ځل په څېر د خلكو د حساسيت او مخالفت د راپارېدو له وېرى خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نطاق معرفي کړ چې هغه وويل: دا د حکمتيار شخصي نظرات وو، موږ ورسره موافق نه يو...!!

- د وحدت سره زموږ په وساطت خبرې وشوې په اوربند او د اسراوو په تبادلې او په حکومت کې د شاملېدو په سر توافق وشو او پدې ترتيب د باميان په لورې جګړه متوقف شوه.

- له جنبش سره مو خبرې وکړې، جنګي اسراء تبادله شول، د کابل ـ حيرتان لويه لار پرانستلې شوه، پس له څو کلونو د شمال ولس وتوانېدو چې د سالنګ له لارې کابل ته راشي او له کابل نه شمال ته ولاړ شي.

- له وحدت او دوستم سره د مذاکراتو په هکله مو په کاريزميرکې جلسه وه، رباني او سياف هم حاضر وو، زما کوشش دا وو چې مسعود پدې قانع کړم چې په يوه وخت کې په څو استقامتونو جګړه نه ګټوره ده او نه ممکن، د خبرو په دوران کې هغه ما ته مخ کړ او وئی ويل: همدرد ته وظيفه ورکړه چې دوستم ترور کړي!! دوستم د ده له منطقې نه جوزجان ته ځی راځی، ډېر په آساني سره د هغه چاره کولی شي!! دا خبره ئې په داسي وخت کې کوله چې هيئت ئې له دوستم سره په مذاکراتو بوخت وو!! ما ورته وويل: موږ هغه خلك نه يو چې د دوستي په جامه کې دښمني کوي، زموږ دوستي او دښمني څرګنده وي. "ماهمدلته مسعود ښه وپېژندو! خدای خبر چې د څومره کسانو په هکله به هغه په همدې شکل له نورو نه غوښتي وي چې څه چاره ئې وکړي او څومره کسانو ته به ده د مذاکراتو په وخت کې د ترور منصوبې جوړې کړې وي" له هيڅ افغان نه ما د داسي چلند انتظار نه کولو.

- د مخلوع پاچا نطاق وزيری اعلان وکړ چې اعليحضرت غواړي په لنډو راتلونکو ورځو کې وطن ته ستون شي او د خپل ولس خدمت وکړي. دا اعلان پدې خاطر د پاملرنې وړ وو چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف: د لومړۍ ځل لپاره د مخلوع پاچا نطاق د دې خبرې د کولو جرأت کوي.

ب: یوه امریکائي هیئت پدغو ورځو کې د افغانستان او پاکستان دوره کړې وه، له طالبانو، دوستم او مسعود سره ئې لیدلی وو، امریکائي هیئت له ستنېدو وروسته په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې وویل چې ټولو هغو افغاني مشرانو د ظاهرشاه له ستنېدو او د مؤقت حکومت له ریاست سره موافقه کړې کوم چې دوی پدې سفرکې ورسره لیدلی.

ج: جنرال بابر د بی نظیر بوتو د حکومت داخله وزیر چې له امریکائیانو سره ئې ډېره نږدې او زړه دوستي وه هر چا ته ویل چې طالبان د ظاهرشاه لشکر دی.

د: طالبانو ټول غربي او جنوبي ولایات نیولی وو او اوس ئې په کابل د یوه برید لپاره ځان تیارولو.

هـ: په ټولو باخبره حلقو کې دا تبصره کېده چې امریکائیانو د طالبانو، دوستم او مسعود نه دا موافقه ترلاسه کړې چې په کابل کې د ظاهرشاه تر مشرۍ لاندې ائتلافي حکومت جوړ شي.

ما د دولت دعالی شورې په غونډې کې له مسعود نه پوښتنه وکړه چې د ظاهر خان نطاق په کوم جرأت او اطمئنان داخبره کوي، څنګه امریکایي هیئت وایي چې ټولو افغاني مشرانو د پاچا په هکله دوی ته اطمئنان ورکړې، امریکایي هیئت له تا سره هم لیدلی، پدې هکله څه وایې؟ ده په ماته ګوډه ژبه او لالهانده لهجه وویل: له ما نه امریکایي هیئت څوڅو ځله د پاچا په هکله پوښتنه وکړه، ما په پای کې ورته وویل چې که مشران موافقه وکړې زه اعتراض نلرم! د شورې نورو غړو ته مې مخ کړ او ومې ویل: زما وړاندیز دا دی چې د دې تشویشونو د رفع کولو لپاره باید رسماً د بدنام پاچا په هکله خپل دریځ څرګند کړو او ولس ته اطمئنان ورکړو چې موږ د پاچا د بیا مسلط کولو د امریکایي پلان په کلکه مخالفت کوو. د عالی شورې اکثرو غړو د دې وړاندیز ملاتړ وکړ خو د شورای

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظار غړو لدې سره مخالفت وکړ، د دوی له مخالفت نه څرگنده وه چې دوی په پټه کې له امریکائیانو سره پدې ارتباط ژمنه کړې وه، د دې ژمنې په اساس وو چې شورای نظار د رټل شوي پاچا له پلویانو سره په روم، آلمان او ترکیې کې داسې غونډې جوړې کړې چې ریاست ئې د شاه پرستانو په لاس کې وو.

• د شوروي اتحاد له زواله وروسته د افغانستان په اړه د مسکو ستراتیژی دا وه چې پدې هېواد کې باید جگړه دوام وکړي او د سولې او ثبات د قائیمدو او د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخه ونیسي، د دې لپاره چې د مرکزي آسیا نوی آزاد شوي هېوادونه د افغانستان له لارې له نوري نړۍ سره وصل نشي او د تیلو ستري زېرمې ئې د روسي کمپنیو په واك کې پاتې شي او دې هېوادونو ته د اسلامي پاڅون څپانده بهیر راانتقال نشي، باید په افغانستان کې جگړه دوام وکړي. کې جي بی مسعود د جگړو د ادامې لپاره د یوې ښې وسیلې په حیث انتخاب کړي وو. د نوی حکومت په دوران کې کې جي بی د سابق په څېر مسعود ته پیسې او وسلې لېږلی او پدې سره ئې غوښتل چې له هغه نه د دې حکومت د تضعیف او ړنگولو په لارکې کار واخلي. د شمال د جبهې ځیني نورو حامي هېوادونو هم له حکومت سره د تعامل په ځای د خپلي خوښې ډلو سره مخامخ معامله کوله او پدې سره ئې د حکومت د کمزوری کولو هڅه کوله.

• مسعود او رباني د معاهدې بند بند نقض کړ، رباني دې ته تیار نه وو چې زموږ مأمورین په دولتي اداراتو کې توظیف شي، د دولت د سقوط تر ورځې ئې د خارجه وزارت او داخله وزارت لپاره زموږ معینان قبول نکړل. مسعود نه غوښتل چې زموږ مسلح قطعات د معاهدې مطابق په کابل کې ځای په ځای شي، په ځای شوي مجاهدین ئې په مختلفو پلمو تنگول.

• د کابل له سقوط نه څو اونۍ مخکې ما د کابینې غونډې وځنډولی او په وروستۍ غونډې کې مې وزیرانو ته وویل: تاسو او دا تالار دې شاهد وي چې دا نظام به حتماً او ډېر ژر نسکورېږي، دې نظام د پاتې کېدو ټول مقومات له لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړي، که سقوط ونکړي باید تعجب وکړو، ما ته وضعیت داسي معلومېږي چي که په کابل حمله وشوه له هغو ۴۵۰ زره کسانو نه چي اوس ئې مسعود اکمالوی ۴۵۰ کسان به هم د کابل دفاع ته چمتو نشي، زه پدې حالت کي د کابینې د غونډو دائرول عبث او بیهوده کارګڼم. تاسو په خدای سپارم!!

له څو اونیو وروسته طالبانو د ازری له لاري خپل عملیات پیل کړل، له سختي جګړي نه وروسته ازره د دوی په لاس کي پرېوته، ورپسې جلال آباد د خاص مقاومت نه پرته سقوط وکړ، د جلال آباد په سقوط کي د دې ولایت د مشهورو او نومیالیو قومندانانو په شمول د ۷۲ کسانو یو ځائی وژني لویه ونډه درلوده، دوی له طالبانو سره د خبرو آترو په پلمه تورخم ته وغوښتلی شو، تورخم ته نږدې د مرحوم شمالي خپلوانو او مجاهدینو ورته کمین نیولی وو او ټول ئې د سړك په سر یوځائی په قتل ورسول. حاجی عبدالقدیر پېښور ته وتښتېدو، د حزب په مجاهدینو کي دا توان وو چي له جلال آباد نه دفاع وکړي. خو مسعود دا نه غوښتل چي دحزب ځواکونه فعال شي او د جلال آباد د دفاع قومنده په لاس کي واخلي، هغه د حضرت علی په لاس چي یو غیر پښتون او د مولوی خالص د حزب غړی وو د دې کار تر سره کېدل غوښتل، خو دا کار ممکن نه وو. جلال آباد په ۲۱ / ۲/ ۱۳۷۵ د طالبانو په لاس کي پرېووت.

له کابل نه چي د جلال آباد د دفاع په خاطر کوم دولتي قطعات لېږل شوي وو د درونټې د بند دوو خواوو ته مستقر شول، د لغمان مجاهدین لا د مخه په درونټې کي ځای په ځای وو، طالبانو په جلال آباد کي د لنډ تم کېدونه وروسته په لومړی خط خپل برید پیل کړ، د ډېرکم مقاومت نه وروسته دولتي قطعات په تیښته شول، د دوی خوا ته لومړی خط مات شو، د لغمان مجاهدین له دوو خواوو نه محاصره شول، ډېره مرګ ژوبله ورواوښته، په پای کي دا مهمه سیمه د طالبانو په لاس کي پرېوته، ورپسې ئې په دولتي قطعاتو حمله وکړه، د دې حملې په نتیجه کي پدغو قطعاتو کي داسي بدنظمي او ګډوډی خوره شوه چي د تیښتي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې ټانکستانو څو کسان تر چاینونو لاندې کړل، له تنګي ابریشم او له سروبي نه هم ووتل. سروبي ئې پداسې حال کې پرېښود چې د حزب اسلامي مجاهدین د ازرې او بادپښې په سنګرونوکې پاتې وو او د سروبي له تخلیه کېدو نه خبر نه وو.

دولت خېل جنګي قطعات جلال آباد او سروبي ته لېږلي وو، له ماتو نه وروسته پدوی کې نه د مقاومت شیمه پاتې وه او نه روحیه. پدې ترتیب طالبانو ته د کابل د فتحې لار پرانستلې شوه. د سروبي له نیولو نه وروسته له دوو لارو، لته بند او ماهیپر نه د کابل په لورې وخوځېدل، مسعود خپلو کسانو ته په مخابرې کې ویل چې د ماهیپر تنګي منفجر کړې، پل والوزوې او لاره بنده کړې، هر ځلې هغوی ورته ویل: صیب باروت مې تیارکړل، دا دې موټر هم تیار شو، همدا اوس خوځېږې، مطمئن اوسئ لار بندوو، خو تر پایه ئې دا کار ونه کړ. طالبان له دواړو خواوو پل څرخي ته راورسېدل. په پل څرخي کې محدود شمېرکسانو د څو محدودو ساعتونو لپاره مقاومت وکړ، کابل عملاً تخلیه شوی وو، ټول قوماندانان او مسئولین وتلي وو، زه په صدارت کې وم، ورونو د مسئولینو د وتلو اطلاع راکړه، ارګ ته ولاړم، په ارګ کې له څو انضباطانو نه پرته هیڅوک نه وو، راته وویل شول چې استاد په بلنداژونو کې ستاسو انتظار کوي، هلته ورسېدم، ګورو چې ټولو بار بستره تړلې او د جبل السراج په لورې د خوځېدو لپاره تیاری نیسي. لدوی سره یوځای په هغه لورې وخوځېدو او پدې ترتیب مظلوم کابل په ۱۳۷۵/۷/۵ د پنجشنبې په ورځ د طالبانو په لاس کې پرېووت او د کابل منحوس ائتلافي حکومت رانسکور شو.

رابن رافیل د امریکا د خارجه وزارت معینې د طالبانو په لاس د کابل د سقوط په اړه وویل: موږ د هغه حکومت په نسکورېدو اوښکې نه تویوو چې حکمتیار ئې صدراعظم وو. هغې مسعود ته په یوې لیدنې کې ویلي وو: له کومې ورځې چې حکمتیار کابل ته ننوت موږ د افغانستان په اړه خپله مصرفي بودجه

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې برابره کړه، مسعود وايي: د دې دا خبره مور ثبت کړې او کست ئې راسره ده. مس د رابن رافيل په همدې خبرې استناد کولو او ويل ئې: د کابل د سقوط اصلي عامل دا وو چې مور د حکمتيار په شان له يوه داسې بنسټ پال سره روغه جوړه وکړه چې امريکا په هيڅ صورت کې هغه نشو زغملی، د همدې لپاره امريکائيانو له طالبانو سره خپلې مرستې درې برابره کړې او کابل د دوی په لاس کې پرېووت.

نور بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مات وزرو خېل کي

هغه شپه مي هېره نه ده
آ سړه، تياره اوږده
تول په ژور خوب وو ويده
هره خوا چوپه چوپتيا
هد يري شانته فضا
*****
د ژوندو دي هد يري کي
نه خوځښت شو چا ليدلی
نه ئي ځوږ شو اورېدلی
د مات ځلي په سر ناست کونگ
وازو سترگو سره وينښ وو
خو ساکت او يخ وهلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

****

سپینکۍ فاختې وې غلې
برگ کارغان شور نه لوېدلي
وزر مات د عقابانو
جگ پرواز نه وو لوېدلي
*****

سیلۍ یخې د سړې شپې
که هیبت د دې تیارې شپې
د ویدو د خوځولو په خاطر چا
د پرتو د هڅولو په غرض چا
نه پوهېږم چا راوینښ کړم؟
نه پوهېږم څنگه وینښ شوم؟
****

د ویدو د وینښولو
د پرتو د هڅولو
د کاروان د خوځولو
په دې هیله او خاطر مي
خپل وزرونه وڅنډل کلك
په وار وار مي په اوچت غږ
په هرچا او په هر لوري
دا نارې کړلې اوچتې:
که په منډه راوینښ نشو خوبولو
که خوځښت ته تیار نشو یخ وهلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول وزرونه کرخت کېږي
لندې پښې مو کنګل کېږي
ننګين مرګ را ته کمين کې
سور صياد را ته مرصاد کې
*****
باري ربه!
زما دا هيلې دي شېرازه
زما خوبونه دي رښتيا کړل
زما وزرونه دي پياوړي
زما غږونه دي رسا کړل
*****
چې په چا کې څه شيمه وه
په کوم زړه کې د الوت چې تلوسه وه
په وزر کې ئې چې توان د الوتو وو
چې ئې عزم له تيارو نه د وتو وو
زما په غږ شو رابيداره
خپل وزر به ئې څنډلو
د الوت لپاره څرك او ناقراره
*****
د تياره سباوون هغه شور او ځوږ
د الوت لپاره هغه تياری
د يوه بل د هڅولو هغه هڅې
هله هله له هر لوري په جګ غږ
نه شور ځوږ د دې سحر د هېرېدو دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه داستان د دې سفر د هېرېدو دئ

*****

زه اوچت شومه له ځمکي،
د سرلوړو خيل په ما پسې
ځنډ نه پرته ټول اوچت شوو په هوا کي
هر يو پوه چي اوږد سفر لرو په مخکي
جګو غرو نه اوښتل لرو په مخکي
خړي ورېځي مو په لار کي
د رڼا په لوري تګ دئ له تور تم نه
د خپلواك او ډاډه ژوند او تودې هيلي
ګران سفر دئ له ټاټوبي د ماتم نه

*****

ما ويل له دغو تورو غرونو آخوا
آ د سره شامار د ځالي،
جګي څوکي د مغرور غره
سر کوو بل لور ته اوړو
د سفر ياران هك پك شوو
لکه څوك چي خپل وزر کي
نه د لوړ پرواز زور ګوري
نه سينه کي د اوږده سفر شور ګوري
خو نه کوز شول نه په شا شول
نه له خيل څخه جلا شول

*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنگ دنگ غرونه ټول زمونږ تر نظر لاندي
لوړې څوکي ټولې زمونږ تر وزر لاندي
ټولو غرونو نه تېر شوي
مزل پای ته نږدې شوی
سرمنزل راته له لرې ځان ښودلو
زړونه شوق نه درېږدلو
رڼې اوښکي د شادۍ مو
په لېمو کي رغړېدلې
*****
ناڅاپي له یوې گوښې نه
یوه بوډا ، ضعیف، طماع
په پریوتي غږ ناري کړې
د سفر ستړو ملگرو!
نور وزر نشو وهلی
نور مزل نشو کولی
په یوې ساه خو اوږد مزل نشو وهلی
مگر نگورئ چي لاندي په دې خوړ کي
د مرغانو سیل کوز شوی
که له رنگه تور تور برېښي
خو زمونږ له خېله برېښي
*****
اندېښني ئې راپیدا کړې
دې بلني د ستړیا او کوزېدا
له ضعیف زړه خوټېدلې دې وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ مي واړاوو ملګرو ته چي پام کړئ
د سفر صبور ملګرو اوچت ګام کړئ
نه دا ځای د کوزېدو دئ
نه دا خیل د ملګرتیا
نور نو یو وزر وهل دئ تر هدفه
نور نو یوه ساه اخستل دئ تر تم ځایه
****
د ضعیف په رفاقت کي
د طماع متابعت کي
یو په بل پسې دا سي کوز شول
چي ئې نه کتل زما خوا ته،
نه ئې غوږ وو زما وینا ته
نه ئې پام وو د دې ډلي دود دستور ته
چي له خپل امام نه مخکي کوزېدل ئې
حرام کړي دي هر چاته
*****
له ناچاري ورځي زه هم
هلته کوز شوم
پریشانۍ او اندیښنې کي
د سپېره ډاګ یوې ګوښې کي
*****
کله زړه راته ویل چي دا خېل پرېږده
له درنې کرکي نفرت سره اعلان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې زاري د نيمې لارې له يارانو
يا پرواز کړه د الله په لور يوازې
يا په لټه د بل خېل شه
د ملګرو مصممو وفادارو
*****
زه لا نه وم فارغ شوی له دې فکره
چې ناڅاپه ډزې پيل شوې
له ښې لورې، له کيڼ لورې
له شماله، له جنوبه
له ختيزه، له لوېديزه
له هغو لوريو هم
چې پناه ځای به مو ګڼلو
ځينې پرېوتل په ځمکه
ځينو وخوړل سرونه
د چا ماتې دواړه پښې شوې
د چا مات شولو وزرونه
ځيني والوتل پښې ماتې، وزر مات
سرو مرميو ئې ښکې سوځولې،
د دښمن ناڅاپه ډزو وېرولي
زه هم والوتم ناچاره
د مات زړو، مات وزرو په دې خېل کې
دا دئ ګورئ د هدف په لورې درومو
*****
په دې هيلې چې دا خېل به بيا جوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وفا صفا یاران به بیا غونډېږي
تش ځایونه به ډکېږي
دا کاروان به روانېږي
هغه ټول به ئې په لیکو کي ودرېږي
چي پیاوړي ئې وزرونه
له شوق او مینې ډک ئې تاوده زړونه
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې رحمه ګاونډي

ګاونډيه خو بې رحمه!
له ميړاني او حياء نه عاري خصمه!
د مظلوم ګاونډ په ضد دي
له ظالم سره لاس مل کړ
د خپل قصر له جګ بام دي
زما جونګړې کې اور بل کړ
د دې اور د لګولو اورلګيت دي
زما ناپوه ماشوم په جيب کې واچولو
د تالان لپاره راغلې
په پلمه د اور وژلو
*****
د دې ميني په ويجاړو سردرو کې
سوځېدلي ئې کورونه
نسکور شوي دېواونه
د يوه مات ځلي په څنګ کې
د يوې وچې وني لاندې
ورانې شوې خوني خوا کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شېبې مې آرام پرېږده
لږ د غور فرصت راکړه
یا د کرکې د اظهار لږ مهلت راکړه
له هغو چې ملك ئې وران کړ
په خپل ولس کې ئې د وینو سیل روان کړ
زما د کلیو ورانولو په بها ئې
زما د ورونو د وژلو په قیمت ئې
د غلیم پوره ارمان کړ

*****

لږ مې پرېږده د ستومانه خلکو خوا کې
چې جګړو ځورولي،
فقر و بېرې کړولي
ځوریدلي لږ د زړه خواله ته پرېږده
شړل شوي لږ خپل کور کاله ته پرېږده
له یوه بل نه ئې د درد پوښتو ته پرېږده
د زخمونو د علاج پوښتو ته پرېږده
پلار د زوی د پرهارو لیدو ته پرېږده

*****

هغه وران هیواد چې تل ئې په لمن کې
کله ګورو طوفانونه له ختیځه
کله تېزې سیلۍ راشي له لوېدیځه
کله سره سیلونه راشي له ښي لوري
کله واورو د مرګ چیغې له چپ لوري
ټول کورونه راویجاړ کړي
ټولې ځالې کړي راورانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ موقع راکړه چې ووایو په جګ غږ
لږ خاموش شئ سرو اورونو
لږ آرام شئ طوفانونو
ترڅو جوړې ورانې ځالې
ترڅو جوړ کړو وران کورونه
ترڅو وخندو له مخ نه تور ګردونه
*****
ما تاوده سلام ته پرېږده
د سر لوړې سروې پښو کې
چې ئې سر وي تل اوچت
مخ ئې تل د آسمان لور ته
چې ئې نشي طوفانونه لړزولی
نه سیلۍ ئې شي د ملا تیر کږولی
نه سیلاب ئې شي له ځایه خوځولی
*****
د پښو ماتو وزر سوو په دې خېل کې
چې ئې ځالې طوفانونو ورانې کړې
سرو اورونو ئې منګولې وریتې کړې
نه د ونو په ښاخونو کښېنستی شي
نه وهلی شي وزرونه
نه ګامونه اخیستی شي
پرېږده واورو فریادونه یو د بل
پرېږده پاک کړو سره وزرونه یو د بل
د دعا او اسوېلیو په څپو
اووم اسمان کې د عرش ور وټکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په چيغو چيغو وغوارو له خدايه
دا تياره شپه مو سبا کړي
د دښمن دا سرې لښکرې ټول په شا کړې
زمونږ دا مېنه نور خوندي کړې
له سيليو له طوفانه
د دې مېنې زيرى منى
ته تلپاتې پسرلى کړې
او سمسوره پسرلى ئې
ته ايمن کړې له خزانه
*****
زما ګيله له غليم نشته
زه که ژاړم نو د دوست نادودې ژاړم
آ چې غوږ کې ورته وويل غليم پټ:
که ښيرازه ژوند دې خوښ وي زما خوا کې
که له غچ نه مې ځان غواړې په پناه کې
د ياغيانو د باغيانو قطار پرېږده
د سرتېرو، بې پرواوو قمار پرېږده
د غليم په وينا بېل شو له دوستانو
په غوږو ئې کړه حلقه د غلامانو
دښمن خپل ټوپک د ده په اوږه کېښود
زمونږ په لورې ئې خپل لاس په ماشه کېښود
دا دئ زمونږ وزرونه پښې ئې کړې راماتې
وروستي نسل ته ئې تور تاريخ کړ پاتې
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library